

Projecte fi de Carrera
Enginyer en Organització Industrial

Catalunya i Vèneto

dues regions que afronten la globalització

MEMÒRIA I ANNEXES

Autor: Jordi Arderiu Costas
Director: Francesc Solé Parellada
Octubre 2006

Escola Tècnica Superior
d'Enginyeria Industrial de Barcelona

RESUM

Aquest treball analitza els Sistemes Regionals d'Innovació (SRI) existents a Catalunya i Vèneto. Concretament, es proposa descriure com actuen els agents de l'espai de suport per a la generació d'externalitats positives a favor de les Petites i Mitjanes Empreses (PIME) presents a ambdós territoris.

L'estudi s'organitza en tres parts. La primera part descriu el teixits productius català i vènet, i com la globalització els ha influenciat. La segona part estudia el procés d'innovació dins les empreses (en particular el comportament innovador de les PIMEs catalanes i vènetes) i el vincle entre la capacitat relacional de les empreses amb la resta d'actors del SRI i el seu potencial d'innovació. En la tercera part es realitza un anàlisi estadístic de les dades recopilades i processades mitjançant fitxes (agents de suport i ajuts presents a ambdós territoris). D'aquesta forma s'evidencien alguns dels avantatges i inconvenients dels dos SRI analitzats: el model català més articulat a través de l'Administració Pública i, per tant, més coherent com a sistema, i el model vènet basat en una major proximitat mitjançant intervencions d'origen privat, en alguns casos més eficaces.

Les principals ineficiències detectades als dos models fan referència a la dificultat de les PIME per a interactuar dins del propi SRI. Així, les nostres propostes s'adrecen cap a la creació de nous mecanismes d'interacció entre els actors del SRI que permetin a les PIME catalanes i vènetes desenvolupar tot el seu potencial innovador i, d'aquesta manera, millorar la seva competitivitat.

RIASSUNTO

Il presente lavoro analizza i Sistemi Regionali d'Innovazione (SRI) esistenti in Catalogna e in Veneto. Concretamente, si propone di descrivere come attuano gli agenti dello spazio di supporto per generare esternalità positive a favore delle Piccole e Medie Imprese (PMI) presenti nei due territori.

Lo studio è organizzato in tre parti. La prima parte descrive il tessuto produttivo catalano e veneto e l'influenza della globalizzazione. La seconda parte studia il processo di innovazione all'interno delle imprese (in particolare il comportamento innovatore delle PMI catalane e venete) e il rapporto tra la capacità di relazione delle imprese con gli altri attori del SRI e il loro potenziale d'innovazione. Nella terza parte si realizza un'analisi statistica dei dati raccolti e processati per mezzo di schede (agenti di supporto e aiuti presenti in entrambi i territori). In questo modo si evidenziano alcuni vantaggi e inconvenienti dei due SRI analizzati: il modello catalano più articolato attraverso la Pubblica Amministrazione e, quindi, più coerente come sistema, e il modello veneto basato su una maggiore prossimità ottenuta mediante interventi d'origine privata, in qualche caso più efficaci.

Le principali inefficienze registrate nei due modelli si riferiscono alla difficoltà delle PMI d'interagire tra loro all'interno del proprio SRI. Per questo, le nostre proposte sono volte alla creazione di nuovi meccanismi d'interazione tra gli attori del SRI che permettano alle PMI catalane e venete di sviluppare tutto il loro potenziale innovatore e, in questo modo, di migliorare la loro competitività.

SINÒPTIC

AREA D'ESTUDI

Enginyeria en Organització Industrial.

SUB-AREA

Política industrial i tecnològica.

TEMA

“Catalunya i Vèneto: dues regions industrials que afronten la globalització.”

CAS D'ESTUDI

Intervencions dels agents de l'espai de suport per a fomentar la innovació a les Petites i Mitjanes Empreses (PIME) a Catalunya i Vèneto.

TEMES INCLOSOS

Petita i Mitjana Empresa (PIME)

Globalització

Innovació

Sistema Regional d'Innovació

ÍNDEX

Resum / Riassunto	1
Sinòptic	3
Índex.....	5
Introducció.....	7
Catalunya i Vèneto: un model en crisi?	7
Polítiques regionals	8
Avaluar el canvi	9
Objectius i metodologia	9
 CAPÍTOL 1. SISTEMES PRODUCTIUS TERRITORIAL CATALÀ I VÈNET	
1.1 Una visió històrica	13
Catalunya	13
La fàbrica d'Espanya	14
Autarquia i intervencionisme	14
Catalunya en transformació	15
Vèneto	16
El miracle econòmic	17
El "Model Vèneto"	17
1.2 Catalunya i Vèneto avui	21
L'estructura productiva. Clústers	22
Principals indicadors macroeconòmics	32
Entorn geopolític	34
1.3 La nova realitat	37
La globalització	37
Efectes sobre les PIME	43
Plans estratègics: Unió Europea, Catalunya i Vèneto	53
 CAPÍTOL 2. GLOBALITZACIÓ I AVANTATGE COMPETITIU	
2.1 Internacionalització	61
Les PIME	62
2.2 Innovació (invenció+ explotació)	63
Qualitat, eficiència i innovació	64
Innovació com a procés	65
Dimensió de l'empresa	67
Una paradoxa aparent	69
Comportament innovador de les PIME	71
Estratègia competitiva en el context globalitzat	74
2.3 El "sistema país"	81
Cooperació i treball en xarxa	81
L'avantatge competitiu de les nacions	83
Política Regional d'Innovació	83
Exemples	84
Consideracions generals	85
El Sistema Regional d'Innovació (SRI)	88

CAPÍTOL 3. INTERVENCIIONS PER AL FOMENT DE LA INNOVACIÓ

3.1 SRI català	93
3.2 SRI vènet	97
3.3 Anàlisi de les dades	101
Els agents	101
Els ajuts	105
Patrons emergents	115
Conclusions	119
Reflexions	120
Propostes	122
Bibliografia	127
Índex de fitxes	133
Agents de l'espai de suport a Catalunya.	133
Agents de l'espai de suport a Vèneto	133
Intervencions per a fomentar la innovació a Catalunya	134
Intervencions per a fomentar la innovació a Vèneto	135
ANNEX I	
Agents de l'espai de suport a Catalunya	139
ANNEX II	
Agents de l'espai de suport a Vèneto	155
ANNEX III	
Intervencions per a fomentar la innovació a Catalunya	169
ANNEX IV	
Intervencions per a fomentar la innovació a Vèneto	199
ANNEX V	
Definició de categories i variables	227
ANNEX VI	
Articles	233
Entrevistes	245

INTRODUCCIO

Parlar per telèfon mòbil, volar dins d'Europa per preus irrisoris o veure en directe la invasió d'un país asseguts al sofà de casa. Són coses que formen part de la nostra quotidianitat i que evidencien el *canvi de cicle* en el qual som immersos.

Nogensmenys, la deslocalització de plantes productives i les reduccions de personal a les grans empreses o la disminució en la rendibilitat dels comptes d'explotació i la pèrdua progressiva de quota de mercat de les PIME, són efectes del mateix procés. Procés que anomenem *globalització*.

Davant d'aquest fet gaudim alhora d'una posició d'espectador i d'actor. D'una banda observem com el nostre entorn canvia. Desapareixen les rigideses. El sistema ens posa constantment a prova, evidenciant les nostres febleses i les nostres contradiccions amb més claredat que mai.

D'altra banda, som els principals generadors del canvi i, per tant, responsables en bona part dels seus efectes. El nostre sistema incentiva l'avenç tecnològic i premia als primers en arribar.

Deslocalitzats o deslocalitzadors? Damnnificats o beneficiats? Explotadors o explotats? Víctimes o botxins?

Les societats catalana i vèneta, com tantes altres, convivim diàriament amb aquesta qüestió, i són molts els esforços i mitjans emprats per a entendre-la i afrontar-la. No hi ha, però, cap novetat. Un petit anàlisi de la nostra història, ens diu que no hi ha creixement econòmic, i per tant benestar social, sense progrés tecnològic o innovació. La globalització és alhora una amenaça i una oportunitat. La forma com ens afecta depèn bàsicament de la nostra capacitat per a gestionar el canvi i generar nou coneixement. El canvi com a paradigma de la societat.

Les empreses del territori, immerses en la societat de la informació i subjectes a les mateixes lleis, han de preparar-se per a gestionar el canvi; la *innovació* és la clau.

Catalunya i Vèneto: un model en crisi?

El teixit industrial català i vènet, format en més d'un 98% per empreses de petita i mitjana dimensió (PIMes) ha estat, en un determinat moment, un paradigma de sistema productiu flexible i eficient. Les PIMes han estat els darrers 50 anys la principal font de riquesa de ambdues regions, i per tant, de benestar i desenvolupament social.

L'atomització del teixit industrial, la reduïda dimensió de les empreses, les relacions informals-personals entre els seus actors i el coneixement tàcit¹ dels seus professionals, eren fins ara característiques que estaven a la base de l'avantatge competitiu de les dues regions. Ara, aquestes mateixes característiques se'ls giren en contra, tot posant en perill la seva existència.

És, per tant, d'interès general l'anàlisi de la situació, per tal d'entendre tres qüestions bàsiques:

- Qui som i quin desafiament afrontem?
- Què hem fet fins ara per a afrontar-lo?

¹Entenent *coneixement tàcit* com el coneixement que disposen els professionals de les organitzacions, habitualment adquirit mitjançant l'experiència, que no han estat codificat i que, per tant, és difícilment representable i transmissible.

- Quins han estat els resultats de les nostres accions?

Polítiques regionals

El *funcionament complex*² d'un sistema productiu en un determinat territori és conseqüència de l'aportació de múltiples actors que hi interactuen. Paradoxalment, en un entorn cada vegada més globalitzat, el fenomen de la *regionalització*³ pren encara més força. La localització d'una empresa en un determinat territori, esdevé un dels factors més importants sobre el seu avantatge competitiu, fins al punt que parlem d'avantatge competitiu de les nacions⁴. L'accés generalitzat a la informació, fa que tot allò que només es pot bescanviar mitjançant la proximitat geogràfica esdevingui clau⁵.

Dins un determinat territori, els agents de *l'espai de suport* són capaços, amb la seva intervenció, d'actuar com a enzim de l'activitat que porten a terme les empreses del *sistema productiu territorial*, mitjançant l'aplicació de les polítiques industrials regionals adients. La intervenció dels agents de *l'espai de suport* sobre el territori és el factor que es pretén analitzar en aquest treball.

La qüestió, però, és absolutament polièdrica i per tant abordable sota múltiples punts de vista. El present treball està fet sota l'òptica particular d'un *enginyer en organització*. L'anàlisi es centra en el comportament intern de les PIMES (especialment les PIMES de l'àmbit industrial) com a sistema (el paper de les persones, el coneixement i la innovació) i la relació d'aquesta amb els agents del seu territori. Així, es vol contribuir a aclarir les següents qüestions:

- Quines són les **característiques** pròpies dels sistemes productius català i vènet i quina ha estat la **influència de la globalització** sobre els seus entorns?
- Quines **intervencions i quins instruments** s'estan aplicant per millorar l'**avantatge competitiu** de les PIME presents als dos territoris?

²"La característica fonamental dels sistemes complexos és que en la seva dinàmica es produeixen interaccions de caràcter no lineal que fan possible l'aparició – la "emergència"- de patrons de comportament a nivell global que no es poden predir a partir de les interaccions dels agents individuals. Les organitzacions són un cas clar de sistemes complexos com qualsevol altre sistema social" [Canals, 2003, Pàg. 23].

³"En una economía mundial cada vez más internacionalizada ha ido avanzando un fenómeno cuyo alcance es objeto de debate: se trata de los procesos de integración regional." [Tugores, 2002, Pàg. 19].

⁴"La ventaja competitiva se crea y mantiene a través de un proceso muy localizado. Las diferencias de una nación en valores, cultura, estructuras económicas, instituciones e historia contribuyen todas ellas al éxito competitivo." [Porter, 2003, Pàg. 163].

⁵ "L'anulació de la distància física gràcies a les tecnologies de la informació i de la comunicació ha estat l'utopia de finals dels anys 90, que s'ha demostrat de tenir escasses evidències. Queda encara molt difícil operar en lo global sense les sòlides arrels locals." [Gottardi, 2004, Pàg. 84].

"La hipótesis de partida de la literatura sobre las learning regions es que el conocimiento tácito es la base de la innovación, y dado que este no puede transmitirse fácilmente a larga distancia, sino que requiere del contacto cara a cara de individuos con ciertos rasgos en común (el uso de un mismo idioma, la existencia de los códigos de conducta y normas de comportamiento comunes, etc.), el ámbito regional adquiere un protagonismo especial" [Camacho, Rodríguez, 2004].

Avaluar el canvi

Seguint la seqüència lògica anterior, la següent qüestió seria: quin ha estat l'**impacte** d'aquest instruments sobre les **estructures dels mercats**, els **comportaments** i els **resultats** de les empreses dels dos sistemes productius territorials?

L'avaluació i valoració de l'impacte de les polítiques regionals en un entorn *globalitzat* és una disciplina complexa i en constant evolució. S'han desenvolupat al respecte nombrosos mètodes generals tant quantitatius com qualitatius. A nivell quantitatiu, alguns indicadors tradicionalment utilitzats són: la productivitat del treball i del capital, la formació bruta de capital, la inversió en intangibles, la intensitat exportadora o la compra i l'exportació de tecnologia. Tanmateix, la singularitat de cada regió requereix l'assumpció d'uns indicadors, una metodologia, i uns paràmetres propis per a cada cas i per a cada moment determinat. Un anàlisi coherent de l'impacte de les polítiques regionals a Catalunya i el Vèneto s'hauria de basar en una barreja de teoria, mesura i judici subjectiu de les parts implicades en cada cas concret. Per tant, tal anàlisi es troba fora de l'abast d'aquest treball.

Objectius i metodologia

La primera part del nostre projecte pretén, a partir d'un breu recorregut històric, donar una imatge global de l'actual situació del teixit industrial que conformen les PIMEs a Catalunya i al Vèneto: quines característiques defineixen els seus sistemes productius, com s'ha vist modificat el seu entorn arran de la globalització i quins són els nous reptes que han d'afrontar.

L'exposició de les dades tindrà una vocació clarament comparativa, com a base metodològica general d'aquest treball. Les dades triades ens han de permetre fer-nos-hi un quadre de la situació sota el punt de vista microeconòmic-competitiu i cultural-territorial. Més concretament, cercarem els indicadors que defineixen el comportament propi dels agents que formen part del sistema productiu català i vènet. Sobretot aquells més relacionats amb els factors decisors envers la globalització i, per tant, envers la gestió de la innovació. Alguns d'aquest indicadors seran: ús de les TIC, grau d'internacionalització, nivell mig de formació, etc.

A continuació s'analitzarà el Sistema Regional d'Innovació (SRI) dels dos territoris (plans estratègics per a la innovació, agents que hi participen i funcions que desenvolupen en el sistema d'innovació) i les iniciatives d'àmbit regional que s'estan aplicant actualment⁶ per a fomentar la innovació en les PIME a ambdós territoris. Primer però, serà necessari definir el procés que permet innovar a les PIME. Només a partir d'una modelització d'aquest procés estarem en condicions d'analitzar els ajuts que els agents de suport ofereixen a les PIME per a fomentar la innovació.

L'anàlisi de les intervencions es realitzarà, en una primera fase, mitjançant l'elaboració de fitxes descriptives, on es classificaran les iniciatives segons

⁶ S'hi consideraran les intervencions vigents en el moment de la realització d'aquest treball, independentment del seu inici i termini de finalització.

diferents categories. A cada intervenció se li assignaran uns valors propis per a cada una de les variables de les diferents categories. D'aquesta forma podrem entendre, mitjançant l'observació de la distribució de freqüència de la assignació de les variables, sobre quins aspectes del territori s'està incidint amb més intensitat, quina és la justificació de les i intervencions, amb quin tipus d'instrument s'està incidint i mitjançant quins canals d'actuació.

S'aplicaran els mateixos anàlisis a ambdues regions, la qual cosa ens permetrà posteriorment comparar els dos models d'intervenció.

L'objectiu final d'aquest anàlisi serà donar una visió més propera de quins instruments de política industrial regional són més eficients per a fomentar la innovació a les PIMEs; copsar bones pràctiques i a entendre quins agents han de participar en el seu disseny, seguiment i avaluació. En darrer terme, s'intentarà detectar quins són els punts febles del sistema i proposar possibles millores.

CAPÍTOL 1. SISTEMES PRODUCTIUS TERRITORIAL CATALÀ I VÈNET

1.1. UNA VISIÓ HISTÒRICA

Catalunya

La Catalunya pre-industrial era una regió eminentment agrícola i rural, si bé, a Catalunya les arts i els oficis tenen el seu origen durant XIII¹. La principal indústria catalana medieval era la fabricació de roba de llana de qualitat (indústria drapera). Aquesta activitat es desenvolupava a les grans ciutats (Barcelona, Girona i Perpinyà), i tenia forta dependència de l'exportació a mercats exteriors. La progressiva pèrdua d'influència sobre els mercats de la mediterrània, amb el declivi del Regne d'Aragó durant el cinc-cents i el sis-cents, porta un irreversible crisi a l'indústria drapera del moment.

Fruit d'aquesta crisi, al segle XVII, i arran de la penetració angloholandesa, el port de Barcelona havia deixat de ser un exportador d'articles manufacturats com a l'edat mitjana, i s'havia transformat en un importador net d'aliments i de manufactures.

Durant els segles XVII i XVIII s'obren les rutes atlàntiques, i moltes comarques de Catalunya s'especialitzen en l'indústria vitícola (vins i aiguardents). Comença un ressorgiment del potencial econòmic català.

S'inicia aleshores una nova indústria tèxtil, dispersa per tota Catalunya. Aquí trobem l'inici dels gremis en zones com Ripoll, on s'aprova una confraria per a la gent dels oficis i es crea un "senyal" distintiu de la seva producció.

L'any 1714 Aragó, València i Catalunya passen a considerar-se "provincias unidas a las de Castilla" en matèria de duanes. Aquesta nova situació augmenta la competitivitat dels productes catalans venuts a Castella respecte a d'altres països. Es crea una fort mercat de productes industrials a Espanya.

Durant el darrer terç del segle XVIII s'inicia a Catalunya la industrialització fabril. Hi ha una ràpida incorporació de la producció industrial innovadora per excel·lència en aquells moments, la cotonera.

El motor de l'indústria fabril era l'indústria barcelonina. Aquí, es desenvolupen les fàbriques d'indianes que agrupaven centenars de treballadors, molt especialitzats i coordinats. Posteriorment, l'indústria cotonera s'extén per tot Catalunya, i Barcelona esdevé un centre administratiu i de serveis.

A partir de l'industrialització, el motor per antonomàsia és la màquina de vapor i el carbó esdevé la principal font d'energia. La dificultat per a trobar jaciments de carbó a Catalunya porta a la indústria a buscar altres fonts energètiques.

Així, es comença a emplaçar les fàbriques a la riba dels rius, tot aprofitant la força de l'agua per a generar energia hidro-mecànica. Aquest és l'origen de les colònies; assentaments humans nascuts i organitzats a l'entorn de les fàbriques.

¹ Memorias históricas sobre la marina, comercio y artes de la antigua ciudad de Barcelona, Madrid, 1792, vol III, Pàg. 314.

La fàbrica d'Espanya

L'any 1900, la indústria cotonera catalana era, en relació a la superfície de la regió i el nombre dels seus habitants, la segona del món després del Lancashire britànic. La primera guerra mundial va suposar un espectacular augment de la demanda de teixits per part dels països bel·ligerants i dels seus clients habituals.

A Catalunya en aquella època també es desenvolupen altres indústries: fabricació de paper continu, fàbriques de farina, sidero-metal·lúrgica (tot i que queda molt limitada per la manca de matèries primes), construcció de màquines, etc.

A finals del segle XIX, comença a Catalunya l'utilització de l'electricitat i la seva implantació augmenta progressivament durant el segle XX. L'utilització de l'electricitat permet a la metal·lúrgia catalana desenvolupar-se, apareixent gran quantitat de tallers i tallerets de construccions mecàniques. Durant aquest període també s'inicia l'indústria química, com a resposta a la necessitat d'adobs químics i més tard (1920) en la producció de seda artificial.

Entre 1900 i 1936 la indústria catalana de béns de consum (cuines, automòbils, ventiladors, màquines de cosir, etc.) assoleix una gran rellevància, gràcies a una societat ja plenament industrial i la multiplicació d'iniciatives empresarials. Durant aquest mateix període es creen moltes indústries de les quals provenen molts dels actuals clústers a Catalunya: l'adoberia, l'indústria editorial (Barcelona esdevé la capital editorial del món hispànic), l'indústria suro-tapera, etc.

L'any 1936, els decret de col·lectivitzacions va ser un intent de racionalitzar l'economia. Un any després, es realitza un projecte socialista de la indústria tèxtil que planteja resoldre tots els problemes que el sector havia de resoldre. El programa plantejava la necessitat d'un procés de concentració industrial, la racionalització dels treball i l'ensenyament tècnic.

La Guerra Civil Espanyola va capgirar radicalment la situació econòmica. Les indústries es va paraitzar davant de les dificultats de tota classe que amb que havien de lluitar: dificultats per a l'adquisició de matèries primes, col·locació dels productes elaborats, impossibilitat d'efectuar cobraments en els seus venciments, impostos arbitraris cada cop majors, i la divisió del mercat Espanyol en dues parts.

Autarquia i intervencionisme

En el període 1939-1959, la desconexió de l'exterior (manca d'importació de fibres de llana i cotó, etc.), la política estatal intervencionista sobre el mercat (establiment de "cupos" i de preus oficials) i els baixos salaris van provocar un funcionament de l'indústria catalana de mínims; l'únic objectiu era mantenir-la en vida, encara que fos perdent competitivitat.

La política estatal d'afavorir la creació de centrals elèctriques a altres zones que no fossin Catalunya, va portar-la a un greu dèficit elèctric. Com a conseqüència,

els sector tèxtil perd pes en el conjunt de l'estat. Altres sectors també van créixer molt poc durant la dècada dels quaranta.

A partir dels anys posteriors a la Segona Guerra Mundial els països desenvolupats converteixen les seves indústries en més intensives en capital i hi hagué una incorporació quantitativa i qualitativa molt important de canvis tecnològics. L'autarquia econòmica espanyola, no va permetre als industrials catalans l'adopció de les noves tecnologies.

A meitat de la dècada dels seixanta, l'indústria es trobava en nivells molt inferiors als europeus pel que fa la dimensió de les empreses, el grau de mecanització i la productivitat. L'estructura industrial estava formada per unes quantes empreses grans, moltes de petitíssimes i la pràctica absència d'empreses mitjanes.

Amb la progressiva obertura als mercats internacionals, s'incrementa la importació dels països estrangers de maquinària, fet que possibilita la incorporació d'innovacions i dóna lloc a un període d'expansió i creixement intervingut.

Quan la indústria catalana encara era lluny d'haver reeixit en les transformacions necessàries per a assolir els nivells de productivitat i competitivitat dels països desenvolupats, va arribar l'any 1975 una paralització de l'activitat, motivada per la incertesa i feblesa de la demanda, l'increment dels preus energètics i la modificació de la localització de les activitats productives a nivell mundial.

Catalunya en transformació

Una de les conseqüències de la situació anteriorment descrita és la forta entrada de capitals estrangers i un fenomen d'oligopolització d'alguns sectors com el siderometal·lúrgic i els químics.

A més, ja a partir dels anys seixanta, hi ha una forta arribada de tecnologia estrangera no corresposta amb activitats de R+D per part de les empreses catalanes, situació que crea una forta dependència tecnològica de l'estranger.

Així, Espanya se situa a partir dels 60 entre els 10 països més industrialitzats del món, gràcies a un fort creixement basat en un esforç col·lectiu important amb recursos energètics i financers a baix preu, i amb l'aportació de la inversió estrangera, les divises del turisme i l'emigració.

Actualment el Sistema Productiu català està format per un gran nombre d'empreses de capital català i estranger, creant un teixit industrial ric on predominen les petites i mitjanes empreses, moltes d'elles organitzades en clústers. Les PIME²s catalanes, arrossegueu encara en gran part, un endarreriment tecnològic que, com hem vist, té les seves arrels en el període autàrquic que visqué tota Espanya després de la Guerra Civil. Aquesta situació, ha generat una forta dependència tecnològica de l'estranger, i ha limitat la seva competitivitat en l'actual conjuntura econòmica, on la Recerca i la Innovació han esdevingut estratègiques per al creixement de les economies occidentals.

² Petita i Mitjana Empresa

Són molts els esforços que des de tots els àmbits (Administració Pública, Universitats i empreses) s'estan realitzant a Catalunya amb l'objectiu de transformar el eixit productiu de adaptador a generador d'innovacions tecnològiques.

Vèneto

Els orígens de l'actual economia veneta es remunten a l'època de màxima expansió de la República Veneciana, període en el que la economia vèneta assoleix un gran d'esplendor gràcies, en gran part, a la seva posició estratègica com a punt de pas del comerç entre orient i occident.

Arribat el domini napoleònic (any 1797) el sistema ja decrèpit de la república, es veu seriosament danyat per la supressió del tràfic marítim amb el Llevant. A partir de llavors, l'economia Vèneta cau en una greu recessió, amb enormes taxes d'inflació i una constant devaluació de les seves terres. L'indústria del moment queda pràcticament aturada.

Amb la caiguda de Napoleó, s'inicia al 1814 una etapa de dominació austríaca que durarà fins al 1866.

Durant el segle XIX i els primers decennis del segle XX el Vèneto es caracteritzava per ser una regió superpoblada amb una economia prevalentment agrícola. La població supera el 1865 la xifra de 2 milions d'habitants i, amb un creixement cada cop més intens no obstant la forta emigració, farà arribar a 4 milions la població el 1965. Per tant, l'economia eminentment agrícola al segle XIX (72% de la ocupació total al 1861) es manté ben bé fins a les primeres dècades del segle XX (60% de la població en el 1921).

La Primera Guerra Mundial, que va suposar un decisiu desenvolupament per a moltes regions dels nord d'Itàlia, va portar al Vèneto tan sols danys i una posició econòmica paralitzant.

El període entre les dues guerres mundials suposa un inici de transformació de la societat vèneta en el sentit industrial-urbà. La quota d'actius en l'agricultura descendeix al 56% en el 1931 i al 48% en el 1940. La creació del pol del Porto Marghera esdevé l'origen d'un creixement més extens de l'activitat industrial i artesanal: la quota d'ocupats en el sector secundari, que en el 1910 només era del 20%, s'eleva al 24% al 1931 i al 28% al 1940.

La Segona Guerra Mundial colpeix una economia dinàmica i en transformació, però amb estructures encara fràgils. A la fi de la guerra, a la regió existien petits i mitjans centres urbans amb tradició artesana i amb comerciants vivaços, els quals han constituït l'origen de la cultura emprenedora a la zona. Donada la forta emigració, les famílies estaven difuses per altres països, però alhora, estaven lligades a un terreny, al qual algun membre de la família aportava una font de riquesa de l'estranger. En aquella època, les tradicions i institucions polítiques lligades al moviment catòlic van afavorir "la defensa dels interessos col·lectius".

Apareix així una indústria perifèrica formada per petites empreses, fonamentada sobre els forts elements culturals que afavoreixen l'emergència de la figura del petit emprenedor i el creixement de la empresa familiar.

En els anys 50 s'inicia la mecanització de l'agricultura, continua el creixement industrial iniciada als anys 20 sobretot a l'àrea del Porto Marghera. No obstant, les noves oportunitats d'ocupació són insuficients per a absorbir l'èxode rural, que alimenta forts fluxos migratoris cap a la zona de Milà i l'Europa transalpina. En el decenni 1951-61, tot i el fort increment natural, la població disminueix. En els anys 60 hi ha el definitiu enlairament, de l'economia vèneta, el creixement de la qual es basa sobre una gamma diversificada d'activitats (grans indústries centralitzades, petites indústries difuses, agricultura moderna, turisme). El balanç demogràfic s'equilibra, donant al Vèneto un creixement de quasi 300.000 habitants en el decenni successiu.

El miracle econòmic

En els primers vint-i-cinc anys de la postguerra, Europa experimenta un robust i excepcional creixement econòmic, l'anomenat "miracle econòmic". A Itàlia hi ha un transformació de les formes de producció, ajudada per l'adopció de tecnologies i models d'empresa importats dels Estats Units.

El model de postguerra adoptat té entre els principals pilars l'adhesió al Pla Marshall i el procés d'inserció en les institucions europees (Itàlia és membre fundador de la Unió Europea, quan l'any 1957 va signar a Roma els tractat Cee i Euratom), moments que indiquen la definitiva obertura comercial a l'estranger.

Així, en el curs dels anys cinquanta i seixanta els intercanvis comercials d'Itàlia registren un creixement excepcional afavorit per l'obertura internacional, el dinamisme de la demanda externa, de la oportunitat d'oferta del progrés tècnic i dels guanys en productivitat i de competitivitat que s'hi deriven.

Durant els seixanta les exportacions creixen ràpidament i constitueixen una font crucial de la demanda agregada. Les exportacions del sector de la indústria manufacturera obtenen un fort pes. L'estructura econòmica del país durant aquests decennis es transforma en la d'un país industrial. És aleshores quan es consolida la fort especialització de la indústria vèneta en els sectors tradicionals i la permanent debilitat estructural tant en els sectors d'elevades economies d'escala, com en aquells de major contingut de tecnologia.

El "Model Vèneto"

El creixement de la economia regional durant totes les fases d'industrialització, des de la dels finals del vuit-cents, a la que es dona entre les dues guerres mundials, fins a la final als darrers 50 anys, s'ha realitzat a través de modificacions progressives del sistema d'assentament, a partir de l'únic criteri de conveniència dels empresaris.

El sistema productiu actual vènet ha iniciat ha configurar-se a finals del segle XIX,

quan el sistema de fàbrica ha anat ramificant-se en el territori (a partir de l'àrea veneciana i la faixa pedemontana) que seran més tard l'origen dels creixement de tota la regió. L'abundància d'aigua i de mà d'obra provinent de l'agricultura en la faixa pedemontana i la presència del port a l'àrea veneciana van ser els factors que van localitzar l'inici de l'indústria.

Al voltant de les indústries urbanes preexistents (vidrieria a Murano, orfebreria a Vicenza, vestuari i calçat a altres centres), s'hi assentarà lentament una trama de assentaments productius industrials, fenomen que es veurà accelerat en els anys cinquanta i que avui es pot donar per finalitzat.

Durant els anys 60 es trenca una tendència inicial a conservar els centres heretats d'assentaments industrials. La manufactura més tradicional comença una transformació cap a la producció de béns de consum, requerint l'ús de la força de treball en quantitat, més que de qualitat, la qual es troba a les zones més rurals. Al créixer la demanda, la estructura industrial respon amb una elevada natalitat de noves petites empreses més que no pas amb el creixement de les ja existents.

És un sistema productiu flexible, que reacciona i s'adapta ràpidament a la conjuntura, donat també a que està compost de sectors on no es requereixen ni grans dotacions de capital fix, ni tecnologies sofisticades, ni mà d'obra amb particular qualificació.

S'inicia així, per tant, la difusió de l'indústria, que conforma encara la estructura actual. Es tracta d'una estructura al voltant de les ciutats en malla, es a dir en xarxa de serveis i infraestructures capaces d'atraure les petites i mitjanes empreses fins a les petites localitats rurals. El resultat és un continu industrial que ocupa total la zona central de Vèneto, en la que es poden reconèixer tres focus principals: una al voltant del pol de Padova, Venècia i Treviso; una faixa allargada que comprèn tota l'àrea pedemontana entre Vicenza i Conegliano; i l'àrea del cinturó veronès. L'actual configuració deriva per tant d'un creixement "jeràrquic" del teixit industrial, difonent-se dels grans nuclis inicials a la resta dels territoris. Aquesta difusió s'ha dut terme sobretot sobre dos sectors: la mecànica i la indústria de la moda.

De la necessitat de competir en mercats internacionals, molt competitius, la indústria vèneta ha rebut constantment estímuls a per a una permanent transformació, dins i fora de les fàbriques.

Durant els anys 70 i 80 es consolida, encara que amb taxes de creixement continguts de l'ocupació i de les rendes, el procés de desenvolupament econòmic, gràcies sobretot a l'exportació de productes industrials i de serveis turístics. La ocupació en l'agricultura es redueixen al 8% al 1981. La ocupació industrial s'estabilitza a un nivell elevat (43% en el 2001), mentre que tots els nous llocs de treball tenen origen en el sector terciari.

En l'indústria, conserven un pes rellevant els sectors de base, químic i

metal·lúrgic. És molt fort el grau d'obertura comercial de la regió.

Al inici dels anys 80 el Vèneto es podia considerar definitivament integrat en el nombre de les regions italianes més desenvolupades. A partir d'aquests anys tots els indicadors macroeconòmics han continuat assenyalant per al Vèneto valors superiors a la mitjana Italiana. Les causes d'aquesta brillant actuació són:

- La forta especialització de la regió en la producció industrial i la seva capacitat de col·locació dels seus productes en els mercats internacionals.
- La reestructuració de l'activitat agrícola
- La gran especialització en els serveis turístics

Dins d'aquest model el districtes industrials³ prenen un gran protagonisme com a sistema organitzatiu del teixit industrial. Els districtes han demostrat tenir una específica capacitat d'actualització en el disseny i la tecnologia que s'estén freqüentment a productes del tot nous.

El Vèneto, per tant, ha sofert en els darrers 50 anys un accelerat procés d'industrialització i per tant, de desenvolupament i modernització social. Actualment es troba davant de nous desafiaments provinents de la fase de desenvolupament post-industrial en la qual ha entrat el món occidental.

D'una banda ha d'afrontar els problemes propis del desenvolupament, reconvertint el seu teixit industrial en un teixit basat en la producció i gestió de coneixement mitjançant l'ús i producció de les TIC , i de l'altra banda ser capaç de modificar la forma com fins ara s'ha internacionalitzat per adaptar-se a les noves lleis que imposa la globalització dels mercats.

³ Un districte és "una entitat socio-territorial caracteritzada per la presència activa, en una àrea territorial circumscrita, naturalment i històricament determinada, de una comunitat de persones i d'una població d'empreses industrials caracteritzades per la pertinença a un sistema particular de producció local" [Tattara, 2001].

1.2. CATALUNYA I VÈNETO AVUI.

938 km separen la capital de Catalunya (Barcelona) i la del Vèneto (Venècia). 938 km que configuren dos territoris amb trets marcadament diferenciats: entorn i confins territorials, clima, orografia, etc. Una distància, per tant, gens menyspreable, sobretot tenint en compte que, tot i que avui en dia ambdues ciutats estan connectades per menys de dues hores de vol, la mobilitat geogràfica a nivells massius és una fenomen relativament nou.

A la següents taula es comparen algunes dades¹ de caràcter físic i demogràfic de les dues regions:

Taula 1.1

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Superfície	32.000 Km ²	(11)	18.300 Km ²	(4)
Població total	6.877.000 (2005)	(6)	4.577.000 (2005)	(4)
Edat mitjana de la població	38,1 (2004)	(6)	42,4 (2003)	(15)
% població respecte a la total de l'Estat	15,9%	(6)	8% (2003)	(12)
Saldo natural	2,9% (2004)	(6)	0,3% (2004)	(15)
Densitat	215 hab/Km ²	-	249 hab/Km ²	-
Capital (nombre d'habitants)	Barcelona (1.593.000 habitants)	-	Venezia (269.600 habitants)	-
Ciudadans estrangers resident sobre el total	6,8%(2004) 8,9%(2005)	(6) (7)	6,1% (2004)	(21)

Com podem veure a les dades de la *taula 1.1*, la superfície de Catalunya pràcticament dobla a la superfície del Vèneto, però la relació entre superfície i població (densitat de població) és molt propera.

No obstant això, la forta divergència en la quantitat d'habitants de les seves dues capitals (Barcelona i Venècia), evidencia la diferencia que existeix en la distribució de la població sobre els dos territoris. En efecte, Catalunya és una regió clarament més centralitzada a nivell demogràfic i, per tant a nivell econòmic, en la seva capital, Barcelona (Barcelona té una densitat de 615 hab/Km² i el 82% de les empreses catalanes té la seva seu social establerta a l'aglomeració metropolitana de Barcelona). En canvi, l'estructura més "policèntrica" de la regió Vèneto es tradueix, a nivell demogràfic i econòmic, en una distribució més homogènia sobre la totalitat del territori. Malgrat això, tal i com veurem en propers capítols, existeix en ambdues regions una forta tendència a l'acumulació de l'activitat productiva al voltant de les principals ciutats, i per tant, a una major concentració demogràfica.

¹ Les dades utilitzades per l'anàlisi d'aquest capítol provenen de les principals fonts oficials i d'altres estudis de comprovada valia científica. Per a cada argument, venen utilitzades les dades disponibles temporalment més actualitzades. Per tant, en aquest sentit es trobaran deshomogeneïtats.

En quant a la població immigrant, a les dues regions hi ha una proporció respecte a la població total moderadament elevada i, en tots dos casos, amb una clara tendència a l'alça (aquesta fenomen, conseqüència de la globalització, s'estudiarà amb més deteniment a propers capítols).

L'evolució històrica de les dues regions, tal i com hem vist en els capítols anteriors, ha estat clarament diferent, tot configurant cultures diverses, i que alhora comparteixen trets bàsics, comuns a moltes cultures europees.

Tanmateix, un element comú a les dues regions i vital per a entendre la seva actual realitat econòmica, ha estat el desenvolupament en el si de les seves societats d'una forta "cultural emprenedora". "Un "ambient cultural" en el qual són presents les ganes de fer, d'aprendre fent, el sentit de la responsabilitat i la emprenedoria, unida a un fort sentit identitari i de pertinença, que han produït un empresariat difús, amb capacitat de col·laboració, però també de competició en contextos econòmics que es van globalitzant" [*Piano regionale d'sviluppo 2005*, Pàg. 135].

Una fotografia de l'estat actual del sistema productiu de les dues regions ens mostra realitats molt més anàlogues entre Catalunya i Vèneto a altres regions més properes a aquestes i amb una evolució històrica clarament més comú, com podria ser el cas de la regió d'Aragó respecte a Catalunya o el de la Emilia-Romagna respecte al Vèneto.

Amb l'objectiu de mostrar les característiques principals del sistemes productius de català i del vènet, analitzarem els tres factors enumerats a continuació:

- 1) Característiques principals dels **l'estructura productiva** catalana i vènet.
- 2) Principals **indicadors macroeconòmics** a Catalunya i al Vèneto.
- 3) **Entorn geopolític** de Catalunya i el Vèneto.

L'estructura productiva. Clústers

A continuació enumerem algunes de les principals dades que configuren el teixit productiu català i vènet:

Taula 1.2

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Població activa (total ocupats)	3.359.000 (2005)	(6)	2.045.000 (2004)	(12)
PIB per càpita	21.219 € (2003) 24.858 € (2005)	(10) (14)	20.300 € (2003)	(3)
Nombre de treballadors assalariats i no assalariats	1.834.138 (2002)	(1)	1.552.189 (2001)	-
Total empreses	543.719 (2004)	(1)	452.169 (2005)	(12)
Empreses per cada 1000 habitants	81 (2005)	-	99 (2005)	-

Grandària mitja empreses	3,9 empleats	(1)	4,4 empleats (2001)	(2)
Empreses Artesanes ²	No existeixen dades	-	140.836 (2003)	(16)

L'elevat nombre de empreses per habitant demostra que les dues regions tenen una forta activitat econòmica, per sobre de la mitja de les regions dels estats membres de la Unió Europea.

La grandària mitja de les empreses presents al territori (3,9 per a Catalunya i 4,4 al Vèneto) posa de relleu una de les principals característiques dels dos sistemes productius: l'elevada proporció de PIME (en particular de les microempreses i les PIME sense assalariats), tant pel que fa per el nombre d'empreses sobre el total, com pel que fa referència a la ocupació o la seva aportació al VAB³ regional.

A continuació es mostren els criteris de classificació de les empreses en funció del nombre d'empleats segons el Diari Oficial de la Unió Europea⁴:

“Los efectivos y límites financieros que definen las categorías de empresas:
 1. La categoría de microempresas, pequeñas y medianas empresas (PYME) está constituida por las empresas que ocupan a menos de 250 personas y cuyo volumen de negocios anual no excede de 50 millones de euros o cuyo balance general anual no excede de 43 millones de euros.
 2. En la categoría de las PYME, se define a una pequeña empresa como una empresa que ocupa a menos de 50 personas y cuyo volumen de negocios anual o cuyo balance general anual no supera los 10 millones de euros.
 3. En la categoría de las PYME, se define a una microempresa como una empresa que ocupa a menos de 10 personas y cuyo volumen de negocios anual o cuyo balance general anual no supera los 2 millones de euros.”

Atenent a l'anterior criteri de classificació de les empreses mostrem la següent taula:

Taula 1. 3

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
% PIME sobre total empreses	99,8% (2003)	(1)	90% ⁵	(19)
% ocupació PIME sobre total	74,9%(2003)	(1)	63,3% ⁶	(3)

² Segons la llei italiana (n.443 del 1985), l'artesà és un “empresari en sentit ple, en quant a que no es limita a assumir la direcció i la gestió de l'empresa, sinó que participa personalment en el procés productiu, amb el seu propi treball i amb una preparació tècnic-professional altament qualificada”.

³ VAB: diferència entre ingressos d'explotació i les despeses d'explotació. Ens indica quina part dels ingressos d'explotació han generat valor (queden a l'empresa).

⁴ RECOMENDACIÓN DE LA COMISIÓN de 6 de mayo de 2003 sobre la definición de microempresas, pequeñas y medianas empresas [notificada con el número C(2003) 1422] (Texto pertinente a efectos del EEE) (2003/361/CE)

⁵ En aquest valor no s'inclouen les empreses artesanes (tot i que aquestes també són PIME). No s'han trobat dades de la proporció de PIME a Vèneto incloent-hi les artesanes. Si s'inclouen les empreses artesanes, el percentatge és molt proper al de PIMEs present a Catalunya.

empreses				
PIME sense assalariats	254.089 (2003)	(1)	288.324 (2005)	(12)

Aquesta particularitat dels teixits productius de Catalunya i Vèneto és molt transcendent, ja que el comportament de l'empresa és molt diferent segons quina sigui la seva dimensió. Algunes de les característiques comuns a les PIMEs són:

- Concentren la seva activitat productiva en una sola línia de negoci (92,1% a Catalunya)
- La majoria només disposa d'un únic establiment (el 86% a Catalunya)
- En gran part són empreses familiars (64,4% el 86% a Catalunya). Aquesta dada és molt rellevant alhora de dissenyar polítiques industrials sobre el territori, donat que "la composició propietària de l'empresa familiar influeix en la conducta de les empreses, afavorint estratègies de comportament i traçant models d'acció particular: no es pot dir que segueixin una lògica no comparable a aquella de les empreses normals, però certament són guiades per vehicles i per prioritats que afavoreixen estils de govern originals". Uns dels reptes particulars amb els que actualment s'enfronten les empreses familiars és el del canvi generacional i la professionalització dels seus directius.⁷

Aquestes són característiques que, com hem dit, condicionen fortament el comportament de les PIMEs, sobretot en àmbits tan importants actualment com són el de la innovació i el de la internacionalització. En aquest sentit, Oriol Amat Sales afirma que per a les PIME el primer problema és la manca de departament formalitzat de R+D i el segon, la dificultat de fer efectiva la protecció de les innovacions [Amat i Sales, Pàg. 75].

Per tant, la dependència de l'espai de suport per part de les PIME per a millorar la seva competitivitat en els mercats és molt més forta que la de les grans empreses: "la capacitat de moure i materialitzar els productes i les inversions sobre el territori és clarament diferent per a una gran empresa i per a una PIME" [Amat i Sales, Pàg. 123].

Tots aquests factors condicionen els seus resultats econòmics de les PIMES a Catalunya i al Vèneto. Segons l'Anuari de la PIME catalana 2004 (Pimec) "en totes les branques industrials la productivitat és major a las grans empreses que a les PIME".

No obstant això, a Catalunya també hi ha presents a Catalunya grups empresarials potents, amb empreses de gran dimensió i seus empresarials fora

⁶ Idem a punt 5

⁷ "Actualment les empreses familiars sorgides durant la postguerra estan afronten la qüestió del passatge a la tercera generació empresarial, aquelles crescudes als inicis dels anys 70, estan en canvi preparant el primer salt generacional. Estudis i recerques, comissionades per la Regione Veneto als màxims experts italians i europeus en matèria de continuïtat d'empresa, assenyalen que els propers anys milers de PIMEs vènetes es trobaran en risc d'extinció." [Piano regionale d'sviluppo 2005, Pàg. 191]

del Principat (un 28,1% del capital de les empreses grans té procedència internacional)⁸.

Si examinem amb més profunditat els sistemes productius de les dues regions hi trobem també altres analogies.

La distribució per sector d'activitat [*Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes*, 2003] dels seus sistemes productius és la següent:

Taula 1.4

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Percentatge d'empreses sector primari (per nombre ocupats)	3,1%	(1)	3,5%	(12)
Percentatge d'empreses sector industrial (per nombre ocupats)	23,4%;	(1)	30,2%	(12)
Percentatge d'empreses sector construcció (per nombre ocupats)	12,2%	(1)	8,8%	(12)
Percentatge d'empreses sector serveis (per nombre ocupats)	61,5%.	(1)	57,5%	(12)

L'estructura per sectors d'activitat ens demostra una intensa component industrial en la base productiva de les dues regions. Ambdós territoris han heretat una llarga tradició industrial, que esdevé en molts cassos de l'aplicació dels avenços tecnològics als oficis artesans presents abans de la revolució industrial.

L'origen artesà de les dues regions, les ha portat a una actual especialització en sectors d'alt component de mà d'obra no qualificada ("labour intensive") i molt dominada pels proveïdors⁹. En el cas del Vèneto aquesta característica és encara més marcada, on la indústria tèxtil, de moda i calçat ha estat la que han liderat el "miracle econòmic" dels anys cinquanta i seixanta, amb la obtenció d'una forta presència en els mercats internacionals.

Segons l'informe *Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta* [Consortio Universitario per gli Studi di Organizzazione Aziendale, 1995], "l'eix productiu del sistema productiu regional avui està constituït de sectors de base que molt sovint manifesten clars senyals de maduresa i que són subjectes a canvis tecnològics que no segueix ritmes particularment ràpids."

Aquesta especialització és, per tant, molt negativa de cara a la lluita competitiva dins dels mercats globalitzats, donada la forta presència en aquests mercats de empreses de països en desenvolupament, on el cost de la mà d'obra és molt inferior al cost a Catalunya o al Vèneto. Aquest és un dels factors que està portant ambdues regions a una progressiva terciarització del seu teixit productiu, tot fugint d'aquest tipus de mercats.

⁸ *Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes*. Informe de recerca II. UOC. 2003

⁹ Pel que fa Catalunya: Amat i Sales, Oriol, i altres, *Les PIME a Catalunya. La força productiva catalana*, Pòrtic Visions, 2002, pag. 77. Per què fa al Vèneto: "El Vèneto és per vocació i tradició terra de proveïdors. La difusa xarxa de PIMEs manufactureres s'ha desenvolupat i ha prosperat en bona mesura com a xarxa de subcontractació de la gran indústria europea, italiana i vèneto." Piano regionale d'sviluppo 2005, Regione Veneto, 2005.

Un altra de les característiques que se'n desprenen dels valors de la taula anterior és l'alta dispersió de les activitats de les empreses implantades als dos territoris, un fet positiu de cara a l'avantatge competitiu de les regions en el seu conjunt.

En referència a l'especialització sectorial de les dues regions, no podem oblidar la forta incidència del sector turístic, tot i que les tendències dels darrers anys a les dues regions han estat inverses, amb una forta tendència a l'alça en el sector turístic català, i una tendència a la baixa en el cas vènet.

Clústers

L'anàlisi de la mida de les empreses, dels seus àmbits d'actuació i dels sectors on es desenvolupa, és necessari per tal d'entendre la natura del teixit productiu d'una regió. Tanmateix, un anàlisi del sistema productiu territorial en el cas de Catalunya i el Vèneto, no quedaria complert sense el punt de vista del model descriptiu que es basa en el concepte dels "clústers"¹⁰, o dels "districtes industrials"¹¹ desenvolupat principalment pels economistes Porter i Becattini¹².

Els governs de les dues regions han realitzat estudis per individuar la presència dels diferents clústers sobre els territoris, i s'ha emprat aquesta modelització del territori per a entendre millor el seu funcionament i, per tant, poder elaborar accions de ajut i promoció més a prop de les necessitats reals de les empreses presents.

A l'estudi realitzat per la Generalitat de Catalunya l'any 1993 "Els avantatges competitiu de Catalunya" es diu: "L'enfocament tradicional d'anàlisi dels sectors industrials i de serveis ha estat estadístic sectorial, que arriba per exemple, a conclusions de nivell general com un experimentat nivell de les exportacions. L'impediment fonamental de la metodologia tradicional és que no permet tenir en compte tots els factors que avui dia determinen la competitivitat". L'estudi també afirma: "La identificació d'aquests clústers a Catalunya és pas necessari, no tan sols per analitzar les fonts d'avantatge competitiu on sorgeixen, sinó també per a fer recomanacions concretes".

Pel que fa al Vèneto, les intervencions sobre els districtes industrials s'inicia 1991 amb la llei n.317 "Interventi per la innovazione e lo sviluppo delle piccole imprese". Els districtes venen definits com "àrees territorials locals caracteritzades d'una elevada concentració de petites empreses, amb la referència particular més a la relació entre la presència de les empreses i la població resident, que no tant a la especialització productiva de les empreses" [Tattara, Giuseppe, 2001].

El concepte de clúster o districte industrial descriu un fenomen econòmic localitzat on "l'identificació de la població amb el districte va més enllà de

¹⁰ Un *clúster* és "un grupo geográficamente denso de empresas e instituciones conexas, pertenecientes a un campo concreto, unidas por rasgos comunes y complementarias entre sí" [Michael E. Porter, 2003, Pàg. 205].

¹¹ Un *districte industrial* és "una entitat socio-territorial caracteritzada presència activa, en una àrea territorial circumscrita, naturalmen i històricament determinada, de una comunitat de persones i d'una població d'empreses industrials caracteritzades per la pertinença a un sistema particular de producció local" [Tattara, Giuseppe, 2001].

¹² La diferència entre Clúster i Districte Industrial rau més en el punt de vista des del qual s'estudia el fenomen que no pas en el que defineixen. Per tant, pel nostre anàlisi podem considerar-los com a sinònims.

compartir signes d'identitat col·lectius, siguin de natura històrica o cultural. El districte industrial conté una atmosfera industrial, que no només facilita la formació professional, transmissió de les innovacions i el ràpid coneixement dels canvis en els preus o en la demanda sinó que inclou un cert nombre de regles no escrites que faciliten les relacions productives" [Trullén, 1990].

En les següents taules s'enumeren els principals clústers individuats als dos territoris ¹³. S'han ordenat els clústers de forma descendent en funció de la quantitat d'ocupats en cada un d'ells i s'han classificat els principals (els que suposen un 90% de l'ocupació) en funció del nivell tecnològic en el que operen: baix, mitjà o alt.

Taula 1.5

Clústers individuats a Catalunya	Ocupats	Nivell tecnològic
Productes metàl·lics	39.018	MITJÀ / BAIX
Automoció	35.188	MITJÀ / ALT
Productes de matèries plàstiques	28.182	MITJÀ / BAIX
Confecció i filatura	19.855	MITJÀ / BAIX
Arts gràfiques i edició	19.208	MITJÀ
Electrònica i aparellatge elèctric	12.878	MITJÀ / ALT
Productes farmacèutics	12.523	ALT
Material ferroviari	11.000	MITJÀ / ALT
Carn de porc	8.289	MITJÀ / BAIXA
Química de gran consum	8.056	MITJÀ / ALT
Química bàsica	4.891	MITJÀ / ALT
Maquinària de manipulació i elevació	4.400	MITJÀ
Motlles i matrius	3.691	MITJÀ
Moble domèstic	3.208	MITJÀ / BAIX
Pell	2.709	MITJÀ / BAIX
Llums i aparells d'il·luminació	2.500	
Motocicletes	2.500	
Vins i caves	2.478	
Vàlvules i aixetes	1.700	
Paper i de cartró	1.673	
Maquinària i equips d'envàs i d'embalatge	1.443	
Maquinària per a les indústries de l'alimentació	1.439	
Carrosseries	1.276	

¹³ Segons les publicacions "Mapa dels Sistemes Productius Locals a Catalunya [Joan Miquel Hernández Gascón, Jordi Fontrodona, Alberto Pezzi, Secretaria d'Indústria i Energia (Generalitat de Catalunya), Col·lecció: Papers d'economia industrial, Barcelona, 2005] i "Guida ai Distretti Italiani [Editrice Le Balce Srl, Siena, 2005].

Indústries de la fusta	1.228
Suro	1.130
Oli d'oliva	887
Articles de joieria	820
Material aeroespacial	750
Aigües minerals a la Selva	634
Maquinària agrícola	615
Ceràmica decorativa	579
Maquinària per a les indústries tèxtils i de la confecció	55

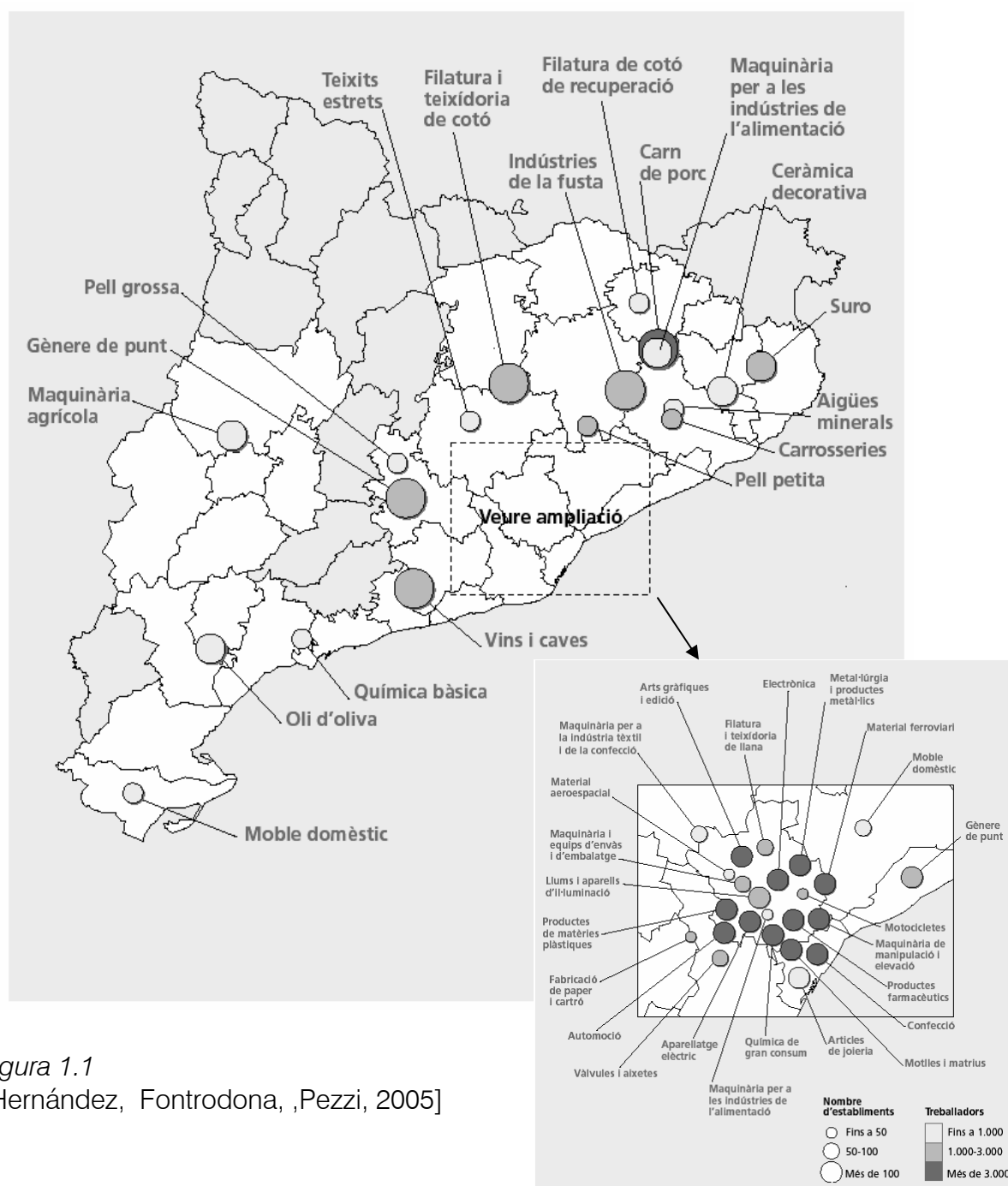

Figura 1.1

[Hernández, Fontrodona, Pezzi, 2005]

Taula 1.6

Clústers individuats al Vèneto	Ocupats	Nivell tecnològic
Sistema moda	42.000	MITJÀ / BAIX
Moble	39.900	MITJÀ / BAIX
Goma i les matèries plàstiques	21.775	MITJÀ
Calçat	20.000	MITJÀ / BAIX
Mecànica subcontractació	20.000	MITJÀ
Condicionament i refrigeració industrial	19.500	MITJÀ / ALT
Logística	19.000	MITJÀ
Mecatrònica	18.953	MITJÀ / ALT
Orfebre	13.000	MITJÀ / BAIX
Ulleres	11.660	MITJÀ / ALT
Pell	11.500	MITJÀ / BAIX
Piscifactories	8.711	BAIX
Gràfic i cartró	8.709	MITJÀ
Sportssystem	7.609	MITJÀ / ALT
Marbre i de la pedra	7.000	MITJÀ
Termomecànica	5.485	MITJÀ / ALT
Béns culturals	4.200	
Equipament hotelier	4.000	
Packaging	3.748	
Terracota	3.282	
Bioedificació	2.600	
Informàtica i de les tecnologies avançades	2.288	
Vi prosecco DOC	1.300	
Carrusels	1.300	
Vidre artístic	1.200	
Argent	950	
Drassanes	559	

Donat que els criteris per a l'identificació dels districtes a ambdues regions no és totalment idèntic, els anàlisis comparatius que s'hi poden realitzar són aproximatius i de caràcter qualitatiu més que no pas quantitatiu.

Podem, però, extreure d'aquestes dades algunes conclusions de nivell general:

- Existeixen clares analogies en molts sectors d'activitat dels clústers presents a ambdues regions, tot i que de vegades no vinguin denominats sota el mateix nom.. Alguns exemples són: el districte del moble, de la pell, productes de matèries plàstiques, confecció, arts gràfiques, productes metàl·lics, etc.
- Molts dels sectors remunten el seu origen local en els antics tallers artesans a l'edat mitjana, com en el cas dels clústers de confecció, tèxtil i pell. D'altres però tenen un origen més proper a partir de la revolució industrial (maquinària d'embalatge i manipulació, productes plàstics, etc.), o a partir dels anys cinquanta i seixanta (sistema moda, motlles i matrius, etc). Actualment s'estan formant nous clústers en sectors com l'aeroespacial o en àrees com les nanotecnologies o la biotecnologia, però encara amb poca incidència sobre el total de l'ocupació.
- Pel que fa la dimensió de les empreses, aquesta depèn molt de cada clúster. Existeixen molts clústers on s'ha generat una xarxa de PIMEs proveïdores de grans empreses d'origen autòcton o multinacionals instal·lades en la regió. Alguns exemples són els districtes de l'automoció a Catalunya o el sistema moda a Vèneto. Els clústers d'origen artesà, com el del calçat, pell o el mobles, tenen una forta presència de PIMEs, mentre que els basats en tecnologies més sofisticades, com el farmacèutic, la química i la mecatrònica estan formats per empreses mitjanes o grans.
- Pel que fa al contingut tecnològic dels productes i serveis de les empreses que formen els clústers, podem observar que la majoria de les que representen el 90% de l'ocupació es troben dins de nivell mitjà/baix, sobretot en els clústers amb presència prevalent de les PIME. Per tant, poden observar una alta presència de clústers basats en tecnologies madures i amb alta proporció de mà d'obra no qualificada (labour-intensive). D'altra banda, queda manifesta una nul·la o baixa presència de clústers high-tech en les dues regions.

Les societats econòmicament més avançades del món, entre les que es poden incloure la catalana i la vèneta, estan experimentant actualment un procés de transformació de *economies industrials a economies del coneixement*¹⁴. "Aquest procés té un clar fil conductor: la "intangibilització" de l'activitat econòmica o, en altres paraules, la progressiva consolidació d'una nova economia basada en el coneixement" [*Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II*, 2003, Pàg. 25]. En aquest context, el principal capital capaç de produir riquesa i de donar avantatge competitiu a les empreses presents al

¹⁴Las "economías del conocimiento" son la manifestación económica de la sociedad del conocimiento. La humanidad entra en la sociedad del conocimiento cuando la producción y utilización del conocimiento condicionan significativamente la actividad humana en todas sus dimensiones (con el concurso de las nuevas tecnologías de la información y de la comunicación – NTIC-) [Solé Parellada, 1999].

territori és el *capital intel·lectual*, i més concretament el *capital humà*¹⁵. El capital humà d'un regió depèn directament del nivell de formació de la seva població. Per tant, per a completar la visió dels sistemes productius de Catalunya i el Vèneto és necessari conèixer els nivells de formació de les seves poblacions i altres indicadors relacionats amb el nivell formatiu del personal dins les empreses:

Taula 1.7

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Població amb títol universitari	12,8%(2001)	(6)	6,2% (2001)	(12)
Població amb títol de tècnics superiors o batxillerat	21,7%(2001)	(6)	26,3% (2001)	(12)
Població amb títol de FP i ESO	25,6%(2001)	(6)	31,1% (2001)	(12)
Població amb títol de 1er cicle ESO o sense estudis	37,7%(2001)	(6)	35,9%(2001)	(12)
Població amb Analfabets	2,3%(2001)	(6)	0,5%(2001)	(12)
Empreses que segueixen programes de formació continua	20%	(9)	-	-

Les dades anteriors dibuixen un nivell de formació de les societats presents a ambdós territoris amb una baixa incidència de la població analfabeta i un bon nivell de població amb estudis superiors. Existeixen però algunes diferències en els percentatges de les dues regions, sobretot en el tram de nivell superior d'estudis, on la proporció de universitaris a Catalunya és bastant superior, que la de Vèneto, si bé, en referència al nivell població amb de formació tècnica superior, el percentatge del Vèneto és molt més alt. L'origen dels professionals competents al Vèneto es troba tradicionalment en els instituts tècnics industrials més que en les universitats [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995, Pàg. 17].

Només des de fa poc temps, amb el necessari declivi dels empresaris-propietaris de primera generació, les empreses han vist necessària la integració de joves (normalment els fills de l'empresari-propietari) amb un títol universitari.

El percentatge d'empreses que segueixen programes de formació contínua és baix. Les principals característiques de la formació dins de les empreses són [Amat i Sales, 2002, Pàg. 72] :

- El responsable de la formació és l'empresari.
- No tenen departament de formació formalitzat.
- No tenen un pla de formació escrit.
- Detecten les necessitats de manera reactiva.
- Tenen més dependència de l'administració i de la formació reglada.
- Tenen problemes de capacitació i de retenció del personal qualificat.
- La planificació de la formació és difícil, ateses les oscil·lacions en les comandes.

¹⁵“El *capital humà* configura, juntament amb el *capital estructural* i el *capital relacional*, el *capital intel·lectual* d'una empresa” [Pablo Peña Vendrell, 2001].

- Tenen dificultats per assumir les despeses de formació.

Pel que fa al nivell de formació dels empresaris, un altre vegada queda molt condicionada per la dimensió petita i mitjana de la majoria de les empreses present a ambdues regions:

Taula 1.8

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Directius amb estudis nivell universitari	53%	(9)	-	-
Proporció de directius de l'empresa catalana	41,8%	(9)	-	-
Participació del treball femení en tasques directives	17,4%	(9)	-	-
Edat mitjana dels responsables empresarials	propera als 45 anys	(9)	-	-

Un altre factor important en referència al capital intel·lectual d'una regió és la relació universitat empresa. Tant a Catalunya com al Vèneto existeix una clara dificultat per a la transferència de coneixement entre empresa i universitat, tant a nivell de formació dels treballadors com de col·laboració amb entre personal universitari i de la empresa. A més, "no ni ha en les estructures d'ensenyament superior una orientació clara a la pràctica" [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995, pag. 127].

Principals indicadors macroeconòmics

A la següent taula es mostren els principals indicadors macroeconòmics de Catalunya, Vèneto i els indicadors mitjans dels països de la Unió Europea:

Taula 1.9

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
PIB (total regió)	117 ¹⁶ (2005)	(6)	121 ¹⁷ (2005)	(5)
% PIB respecte a tot l'estat	18,6% (2003)	(10)	9,08%(2003)	(12)
VAB total	115.730 M€ (2002)	(10)	106.097 M€ (2002) 113.156 M€ (2004)	(21) (21)
Renda bruta familiar disponible	77.302 M€ (2002)	(10)	76.576 M€ (2003)	(21)

¹⁶ Prenent com a referència 100, la mitjana de la Europa dels 25 membres.

¹⁷ Prenent com a referència 100, la mitjana de la Europa dels 25 membres.

Renda bruta familiar disponible per habitant	11.100 € (2000)	(10)	16.163 €	(21)
Índex de pobresa	-	-	5%	(3)
Tassa d'atur	9,7% (2005)	(6)	4,2% (2004)	(15)
Tassa d'ocupació (15-64 anys)	57% (2005)		64,1% (2005)	(12)
Importacions (totes les empreses)	37.655 M€ (2003)	(10) (10)	30.984 M€ (2004)	(12)
Exportacions (totes les empreses)	54.008 M€ (2003)	(10) (10)	39.316 M€ (2004)	(12)
Tassa de contractes fixes	79,4% (2003)	(9)	88,4% (2004)	(3)
Tassa de contractes temporals	8,6% (2003)	(9)	11,6% (2004)	(3)
Augment de la inflació a Catalunya (2003-2004)	3,5% (2003)	(7)	2,7% (2003)	(8)

De les dades anteriors, podem comprovar que els principals indicadors del nivell macroeconòmic les dues regions tenen valors molt similars. No obstant, existeixen diferències. A Espanya, el ràpid creixement que s'ha produït els darrers vint-i-cinc anys no ha estat del tot equilibrat. S'ha produït un fort increment del PIB i s'han dut a terme grans avenços en moltes àrees. Però, d'altra banda, altres indicadors no han estat tant favorables per al desenvolupament de l'economia [*Els avantatges competitius de Catalunya*, 2001, Pàg. 5]:

- Hi ha un nivell decreixent de l'atur, però encara per sobre de la mitjana europea.
- S'ha produït un alt augment salarial i dels costos laborals
- S'ha produït un ràpid creixement del dèficit públic
- altres

Per tant, algunes dades con la dada de l'atur (més del doble a Catalunya que al Vèneto) o la inflació, són reflex de l'evolució diversa evolució econòmica dels les dues regions els darrers 20 anys (l'índex d'atur a Catalunya l'any 1985 era dels 23% [*Els avantatges competitius de Catalunya*, 2001, Pàg. 3]).

Una altra dada a destacar és l'alt nivell de contractes temporals que s'observa a les dues regions, que ens indica la presència de molts llocs de treball de baixa qualificació professional. A les dues regions, l'ús generalitzat dels contractes temporals i la permanència dels empleats de edat més elevada, ha portat a una taxa d'atur més reduïda dels que podria ser.

Un altra índex, que dona una clara idea del fort nivell competitiu de les empreses catalanes i vènetes en el seu context, és la seva balança comercial amb l'estranger, i concretament el seu nivell d'exportacions. Catalunya les exportacions, les importacions i la inversió directa a l'exterior (IDE) s'han incrementat en un 9,9%, 9,7% i 21,5% anual, respectivament, de 1995 a 2003 [Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de l'empresa catalana, 2004, Pàg. 7]. Catalunya ha experimentat els darrers anys un període de transició d'una economia tancada i protegida, cap a una economia oberta i lliure, com la de la UE, sense haver passat prèviament una etapa d'intercanvi comercial fluid amb

altres països del món, “en aquestes situacions, el creixement inicial del comerç exterior té més impacte en les importacions, seguit d'un creixement més alt de les exportacions”[*Els avantatges competitiu de Catalunya*, 2001, Pàg. 6]. L'evolució del comerç internacional al Vèneto té una evolució molt diferent, donat que fou durant el anys 60 quan l'economia d'aquesta regió experimentà l'inici d'una fase de forta exportació, fase que no es tanca fins al 1991, quan per primera vegada el nivell d'exportacions i d'importacions arriben a volums molt propers.

Entorn geopolític

El desenvolupament econòmic i social d'una regió està subjecte a les condicions de l'entorn geopolític. A continuació citem, molt succintament, els principals factors de l'entorn geopolític per a les dues regions.

Unió Europea: Itàlia és una dels països fundadors de la UE. L'any 1957 van ser firmats a Roma els tractats Cee i Euratom que donaven lloc a la CECA, llavor de l'actual Unió Europea. Espanya va ingressar com a membre amb ple dret de la UE l'any 1986.

Actualment, la UE està formada per 25 estats, les empreses dels quals poden intercanviar béns i serveis lliurement. A més, L'Unió Europea orienta als governs dels països membre sobre línees generals de seves les polítiques públiques¹⁸.

OCDE: Espanya i Itàlia són països membre de l'organització OCDE (Organisation for Economic Co-operation and Development) des del 3 d'agost de 1961 i el 29 de març de 1962 respectivament.

La OCDE està formada per 30 països amb governs democràtics i economia de mercat. L'organització desenvolupa una funció de foment de la bona governació en els serveis públics i en la activitat empresarial. Entre altres coses, la OCDE ajuda als governs a identificar les polítiques que funcionen en les àrees claus mitjançant assessorament sectorial. Això ajuda als policy-makers a adoptar orientacions estratègiques.

Espanya i Itàlia pertanyen a altres organitzacions de caire econòmic com la Organització Mundial del Comerç (OMC) i d'altres.

En conclusió, podríem dir que, malgrat la diferent evolució de les economies catalana i vèneta, i malgrat les causes que l'han portat al seu estat actual, els teixits productius que caracteritzen a ambdues regions i l'entorn on actuen són clarament anàlegs i que, per tant, és pertinent el mètode comparatiu com a base metodològica per a les conclusions d'aquest treball.

A continuació enumerem de forma sintètica les característiques comuns als sistemes productius territorials català i vènet:

- Forta activitat econòmica, per sobre de la mitja de les regions dels estats membres de la Unió Europea.
- Elevada proporció de PIMEs (sobretot microempreses i petites empreses).
- Intens component industrial en la base productiva.
- Esperit emprenedor difús.

¹⁸ Per a més detall veure Capítol 1.3. Plans estratègics: Unió Europea, Catalunya i Vèneto

- Alta participació en mercats amb un fort component de mà d'obra no qualificada ("labour intensive") i dominada pels proveïdors.
- Alta dispersió de les activitats de les empreses implantades als dos territoris.
- Organització del teixit industrial en el territori en forma de clústers o districtes industrials.
- Districtes basats en tecnologies madures. Baixa presència en sectors high-tech.
- Bon nivell mig de formació base de la població.
- Nivell baix d'empreses que segueixen programes de formació contínua.
- Nivell de formació dels empresaris mitjà-baix.
- Indicadors macroeconòmics dins del mateix ordre.
- PIB per càpita molt semblant, per sobre de la mitjana dels països membre de la UE, però per sota del PIB per càpita de les regions més industrialitzades d'Europa.
- Existeixen diferències significatives en els indicadors referents a la taxa d'atur, inflació i balança comercial, degut sobretot a la diferent evolució històrica, i per tant, econòmica de les dues regions els darrers 60 anys.
- Mateix entorn geopolític; pertinença a estats membre de la EU i membre de la OCDE

Fonts de les taules:

- (1) Anuari de la PIME catalana 2004 (Pimec)
- (2) Veneto impresa. Fotografia del sistema economico regionale. Edizione 2003
- (3) Veneto impresa. Fotografia del sistema economico regionale. Edizione 2004
- (4) www.istat.it
- (5) www.fondazione Nordest.it
- (6) www.idescat.net
- (7) Informe anual de la empresa catalana 2004 – Generalitat de Catalunya
- (8) Veneto si racconta. Primo Rapporto Statistico 2004
- (9) Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II. UOC. 2003
- (10) Informe dades macroeconòmiques de Catalunya. Idescat.net
- (11) www.bcn.es
- (12) I fattori di sviluppo economico del Veneto. Fondazione Nordest. 2005.
- (13) L'Italia delle imprese. Rapporto 2005. A cura di Daniele Marini. Fabio Bordignon, Ferido Ferraro, Daniele Marini, Giampaolo Pedron, Alessandro Rigoni, Venezia, 2005.
- (14) www.ine.es
- (15) Nord Est 2005. Rapporto sulla società e l'economia. A cura di Daniele Marini. Marsilio Editori s.a.p., Venezia, 2005
- (16) L'artigianato in Europa e in Italia, Osservatorio dell'Artigianato Regionale Piemonte, 2003
- (17) Indicadors bàsics socioeconòmics i laborals. CTEST (Consell del Treball Econòmic i Social de Catalunya), Num. 22, Desembre 2005.
- (18) Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes, COPCA, 2004, Barcelona.
- (19) Programma Regionale di Sviluppo 2005, Regione Veneto, Giunta Regionale (Legge Regionale n. 35/2001), 2005
- (20) http://epp.eurostat.cec.eu.int/portal/page?_pageid=1090,1&_dad=portal&_schema=PORTAL
- (21) <http://www.starnet.unioncamere.it/intranet/Area-Terri/Venezia/Documenti>

1.3. LA NOVA REALITAT.

La globalització

Són molts els estudis i publicacions que s'han realitzat al voltant del fenomen que anomenen globalització. La qüestió s'ha abordat sota múltiples punts de vista: orígens i causes del procés, desenvolupament i implicacions sobre la configuració actual del món, possibles conseqüències a curt, mitjà i llarg termini, etc.

A continuació s'exposen algunes de les definicions més destacades del terme globalització, trobades a la bibliografia:

"La globalización se refiere a un conjunto de condiciones en las que una creciente fracción del valor de la riqueza se produce y se distribuye por todo el mundo dentro de un sistema de redes privadas interconectadas". (Francesc Solé Parellada, Introducción a la Política Industrial y Tecnológica en Europa, Edita Documenta Universitaria Press, Barcelona, 1999)

"En un mundo globalizado todos los procesos trabajan como una unidad en tiempo real a lo largo y ancho del planeta. Esto es, una economía en la que el flujo de capital, el mercado de trabajo, el proceso de producción, la organización, la información y la tecnología operan simultáneamente a nivel mundial" (Manuel Castells).

"Globalització és l'excusa d'alguns pensadors, homes de negocis o polítics per a retornar a situacions de capitalisme salvatge, ara que Occident i sobretot Europa han assolit algunes cotes de justícia per a tothom amb l'Estat del Benestar." (MÜLLER, J. *"Weltkirche als Lerngemeinschaft. Modell einer menschengerechten Globalisierung?"* Stimmen der Zeit 1999 (5), Pàg. 317)

"Globalització significa el procés d'interconnexió financera, econòmica, política social i cultural, possibilitada per les TIC, que relaciona determinades persones i organitzacions governamentals o no, tot creant dinàmiques complexes de relació i d'exclusió." (Mària i Serrano, Josep F., *La Globalització*, <http://www.fespinal.com/espinal/catala/visua/ct103.htm#4.1>)

"Designo com a globalització de l'economia un fenomen on és present una triple dimensió:

- 1) La mundialització. (El mercat dels productes és el món)
 - 2) La reorganització de les operacions i de les operacions de les empreses. (nous instruments de gestió: la reenginyeria, el benchmarking i l'outsourcing.
 - 3) La penetració generalitzada, universal, del coneixement en els productes."
- (Fernando Gustavo Jaén Coll) Amat i Sales, Oriol, i altres, *Les PIME a Catalunya. La força productiva catalana*, Pòrtic Visions, 2002, Pàg. 122)

Cadascuna d'aquestes definicions posa l'èmfasi en diferents aspectes de la globalització (social, cultural, econòmic, tecnològic, etc.), prova de que es tracta

d'un fenomen molt complex i d'una gran força transformadora en tots els àmbits de la nostra vida.

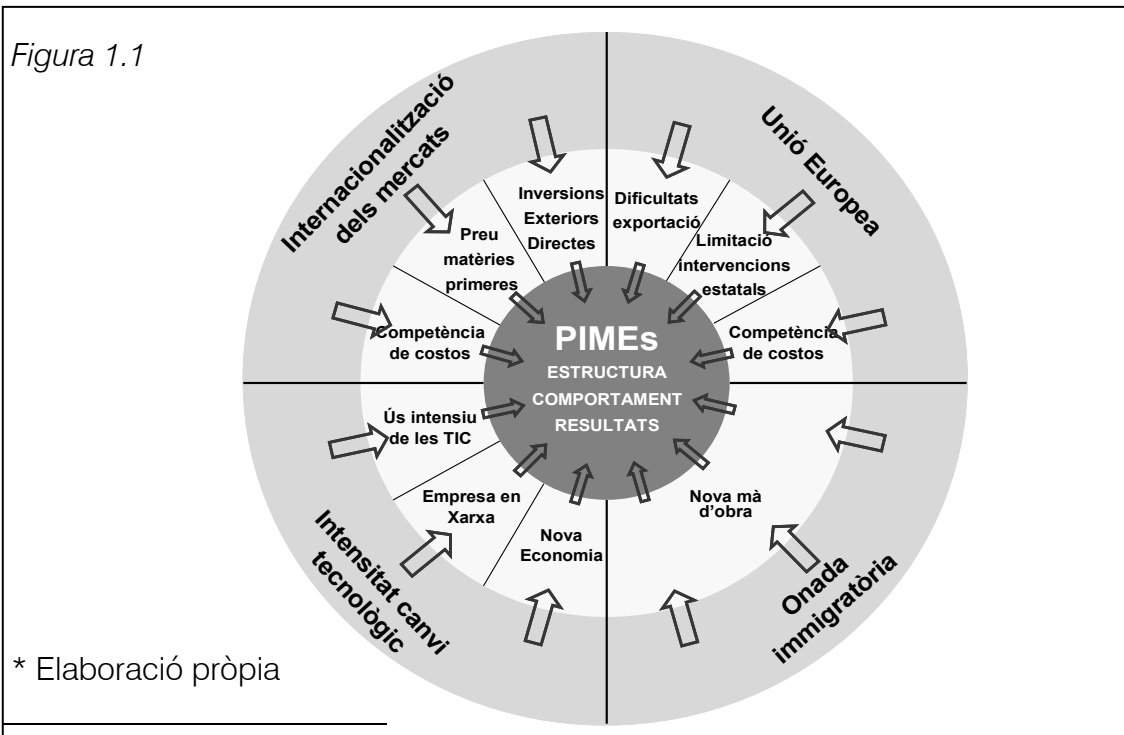
Aquest capítol no pretén aportar una nova visió al respecte, ni tant sols recopilar o sintetitzar la informació generada.

L'objectiu d'aquest capítol és el de descriure com el fenomen de la globalització ha influït en l'entorn on operen les PIMES a les regions estudiades (Catalunya i Vèneto) es a dir; quines han estat els principals transformacions del sistema socio-econòmic i com aquestes transformacions s'han traduït en condicionants que generen externalitats o economies externes¹, positives i negatives per a les PIMES presents a Sistema Productiu Territorial. Finalment, s'enumeraran quins efectes han tingut aquests condicionants sobre la seva estructura de mercat, el seu comportament i els seus resultats.

A continuació enumerem els principals esdeveniments i factors que han modificat l'àmbit socioeconòmic de les PIMES a ambdues regions²:

1) Globalització dels mercats; 2) Ampliació de la Unió Europea; 3) Intensitat del canvi tecnològic 4) Onada immigratòria

Figura 1.1

¹ "Se dice que existen economías externas, cuando las acciones de un individuo, organización o empresa afectan a otros agentes económicos al margen del sistema de precios, de modo que el agente que causa los efectos externos, positivos o negativos, no recibe el beneficio o soporta el coste que de ellos se derivan. Se entiende que otros agentes reciben consecuentemente beneficios o costes inesperados de la acción del primero." [Solé Parellada, 1999]

² Totes les dades exposades i utilitzades per a realitzar els anàlisis d'aquí fins al final del capítol 1.3, han estat extretes de les següents fonts bibliogràfiques:

- [LES TICS i les transformacions de l'empresa catalana, 2003].
- [Anuari de la PIME catalana, 2004]
- [Informe anual de la empresa catalana, 2004]
- [Informe dades macroeconòmiques de Catalunya, Idescat.net]
- [Proposta de contingent 2004, 2004]
- [Veneto impresa, 2004]
- [Notte sul'addamento della economia veneta nel 2004, 2005]
- [I fattori de sviluppo economico del Veneto, 2005]
- [Nord Est 2005, 2005]

Globalització dels mercats

Segons les dades de la Organització Mundial del Comerç (OMC), l'any 2000 les exportacions mundials de bens van ascendir a 6,2 bilions de dòlars i les de serveis a 1,4 bilions de dòlars. Això suposa que el comerç internacional es va situar en el 29% del Producte Interior Brut (PIB) mundial, quan el 1990 era sols el 19% i el 1950 el 7% [Tugores, 2002, Pàg. 11]. L'any 2004 el comerç internacional ha augmentat un 7,4%.

A Espanya, segons dades del Banco de Espanya, l'índex d'obertura, definit de la suma dels percentatges que representen les exportacions i les importacions respecte el PIB, passa del 30% el 1980 al 62% al 2000.

Per tant, podem afirmar que els darrers 15 anys l'economia mundial a experimentat un alt grau de dinamisme, mai assolit fins ara a l'història.

La globalització, però, és un procés que no implica només la mundialització dels mercats de béns (comerç internacional), sinó també dels factors de producció (mundialització molt alta per al capital financer, alta per al capital físic i molt més reduïda per al factor treball [Tugores, 2002, Pàg. 13]).

A continuació es detallen els nous condicionants que la globalització dels mercats ha generat sobre les empreses presents a Catalunya i al Vèneto.

Condicionants:

- *Major competència de costos:* L'entrada en els mercats dels països emergents (bàsicament asiàtics i de l'Est europeu), ha suposat una fortíssima competència de costos per al països més industrialitzats. Els darrers anys, el pes de l'Àsia sobre l'economia mundial ha augmentat exponencialment, amb forts efectes sobre els mercats dels béns, del commodity (el 20% del creixement dels preus de les commodity el 2003 és imputable a la demanda asiàtica) i en els mercats financers. L'any 2004 l'activitat econòmica de l'Àsia ha suposat la contribució més elevat al creixement dels comerç mundial. La Xina és ja el tercer importador del món, després dels Estats Units i d'Alemanya. Els seus productes, han envaït els mercats internacionals, basant el seu avantatge competitiu sobretot en els baixos costos de producció.
- *Evolució alcista del preu de les matèries primeres:* L'augment del comerç internacional fa augmentar el PIB mundial, i per tant, la producció de béns i serveis. L'altra cara de la moneda del dinamisme econòmic internacional és l'evolució alcista del preu del petroli i d'altres primeres matèries, causada, entre d'altres factors, per la pressió de la demanda (l'any 2005 el barril de cru va arribar al màxim històric de 70,80 dòlars, mentre que el preu mig durant els anys 90 oscil·lava els 30 dòlars). Aquest factor contribueix a la inflació dels preus i, per tant, a la pèrdua de competitivitat de les empreses.
- *Augment de les Inversions Exterior Directes³ (IDE):* L'augment de les IDE i l'augment de la presència de les multinacionals forma part dels efectes de la mobilitat dels factors, arran de la mundialització. El procés de producció

³ S'entén per IDE l'adquisició, pel govern o els ciutadans d'un país, d'actius a l'estranger.

s'ha segmentat localitzant cada fase del mateix, segons els seus requeriments, en un país diferent: es el que anomenem la "partició de la cadena de valor". Aquest condicionant ha estat alhora positiva per a les empreses presents a Catalunya i Vèneto per a poder reduir els seus costos mitjançant l'assentament de plantes productives a països amb costos de mà d'obra inferiors, i negativa per als empleats de les plantes productives que han perdut els seus llocs de treball.

Ampliació de la Unió Europea (UE)

Des del 1 de maig del 2004, 455 milions de ciutadans del continent europeu pertanyen a la EU: un augment de 75 milions de persones que ha afegit sols un 5% del PIB global de l'Unió. Una vegada completat els procés, els ciutadans de la UE podran viure, circular, treballar sobre el territori que delimiten les fronteres dels 25 països membres. Les empreses podran operar sense fronteres i amb procediments estàndards en el mercat més gran del món.

Des del gener del 1999, 11 països (12 del 2001) comparteixen política monetària comú. Des d'aquesta data funciona el Banc Central Europeu (BCE) que constitueix juntament amb els bancs centrals dels països de la zona euro el "Eurosistema".

A continuació es detallen els condicionants que l'ampliació de la Unió Europea ha generat sobre les empreses presents a Catalunya i al Vèneto.

Condicionants:

- *Competència de costos:* L'eliminació de barreres comercials, tant de tipus aranzelari com administratiu, generen entre els països membres un comerç que abans no podia tenir lloc. El lliure intercanvi de béns entre els països de la EU ha permès als països més pobres competir en els mateixos mercats que els països amb més renda per càpita. Aquest factor ha influït en una baixada generalitzada dels preus en molts dels sectors denominats de labour intensive⁴, on la influència de la mà d'obra sobre el cost dels productes o serveis és alta.
- *Major dificultat per a l'exportació:* La fortalesa de l'euro respecte de dolar ha abaixat la competitivitat dels productes elaborats a la zona euro. (l'any 2004 el canvi dolar – euro arriba a un màxim de 1,36). A més, la limitació del marge de maniobra de les polítiques macroeconòmica dels països de la zona euro, ha reduït l'ús de la devaluació de la moneda com a mesura macroeconòmica per a afavorir les exportacions de les empreses dels seus països. En el cas italià les polítiques de devaluació de la lira que s'havien realitzat a partir dels primers anys setanta fins al 1992, havien fet possible beneficis que, al seu torn, van activar la economia mitjançant les inversions en maquinària i de la seva exportació [Tattara, 2001].
- *Limitació de les intervencions estatals e matèria econòmica:* En el nou context de la Unió Europea les intervencions públiques en matèria de Polítiques Industrials tenen quatre possibles orígens: origen supranacional

⁴ Treball amb un alt índex de mà d'obra.

(UE), origen estatal, origen regional i origen local. En el Tractat de la UE no hi ha una delimitació clara dels àmbits ni de les responsabilitats dels diferents nivells de govern⁵. No obstant, els documents de la Comissió delimiten l'abast de les intervencions i fixa unes directrius per a totes les polítiques aplicades pels països membres. Aquests principis són: "no entorpir sinó afavorir les condicions de competència i del mercat interior, promoure la innovació tecnològica, promoció de serveis avançats per a les empreses, posar condicions per al desenvolupament de les PIMEs i promoure el desenvolupament dels recursos humans i tot això dins de la necessària cohesió social, així com de la protecció del medi ambient"⁶.

Intensitat del canvi tecnològic

La irrupció de les tecnologies digitals està transformant profundament l'economia i la societat. Les tecnologies que agrupem sota el denominador comú de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), són aplicades massivament a tots els nivells de la nostra societat, i concretament en l'entorn empresarial. Per a molts autors les TIC són el paradigma tecnològic sobre el qual es fonamenta l'actual dinàmica de revolució industrial [LES TICS i les transformacions de l'empresa catalana, 2003, Pàg. 25].

Aquest procés interactiu i interrelacionat de canvi econòmic i de transformació social ens condueix cap a un nou tipus d'economia i de societat: l'economia i la societat del coneixement.

Condicionants:

- *Ús intensiu de les Tecnologies de la informació (TIC):* Tant els productes i serveis oferts per les empreses, com els processos de producció i la demanda s'han vist profundament modificats per la incorporació de les TIC. L'ús de les tecnologies ha creat un "cercle virtuos que va des de la demanda de nous béns i serveis fins a la seva producció, de la producció a la innovació i de la innovació, de nou, a la demanda" [LES TICS i les transformacions de l'empresa catalana, 2003, Pàg. 13]. Aquest flux es tradueix en forma d'importants augments de productivitat i competitivitat d'economies, sectors o empreses.
- *Definició d'un nou model organitzatiu i estratègic:* L'economia del coneixement ha transformat l'activitat empresarial. Les xarxes informàtiques i de telecomunicacions (negocieletrònic o e-bussiness) han modificat el model organitzatiu i estratègic, ara basat en la descentralització en xarxa de les línies de negoci (empresa xarxa). Les TIC són un dels instruments necessaris per al desenvolupament del treball en xarxa i per a permetre la circulació i producció dels coneixements dins les organitzacions. Aquest nou model organitzatiu és necessari per a l'adaptació a les necessitats canviants d'una demanda global.
- *Aparició de noves activitats productives (nova economia):* Anomenem indústria de la informació al conjunt de branques productives resultants

⁵ [Solé Parellada, 1999, Pàg. 20]

⁶ [Solé Parellada, 1999, Pàg. 20]

d'una primera aplicació econòmica de les tecnologies digitals, és a dir, el sector TIC i el sector dels continguts digitals. Aquesta indústria s'ha desenvolupat amb gran celeritat a les economies més complexes del món donant lloc al que s'ha anomenat la "nova economia".

Onada immigratòria

Condicionants

- *Augment de la mà d'obra disponible:*

L'any 2003, a Catalunya, el saldo migratori del estranger va ser de +50.455 i la presència de residents estrangers de provenença extra-europea era de 119.819 l'any 2004. Al Vèneto la dinàmica migratòria ha estat molt semblant, tot arribant a un 3,4% la proporció de immigrants extracomunitaris l'any 2005.

Aquesta arribada massiva d'immigrants, ha generat tensions a nivell social, i concretament en l'àmbit del mercat laboral. Segons Mateo Alaluf "mentre que per a les organitzacions empresarials és interessant un accés obert que faciliti la immigració, ahora estan interessades a reduir al màxim possible els seus drets, mentre que els sindicats estan a favor de protegir el mercat laboral intern a través del control de fluxos però dotant tots els treballadors de drets socials"⁷.

No obstant, tot i que és molt difícil definir la relació entre immigració i desenvolupament econòmic a les regions europees, és un fet que les àrees que més s'han enriquit els 20 anys són aquelles en les quals en aquest mateix període la població ha crescut de forma més dinàmica gràcies a l'empenta de l'immigració, encara que aquesta hagi estat formada per persones sense formació (unskilled)⁸.

El **marc temporal** en qual considerem que es pot circumscriure tots aquest esdeveniments i que, per tant, prenem com a àmbit temporal de l'anàlisi el determinen les següents dates:

Esdeveniment	Data
Ampliació de la Unió Europea a 25 estats membres	2004
Entrada de la Xina i l'Índia en la OMC	2004
Difusió d'Internet i les tecnologies de la informació	1995 - 1996
Entrada en vigor de l'Euro	1999

Per tant, tot i que "la globalització comença pel procés polític i econòmic sorgit cap als vuitanta, en el que s'integren las economies nacionals en l'àmbit internacional"⁹, atenent a les dates dels fets de la taula anterior, fixem el nostre marc temporal en els darrers 10 anys, és a dir, a partir de l'any 1996 fins l'actualitat, amb especial incidència sobre els darrers 2 anys.

⁷ Conferència celebrada al Forum de les Cultures 2004.

⁸ Veure *L'Italia delle imprese. Rapporto 2005*. A cura di Daniele Marini. Fabio Bordignon, Ferido Ferraro, Daniele Marini, Giampaolo Pedron, Alessandro Rigoni, Venezia, 2005, Pàg. 29-41.

⁹ [Solé Parellada, 1999, Pàg. 17]

Efectes sobre les PIME

El present apartat es pretén descriure la nova realitat que aquests nous condicionants han generat en els sistemes productius territorials català i vènet. Es a dir, com ha quedat configurat, des de un punt de vista micro, el sistema productiu de ambdues regions, tot cercant elements comuns a tots els sectors de activitat.

Per a descriure tal realitat s'ha emprat l'esquema paradigma de l'Economia Industrial SCR¹⁰ (Estructura, Comportament, Resultats), amb l'objectiu d'ajudar a endreçar la informació, i per tant, afavorir la comprensió de la realitat. La següents taula mostra la classificació realitzada:

	Efectes de la globalització sobre les PIME presents a Catalunya i Vèneto
ESTRUCTURA	1) Canvi de mida de les empreses 2) Transformació del mercat de treball 3) Terciarització de l'economia 4) Concentració de les empreses al voltant de les principals ciutats
COMPORTAMENTS	1) Deslocalitzacions 2) Incorporació de les tecnologies de la informació 3) Treball en xarxa i externalització dels serveis 4)Augment de la innovació i millora de la qualitat 5) Augment de la internacionalització productiva
RESULTATS	1) Desacceleració de l'economia 2) Pèrdua de rendibilitat 3) Estancament de la productivitat 4) Menor creixement de les exportacions 5) Augment dels terminis de cobrament

Segons R.E. Caves, "l'estructura reflecteix les forces establertes en l'entorn de les empreses; els comportaments expressen les característiques del procés de decisió i les reaccions entre els components del sectors; els resultats depenen dels comportaments seguits de les empreses, i expressen la forma com s'ha realitzat l'assignació de recursos" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, Pàg. 19]. No obstant, en la realitat no existeix una causalitat unidireccional en aquest esquema, sinó que es donen "relacions de simultaneïtat entre les diferents variables, per exemple, quan l'estructura condiciona el comportament de les empreses, però al mateix temps, és conseqüència d'aquest" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, Pàg. 19]. Per tant, alguns del efectes classificats com a efectes sobre l'estructura, podrien ser considerats també com a efectes sobre els comportaments. Per exemple, les deslocalitzacions productives, es poden considerar com a un efecte de la internacionalització dels mercats i, per tant, de la competència de costos, sobre el comportament de les companyies que les

¹⁰"El nucli de l'Economia Industrial és la relació Estructura – Comportaments – Resultats. Els resultats, tant a nivell d'Empresa com d'Economia global, depenen dels comportaments de les empreses, uns comportament que, al mateix temps, estan determinats per l'estructura del mercat o sector en el qual opera l'empresa. Aquesta estructura, per últim, és el resultat d'uns determinants i d'unes condicions base." [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, pag. 21].

han dut a terme. Si bé, també es pot considerar com un efecte sobre l'estructura de les empreses que intervenien en la cadena de valor de les empreses deslocalitzades i que han vist modificat el seu entorn i, en conseqüència l'estructura del seu mercat.

Efectes de la globalització sobre l'estructura dels mercats a Catalunya i al Vèneto:

1) Canvi de mida de les empreses.

Catalunya: La fase de desacceleració de l'economia dels darrers anys ha incidit sobretot sobre les empreses sense assalariats, així, la quantitat microempreses en el període 1999-2002 ha disminuït, mentre que les empreses amb assalariats han crescut. Això demostra una tendència a l'augment de mida de les empreses, i més concretament a un traspàs d'empreses sense assalariats a empreses amb assalariats. Aquest fenomen de concentració sectorial s'ha donat sobretot en el sectors industrial i primari.

Vèneto: La tendència general els darrers 30 anys ha estat de disminució del nombre de grans empreses i augment de les PIME. Les empreses que més han augmentat són les compreses entre 1-19 empleats, degut sobretot a l'alça de l'activitat de serveis, encara que el sector industrial també tendeix a les PIME. Aquest efecte pot ser degut a una reestructuració amb menys disposició de les empreses a incorporar-ne d'altres, i una tendència contrària a trencar la cadena de valor i especialitzar-se. Per tant, la tendència dels darrers anys al Vèneto ha estat a la fragmentació de les empreses, el que s'ha traduït amb una tendència a disminuir la grandària mitja de les empreses.

2) Transformació del mercat de treball.

Catalunya: El mercat de treball a Catalunya continua immers en un escenari de manca de mà d'obra qualificada i no qualificada. Hi ha una important presència de treballadors estrangers, que inicialment ocupava els postos de menys qualificació però que actualment està canviant cap a l'ocupació de postos amb més qualificació. Les projeccions fetes en l'estudi "Proposta de contingent 2004" (Pimec-Sefes) sobre la manca de mà d'obra assenyalen que, de mitjana, els primers cinc anys d'aquesta dècada (període 2000-2005) una de cada 4 noves ocupacions s'haurà de cobrir amb treballadors no residents a Catalunya. En aquest sentit, el mateix estudi, afirma que s'haurien de millorar els procediments actuals per a la contractació de treballadors estranger, en quant a la major flexibilitat en el nombre i les qualificacions, actualització de les categories laborals, més rapidesa en la gestió en origen, i respectar la necessitats i preferències dels empresaris. A més, la necessària flexibilització del mercat laboral i el fort augment del cost de la mà d'obra, ha portat a un gran augment dels contractes temporals.

Vèneto: L'ús generalitzat dels contractes temporals i la permanència dels empleats de edat més elevada, ha portat a una taxa d'atur molt reduïda. Aquesta dada ha contribuït a la inflació dels sous, i a la falta de mà d'obra en determinats sectors. El saldo natural de la població al Vèneto ha estat negatiu o estacionari en els darrers 15 anys. No obstant, el saldo total ha estat positiu, atès la intensa onada immigratòria. L'any 2003 el saldo immigratori va ser de 65.367 persones, donant com a resultat total (saldo natural + saldo immigratori) un increment de la

població del 1,43% respecte el 2002. Per tant, el pes dels immigrants sobre el total de la població està en ràpid augment, havent registrat els darrers 10 anys un augment del +501%. Dels estrangers present actualment al Vèneto, més del 90% són extra comunitaris. L'any 2004, l'incorporació a les empreses d'empleats italians ha disminuït el 5,1%, mentre que l'assumpció de personal extra comunitari, seguint els ritme de creixement de un llarg període, ha augmentat en un 8,8%¹¹.

Pel que fa referència a l'estructura social per edat, el darrers 15 anys, al Vèneto s'ha donat en fenomen de envelliment. Atenent a l'índex d'envelliment¹², ha passat d'un valor de 67 l'any 1981 a 136 l'any 2001. La franja d'edat que més ha disminuït és la compresa entre els 10 i el 30 anys (a cavall entre l'escola i el mercat de treball). Segons l'informe "Regione 2005-2010. Le priorità per il futuro del Veneto" (Confindustria Veneto, març 2005, Pàg. 12) "el Vèneto està entre les realitats regionals amb la més baixa la taxa de fills per dona en edat fèrtil. La perspectiva en breu terme veu un Vèneto més ancià, multiètnic, multicultural i multireligiós."

Taula 1.10

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Tassa de contractes fixes	79,4% (2003)	(9)	88,4% (2004)	(3)
Tassa de contractes temporals	8,6% (2003)	(9)	11,6% (2004)	(3)
Augment cost del treball	4,1% (2003)	(9)	-	-

En referència a l'elevada presència de contractes temporals en els dos sistemes productius, creiem interessant citar la següent reflexió, publicada pel diari *El periódico de Catalunya*: "En un país on el treball temporal adquireix cotes excessives, és difícil imaginar el necessari interès de l'empresari per la formació de la mà d'obra. En una situació així és debiliten els incentius per a la formació contínua dels treballadors, tan necessària per a la per a una adequada absorció del canvi tècnic en curs. En síntesi, un excés en de treball temporal comporta despreocupació sobre el nivell formatiu de la mà d'obra i afecta les bases mateixes de la competitivitat empresarial i es troba en una manifesta contradicció amb la flexibilitat necessària per a afrontar els reptes de la globalització."¹³

3) Terciarització de l'economia.

Catalunya: La dinàmica de creixement dels diferents sectors de la economia catalana, amb una disminució en els sector industrial i primari, ha comportat un major pes de l'activitat terciària en termes de VAB, nombre d'ocupats i de nombre

¹¹ Aquesta dada no reflexa del tot la realitat, donat que gran part dels immigrants assumits l'any 2004 com a nous empleats en realitat són el reflex d'un procés portat a terme de regularització laboral.

¹² L'índex d'envelliment ens diu quan ancians (sobre els 64 anys) hi ha per cada 100 joves (sota els 15 anys).

¹³ Josep Oliver (Catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Catalunya), "El doble tall de l'ocupació vol·làtil", a *El Periódico de Catalunya*, 10 de març 2006.

d'empreses. L'actual estructura del sistema productiu català per nombre d'empleats segons sectors de producció és: serveis 61,3%, indústria 23,4%, construcció 12,2%, sector primari 3,1%.

Vèneto: Els sectors industrials tradicionals de Vèneto (moda, calçat i tèxtil) són els que més ha patit els darrers anys, ja que són els que incorporen més *labour intensive*, mentre que les indústries on la tecnologia i el disseny té més preponderància, com màquines per mecanització, les ulleres o els electrodomèstics, estan creixent. D'altra banda, els serveis, i especialment els serveis a l'empresa i a les institucions, estan en clara expansió, guanyant en nombre i en pes del valor afegit sobre el total. Existeix, per tant, un fenomen de terciarització de l'economia. Això però no suposa una desindustrialització sinó, més aviat, una re-estructuració dels sectors, donat que moltes de les empreses de serveis del territori donen suport i, per tant, eleven el nivell de competitivitat dels sectors industrials en creixement. L'actual estructura del sistema productiu vènet per nombre d'empreses segons sectors de producció és: serveis 57,5%, indústria 30,2%, construcció 8,8%, sector primari: 3,5%

4) Concentració de les empreses al voltant de les principals ciutats.

Catalunya: Segons l'informe *Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes* [Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II, 2003, Pàg. 65] "La Regió Metropolitana de Barcelona, entesa en el seu sentit ampli, això és les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme, el Vallès Oriental i el Vallès Occidental, concentra la gran majoria de l'activitat empresarial. D'aquesta manera, el 82% de les empreses té la seva seu social establerta a l'aglomeració metropolitana de Barcelona. El grau de concentració geogràfica encara és molt més elevat (fins a superar el 97%) en el cas dels serveis menys intensius en coneixement."

Vèneto: La terciarització de l'economia vènet, i la forta renovació tecnològica s'han transformat, en l'aspecte territorial, en una pressió de la indústria cap a les ciutats, llocs on es troba una concentració de serveis actualment indispensable fins i tot per a les empreses productores de béns materials. Les ciutats vènetes han passat de ser comercials a ser ciutats industrials i, finalment a ciutats terciàries. En aquest sentit el Vèneto es troba en un dilema entre potenciar els cúmuls urbans com a model de desenvolupament, encarat a la producció de béns immaterials, o explotar encara en model tradicional difús, basat en la producció de béns materials.

Efectes de la globalització sobre el *comportament* de les PIME a Catalunya:

1) Deslocalitzacions.

Catalunya: La possibilitat de fragmentar la cadena de valor ha permès a moltes empreses grans (sobretot multinacionals estrangeres) deslocalitzar alguns processos que fins ara es realitzaven a Catalunya. Un factor important perquè es donés aquest efecte és que aquestes empreses van arribar a Catalunya atretes per avantatges fiscals i sòl a baix cost ofert pel govern, mà d'obra barata y bona connectivitat. Aquests factors ara han desaparegut. La deslocalització d'aquestes grans empreses, a part d'incidir directament sobre l'índex d'atur, mitjançant l'acomiadament dels obrers que hi treballaven, afecta negativament sobre teixit

de PIMEs que participen, mitjançant subcontractes, en la cadena de valor dels productes. Algunes deslocalitzacions portades a terme els darrers anys ha estat les de les empreses Lear, Autolux, Bayer, Fisipe, Gates Vulca, Levi's, Philips, Printer, Samsung, Valeo.

Vèneto: El terme “deslocalització” es refereix al desplaçament a l'estranger de part de la producció de menor valor, a la recerca de una mera disminució dels costos. Cal diferenciar aquest concepte del de “internacionalització”. La “internacionalització” assenyala la recerca per part de l'empresa de un nou posicionament estratègic sobre els mercats internacionals. Aquest concepte, per tant, comporta l'ampliació de noves fronteres però al mateix temps l'enriquiment del territori d'origen. Segons un l'informe, *I fattori de sviluppo economico del Veneto. Fondazione Nordest*, l'època de les deslocalitzacions de part del procés productiu del Vèneto a l'estranger ja s'ha acabat. A partir d'ara, les empreses estan immerses en un procés més d'internacionalització.

2) Incorporació de les tecnologies de la informació.

Catalunya i Vèneto: “La progressiva incorporació del coneixement a l'activitat econòmica s'ha manifestat en els últims anys amb una participació creixent de les TIC a les empreses. En efecte, les organitzacions empresarials han interioritzat les tecnologies digitals com un instrument catalitzador del canvi, amb la qual cosa constitueixen, conjuntament amb la flexibilitat organitzativa, el canvi cultural, la formació, les noves habilitats i la innovació, la peça fonamental de les millores de productivitat i competitivitat” [Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II, 2003, Pàg. 105].

Per tant, l'ús generalitzat i amb tota la seva dimensió de les tecnologies de la informació és un exponent clau del bon management dins d'una empresa, factor necessari per a la innovació [Rotwell, 1992]. A continuació es mostrem algunes de les dades al respecte de l'ús de les TIC en les empreses presents a Catalunya i al Vèneto:

Taula 1.11

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Empreses amb PC amb més de 10 empleats	100%(2003)	(9)	95%	(8)
Empreses amb connexió a internet	90.9%(2003)	(9)	-	-
Empreses amb connexió ADSL (respecte total empreses).	60,9%(2003)	(9)	47,2%(2003) 57,1%	(3) (13)
Empreses amb web pròpia	54,2% (2003)	(9)	48,9%(2003 – mes de 10 empl.) 73,7 % (2005)	(3) (13)
Empreses amb xarxes locals	54%	(9)	-	-
Fer compres on-line	23,9% (2003)	(9)	10,4%	(8)

Empreses que planifiquen la producció o els serveis amb les TIC	26,4%	(9)	39,4%	(13)
Empreses que disposen d'un sistema tecnològic de planificació externa amb proveïdors o distribuïdors	24,3%	(9)	40,8%	(13)
Empreses que gestionen la informació amb els clients (marketing)	22,4%	(9)	40,8%	(13)
Empreses que fan ús de les TIC per a gestionar els recursos humans, comptabilitat i facturació.	15,4%	(9)	-	-
Empreses que EIS o ERP	6,5%	(9)	28,9%	(13)

L'adopció de les TIC per part de les empreses, encara creix més pel que fa l'ús dels instruments que permeten millorar la gestió, en termes tant d'eficiència com d'eficàcia, inclòs els de les relacions que van més enllà dels límits de l'empresa. És confirma, en general, la l'adopció del correu electrònic i la plana web, i s'estan difonent els suports a la connectivitat i la comunicació. En aplicacions més complexes (ERP, EIS) es troba un grau de difusió molt inferior.

En conclusió podem dir que, tot i que "es pot afirmar, que una part significativa del món empresarial ha assumit que les TIC són un avantatge competitiu i un factor estratègic de diferenciació en relació amb la competència" [Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II, 2003, Pàg. 110], el seu grau de aprofundiment en els processos que constitueixen el "core business" de les empreses encara es molt millorable.

3) Treball en xarxa i externalització dels serveis.

Catalunya i Vèneto: S'entén per empresa xarxa "el model estratègic i organitzatiu basat en la descentralització en xarxa de les línies de negoci" [Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II, 2003, Pàg. 33]. En paraules del professor Castells (2001), "la forma organitzativa construïda al voltant d'un projecte de negoci que resulta de la cooperació entre els diferents components de diverses empreses, operant en xarxa durant el període de durada d'un projecte de negoci i reconfigurant les seves xarxes per dur a terme cada projecte". Per a poder operar segons aquests principis, es necessari un canvi cultural dins les empreses, es a dir, nous valors, actituds i capacitats, que permetin l'adopció de profunds canvis organitzatius.

D'altra banda, la creixent pressió competitiva experimentada per les indústries els darrers anys, ha obligat a les empreses a contenir els costos operatius, afavorint l'externalització d'un alt nombre de serveis de natura no industrial. La majoria d'aquests serveis externalitzats són els relacionats amb la gestió del personal, a les tècniques de la informació i de la comunicació, consulta legal, fiscal i contable. D'altra banda, la internacionalització de les activitats de les

empreses també ha incidit sobre la subcontractació de part del procés productiu de les empreses, de forma que les *filiere*¹⁴ vènetes i catalanes s'han expandit per diversos països. Per tant, existeix a ambdues regions un nombre encara petit però en augment de empreses que han evolucionat d'un comportament tradicional dins dels seus districtes a un comportament de treball en xarxa, que han sabut integrar producció local i internacional [Nord Est 2005. Rapporto sulla società e l'economia, 2005].

4) Augment de la innovació i millora de la qualitat.

Catalunya i Vèneto: Tal i com hem dir en l'apartat 4.1, la nova realitat en la operen les empreses en els dos territoris les obliga a actuar segons paràmetres basats en la innovació de productes i processos, l'excel·lència en la qualitat i l'anticipació estratègica.

En aquest sentit, els darrers anys s'han fet grans esforços per part de les administracions públiques per a sensibilitzar a les empreses, i per ajudar-les a implantar sistemes de qualitat certificats i donar-los suport per a la innovació.

A continuació mostrem alguns dels indicadors que caracteritzen l'estat actual de la innovació i la qualitat les empreses dels dos territoris:

Taula 1.12

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Patents per milió d'habitants	112 (2003 solic.) 81 (2003 conced.)		110 (2003 conced.) 119 registrats (2003)	(8) (3)
Nombre de empleats en R+D cada 1000 habitants	33.410 persones – 4,8 (2003)	(6)	2 (2003)	(3)
Inversió en R+D sobre el PIB	1,38% (2003)		0,6% (2003)	(8)
Empreses amb presència formal d'estructures d'R+D+i	16,4%	(9)	-	-
Inversió en R+D sobre el PIB	1,38% (2003)		0,6% (2003) 0,32% (empreses) 0,39% (públic)	(8) (3) (3)
Tassa de certificacions ambientals ISO 14001	-	-	4,3%	(3)
Empreses amb sistemes de qualitat certificats	26,6%	(9)	-	-

¹⁴ "El concepto "filière" se ha utilizado en economía regional y en economía industrial para designar un sector económico en su sentido amplio, como puede ser el caso del sector aeronáutico en un territorio concreto. Dentro de la "filière" se producen relaciones comerciales intensas, normalmente de subcontratación, y también de cooperación, que pueden ser descritas y analizadas como un todo más o menos vertebrado." [Solé Parellada, 1999]

D'altra banda, entre el 1999 i el 2003 la dotació mitja de capital humà ha a les empreses vènetes ha augmentat, tot i que hi ha un gap negatiu respecte a altres regions industrials europees. Aquest és un factor fonamental per a poder potenciar la innovació dins del sistema productiu.

5) Augment de la internacionalització productiva.

Catalunya: Segons l'informe *La competitivitat de l'economia catalana* "en termes relatius, mesurada com a percentual del PIB, la inversió estrangera a Catalunya es va multiplicar en termes corrents per cinc entre el 1995 i el 2002, i es va multiplicar per tres la inversió catalana a l'estranger en el mateix període. Els fluxos d'inversions de Catalunya amb l'estranger entre el 1995 i el 2001 han deixat un saldo positiu, és a dir, han aportat capital net a l'economia catalana i coneixements empresarials i tecnològics. D'altra banda, hem de constatar l'augment significatiu de la inversió catalana a l'estranger."

Vèneto: Les inversions a l'estranger han registrat una significativa acceleració els darrers 10 anys. Concretament, els lligams de les empreses vènetes amb les unitats productives localitzades al l'estranger es deuen sobretot al tràfic de perfeccionament, és a dir, a la realització de fases productives intermèdies sobre productes que es finalitzaran i comercialitzaran des del Vèneto.

Efectes de la globalització sobre els *resultats* de les PIME a Catalunya:

1) Desacceleració de l'economia.

Catalunya: Segons l'informe *Anuari de la PIME catalana 2004 (Pimec)*, el 1999 inicia una clara desacceleració de l'economia catalana que s'atura l'any 2002. Els motius d'aquesta han estat dos: la caiguda de la demanda interna i de la formació bruta de capital. No obstant, en el període 2003-2005 el PIB català ha crescut amb una mitja del 2.5%, encara molt per sota dels nivells de creixement dels anys noranta.

Vèneto: Segons l'informe *Notte sull'addamento della economia veneta nel 2004. (Banca d'Italia,)* en el període 1991-2003 el creixement del producte interior brut de Vèneto ha disminuït passant d'un 1,1% a un -0.4% al 2003. Hi ha tres factors principals que han provocat aquesta disminució: la caiguda de les inversions (degut a als amples marges de capacitat productiva inutilitzada i a la durada de les condicions de rendibilitat no favorables,) l'augment contingut de la demanda interna (degut al poc creixement del sous) i sobretot la caiguda de les exportacions. Molts sectors claus per la economia Vèneto com la indústria manufacturera, la construcció i el turisme tenen una creixement molt feble o fins i tot estan en recessió.

A continuació mostrem alguns dels principals indicadors sobre la marxa de les economies catalana i vèneto:

Taula 1.13

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Increment del PIB (total la regió)	2% 2,2% (2002-2003) 3,3% (2005)	(1) (17) (17)	-0.4% 0,6% (2003)	(2) (12)
Tassa de creixement d'empreses	+1,1% (2002)	(1)	+2,3%(2003)	(3)
Caiguda del nombre de comandes	47% (2007)	(9)	-	-
Inversions fixes brutes	21.056M€(2001)	(9)	-	-
Consum intern	69.291M€(2001)	(9)	-	-

2) Pèrdua de rendibilitat.¹⁵

Catalunya: La rendibilitat financera de les PIME en el període 1999-2002 va se decreixent. Els factors que han intervingut són la disminució dels beneficis (pèrdua de marge en les vendes i disminució de la rotació de l'actiu) i menor el menor palanquejament (estructura deficient del passiu). La incorporació a la Unió Econòmica i Monetària fa desaparèixer el mecanisme del tipus de canvi de la pesseta (que s'havia utilitzat com a instrument impulsor de les nostres exportacions); i a més es va produir un diferencial d'inflació positiu entre Catalunya i la UE. Tot plegat va fer que els productes catalans perdessin competitivitat davant dels europeus.

Vèneto: La rendibilitat operativa de les empreses els darrers anys ha disminuït ho s'ha mantingut estable. Entre el 1995 i el 2003 el marge operatiu brut mig ha passat del 11,8 al 7,4 per cent del actiu total. Aquets caiguda ha estat menys acusada en el sector dels serveis.

Segons l'anàlisi realitzat pel programa TEDIS (Venice International University) i la Banca Intesa sobre els resultats de 648 empreses de diversos districtes industrials de Vèneto, pel que fa la facturació dels darrers quatre anys no s'ha registrat cap creixement i pel que fa la rendibilitat i els marges operatius s'ha reduït en tots els sectors.

Taula 1.14

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Rendibilitat financera 2002	6,9% (no es pot comparar entre països amb diferents tributs)	(1)	-	-
Rendibilitat financera abans impostos 2002	9,6%	(1)	-	-

¹⁵Rendibilitat financera abans d'impostos: Resultat Abans d'Impostos / Fons propis

3) Estancament de la productivitat.

Catalunya: Després d'un llarg període de pèrdua progressiva de la productivitat (mesurada en VAB¹⁶), l'any 2003 l'economia catalana té un creixement molt lent de la productivitat. Aquest augment es dona sobretot per millora de l'eficiència productiva (sobretot en el sector serveis i les activitats amb més pes tecnològic), encara que l'augment les despeses no atribuïbles directament a la producció (assessories, consultories, publicitat, etc.), ha contrarestat aquest efecte. Pel que fa les PIMES, la situació és encara pitjor, donat que entre l'any 2001 i el 2003 la productivitat per empleat va retrocedir un 0,4% [Anuari de la PIME catalana 2005, 2006].

Entre el 2000 i el 2002 la productivitat del capital respecte a l'inmobilitzat ha disminuït, degut a un procés d'inversió en actius, sobretot en les microempreses, per afrontar els canvis estructurals. Això a curt termini té un efecte negatiu, però a mitja i llarg termini afavoreix la productivitat. En aquest mateix període la productivitat dels factor treball ha baixat, donat que, si bé el valor mitjà per treballador ha pujat, el cost laboral unitari ha pujat en major proporció.

Vèneto: En el període 2001-2003, el ritme de creixement del Valor Afegit ha estat inferior al creixement de l'ocupació en termes d'unitat de treball, amb la consegüent caiguda de la productivitat del 0,4%, de mitja, a l'any.

Taula 1.15

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Productivitat	36,8 m€ (per treballador)	(1)	33,8m€(2002) 31,4m€ (2003)	(3) (3)
VAB (total)	67.491 M€ (Només les PIME) 115.730 M€ (2002) (totes les empreses)	(1) (10)	106.097 M€ (2002) 113.156 M€ (2004)	(21) (21)

4) Menor creixement de les exportacions

Catalunya: Els darrers anys, les exportacions béns i serveis a Catalunya han augmentat però molt lleugerament, mentre que les importacions han augmentat molt, de forma que el saldo ha estat sempre negatiu (l'avantatge competitiu dels productes i serveis importats, ja siguin produïts per empreses nacionals establertes en països de baix cost o bé provenguin d'altres competidors, provoca que s'estiguin important més productes [Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes, 2004, Pàg. 17]). A més, s'ha produït una certa millora en el nivell tecnològic de les exportacions, però aquesta millora ha estat massa limitada. En quant a la destinació de les exportacions catalanes, la concentració progressiva dels intercanvis exteriors amb els països de la UE és molt alta i, en canvi, la presència dels productes catalans en mercats no europeus és baixa.

¹⁶ Valor Afegit Brut al cost del factors: Ingressos d'explotació – Consums d'explotació – Altres despeses d'explotació

Vèneto: L'any 2004 les exportacions de les empreses Vènetes han augmentat de forma molt continguda a causa de la pèrdua de competitivitat del preu de les mercaderies i de la desfavorable especialització sectorial. En canvi, s'ha accentuat la penetració comercial a les produccions especialitzades de la regió de part del països emergents i de l'Est europeu. En aquest sentit, les PIME han patit més les conseqüències de la globalització dels mercats, mentre que les grans empreses, en general l'han aprofitat.

Taula 1.16

	Catalunya	Font	Vèneto	Font
Importacions (totes les empreses)	37.655 M€(2003) 36% del PIB	(10) (18)	29.395 M€ (2003) 30.984 M€ (2004) 25% del PIB	(12) (12) (18)
Exportacions(totes les empreses)	54.008 M€ (2003)	(10) (10)	38.289 M€ (2003) 39.316 M€ (2004)	(12) (12)
Operadors exportadors	23.950 operadors (2003)	(9)	-	-
Inversió estrangera	1444M€ (2003)	(10)	-	-
Inversió catalana/vèneta a l'estranger	3542 M€ (2003)	(10)	1,05%(PIL) = 991M€ (2003)	(3)
Empreses amb producció a l'estranger	-	-	3.400 empreses	(12)
Grau d'obertura	66% (exp.+imp/PIB)	(18)	57%(exp.+imp/PIB) 73,8(exp.+imp/VAB)	(18) (15)

5) Augment dels terminis de cobrament.

Catalunya i Vèneto: El període mitjà de maduració econòmica ens indica el temps, mesurat en dies, que passa des que les existències, passen per els seus processos de fabricació, es venen i es produeix el cobrament monetari. En aquest sentit, l'evolució per les PIME catalanes d'aquest indicador ha estat creixent, el que significa un alentiment en el procés de convertir en líquid els estocs de l'empresa. D'una banda s'han augmentat els temps de cobrament per part dels clients i d'altra s'han disminuït els de pagament als proveïdors. Aquest efecte penalitza a les PIME catalanes augmentant les seves despeses per al finançament de l'actiu circulant, i per tant, disminuint la seva capacitat per a finançaments a mitjà i llarg termini.

Plans estratègics: Unió Europea, Catalunya i Vèneto

En els capítols precedents, hem fet un recorregut per l'evolució econòmica de Catalunya i Vèneto, hem realitzat una "fotografia general" dels sistemes productius territorials en l'actualitat i, finalment, hem descrit com la globalització

els ha influït i els ha transformat.

Del creuament entre l'anàlisi de la realitat socioeconòmica de les dues regions, l'anàlisi de l'evolució de l'entorn on operen i les transformacions que han patit arran de la globalització, se'n poden extreure les debilitats i fortaleeses dels dos sistemes productius en el seu conjunt i, per tant, podem entendre amb major profunditat quins són els reptes que les dues regions han d'afrontar per a continuar entre les regions capdavanteres d'Europa.

A continuació citem les principals debilitats i fortaleeses de les PIMEs presents a ambdós territoris:

Debilitats intrínseques a les PIME:

- Capital humà limitat.
- Baixa capacitat de finançament.
- Accés limitat a la informació.
- Manca de poder de mercat.

Debilitats característiques de les PIMEs presents a Catalunya i Vèneto:

- Alta participació en mercats amb un fort component de mà d'obra no qualificada (labour intensive), i dominada pels proveïdors (mercats industrials).
- Especialització en activitats productives basades en tecnologies madures (baixa presència en sectors high-tech, lluny de la frontera tecnològica).
- Nivell baix d'empreses que segueixen programes de formació contínua.
- Nivell de formació dels empresaris mitjà-baix.
- Dificultat per a la transferència de coneixement amb l'universitat.

Fortaleeses intrínseques a les PIME:

- Flexibilitat i capacitat d'adaptació.
- Baix nivell de burocràcia.

Fortaleeses característiques de les PIMEs presents a Catalunya i Vèneto:

- Forta activitat econòmica.
- Intens component industrial en la base productiva.
- Alta dispersió de les activitats de les empreses implantades als dos territoris.
- Organització del teixit industrial en el territori en forma de clústers o districtes industrials (alta intensitat de fonts d'informació informals-personals¹⁷).
- Alta presència d'agents de suport en el territori (institucions públiques, associacions, universitats, etc.).
- Bon nivell mig de formació base de la població.

Les polítiques industrials dissenyades per millorar la competitivitat de les PIMEs del territori, han estar orientades a compensar les seves debilitats, actuant sobre

¹⁷ "Las pequeñas empresas utilizan antes que nada las fuentes informales, la mayoría de las veces personales, permitiendo, por una parte, medir la confianza, y por otra parte, ofrecer la posibilidad a través del diálogo de hacer presuntas para entender mejor la información, ..., y para obtener información tácita además de explícita." [Chantiri, Mosconi, Solé, 2001].

les errades de mercat¹⁸ i de sistema¹⁹, i al mateix temps aprofitar i potenciar les fortaleeses pròpies.

Primer, però, cal marcar quins són els objectius que es pretén assolir mitjançant les intervencions dels agents de suport. Per això, és necessari dibuixar un sistema ideal de referència, basat en l'experiència d'altres regions i en els coneixements teòrics, per tal de poder imaginar posteriorment el camí que hem de recórrer per arribar-hi.

A continuació, fem una síntesi de les principals directrius marcades per la Unió Europea en matèria de Politiques per al desenvolupament de les regions dels estats membres i, a posteriorment, fem una síntesi dels documents elaborats per els principals agents socials de les dues regions, en els quals es descriuen, entre altres, les línies prioritàries d'actuació per a millorar la competitivitat de les empreses presents al territori:

Unió Europea

Les actuacions de les Administracions públiques catalana i vèneto per al desenvolupament econòmic s'emmarquen dins les directrius marcades per la Comissió de la Unió Europea.

L'onze de novembre del 2003 la Comissió Europea fa efectiu un comunicat dins la *Iniciativa Europea de Creixement* en la que s'insta als governs dels Estats membres al desenvolupament de xarxes transeuropees de transport, energia i telecomunicacions i a la **inversió en recerca i innovació**, amb l'objectiu d'estimular el creixement i la competitivitat de les empreses europees.

El suport de la Unió Europea a través de la política regional està condicionada al nivell de desenvolupament de les regions i del tipus de dificultats a les que s'enfronten. Catalunya i Vèneto són dues regions que s'han classificat dins d'una mateixa categoria que queda definida per "zones que s'enfronten a canvis socioeconòmics en els sectors de l'indústria i dels serveis" (aquestes zones corresponen a una unitat de nivell *NUTS*²⁰ III en la nomenclatura Eurostat).

La reglamentació dels Fons Estructurals per al període 2000-2006 preveu l'establiment per a aquestes zones de l'anomenat *Objectiu 2*, que consisteix en "donar suport a la reconversió econòmica i social de les zones amb dificultats estructurals".

Dins l'àmbit de la innovació, la Comissió Europea emet un comunicat sobre "Les regions en la nova economia", on s'invita a les regions a "definir i establir polítiques basades en el coneixement i la informació".

¹⁸ "Se consideran fallos del mercado el incumplimiento de los supuestos de la competencia perfecta, el hecho de la existencia externalidades y de los de bienes públicos y otros fallos derivados de la disposición de la información, los costes de transacción, etc."

¹⁹ En el model d'innovació de les empreses com a sistema, és necessari la presència en el territori de diferents actors i que aquests interactuïn correctament. La justificació per a les intervenció de l'espai de suport sobre el teixit productiu en aquest cas, es basa en el mal funcionament d'aquest sistema, que anomenem sistema d'innovació.

²⁰ "Nomenclatura d'Unitat Territorial Estadística".

Es crea el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), per a subvencionar les accions innovadores que tenen lloc en els territoris de l'Objectiu 1 i en l'Objectiu 2, per tant, Catalunya i Vèneto tenen dret a l'ús d'aquets fons.

El White Paper de l'any 1993, Growth, Competitiveness, Employment, identificava les PIMES com a la base de l'economia Europea. Les PIME es consideren crítiques en termes d'ocupació i innovació. A més, "arran del ressò assolit pels treballs de Michael Porter en mitjans institucionals, la política regional d'un nombre cada vegada més gran de països atorga una importància creixent a allò que d'una manera imprecisa s'anomena política de clústers (clusters policy), la qual, progressivament, està configurant un nou sistema de política industrial" [Hernández Gascón, Fontrodona, Pezzi, 2005].

El juny del 2000, el Consell Europeu de Santa Maria de Feira va aprovar la Carta europea per a les petites empreses, en la qual es reafirma la importància de les petites empreses com a generadores d'innovació, ocupació i integració social i local, com també el compromís de la UE de tenir en compte les seves necessitats en totes les seves actuacions.

Catalunya

"El dia 17 de febrer de 2004, el Govern i les organitzacions sindicals i empresarials varem signar la Declaració per a un *Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana*. La declaració reafirmava la voluntat de reforçar la competitivitat de la nostra economia, orientant-la cap a un model de major productivitat, més intensiu en coneixement, amb una ocupació de qualitat, un més alt nivell de formació i amb una major capacitat d'adaptació al nou context internacional" [Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, 2005].

A continuació s'expressen els punts que marquen les prioritats designades mitjançant aquest document:

Millora de les condicions bàsiques de competitivitat

1. Recerca, desenvolupament i innovació
2. Dotació de capital humà
3. Infraestructures de transport i mobilitat
4. Infraestructures energètiques i mediambientals
5. Infraestructures i política de telecomunicacions
6. Finançament de l'activitat empresarial
7. Altres actuacions de foment de la competitivitat

Internacionalització

1. Atracció d'inversions
2. Foment de les exportacions i projecció internacional

Millora de la qualitat de l'ocupació i cohesió social

1. Politiques actives d'ocupació
2. Relacions laborals

3. Foment de la cohesió social

Vèneto

En el document *Programma Regionale di Sviluppo 2005* realitzat per la Segreteria Generale della Programmazione es delíneen les següents prioritats a desenvolupar mitjançant les polítiques regionals:

- a) *Regenerar la identitat del sistema sociocultural* de la Regió, de forma compatible amb les noves exigències i oportunitats econòmiques.
- b) *Regenerar els recursos productius* (treball, territori, ambient) desgastats del desenvolupament.
- c) *Garantir l'accés difús al coneixement, als recursos i als mercats estrangers*, sigui mitjançant circuits materials de la mobilitat de les mercaderies i de les persones (infraestructures, logística, servei metropolità), sigui a través de circuits immaterials de transferència de la informació (banda ampla, codis oberts, etc.)
- d) *Consolidar el sistema relacional entre els actors*, afavorint les estratègies de compartició que permeten als actors regionals realitzar projectes comuns, assumir orientacions cooperatives, dividir costos i riscos de les polítiques d'inversió.
- e) *Invertir en capital intel·lectual*, afavorint les inversions empresarials i personals en instrucció, formació, professionalitat, recerca i serveis innovatius.

En els programes estratègics realitzats per als pròxims anys, hi ha moltes prioritats compartides per part de les institucions del dos territoris. En aquest sentit podem destacar les següents línies bàsiques comuns:

- Innovació a les empreses.
- Internacionalització de les empreses.
- Potenciació de les infraestructures al territori.
- Atracció d'inversions exteriors.
- Cohesió social.

També es troba entre les prioritats dins dels dos programes la potenciació dels institucions regionals sota punt de vista d'autogovern, finançament i competències. De fet, les dues regions es troben immerses, en diferent grau, en un procés de actualització dels seus Estatuts d'Autonomia o Regional. En aquest mateix sentit, la Comissió Europea acorda aplicar el principi de subsidiarietat com a base de les intervencions en matèria de política industrial²¹.

Com a conclusió, i des del punt de vista del comportament de les empreses presents a ambdós territoris, les institucions present a Catalunya i al Vèneto prioritzen dos eixos estratègics per afrontar amb èxit la globalització: *la internacionalització i la innovació*.

²¹ El principi de subsidiarietat implica que les accions de la UE s'ha de limitar a als casos en que per motius de efectivitat i/o eficiència és porten millor a terme a la EU que no pas a nivell nacional o regional.

CAPÍTOL 2. GLOBALITZACIÓ I AVANTATGE COMPETITIU

2.1 INTERNACIONALITZACIÓ.

“La internacionalització de l’activitat econòmica, empresarial, financera, configura un dels trets característics de qualsevol descripció dels nostres temps” [Tugores, 2002, Pàg. 1].

S’entén per internacionalització de l’economia d’un territori, el procés mitjançant el qual en una determinada regió augmenta les següents tres magnituds o indicadors econòmics: les exportacions, les importacions i la inversió directa a l’exterior (IDE).

Segons *l’Anuari de la PIME catalana 2004* [2005, Pàg. 110] hi ha un ampli conjunt d’estudis empírics que demostren que les empreses exportadores són més productives, tenen una dimensió més gran i paguen salaris més alts que les que no exporten. Dues causes són atribuïdes a aquest fet: 1) Només exporten les empreses més eficients 2) El fet de exportar els aporta més informació sobre tecnologies que els permet millorar processos. En l’economia catalana, en tots els sectors, totes les dades coincideixen a dir que les empreses exportadores són gairebé el doble de productives que les no exportadores. D’altra banda, les dades també ens diuen que hi ha una relació directa entre la grandària de l’empresa i el seu nivell d’exportació.

Per tant, la internacionalització de les empreses és, independentment del context en el que es doni, una factor decisiu per a la millorar la seva productivitat, la seva capacitat estratègica i la seva capacitat innovadora.

Els darrers anys, “els processos d’internacionalització s’ha vist afavorit per diversos factors, entre els quals destaquen, d’una banda, la progressiva liberalització del comerç i, per l’altra, la millora de les telecomunicacions” [*Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes*, 2004, Pàg. 13]. En aquest context, la internacionalització de les empreses ha passat de ser un “benefici addicional” per a les empreses que estaven disposades, sobretot multinacionals, a afrontar el risc que suposava invertir a països en desenvolupament, a ser una acció necessària per a qualsevol empresa que no vulgui perdre competitivitat.

A continuació enumerem els avantatges que suposa actualment, segons el *Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes* [2004, Pàg. 21] la internacionalització per a les empreses:

- *Servir nous clients i accedir a nous mercats*: L’entrada en nous mercats és sovint l’única via de creixement per a aquelles empreses situades en mercats madurs, com també una manera d’augmentar la productivitat mitjançant la utilització d’economies d’escala, i un obstacle per a la formació de nous competidors locals que posin en perill la posició de l’empresa en el mercat d’origen.
- *Servir clients actuals en els nous mercats i defensar-ne les relacions existents a nous mercats*: En alguns casos, la internacionalització es fa per defensar i mantenir la posició en clients actuals que decideixen internacionalitzar la seva activitat i, com a proveïdors, els hem de seguir.
- *Accedir a noves fonts de talent*: Actualment, comença a ser comuna la importació de serveis d’alt valor afegit basats en la captació dels treballadors.

- *Identificar nous competidors i competir més eficaçment*: És essencial estar present en els nous mercats per conèixer els nous competidors i entendre de quina manera les empreses occidentals poden defensar la seva posició competitiva actual.
- *Globalitzar estructures de costos*: Hi ha cinc fonts principals d'estalvi de costos relacionades amb la internacionalització: mà d'obra, actius, aprovisionament, economies d'escala i incentius especials.

Les PIME

La globalització dels mercats, per a moltes de les PIME presents a Catalunya i al Vèneto, no ha estat fins ara un avantatge, sinó més aviat tot el contrari. De fet, els darrers anys, les PIME han patit principalment dos efectes negatius, arran globalització dels mercats:

- D'una banda a Catalunya i Vèneto, s'aprecia un alentiment del procés d'internacionalització, que es reflecteix en un menor creixement de les exportacions i la inversió directa [*Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes*, 2004, Pàg. 7].
- D'altra banda les PIME "ara poden notar la pressió dels productes, de les formes d'organitzar el negoci, de la competència a uns preus i amb unes condicions per al consumidor que posen en qüestió "el seu" mercat nacional" [Amat i Sales, 2002].

Per tant, per a moltes PIMEs assentades a Catalunya i Vèneto, la globalització ha suposat una disminució d'importacions i una pèrdua de cota del propi mercat nacional.

Un altra vegada, trobem en la petita dimensió de les PIME el principal escull, en aquest cas, per a la seva internacionalització i, per tant, la principal causa dels efectes negatius que anteriorment hem citat. El White Paper de la Comissió Europea diu que és molt més costós difícil per al les PIMEs que per a les grans companyies posicionar-se en l'economia global. La petita dimensió de les PIME es tradueix en:

- *Baixa capacitat financera per a abordar nous mercats i manca de temps per abordar estratègies de futur*. Dificultat per a realitzar prospeccions de mercat i sobretot per a realitzar Inversions Directes a l'estranger (IDE).

No obstant això, hi ha altres característiques de les PIME catalanes i vènetes que contribueixen negativament a la seva internacionalització:

- *Alta participació en mercats amb un fort component de mà d'obra no qualificada i especialització en activitats productives basades en tecnologies madures*. Dificultat per exportar els seus productes a mercats exteriors on també es produeixen els mateixos productes a preus molt inferiors o on hi accedeixen empreses de països amb costos inferiors.
- *Empreses de tipus familiar*. Nivell de formació dels empresaris mitjà-baix (dificultats idiomàtiques i de desconeixement inter-cultural) i poca propensió a agregar-se per por a prendre el control de l'empresa; "per a una empresa mitjana, l'esforç relatiu que representa instal·lar-se a l'exterior pot portar a qüestionar la propietat de l'empresa, d'importància vital en el cas de les

empreses familiar” [Amat i Sales, 2002, Pàg. 137].

Segons el *Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes* [2004, Pàg.36] “les empreses de major dimensió, és a dir, aquelles de més de 100 treballadors en el cas de Catalunya són les que, com passa en els d’altres països desenvolupats, estan en condicions d’actuar com a impulsors de la resta del teixit industrial cap al procés d’internacionalització.”

Atenent a les dificultats de les PIME presents a Catalunya i el Vèneto per a la seva internacionalització, citem com a conclusió els principals eixos d’actuació necessaris per a poder superar-les segons les institucions presents a Catalunya i al Vèneto:

- Màrqueting territorial i atracció d’inversions.
- Acompanyament a les PIMEs en la penetració en nous contextos socioeconòmics (potenciar les IDE).
- Afavorir l’agregació d’empreses.
- Potenciar la organització de fires, realitzant aliances i sinèrgia entre les diferents fires.
- Concentrar en un sistema regional únic les activitats de suport i incentivació a la internacionalització i realitzar polítiques estructurades sectorialment.
- Crear observatoris de Mercats Exteriors.
- Ajuts per al relleu generacional.

2.2 INNOVACIÓ =(INVENCIÓ+ EXPLOTACIÓ)¹

Dins l'evolució del pensament econòmic, és Joseph Shumpeter (1833-1950) el primer en posar el concepte d'innovació en el centre de desenvolupament econòmic. Per a Shumpeter, l'element estratègic de la activitat empresarial era la "innovació", es a dir, l'aplicació de les noves idees en quant a tècnica y organització, per a donar lloc a transformacions de la funció de producció². La innovació frenaria el moviment circular de la economia estacionària y donaria lloc a un desenvolupament econòmic amb una nova posició d'equilibri, a més alts nivells de renda.

Des d'un punt de vista de gestió empresarial, "la innovació és un procés que pretén obtenir avantatges competitius mitjançant la incorporació de novetats científiques, tecnològiques, organitzatives, cognitives o formals als nostres productes, serveis i maneres d'operar" [Albiol, Ferràs, Palmer, 2002]. És aquí on radica la importància de la innovació com a eix estratègic per a afrontar la globalització. És més, segons J.A. Telfer (Maple Leaf Mills Ltd), "una companyia ha de "innovar o morir". El procés d'innovació es fonamental per a una organització sana y viable. Aquells que no innoven finalment cauen".

Des d'un punt de vista més teòric/conceptual, podríem definir innovació com "l'activitat, el resultat de la qual és l'obtenció de nous productes o processos de producció, o millores substancials tecnològicament significatives respecte a les ja existents" [Albiol, Ferràs, Palmer, 2002]. Altres autors consideren la innovació com "el procés mitjançant s'adopta una novetat, i s'implementa, per part d'un "adaptador"" [Win G. Biemans, 1992, Pàg. 7]. Per tant, només es pot considerar innovació un nou producte o procés quan aquest és acceptat pel mercat.

En funció de la seva intensitat, podem classificar les innovacions en dos tipus:

- Innovació Radical: Aparició d'un producte o procés percebut com a nou y diferent.
- Innovació Marginal, Incremental, de Detall: Afegeix poc al procés o producte. Canvia las característiques però no crea nous mercats. No es percep diferent al anterior.

També, podem diferenciar entre:

- Innovacions de producte: introducció o aplicació de noves tecnologies (innovació tecnològica), o introducció de nous valors estètics o d'usabilitat (disseny)

¹ Roberts, E.B, Managing Invention and Innovation, Research Theory Management, 1988, Pàg. 13.

² La funció de producció d'una empresa mostra la quantitat màxima de producte que es pot obtenir amb una quantitat determinada de factors productius. Podem representar la funció de producció mitjançant la fórmula $y = F(L, K, N, H)$, que ens diu que la producció del país (Y) depèn de la quantitat de treball (L) y de la quantitat de capital (K), dels recursos naturals i del nivell de formació i capacitat de la població.

- Innovacions de procés: introducció de noves maneres d'organitzar-nos (reenginyeria), o noves maneres de cultivar i utilitzar el know-how intern de les nostres empreses (gestió del coneixement).

Qualitat, eficiència i innovació

Segons el CIDEM “la innovació de processos ja existents a les organitzacions té com a objectiu la millora de la qualitat i de la productivitat, en el progrés cap a l'excel·lència empresarial”. Qualitat total³ i innovació són dos conceptes que estan molt lligats. Podríem entendre l'innovació com a l'estadi de màxima eficiència i, per tant, de màxima qualitat, d'un procés o d'una organització⁴.

El psicòleg A. H. Maslow [Maslow, 1975] va enunciar la teoria de la “jerarquia de les necessitats”, segons la qual el nivell de satisfacció de les persones i, conseqüentment, el seu estat de benestar i la seva capacitat productiva, depenen del nivell de satisfacció de la seva jerarquia de necessitats, des de les més senzilles, com les fisiològiques, fins a les complexes, com la d'autoestima. Les persones que arriben a cobrir totalment la seva jerarquia de necessitats entren en un estat de *autoactualització* que es caracteritza pel desig d'arribar a la màxima realització d'un mateix i del seu entorn.

Figura 2.1

Si entenem l'empresa com a un “organisme viu”⁵ format per persones organitzades, que es relaciona amb el seu entorn mitjançant un intercanvi de

³ “La Calidad Total proporciona una concepción global que fomenta la Mejora Continua en la organización y la involucración de todos sus miembros, centrándose en la satisfacción tanto del cliente interno como del externo” [www.aec.es].

⁴ “Cada vegada més, es posa de manifest que la qualitat constitueix el factor determinant de l'èxit empresarial en un entorn econòmic inestable i canviant com l'actual. Aplicar la qualitat va més enllà del compliment de les especificacions d'un procés, producte o servei. Significa adoptar una estratègia de gestió integral destinada a situar l'empresa en condicions de competir.” *Model d'Excel·lecia Europeu EFQM*, CIDEM [www.cidem.com].

⁵ Un organisme viu és un conjunt d'àtoms y molècules que formen una estructura material molt organitzada y complex, en la que intervenen sistemes de comunicació molecular, que se relaciona con el medi ambient amb un intercanvi de matèria y energia d'una forma ordenada y que desenvolupa les funcions bàsiques de la vida que són la nutrició, la relació y la reproducció.

béns tangibles i intangibles i que desenvolupa una sèrie de funcions i necessitats per a poder sobreviure, podríem dir que el concepte d'*empresa innovadora* equival a l'estat *autoactualització* d'una persona.

Una organització que té coberts tots els seus nivells de necessitats, des de les més bàsiques (infraestructures, instal·lacions, equips, TIC, etc.) fins a les més complexes (gestió del coneixement, transferència tecnològica amb el seu entorn, la gestió dels recursos humans⁶, etc.) pot esdevenir una *organització que aprèn*⁷ amb capacitat d'innovar.

Segons Marià Moreno i Anastasi Pérez "la comprensió més poderosa de les missions d'organització emfatitza l'atenció en conceptes com ara la "millora continua" o "aprenentatge permanent", i és el clar exponent del canvi en la concepció en la gestió de la innovació, i aquests conceptes es vinculen directament amb la forma de dirigir el procés d'innovació incremental a l'empresa" [Moreno, Pérez, 2003, Pàg. 35]. Així, podríem afirmar que, des d'aquest punt de vista, la innovació és més la conseqüència d'un determinat estat de màxima eficiència organitzativa i de qualitat dels processos que no pas un objectiu en si mateix o, si més no, podríem afirmar que la qualitat és una condició "sine qua non" per a que una empresa sigui capaç d'incorporar la funció innovació dins la seva activitat habitual.

Innovació com a procés

Totes les empreses han estat innovadores alguna vegada, de forma esporàdica però el que defineix una empresa innovadora és el fet de aconseguir innovar sistemàticament, contínuament (a Catalunya només un 6'1% de les empreses fa R+D de forma sistemàtica i només un 34'2% presenten continuïtat, mentre que la resta d'empreses ho fan de manera ocasional) [Busom, 2006]. Hem d'entendre la innovació com a una filosofia o cultura de l'empresa; "un procés omnipresent a l'empresa, que traspasa les fronteres dels departaments funcionals i involucra diversos agents de forma simultània" [Albiol, Ferràs, Palmer, 2002].

Segons Marià Moreno i Anastasi Pérez, una organització innovadora es caracteritza per:

1. Orientar-se de manera inequívoca al mercat.
2. Preparar-se per a assegurar la producció constant i numèricament important d'idees.
3. Ser conscient que el fenomen innovador s'alimenta de nombrosos elements, de vegades dispersos, que han de ser capaç de posar en interacció.
4. Orientar-se al llarg termini.
5. Considerar la innovació com a font d'avantatge competitiu.
6. Assegurar que, a més de resultats (productes innovadors), està generant en el seu si tot un sistema empresarial innovador, molt més difícil d'imitar.

⁶ "Cada uno de nosotros esperamos de las organizaciones en las que nos integramos, o con las que colaboramos, que contribuyan a satisfacer también nuestras necesidades de interacción social, reconocimiento o incluso afectividad" [Canals, 2003, Pàg. 52].

⁷ Segons Andrew Mayo i Elisabeth Lank [Mayo, 2000] "les empreses poden explicitar el coneixement col·lectivitzat o cultura d'empresa, i convertir-se en una *organització que aprèn*".

7. Ser conseqüent amb l'evidència que no hi ha innovació sense inversió i que el retorn no sempre està assegurat.

Amb l'objectiu d'arribar a una major comprensió, s'han realitzat nombrosos intents de modelitzar el procés mitjançant el qual les empreses innoven. Segons M.A. Saren [1984, Pàg. 11-24] existeixen 4 tipus de models d'innovació desenvolupats en la bibliografia:

- 1) *Models de nivell departamental*. La innovació entra en el departament de R+D com una idea, es mou seqüencialment a través d'altres departaments i, eventualment, surt al mercat com a producte nou.
- 2) *Models de nivell d'activitat*. El procés es representa com una seqüència de processos (generació de l'idea, desenvolupament de la idea, implementació). El coneixement científic i les necessitats de mercat són identificats com a influències externes del procés, amb els departament de R+D i de marketing actuant com a intermediaris.
- 3) *Models de nivell de decisió*. El procés de desenvolupament del producte pot ser dividit en un determinat nombre de decisions, que es basen en la informació a l'abast en aquell moment.
- 4) *Models de procés de conversió*. Mostren el procés de desenvolupament del producte com a una seqüència ordenada i lògica. Es basa en una visió de conversió del inputs en outputs.
- 5) *Models de resposta*. Les organitzacions reaccionen a un canvi:
 - a. Estímul. Porta a algú dins l'empresa a concebre una nova idea.
 - b. Concepció de la idea per a innovar.
 - c. Proposta de la idea a la organització
 - d. Adopció/rebuig de la innovació.

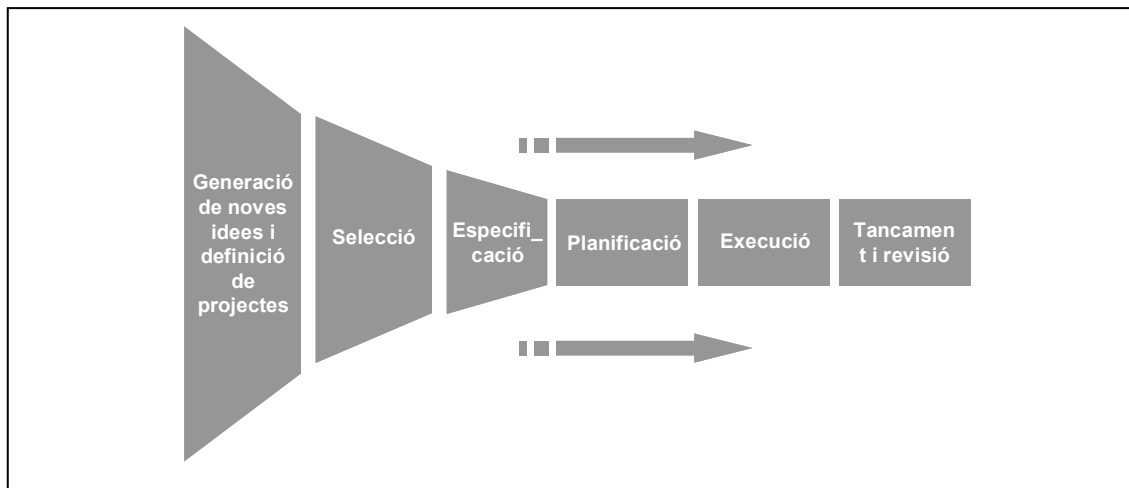
Totes aquestes tipologies de model són, òbviament, simplificacions més o menys properes a la realitat. El procés d'innovació a les empreses és en realitat un *procés complex*: "la característica fonamental dels sistemes complexos és que en la seva dinàmica es produeixen interaccions de caràcter no lineal que fan possible l'aparició – la "emergència"- de patrons de comportament a nivell global que no es poden predir a partir de les interaccions dels agents individuals"⁸.

A la *Guia de la gestió de la Innovació. Part II: La gestió de projectes* (CIDEM, Barcelona, 2002), es proposa un model de estandarditzat de gestió de projectes d'innovació dins de les organitzacions que podríem classificar dins de la tipologia de *Models de nivell d'activitat*. La següent figura mostra les diverses etapes que conformen un procés d'innovació:

⁸ Canals, Agustí, *Gestión del conocimiento*, Gestión 2000, 2003, Pàg. 23.

Figura 2.2

Perquè es pugui dur a terme amb èxit aquest procés, i es pugui integrar dins dels processos productius habituals dins de l'organització, és imprescindible una forta conscienciació i, per tant, un clar compromís per part de la direcció, basat en la visió de futur de com ha de ser l'empresa a mitjà termini. Aquest compromís comporta destinar-hi recursos econòmics, financers, materials, humans i directius. Tot i que el compromís és un factor imprescindible per a que una empresa sigui innovadora, també són necessaris altres elements fonamentals, els quals enumerem a continuació [Albiol, Ferràs, Palmer, 2002]:

- Lideratge: Definició d'una estratègia clara, amb objectius quantificats.
- Creativitat: Creació de mecanismes que permetin potenciar la creativitat.
- Focalització: Assignar de manera eficient els recursos disponibles.
- Eficiència: Optimitzar les variables, es a dir, temps d'arribada al mercat, costos de desenvolupament i cost del producte, mitjançant una gestió correcta.

Dimensió de l'empresa

És la dimensió de les empreses determinant per a la seva capacitat d'innovació? En la bibliografia especialitzada existeix una clara controvèrsia al respecte⁹.

És evident que la principal característica de la PIME (la seva reduïda dimensió) limita els seus recursos i temps per a formalitzar un departament de R+D, per a realitzar prospeccions tecnològiques, per a gestionar les patents, etc, dificultant molt la gestió dels processos d'innovació. A més, les PIME "tenen problemes per a aconseguir una ràpida difusió dels productes resultants de les innovacions, més fàcil i més barata per a les xarxes de distribució de les grans empreses" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, Pàg. 133].

Tanmateix, les PIME a Catalunya i al Vèneto els darrers 20 anys, han demostrat ésser capaces de renovar constantment la pròpia competitivitat [Piano regionale d'sviluppo, 2005] i sobreviure en els mercats internacionals amb una gran proporció d'exportacions de la seva producció¹⁰. Les PIME han esdevingut una part fonamental per a la competitivitat i l'avenç dels teixits industrials de ambdues regions.

⁹"Mentre alguns investigadors han arribat a la conclusió que les petites firmes són més innovadores que les grans, altres afirmen tot el contrari" [Win G. Biemans, 1992].

¹⁰ Veure capítol 1, Taula 1.9 (dades sobre importacions i exportacions).

Cadascuna de les PIME ha sobreviscut a les exigències del mercat donant respostes absolutament diverses i diferenciant-se mitjançant avantatges competitius difícilment generalitzables: avantatges derivats de la qualitat en el servei, de la qualitat de la producció, de costos reduïts, etc. No obstant, podem definir els següents factor comuns com a clau per a l'èxit de les PIME catalanes i vènetes:

- Productes i/o serveis d'alta qualitat i fiabilitat.
- Fort component del disseny en el valor afegit dels productes.
- Serveis i productes fortament "personalitzats".
- Gran capacitat d'adaptació a l'entorn (sensibilitat a la demanda i orientació al mercat).
- Gran capacitat de millorar i de generar processos.

Tots aquests factors generadors de competitivitat tenen una forta component de creativitat i innovació¹¹ com a principi d'actuació i com a filosofia de treball¹². Segons el Piano Regionale di Sviluppo 2005 (Regione Veneto) "a través d'un procés de natura contextual, l'organització de la petita i mitjana empresa desenvolupa innovació dins una lògica incremental valoritzant coneixements individuals i socials lligats a l'experiència". És una concepció a mig camí entre la indústria i l'artesania, on el capital intel·lectual té pes un fort en l'activitat diària¹³. Probablement, si li preguntéssim a l'empresari d'una PIME quin temps i quins recursos dedica la seva empresa al procés d'innovació, ens respondrà que a la seva empresa s'innova contínuament, dins processos de treball diari. És a dir, cada feina és un nou repte on cal aportar un canvi, per petit que aquest sigui, respecte a les feines precedents. Dins una PIME, el treball es concep com a una concatenació de innovacions incrementals, capaces de donar respostes originals i efectives a nous desafiaments tècnics, estètics i funcionals, amb l'objectiu de satisfer la demanda i generar avantatge competitiu.

Pel que fa les grans empreses, tradicionalment han basat la seva competitivitat en les característiques contràries a les descrites per les PIME: economies d'escala¹⁴, posició forta envers als proveïdors (poder negociador¹⁵), solidesa financera, notable poder de mercat¹⁶, etc. És a dir, la gran empresa ha basat el

¹¹ Entenent la creativitat com la capacitat de crear i innovació com la creativitat aplicada.

¹² "El model vènet ha incorporat com a distintiu propi i ha estat sostingut gràcies a una capacitat difusa d'innovar els productes i els processos productius" [*L'italia delle imprese. Rapporto 2005*, 2005, Pàg. 217].

¹³ "Creativitat, flexibilitat, qualitat, costant innovació, capacitat ocupacional, son les característiques peculiars de l'artesania italiana que en fan un model empresarial únicament apreciat i l'aportació al desenvolupament econòmic al país del qual és reconegut dels observadors de major autoritat internacional" [*L'artigianato in Europa e in Italia*, 2003, Pàg. 110].

¹⁴ "Qualsevol dels canvis que apareixen quan uns augments dels recursos productius en una proporció determinada originen augments més que proporcionals de la producció" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, Pàg. 171].

¹⁵ "Capacitat d'una empresa per a negociar condicions avantatjoses amb els seus proveïdors, de manera que es genera una discriminació de preus" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, Pàg. 176].

¹⁶ "Capacitat d'una empresa amb una quota de participació significativa dins un mercat, la qual cosa li permet d'influir sobre el preu del producte o sobre la quantitat total produïda pel mateix" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, *Elements d'economia industrial*, 1997, Pàg. 171].

seu avantatge competitiu en el model taylorista i fordista, en front a la visió shumpeteriana.

A continuació es mostra la taxonomia de Pavitt [Grandi, Sobrero, 2005, Pàg. 32] on es relaciona el comportament innovador de les empreses amb la seva dimensió:

	Tradicionals	Intensitat d'escala	Factors especialitzats	Basada en la ciència
Font de l'innovació	Externa (Aprentatge)	Externa (proveïdors) i interna (R+D)	Externa (relacions amb usuaris) i interna (aprenentatge)	Interna (R+D) amb cooperació (Universitat, centres de recerca)
Sectors (alguns exemples)	Tèxtil, estampació, calçat, alimentari	Siderurgia, electrodomèstics	Mecànica, instrumental, maquinària	Electrònica, informàtica, farmacèutica
Dimensions de l'empresa	Mitjana-petita	Mitjana-gran	Mitjana-petita	Grans i petites
Objectiu de l'innovació	Reducció dels costos	Reducció dels costos i modificacions dels processos/productes (per a explotar les economies d'escala)	Millora de les prestacions i de la fiabilitat i personalització dels productes	Millora de les prestacions i de la fiabilitat i personalització dels productes
Apropiabilitat dels resultats	Escassa (imitació)	Mitjana (patents/processos secrets)	Mitjana (patents/processos secrets)	Elevada (coneixement tàcit)

Una paradoxa aparent

Durant els darrers anys, les característiques clarament diferenciades però alhora fortament complementàries dels dos models d'empresa (PIME i gran empresa), les ha permès compartir mercats i territoris, tot enriquint-se mútuament.

L'efecte transformador de la globalització, ha trencat aquest equilibri dins el territori, obligant a les empreses a canviar el seu comportament.

Per la seva banda, les grans empreses han estat les primeres en adaptar-se a les noves condicions, i en aquest procés han abraçat la filosofia de treball que fins aleshores era més pròpia de les PIME: serveis i productes altament personalitzats, adaptació constant a la demanda, forta orientació al mercat, canvi constant en productes i serveis i flexibilitat en la producció. Per poder fer-ho, les grans empreses han redissenyat els seus processos productius (treball en xarxa), han creat departaments de R+D (que les ha permès preparar-se per a assegurar la producció constant i numèricament important d'idees, diversificant molt la pròpia tecnològica¹⁷), han dedicat molts recursos a gestionar projectes d'innovació i han eixamplat per tot el món les seves cadenes de valor.

¹⁷ Veure Alessandro Grandi, Maurizio Sobrero, Innovazione tecnologia e gestione d'impresa. La gestione strategica dell'innovazione, Il Mulino, Bologna, 2005, Pàg. 58-59

Les grans empreses que s'han adaptat a la nova realitat han ampliat els seus mercats i han multiplicat els seus beneficis (actualment 380 multinacionals dominen el 80% del mercat mundial [Koolhaas, 2000]). Segons Gottardi, els darrers anys “augmenta el poder de mercat de les empreses integradores i productores internacionals de sistemes per al mercat final, que adopten polítiques *procurement* global” [Gottardi, 2004]. Per a aquestes grans empreses la globalització ha estat una oportunitat ben aprofitada.

El procés d'adaptació per a moltes PIME catalanes i vènetes està sent més traumàtic. Tal i com hem pogut veure en els capítols anteriors, el efectes soferts per les PIME presents a Catalunya i al Vèneto arrel de la globalització no han estat de bon tros tan positius com per a gran part de les grans empreses presents als mateixos territoris. Alguns d'aquests efectes són: pèrdua de rendibilitat, estancament de la productivitat, menor creixement de les exportacions i augment dels terminis de cobrament.

Així doncs, és evident que la globalització ha afectat negativament la competitivitat de les PIME presents a Catalunya i Vèneto.

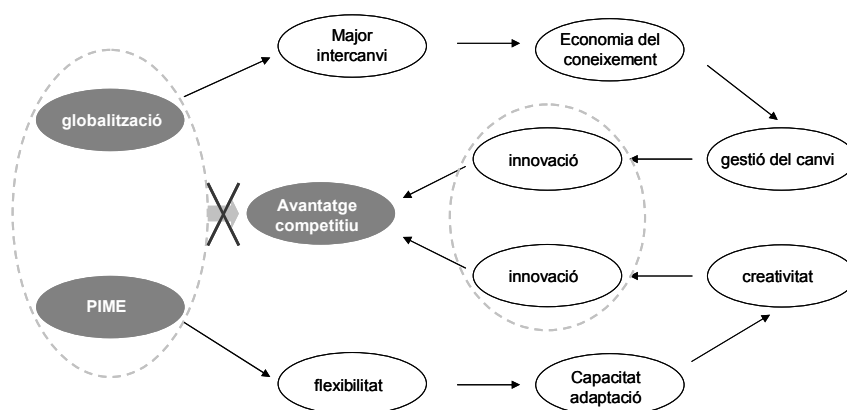
A continuació sintetitzem el descrit fins ara en una seqüència lògica, amb l'objectiu d'evidenciar el que podríem anomenar com a una *paradoxa aparent*:

1. Queda reconeguda la flexibilitat, capacitat d'adaptació, creativitat i capacitat innovadora de les petites i mitjanes empreses catalanes i vènetes durant els darrers vint anys, base del seu èxit dins els mercats internacionals.

2. La globalització, paradigma de l'intercanvi, ha generat un nou entorn que anomenem la societat i l'economia del coneixement. En aquets context, la gestió del canvi esdevé bàsic en l'àmbit productiu. La innovació és una de les principals claus de la competitivitat.

3. Les PIME catalanes i vènetes dins de l'entorn globalitzat han perdut competitivitat. **Heus aquí la paradoxa aparent.**

Figura 2.3

*Elaboració pròpia

Per a resoldre aquesta paradoxa aparent analitzarem dos aspectes claus d'aquesta seqüència lògica:

- El comportament innovador de les PIME catalanes i vènetes.
- L'estratègia competitiva en el context globalitzat.

Comportament innovador de les PIME

A continuació enumerem les principals característiques comuns del comportament innovador de les PIME Catalunya i el Vèneto:

-Procés d'innovació implícit. Segons Solé Parellada i Puiggermanal [Amat i Sales, 2002, Pàg. 83] a les PIME “la innovació s’assembla més aviat a un procés continu de millora”. Per tant, en quant a la capacitat innovadora de les PIME “el que s’ha de mesurar no és el tipus de d’activitat concreta separada de l’activitat normal de l’empresa sinó el nivell de la seva activitat real”¹⁸. Podem afirmar que la funció innovadora a les PIME catalanes i vènetes queda incorporada dins la seva funció de producció. Com a conseqüència d’aquesta característica, les PIME tenen una forta dificultat per a diferenciar el contingut d’innovació dels nous productes respecte als precedents¹⁹, el nou coneixement generat resta implícit en el producte o procés, i de forma tàcita en el coneixement dels empleats de l’empresa²⁰. D’aquesta manera, es genera una difícil *apropiabilitat* de les innovacions (generació de patents, drets de propietat, etc) i, per tant, es dificulta la seva explotació comercial i es facilita l’imitació per part de les empreses competidores.

-Innovacions de procés i incrementals. Els darrers 20 anys, les PIMEs vènetes, han centrat la seva capacitat innovadora cada cop més en innovacions de procés, en detriment de les de producte²¹. Pel que fa les PIME catalanes, Solé Parellada i Puiggermanal [Amat i Sales, 2002, Pàg. 83] afirmen que “estan més preocupades per la innovació de procés que no pas per la del producte”. A més, aquestes innovacions, com hem dit anteriorment, són de caràcter incremental. Segons el Piano regionale d’sviluppo 2005 (Regione Veneto), “al cantó dels processos learn-by-doing, la lògica de divisió del treball (en la qual es basa la organització dels clústers on operen les PIME vènetes) permet desenvolupar sobretot innovacions de caràcter incremental”.

-Paradigma Customer-Active: El procés d’innovació a les PIME catalanes i vènetes normalment té origen en nova exigència o necessitat per part del client. El client transmet la idea al proveïdor (PIME), el qual s’ocupa de desenvolupar-la. Aquest és el denominat paradigma Customer-Active. En aquest cas “el productor ha d’esperar que potencials clients li facin demandes, i desenvolupar productes per a les idees del client, les quals ofereixin el millor des del punt de vista del client” [Biemans, 1992, Pàg. 68].

Per la seva part, l’estudi *Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell’area veneta* afirma que “el procés innovatiu en el sistema de petites i mitjanes

¹⁸ En aquest sentit, el professor Miquel Barceló, descriu la “paradoxa catalana”, com el fet que, tot i que els darrers anys s’ha realitzat una inversió en R+D en l’indústria catalana molt inferior a la mitjana europea, els índexs d’exportació han estat molt elevats.

¹⁹Segons Gottardi [Gottardi, 2004]: “Els agents tenen un coneixement molt més ample del que són capaços d’expressar d’una forma codificada i explícita. Això val sobretot per a les PIME”.

²⁰ “Para que el conocimiento pueda ser difundido es necesario que alcance un cierto grado de codificación y abstracción. De lo contrario, es imposible que la persona que lo posee pueda transmitirlo” [Canals, 2003, Pàg. 36].

²¹ Aquesta idea ha estat expressada per el doctor Pedron (Vicepresident de la Confindustria Veneto) en el transcurs de l’entrevista realitzada l’abril del 2006.

empreses és del tipus *demand-pull*" [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995, Pàg. 13], és a dir, la idea prové de la demanda.

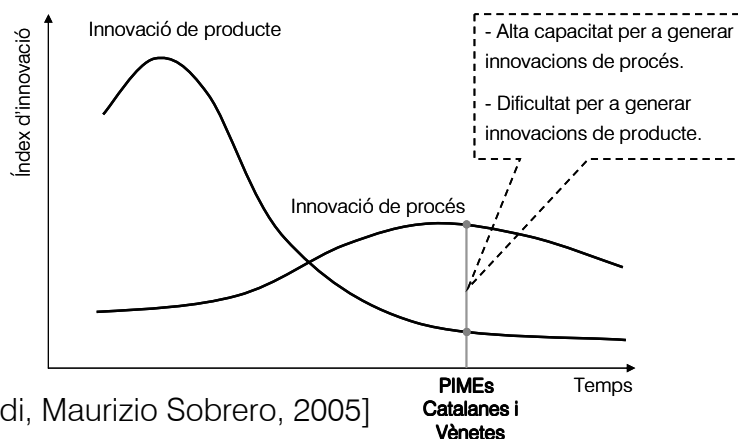
Aquestes són tres característiques comuns en el comportament innovador de la majoria de PIME catalanes i vènetes. Com veurem més endavant, són característiques que no afavoreixen el seu avantatge competitiu en l'actual economia global. Abans però, analitzarem quines són les causes d'aquests comportament, es a dir, quines són les principals raons per les quals les PIME catalanes i vènetes innoven mitjançant un procés de *learn-by-doing* dins un procés implícit al procés de producció, desenvolupen innovacions de procés i de caire incremental i, finalment, perquè les idees que originen les innovacions provenen dels seus clients (paradigma *customer-active*).

Causas del comportament innovador de les PIME a Catalunya i Vèneto:

-*Tecnologies madures*. Gran part de les PIMEs catalanes i vènetes actuen dins de sectors amb una llarga tradició, la base tecnològica dels quals és més aviat pobre. Les tecnologies²² en les que es basa la seva producció són, per tant, tecnologies madures, lluny de la frontera tecnològica mundial²³.

El model del cicle de *vida del producte* parteix de la constatació que en les fases inicials del desenvolupament d'una tecnologia es caracteritzen per una gran producció d'innovacions de producte, com a resultat d'una forta competició per a trobar la solució tecnològica preferida pel mercat. Les fases posteriors es caracteritzen per la recuperació de l'eficiència mitjançant millores en el procés. Dins aquesta dinàmica, les innovacions passen progressivament de a ser menys radicals i sempre més encarades a una millorament incremental de solucions existents [Grandi, Sobrero, 2005, Pàg. 71]. En aquest estadi, anomenat de *fase específica*²⁴, les economies d'escala prenen un rol creixent i la competició es basa prevalentment en el cost.

Taula 2.4

*Font: [Grandi, Maurizio Sobrero, 2005]

²² "La tecnologia és el conjunt de tècniques, procediments i deures a través dels quals es desenvolupa l'activitat de l'empresa" [Grandi, Sobrero, 2005, Pàg. 20].

²³ S'entén frontera tecnològica mundial com el conjunt de tecnologies de major sofisticació desenvolupades mundialment, i que per tant permeten als països que les utilitzen aconseguir elevats graus de productivitat.

²⁴ Les tres fases del cicle de vida són: fase fluida, fase transitòria i fase específica. Veure Alessandro Grandi, Maurizio Sobrero, *Innovazione tecnologia e gestione d'impresa. La gestione strategica dell'innovazione*, Il Mulino, Bologna, 2005.

Segons A. Marshall “en els sectors que porten un llarg recorregut (...) les millores de la maquinària les fan quasi exclusivament els fabricants de màquines (...) però aquest no és el cas de sectors que estan en nivells inicials de desenvolupament o que fan canvis molt ràpids en la seva forma (...) en aquests casos, la maquinària nova i el processos nous són en gran part inventats per els manufactures per al seu propi ús” [Principles of Economics, 1920].

En aquestes condicions, les PIME no es troben capacitades per a desenvolupar tecnologies de fabricació pròpies que les diferenciïn de les empreses d'altres regions amb una tradició inferior, i per tant un *know-how* molt més limitat.

En els sectors tradicionals on actuen gran part de les PIMEs catalanes i vènetes l'objectiu principal de l'innovació és la reducció de costos. Les empreses contribueixen en mínima part al desenvolupament de la pròpia tecnologia de producte i de procés, i la font d'innovació prové dels proveïdors [Grandi, Sobrero, 2005, Pàg. 32]. És general, per tant, una dependència de les PIME envers les empreses proveïdores de tecnologia de major dimensió, capaces de combinar tecnologies, treballar amb economies d'escala i disposar d'una àmplia xarxa de distribució.

*-Posicionament aigües-amunt*²⁵. Dins el teixit productiu català i vènet hi ha una alta presència de PIME que produeixen productes industrials²⁶, normalment situades aigües-amunt en la cadena de valor. Per tant, aquestes PIME formen part del mercat industrial, la qual cosa genera una forta dependència vers als seus clients, normalment grans empreses (automoció, calçat, etc.). En aquestes condicions, l'accessibilitat de les PIME a les noves oportunitats de producte és petita, donada la manca d'informació sobre els processos i necessitats del seu client. Els clients, però, tenen molt clar quins productes els podrien ajudar a ser més competitius. En aquest cas, els processos d'innovació de producte que és el Customer-Active Paradigm.

Segons Gottardi [2004] “en la major part de les petites empreses vènetes, tecnològicament *supplier dominated* l'activitat innovativa s'ha portat a terme (o millor dit, s'ha limitat) a l'adquisició d'instal·lacions i maquinària sense inversions en recerca sobre el producte”.

-Efecte lock-in. L'organització en clústers de l'activitat econòmica de les dues regions, es basa en gran mesura en la forta especialització productiva de les empreses que hi formen part, generant una eficient complementarietat de totes elles en la configuració de la cadena de valor. Aquestes “especialitzacions productives locals, que arriben a incloure institucions, societat i organitzacions del territori, poden traduir-se en grans avantatges competitius a nivell internacional. Aquests actius tenen però una contrapartida: generen forts efectes de lock-in per als subjectes que es troben al seu interior (...) Aquests lligams fan difícil i impossible desenvolupar activitats productives que no siguin congruents amb les pròpies especialitzacions. Els efectes lock-in desincentiven i poden de fet impedir estratègies d'innovació de producte i de diversificació” [Gottardi, 2004].

²⁵ S'entén una empresa posicionada aigües-amunt, com aquella que està situada en les primeres fases de la cadena de valor del producte.

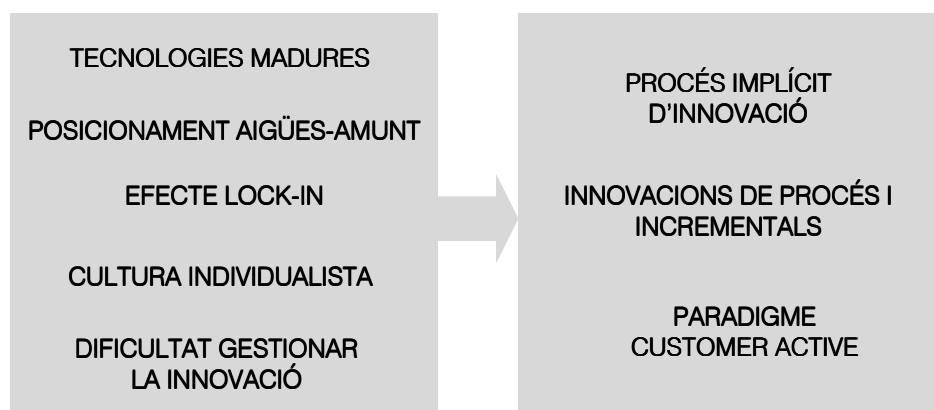
²⁶ S'entén com a producte industrial el producte o servei que no està elaborat per ésser comercialitzat en el mercat de consum sinó que està destinat a proveir un altra empresa.

-Cultura individualista. Un conjunt de factors d'origen socio-cultural (empreses familiars, etc), de conjuntura política (baixa incentivació governamental per a la col·laboració), d'especialització productiva, etc, han generat relacions de caire bàsicament competitiu entre les empreses presents als clústers, no només entre competidors, sinó també entre clients i proveïdors. En aquests context, les empreses han actuat tradicionalment sota una cultura individualista, on l'avantatge competitiu s'ha basat en la generació d'innovacions incrementals no compartides, amb l'objectiu de millorar costos, qualitat i sofisticació dels productes oferts. Aquesta tradició comporta actualment una forta dificultat per a les PIME catalanes i vènetes per a interactuar en forma de col·laboració amb el seu entorn.

-Incapacitat per a gestionar el procés d'innovació. La manca de recursos financers per a crear un departament propi de R+D, per a contractar personal investigador o per a invertir en programes d'innovació a llarg termini, és una de les principals causes que no permeten a les PIME catalanes i vènetes una gestió eficient del procés d'innovació, si bé no es tracta de l'única causa. La manca de compromís per part de la direcció, una insuficient formació managerial dels gerents o la impermeabilitat i manca de col·laboració interempresarial, són altres factors que hi contribueixen. Segons Gottardi "sembla algunes vegades que vingui donat per descomptat que el coneixement necessari per innovar sigui fàcil d'adquirir per part de les empreses que, afegint alguna acció d'intermediació, el sistema pugui absorbir el coneixement produït en els ambient de la recerca". Les PIME catalanes i vènetes han demostrat els darrers anys no disposar de la tradició i les eines necessàries per a interactuar dins els propis sistemes d'innovació.

Figura 2.5

*Elaboració pròpia

Estratègia competitiva en el context globalitzat

Queda clara doncs d'una banda la natura innovadora de les PIME i, d'altra banda, les limitacions del seu comportament innovador. Aquest comportament ha dut a les PIME catalanes i vènetes a obtenir una posició forta en els mercats internacionals fins als darrers anys.

L'arribada de la globalització, però, no ha estat fins ara una oportunitat per a millorar el seu avantatge competitiu, què ha canviat amb l'arribada de la globalització?

La globalització implica un procés de distribució mundial de factor treball, capital i tecnologia, fent desaparèixer els sectors abrigats, distribuint la cadena de valor de les empreses per tot el món, fent circular capitals, serveis i informació i donant lloc a una transformació cultural que trenca les barreres psicològiques als intercanvis²⁷. En aquest context, les empreses han de cercar l'avantatge competitiu que les permeti sobreviure, diferenciant els seus productes i serveis²⁸ envers a una competència que ja no prové només dels mercats locals, sinó que prové dels mercats globals. La forma d'afrontar la competència, és a dir l'estratègia de les empreses té dues vessants [Porter, 2003, Pàg. 25]: mitjançant l'eficàcia operativa o mitjançant el posicionament estratègic²⁹.

Les PIME catalanes i vènetes, s'han vist progressivament obligades a desenvolupar estratègies competitives basades en l'eficàcia operativa (innovacions de procés³⁰) deixant de banda les estratègies de posicionament, basades sobretot en la innovació de producte. Les principals causes d'aquest comportament les hem vist anteriorment (tecnologies madures, posicionament aigües-amunt, efecte lock-in, cultura individualista, dificultat per a gestionar l'innovació). D'altra banda, només una petita part de les innovacions realitzades per les PIME s'han pogut privatitzar per a garantir l'apropiació del seu valor.

Com hem vist en els capítols anteriors, la globalització ha trencat les barreres d'entrada que fins ara protegien molts mercats on actuen les PIME catalanes i vènetes, permetent a les empreses presents a països en vies d'industrialització³¹ accedir-hi i competir. Aquestes empreses, que disposen de factors productius a cost molt inferior (bàsicament mà d'obra), poden imitar amb facilitat els productes produïts per les PIME catalanes i vènetes o poden generar productes propis substitutius, sempre a un cost de producció inferior. L'estratègia competitiva de les empreses d'aquest països en vies de desenvolupament rau en els següents factors:

- Alta capacitat d'imitar productes i processos generats exteriorment.
- Progressiu millorament del seu capital intel·lectual, capaç de generar innovacions pròpies.
- Baixa incidència del cost de mà d'obra en els processos de fabricació.

En aquest context, és evident que "el creixement de l'economia vèneto i catalana no es podrà continuar basant sobre activitats madures o fàcilment imitables" [Gottardi, 2004].

²⁷ Veure Francesc Solé Parellada, *Introducción a la Política Industrial y Tecnológica en Europa*, Edita Documenta Universitaria Press, Barcelona, 1999

²⁸ S'entén com a diferenciació del producte o servei com la "característica del producte o servei que fa que el consumidor el percebi com a diferent dels seus productes substitutius, de manera que està disposat a pagar més o a fer uns esforços extra per adquirir-lo" [Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, 1997, Pàg. 168].

²⁹ Segons Porter [2003, Pàg. 22] "tant l'eficàcia operativa com l'estratègia estan influïdes per la ubicació"

³⁰ Aplicant tècniques de qualitat total, avaluació comparativa, competència en temps, reenginyeria, etc.

³¹ Veure Capítol 1.3 La nova realitat

Des del punt de vista dels països més industrialitzats, en un entorn globalitzat, només les estratègies basades en la producció d'innovacions i tecnologies que atorguen exclusivitat per als qui les utilitzen i les comercialitzen poden crear barreres d'entrada als seus mercats³², i esdevenen innovacions generadores d'avantatge competitiu, si més no temporalment. Actualment, la innovació per si mateixa no és sinònim d'avantatge competitiu si aquesta és fàcilment imitable o reproducible. L'exclusivitat o no imitabilitat, esdevenen la clau, més enllà de la capacitat innovadora.

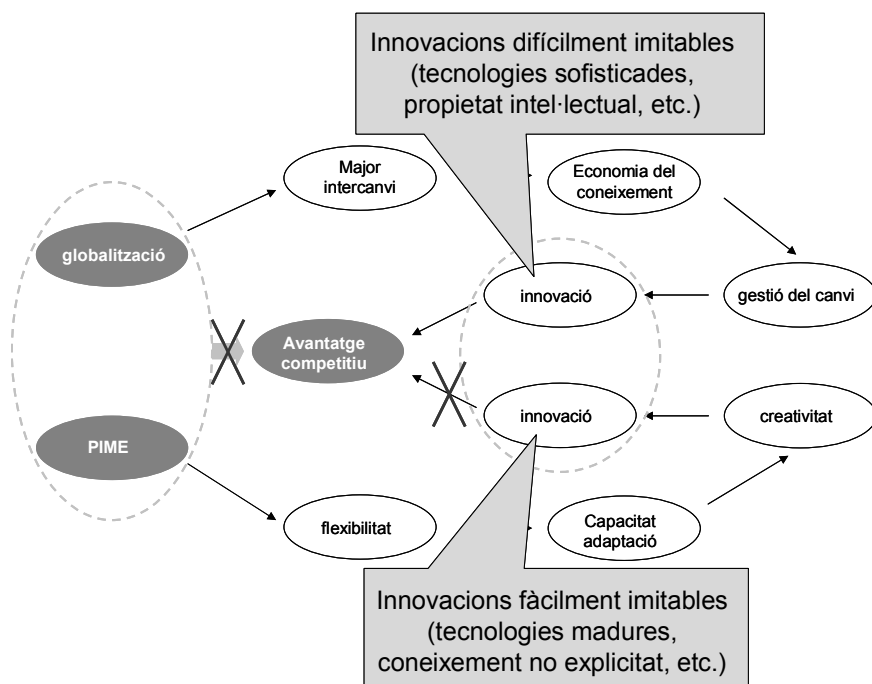
Reformulem ara la seqüència lògica que ens a dut anteriorment a la aparent paradoxa:

1. Pel que fa referència a la capacitat innovadora de les PIME catalanes i vènetes: **actualment la capacitat innovadora de les PIME queda limitada en un àmbit tecnològic madur, no explícit i, per tant, fàcilment imitable.**

2. Pel que fa referència a la innovació com a clau competitiva de la globalització: **només la innovació basada en una alta sofisticació tecnològica i privatitzada, i per tant difícilment imitable i generadora de barreres d'entrada, esdevé un factor d'avantatge competitiu robust.**

3. Pel que fa referència a la pèrdua de competitivitat de les PIME catalanes i vènetes arran la globalització: **la seva capacitat innovadora no les permet generar avantatge competitiu, donat que genera innovacions fàcilment imitables que no els atorguen avantatge competitiu.**

Figura 2.6

*Elaboració pròpia

³² S'entén les barreres d'entrada com "qualsevol dels obstacles a la lliure entrada d'empreses en un sector productiu". Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, *Elements d'economia industrial*, Institut de Ciències de l'Educació de la UPC, 1997, Pàg. 164

A continuació s'enumeren tres possibles estratègies o guies d'acció, que es poden considerar complementàries, per a generar barreres d'entrada en els mercats on operen les PIME envers als competidors dels països emergents:

1. Generar gran quantitat d'innovacions.
2. Generar tecnologia pròpia.
3. Protegir les innovacions generades envers als competidors mitjançant disposicions jurídiques.

Per a portar a terme aquestes estratègies s'han de disposar dels següents elements: sofisticació tecnològica en la base de producció i capacitat d'absorció i interactuar amb l'entorn, a més de les capacitats ja demostrades per les PIMEs catalanes i vènetes com flexibilitat, creativitat i orientació al mercat³³.

Només una estratègia capaç de combinar tots aquests factors pot garantir la sostenibilitat de l'avantatge competitiu.

³³ Segons Win G. Biemans [Biemans, 1992] "l'élite de empreses que adopten una estratègia equilibrada aconsegueix de llarg els millors resultats en virtut de tots el criteris. L'estratègia equilibrada es caracteritza per un equilibri entre sofisticació tecnològica, orientació i innovació, i una forta orientació al mercat³³". Les PIME catalanes i vènetes gaudeixen de capacitat innovadora, forta orientació al mercat però, en molts cassos, els hi manca un major grau de sofisticació tecnològica.

2.3 EL "SISTEMA PAÍS"

Cooperació i treball en xarxa

En el capítol anterior hem vist com el procés d'innovació a les PIME depèn principalment de la seva capacitat d'adquirir, seleccionar, generar, compartir i finalment adaptar i vendre el *coneixement*, és a dir, de la seva capacitat d'absorció. El procés d'innovació és, per tant, un procés "obert"; requereix una forta interacció de l'empresa amb el seu entorn¹.

En el procés de creació de coneixement, la primera i més intensa interacció es dona entre els actors que conformen el Sistema Productiu Territorial². Segons Win G. Biemans [1992] aquesta interacció es pot dividir en tres categories:

- 1) Interacció vertical. Cooperació entre integrants de la mateixa cadena de valor (proveïdors i clients).
- 2) Interacció horitzontal. Cooperació bàsicament entre competidors.
- 3) Interaccions horitzontals complementàries. Cooperació entre productors complementaris.

En el cas català i vènet, aquests tipus d'interacció ha tingut tradicionalment una forta rellevància en la configuració de l'avantatge competitiu de les empreses presents al territori, sobretot de les PIME. El teixit productiu a ambdues regions s'ha articulat mitjançant "concentracions geogràfiques d'empreses, proveïdors, sectors afins i institucions especialitzades" [Porter, 2003, Pàg. 13]; són els anomenats clústers o districtes industrials. Les relacions establertes entre els components dels clústers, van més enllà d'una simple cooperació empresarial, i impliquen compartir uns valors determinats, una cultura i una història comuna. Així, segons Porter [2003, Pàg. 226] "les empreses que formem part d'un clúster solen percebre més ràpida i clarament les necessitats dels clients" i "poden fer-se més ràpidament amb els components, serveis, màquines i altres elements necessaris per a posar en pràctica les innovacions".

Segons el recent estudi *Mapa de sistemes productius locals a Catalunya* [Hernández, Fontrodona, Pezzi, 2005], els clústers milloren la capacitat d'innovació perquè:

- 1) La proximitat dels competidors és un estímul a la innovació.
- 2) La ràpida circulació de la informació facilita la difusió de la tecnologia.
- 3) La mateixa existència del clúster afavoreix la ràpida percepció d'oportunitats d'innovació.
- 4) La presència de diferents empreses dins la cadena de valor del sector afavoreix la captació de les necessitats dels clients.

¹ Segons Giorgio Gottardi [2004]: "des del punt de vista de l'empresa, la possibilitat de generar a costos continguts innovacions útils per a competir en el mercat està lligada sobretot a la capacitat d'adquirir, seleccionar, adaptar coneixement disponible en l'ambient on es troben sota la forma d'externalitats".

² "Se define como Sistema Productivo Territorial (SPT) al conjunto de empresas presentes en un territorio (D). El SPT incluye el conjunto de las entidades mercantiles de todo tipo que están sujetas a las leyes del mercado, con las restricciones propias de la legislación y de las imperfecciones de la competencia." [Solé Parellada, 1999]

5) La coexistència de competència i cooperació és també un estímul a la innovació.

Les Tecnologies de la Informació (TIC), han suposat els darrers anys un reforçament de les relacions entre les empreses presents en el clústers, permetent-los un més àgil bescanvi d'informació. S'ha desenvolupat el model de empresa en xarxa, que ha permès a les empreses una reducció dels costos de transacció. Algunes de les característiques del model empresarial en xarxa són [Les TIC i les transformacions a l'empresa catalana. Informe de recerca II, 2003]:

- Comunicacions directes entre les empreses.
- Capacitat d'adaptació a diferents cultures empresarials i la confiança per a compartir informació rellevant.
- Combinació d'actius especialitzats, freqüentment intangibles, sota un control compartit.

Segons la publicació *Les TIC i les transformacions de les empreses catalanes. Informe de recerca II*, "gairebé tres quartes parts de les experiències de cooperació per a endegar innovacions (un 72,2%) s'han dut a terme entre agents econòmics de Catalunya. D'aquesta manera, la transcendència de la cooperació local està revitalitzada amb l'ús de les TIC com a mitjà d'innovació, en afavorir les interaccions que hi ha entre les empreses i el seu entorn més proper".

Un estudi portat a terme dins el programa TEDIS de la Venice International University [Chiarvesio, Trenti, 2005, Pàg. 20-22], demostra la relació directa entre els bons resultats de les PIME presents a múltiples districtes al Vèneto i el seu nivell d'adopció de les TIC, des de les xarxes, al correu electrònic, a instruments ERP i solucions groupware.

Dins la mateixa lògica de l'empresa en xarxa, Win G. Biemans proposa els següents cinc elements per la gestió de l'innovació (model de les cinc "C"): cooperació, coordinació, comunicació, caos i creativitat. Per tant, quedar clara la importància del factor exogen (cooperació, coordinació i comunicació) en el procés innovador de les empreses. Segons el mateix autor, "les relacions que connecten les empreses en xarxes, es troben entre els seus recursos més valuosos".

Com hem vist, la gran majoria de les empreses presents a les dues regions són Petites i Mitjanes Empreses, i aquests factor condiciona fortament el seu comportament innovador. L'estudi *Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta* afirma al respecte que "estructuralment, les PIME, estan mancades de recursos financers i professionals per a gestionar al seu interior les funcions d'innovació contínua, per tant, les relacions que l'empresa té amb l'ambient extern ha esdevingut una font d'importància crucial. En aquesta perspectiva, l'èxit de l'empresa es mesura sobre la seva capacitat de gestionar les operacions industrials implementant estratègies de cooperació amb els altres agents del procés productiu, amb les institucions locals, els centres de producció de coneixement, com la Universitat i els centres de R+D."

L'avantatge competitiu de les nacions

Existeixen, per tant, múltiples actors i agents presents en el territori, necessaris per a completar el procés de innovació de les empreses presents que, en el cas de les empreses petites i mitjanes, esdevé un factor necessari i imprescindible. Porter afirma que “els arrels de la productivitat es troben en l'entorn competitiu nacional (...) tant l'eficiència operativa com l'estratègia estan influïdes per la ubicació” [Porter, 2003, Pàg. 22].

L'influència del territori sobre la competitivitat i capacitat innovadora de les empreses es tal que, segons Porter, es pot definir l'avantatge competitiu de les nacions com “aquella característica decisiva d'una nació que permet a les seves empreses crear i mantenir avantatge competitiu en determinats camps”. En aquesta mateixa direcció, Porter, sintetitza en els següents factors l'avantatge competitiu de les nacions en l'anomenat “rombe de l'avantatge nacional” [Porter, 2003, Pàg. 174]:

1. *Condicions dels factors*. Mà de obra especialitzada, infraestructura, etc.
2. *Condicions de la demanda*. Natura de la demanda interior.
3. *Sectors afins auxiliars*. Proveïdors y afins internacionalment competitius.
4. *Estratègia, estructura y rivalitat de les empreses*. Competència interna, organització y gestió dels competidors.

Aquests quatre factors, comuns per a totes les empreses que operen en un determinat territori, són factors determinants per a la seva capacitat innovadora.

Política Regional d'Innovació

L'Administració Pública, juntament amb altres representants socials i econòmics, estableix, a partir d'unes directrius base de la Unió Europea³, els objectius d'aquestes intervencions, mitjançant l'establiment d'una Política Regional d'Innovació (PRI).

Francesc Solé Parellada [1999] defineix la Política Industrial com el “conjunt d'accions reactives, actives, y proactives, empreses majoritàriament per l'Administració Pública, que respectant les bases de la competència, tendeixen a optimitzar els recursos en un territori, desenvolupant externalitats amb la finalitat de propiciar la competitivitat del sistema productiu i contribuir al desenvolupament sostingut y sostenible”. Mitjançant aquestes intervencions, “les institucions de govern tenen un rol que no és només de correcció de les imperfeccions del mercat del coneixement tecnològic, sinó que juguem també un

³La comissió Europea, arran de l'estudi de les polítiques de clústers fetes a 17 països europeus, fa les següents consideracions respecte a les polítiques regionals per a la innovació:

- Són considerades com un instrument per promoure el desenvolupament econòmic i el canvi estructural;
- Posen l'èmfasi en la vinculació de les empreses amb les infraestructures tecnològiques regionals;
- Insisteixen en el paper de les organitzacions públiques com a intermediàries i impulsores de les xarxes interempresarials i els projectes conjunts;
- Subratllen la necessitat de millorar la capacitat d'innovació i de gestió de les empreses a través d'una relació interactiva amb el seu entorn;
- Es concentren en la necessitat d'estimular la creació de coneixement.

Frascati Manual, Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development, Organisation for Economic Co-operation and Development, Paris, OECD publications, 2002.

rol de factor de producció, al cantó dels altres factors de producció standard, i posseeixen capacitat de elaborar estratègies i polítiques per a promoure formes de col·laboració per tal de accelerar les innovacions i la difusió de les innovacions i les tecnologies” [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995].

Segons Javier Alfonso Gil, els instruments de la PRI “han de ser capaços d’ajustar-se a les necessitats dels territoris en funció dels diferents sectors que en ells hi ha establerts, ja siguin aquests tradicionals o d’alta tecnologia” [*Empresa e innovación en la Unión Europea análisis comparativo de las políticas de innovación en las Pymes*, 2002], per tant, no existeix un sistema regional d’innovació únic, donat que cada territori té les seves característiques pròpies. Per això, és molt important que els sistemes es dissenyin i controlin des de la proximitat espacial, tot seguint el principi de subsidiarietat⁴.

Exemples

S’han desenvolupat fins ara gran varietat d’instruments d’intervenció per part dels agents de suport de regions d’arreu del món. A continuació es descriuen les 4 línies bàsiques d’actuació dels instruments aplicats a les principals regions europees:

1. *Crear nous agents de suport que enriqueixin i augmentin la complexitat del sistema* (centres de R+D, agents financers, agents intermediaris, etc.)

En aquesta direcció, la regió de Lió a França ha creat un sistema d’innovació caracteritzat per al gran quantitat de organitzacions intermediàries (més de 26), una infinitat de consultors privats, a més d’una forta articulació de les relacions entre tots els agents [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995, Pàg. 83].

2. *Incubar nous start-up de base tecnològica* (inclosos *spin-off* universitaris) que impulsin el teixit industrial en el procés de regeneració⁵. Han aparegut a les regions més desenvolupades, incubadores universitàries que posen a l’abast del personal integrant de les universitats (personal docent, investigadors i estudiants) eines de suport per a la posada en marxa de noves empreses de base tecnològica. A nivell supranacional, la Unió Europea ha endegat el programa PAXIS per a posar en contacte les diferents experiències adquirides fins ara per els incubadors de diverses regions europees per a afavorir la cooperació i l’intercanvi de coneixements.

⁴ El principi de subsidiarietat implica que les accions de política regional s’han de realitzar des del nivell administratiu més proper als subjectes que han de beneficiar-se dels ajuts. Les accions directes per part d’administracions més llunyanes s’han de limitar a als casos en que per motius de efectivitat i/o eficiència és porten millor a terme que des de altres administracions o ens més propers.

⁵ “L’únic remei als cassos d’obsolescència irreversible és la promoció del nou; per exemple planificant el naixement de *start up* innovatives. Alts nivells de natalitat poden sostenir altes tasses de canviament tecnològic” [Gottardi, 2004].

3. *Millorar i fomentar la coordinació i interacció* entre tots els agents del sistema d'innovació (empreses, agents de suport i mercat). A Holanda el programa "Knowledge Intensive Industrial Clustering" (KIC) "es dirigeix a enfortir les relacions de cooperació tecnològica entre la gran empresa OCE i les empreses proveïdores que subcontracta. Aquest instrument intenta fomentar la cooperació empresarial entre proveïdors i clients" [Alfonso Gil, 2002, Pàg. 130]. A Noruega la associació NT "fomenta els vincles entre empreses, centres d'investigació i consultores. El seu punt fort és la coordinació entre diferents instruments de suport i innovació" [Alfonso Gil, 2002, Pàg. 188]. Els esforços de totes les regions en el sentit de la coordinació dels agents del territori, evidencia la importància que no només es creï un sistema ric i complex en quant als actors que hi participen, sinó que també es vital que es doni riquesa, complexitat i forta coordinació de les seves relacions entre ells i funcions que hi desenvolupen⁶.
4. *Erogar ajuts financers, assessorament i formació* per a ajudar a les empreses en la gestió i realització de projectes d'innovació. Segons la publicació *Empresa e innovación en la Unión Europea análisis comparativo de las políticas de innovación en las Pymes* (pàg. 154) "la majoria dels instruments de política de suport a la innovació que existeixen actualment al nord d'Europa són programes de finançament *directe*, centrat en eliminar les barreres de les empreses per a invertir en capital humà i I+D". En aquest sentit s'adrecen la majoria dels instruments i programes endegats pels agents de suport i administracions públiques. A Lió "el programa "Formation et Impulsion a la Recherche Scientifique" (FIRST) permet a les empreses adquirir el coneixement adient necessari per a involucrar-se en innovacions amb alt grau de novetat, a través de la contractació de joves investigadors que treballen mitja jornada a un laboratori de recerca i l'altra mitja jornada a l'empresa" [Alfonso Gil, 2002, Pàg. 136]. A Noruega "el programa TEFT ha aconseguit millorar la base de coneixements del teixit industrial de l'àrea on actua, de tal forma que, actualment, està preparat per a fomentar la creació de tecnologies a les empreses" [Alfonso Gil, 2002, Pàg. 152]. Els centres tecnològics desenvolupen un paper molt important en aquest sentit, ja que "donen la possibilitat a les PIMEs per a accedir a informació, assessorament, formació i serveis tècnics i tecnològics, per a facilitar la introducció d'innovacions d'origen extern" [Alfonso Gil, 2002, Pàg. 149].

Consideracions generals

Podríem establir alguns criteris generals, basats en les experiències analitzades en la bibliografia, en els quals s'ha de basar el disseny i gestió dels instruments utilitzats per a fomentar la innovació a les empreses i més específicament a les PIME:

⁶"Crear una regió de high-tech dinàmica no és una qüestió de combinar ingredients. Es tracta de crear institucions i relacions que donin suport al desenvolupament d'empreses innovadores... Són aquestes relacions entre individus, empreses i institucions de la regió que importen, i no la seva simple presència." [Saxenian A, 1988, Pàg. 67-75].

- *Afavorir la transferència de tecnologia:* Segons l'estudi "Empresa e innovación en la Unión Europea análisis comparativo de las políticas de innovación en las Pymes", pel que fa a les PIME "es produeixen efectes positius dels instruments sobre les empreses en quant que faciliten la adopció i adaptació de tecnologies externes existents, però no en quant a que contribueixen a la creació". Tanmateix, és important combinar instruments de transferència de tecnologia amb instruments de creació de tecnologia pròpia dins les empreses.
- *Fomentar el compromís i les garanties per part de les empreses en l'èxit de les intervencions.* És aconsellable fer pagar una part del cost de les intervencions a les empreses; "les polítiques de suport a la innovació totalment gratuïtes inciten a un mal ús dels fons públics, mentre que les polítiques dissenyades per a subministrar serveis a un cost per les empreses revelen indirectament els beneficis de la innovació a aquestes" [Alfonso Gil, 2002, Pàg. 190]. D'altra banda, el compromís per part de les empreses ha d'anar acompanyat d'una garantia de capacitat per a poder gestionar els projectes d'innovació.
- *Transmetre a les empreses coherència i compromís de les actuacions en agents de suport.* És vital que les intervencions de tots els agents es coordinin eficientment per a evitar malbarataments dels fons públics, derivats de duplicacions en les actuacions, la saturació d'oferta de serveis que poden desorientar a les empreses, i sobretot, per a evitar donar una imatge de manca de rigor a les empreses que en aquest cas poden perdre la confiança en el sistema. En aquets sentit, és molt important respectar el principi de proximitat, en quant a la realització de les intervencions des de les institucions més properes a les empreses. "A la base dels "avantatges relacionals" de les regions es troben les "interdependències no comercials" (untraded): coneixement tàcit, intercanvis personals, hàbits, normes socials, etc" [Díez, 2001] els quals només es poden generar mitjançant la proximitat. En aquest sentit, un cas paradigmàtic és el govern descentralitzat de les Lander a Alemanya, on "la identitat regional ha consentit a una col·lectivitat reconèixer-s'hi en les institucions socials i econòmiques" [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995, Pàg. 63]. A la regió de Lió "l'Estat comparteix el risc amb l'emprenedor en les iniciatives d'innovació: el sistema d'anticipació reemborsable preveu que el finançament vingui restituit només en el cas d'èxit" [*Innovazione, sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, 1995, Pàg. 83]. Aquest es pot considerar un altre exemple coherència i compromís dels agents de suport.
- *Cercar el consens i la participació de tots els actors involucrats.* Segons María Ángeles Díez, "més que una política d'innovació per a les companyies, es tracta de fer una política d'innovació amb les companyies". Cada política regional s'ha de dur a terme a partir d'un anàlisi previ de les necessitats específiques del seu teixit productiu i

dissenyar intervencions en conseqüència. Per això, és imprescindible la participació de tots els actors involucrats en el disseny de les polítiques, portant a terme iniciatives de suport interactives, però sobretot en la seva avaluació (ex ante, intermèdia i ex post). Segons María Ángeles Díez “els avaluadors esdevenen els creadors de les Polítiques Regionals d’Innovació (PRI). (...) L’avaluació participativa s’entén com a una prolongació dels objectius perseguits, i com a una descentralització capaç de transformar la regió en un agent responsable del seu propi desenvolupament. (...) L’avaluació esdevé una part integral de les PRI i la seva activitat normal. Permet als agents comprovar els efectes de les PRI i per tant, animar-los a continuar. L’avaluació participativa contribueix a *l’aprenentatge social* i esdevé una innovació social indispensable per a convertir una regió en una regió intel·ligent” [Díez, 2001].

El Sistema Regional d’Innovació (SRI)

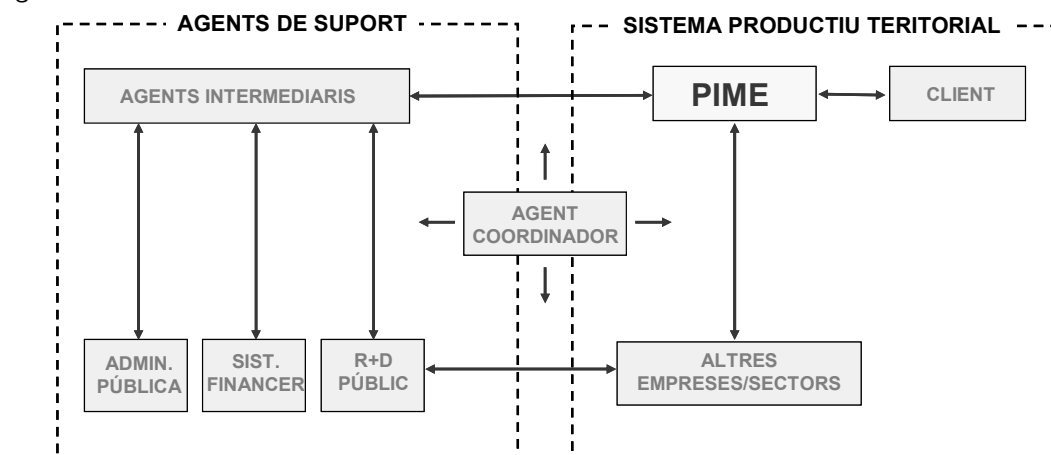
Per a un aconseguir un òptim disseny, gestió, control i avaluació dels instruments de política d’innovació d’un determinat territori, es necessari articular un sistema funcional.

Podríem definir al sistema regional d’innovació com el conjunt d’agents i relacions en una determinat territori que permeten a les empreses desenvolupar un procés continu d’innovació. Totes les estratègies regionals de suport a les empreses s’adrecen en la direcció de millorar i augmentar la complexitat del sistema en el seu conjunt, amb l’objectiu de garantir la competitivitat de les empreses presents. En aquesta direcció, el “Piano Regionale d’Sviluppo 2005” de la Regione Veneto planteja com a objectiu prioritari “elevant la intensitat de la cooperació de més subjectes i la connexió entre els diversos nivells de la cadena de valor del coneixement, en particular de Universitat, empreses, centres de recerca i sistema de crèdit”.

Les funcions de tots els components de l’espai de suport que intervenen en el Sistema Regional d’Innovació es materialitzen mitjançant ajuts, programes i altres intervencions sobre el SPT.

A continuació es mostra un diagrama dels agents participants en el sistema regional d’innovació, sota el punt de vista de les PIME:

Figura 2.7

*Elaboració pròpia

En aquest model es poden identificar els següents subjectes:

Subjectes del Sistema Productiu Territorial (SPT):

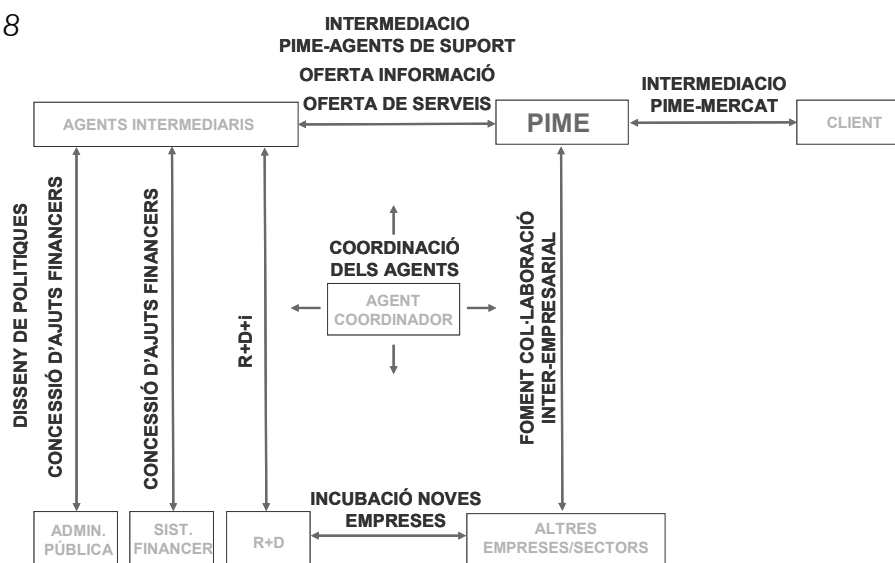
- *PIME*: Empreses presents al territori que ocupen a menys de 250 persones i amb un volum de negoci anual inferior a 50 milions d'euros o un balanç general anual inferior a 43 milions d'euros (la majoria d'aquestes empreses ocupen menys de 50 persones).
- *Client*: Empreses presents que es troben posicionats immediatament per sota en la cadena de valor en la qual actua la PIME.
- *Altres empreses/sectors*: Altres empreses presents al territori, que configuren el SPT.

Subjectes de l'Espai de Suport:

- *Administració Regional Pública*: Conjunt d'òrgans públics de nivell autonòmic o regional, que dicta i aplica les disposicions necessàries pel compliment de la llei i organitza l'autogovern del territori. En el cas de Catalunya, l'òrgan principal és la Generalitat (www.gencat.cat) i en el cas del Vèneto l'òrgan principal és Regione Veneto (www.regioneveneto.it).
- *Sistema financer*: Conjunt de persones físiques i jurídiques presents al territori que ofereixen productes financers a les PIME (bancs, associacions, business angels, capital risc, etc).
- *Sistema de Ciència i Tecnologia Territorial*: Conjunt d'entitats presents al territori que desenvolupen tasques de recerca base, recerca aplicada o desenvolupament experimental (Universitats, laboratoris d'assaig, parcs tecnològics, centres públics de recerca, etc).
- *Agents intermediaris*: Es consideraran agents intermedis les organitzacions públiques, semipúbliques o privades, sense ànim de lucre, que de manera habitual presten serveis de suport de caràcter empresarial a les PIMEs.
- *Agents coordinadors*: Entitats presents al territori que s'ocupen d'articular i organitzar les accions dels agents de l'espai de suport.

El SRI queda completat descrivint les relacions existents entre tots els agents, que defineix les funcions dels actors dins del sistema:

Figura 2.8

*Elaboració pròpia

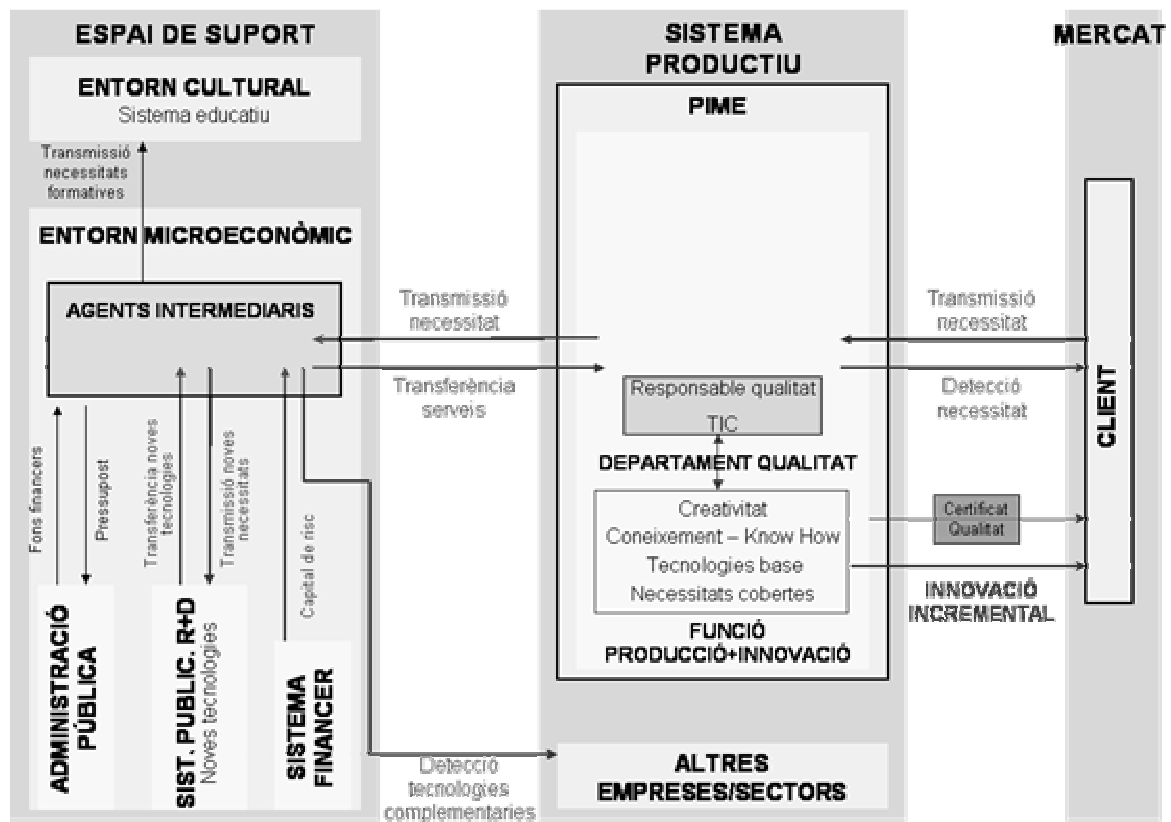
Podem definir així les diferents *funcions portades a terme pels agents dins dels sistema regional d'innovació*:

- *Disseny de polítiques*: Concebre els ajuts més adients per a fomentar la innovació de les empreses del territori.
- *Concessió d'ajuts financers*: Concedir ajuts econòmics a les empreses en forma d'aportació en capital, crèdits finançats, avals i altres formules financeres.
- *Coordinació dels agents*: Posar en contacte i coordinar els diferents actors del sistema d'innovació.
- *Foment col·laboració inter-empresarial*: Promoure l'agregació de les PIME per al desenvolupament de projectes d'innovació i per a la transferència de tecnologia.
- *Oferta d'informació*: Proveir a les PIME d'informació relacionada amb la innovació a les empreses (intercanvi d'experiències entre clústers, impactes de les TIC, programes i propostes amb vigor, etc.)
- *Oferta de serveis*: Oferir serveis de suport a l'activitat de les PIME: tecnologies innovadores de producció i mesura, formació de personal, certificacions, gestió de projectes, desenvolupament de software, serveis multimèdia, gestió de patents, etc.
- *Intermediació PIME-Agent de suport*: Facilitar la coordinació entre les PIME i els agents de suport en la concessió d'ajuts, realització de programes, transferència de tecnologia, etc.
- *Intermediació PIME-Mercat*: Estimular i afavorir la col·laboració entre les PIME i els seus clients i ajudar a les PIME a la introducció en nous mercats.
- *R+D+i*: Generar coneixement útil per a l'absorció de les empreses en el procés d'innovació. Segons el Frascati Manual [2002], aquesta activitat es pot dividir en les següents fases:
 - ✓ Recerca de base. Activitat teòrica o experimental amb la finalitat de aconseguir un més complet i nou coneixement dels principis fonamentals a la base d'un fenomen observat, sense una objectiu aplicatiu.
 - ✓ Recerca aplicada. Activitat cognoscitiva lligada a objectius aplicatius ben precisos.
 - ✓ Desenvolupament experimental. Treball sistemàtic basat sobre els coneixements i experiències pràctiques, encarat a la producció de nous materials, productes i components."
- *Incubació noves empreses*: Estimular la creació de Start-up de base tecnològica (d'origen universitari (spin-off) o no), i donar-les suport en les fases inicials.

A continuació es mostra un gràfic on es proposa un model pel procés de innovació de les PIME:

Figura 2.9

*Elaboració pròpia

Un Sistema Regional d'Innovació eficaç permet a les PIME afrontar la globalització amb estratègies competitives més equilibrades, a partir dels moment que les permet absorbir i adaptar tecnologies sofisticades i entrar en un procés d'innovació constant.

CAPÍTOL 3. INTERVENCIONS PER AL FOMENT DE LA INNOVACIÓ

3.1 EL SRI A CATALUNYA.

L'any 1992 la Generalitat de Catalunya posa en marxa el primer Pla de Recerca de Catalunya (1993-1996) que incideix en quatre grans àmbits d'actuació: la formació de recursos humans en R+D, el reforçament del sistema públic català de R+D, l'estímul de les relacions entre el sector privat i el sector públic, i una millora de la coordinació i de la col·laboració interdepartamental. També es potencia el concepte de "treball en equip" a través de la creació dels grups de recerca consolidats, de les xarxes temàtiques i dels centres de referència en R+D.

Des d'aleshores, s'ha realitzat diverses actualitzacions d'aquest pla, amb l'objectiu de millorar el Sistema Català d'Innovació.

Les noves directrius de la Política Regional d'Innovació (PRI 2005-2008) se centra en "l'articulació del sistema català d'innovació (SICI), que comprèn a tots els agents privats institucionals que generen, transfereixen i apliquen nous coneixements en el procés d'innovació empresarial¹".

Concretament, la nova política industrial té els següents tres eixos clau d'actuació:, que són el foment de la innovació, la transferència de tecnologia i la localització industrial.

- *Transferència de tecnologia:* El principal instrument és la creació d'un conjunt de centres tecnològics que permeti superar el dèficit d'infraestructures tecnològiques i avançar en l'articulació del sistema català d'innovació.
- *Foment de l'esperit emprenedor i la creació de noves empreses innovadores:* Es duen a terme accions de suport per al llançament de noves empreses (capital risc) i ajuts per a la realització d'activitats R+D (desgravacions fiscals, aportacions, etc.)
- *Localització industrial:* Es crea l'Agència Catalana d'Inversions com a instrument per a promoure les inversions empresarials generadores d'ocupació estable i de qualitat que aportin millores tecnològiques i complementin el teixit empresarial i econòmic de Catalunya. Aquest instrument també pretén donar suport a les d'aliances estratègiques, acords de transferència de tecnologia i "joint ventures" entre empreses catalanes i estrangeres.

Altres aspectes que es pretén fomentar en el PRI 2005-2008 són:

- Recolzar sectors emergents i àmbits científics que puguin ser tractors tecnològics i econòmics.
- Recolzar el creixement i expansió internacional de les empreses a Catalunya com a pas necessari per obtenir massa crítica que permeti generar activitats d'R+D i consolidar centres globals de decisió autòctons a Catalunya.
- Realitzar Bechmarking internacional.

¹ [www.cidem.com]

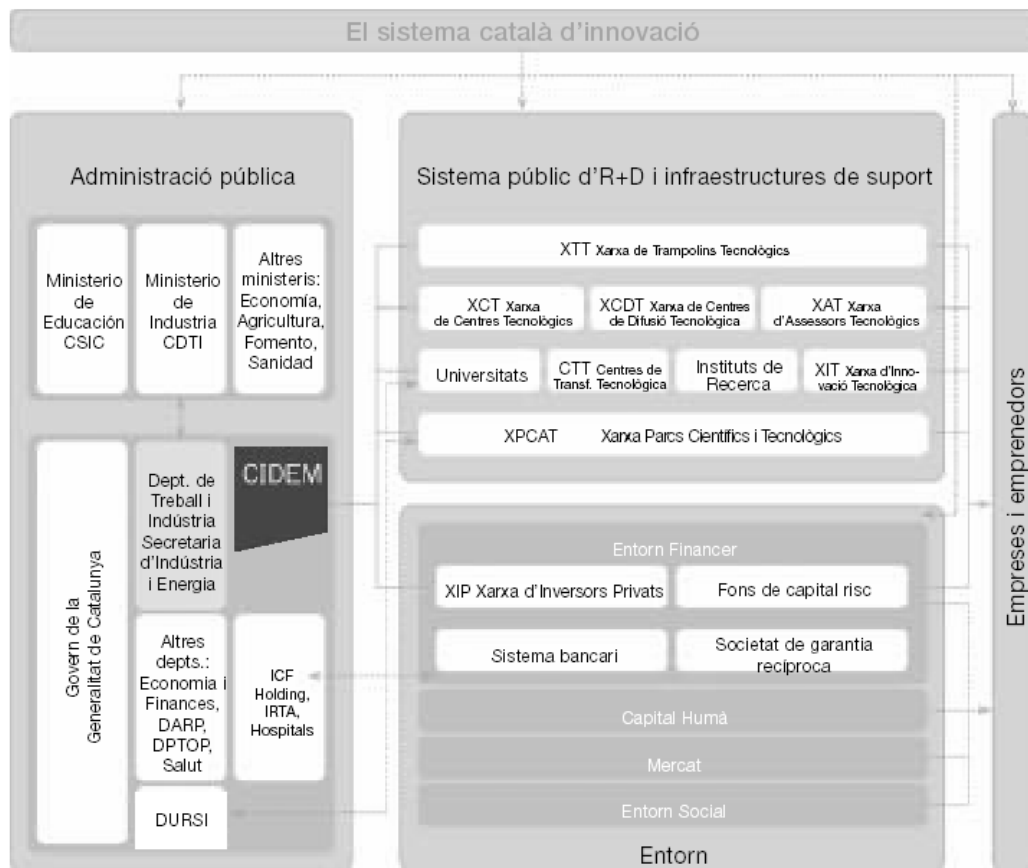

Els instruments d'ajuda financera a les quals les empreses catalanes poden accedir per a reduir els costos empresarials de les intervencions en matèria de recerca i innovació es subdivideixen en tres nivells o àmbits:

- l'àmbit europeu (La Unió Europea disposa de fons per a fomentar la Recerca i el Desenvolupament Tecnològic (RTD). El present i futurs Programes Marc d'RTD sumen 14.000 Milions d'€ i 40.000 Milions d'Euros respectivament).
- L'àmbit estatal (Plan Nacional I+D+I 2004-2007).
- L'àmbit regional i local.

A l'àmbit regional i local, el sistema català d'innovació està format pels següents agents²:

- Administració pública
- Sistema públic d'R+D+I;
- Infraestructures de suport públiques i privades
- Entorn (financer, social, capital humà, mercat, ...)
- Empreses i emprenedoria

* Memòria d'activitats del CIDEM 2004, Departament de Treball i Indústria, 2005

Dins d'aquest sistema, el CIDEM (Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial) desenvolupa un paper destacat, com a principal coordinador del sistema, articulant els diferents agents econòmics i actuant com a interlocutor

² [Memòria d'activitats 2004 – CIDEM]

dels diferents agents socioeconòmics (administracions locals, centres tecnològics, Universitats, escoles de negoci, viviers d'empresa, associacions empresarials, agents socials...). L'objectiu del CIDEM és potenciar la innovació i el desenvolupament del teixit empresarial.

Els agents que integren el sistema estan organitzats en diferents Xarxes en funció de la seva funció dins el sistema, amb l'objectiu de coordinar les seves actuacions i posar-les en comú (Xarxa de Centres tecnològics, Xarxa de Centres de difusió tecnològica, Xarxa de Centres de suport a la innovació tecnològica i Xarxa de trampolins tecnològics).

Per a accedir als ajuts, les PIME presents a Catalunya tenen 3 vies:

- Adreçant-se a les entitats corresponents:
 - o Per facilitats financeres
 - o Per crèdits participatius
 - o Altres facilitats
- Participant en les convocatòries obertes:
 - o Subvencions
 - o Crèdits bonificats
- Aplicant avantatges fiscals.

Els pagaments a les empreses beneficiàries dels ajuts promoguts pel CIDEM es fa una vegada s'ha justificat el total del projecte i s'ha elaborat un acatament favorable de comprovació per part de la Secretaria d'Indústria o el CIDEM. Si l'empresa ho desitja, pot cobrar la subvenció de forma anticipada a través d'una bestreta, per a la qual cosa haurà de presentar un aval per l'import de la subvenció més els interessos corresponents.

D'altra banda, els ajuts són compatibles i poden ser complementats amb d'altres ajudes atorgades a nivell estatal i autonòmics, sempre que es respectin els límits d'acumulació marcats per la Unió Europea.

La legislació vigent també preveu deduccions aplicables a projectes de innovació quevan de un 10% a un 30% (en funció dels tipus de despesa i de projecte) de les despeses efectuades en el període impositiu.

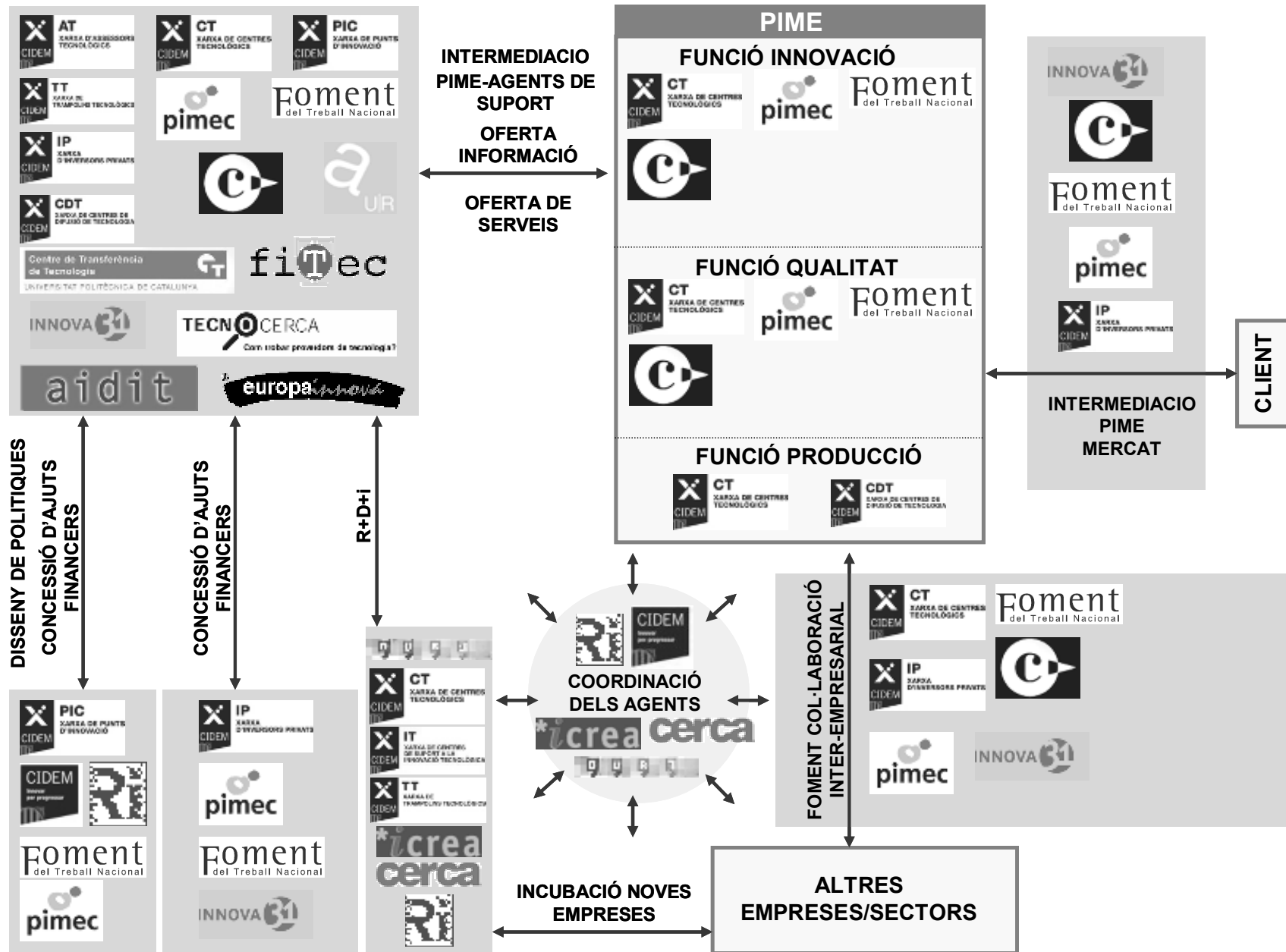
A l'*Annex I* s'enumeren en forma de fitxes sintètiques, els agents presents a l'espai de suport al Catalunya i les seves funcions. Les fitxes estan estructurades segons els següents camps:

1. AGENT
2. PLANA WEB
3. ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ³
4. TIPUS D'INSTITUCIÓ
5. OBJECTIUS / SERVEIS

A continuació es mostra un gràfic on es mostren els agents de suport individuats al territori i la seva funció dins del Sistema Regional d'Innovació.

³ Veure Capítol 2.3. El "sistema país". El sistema regional d'innovació. "*funcions portades a terme pels agents dins dels sistema regional d'innovació*".

3.2 EL SRI AL VÈNETO.

El sistema vènet d'innovació es troba actualment en un moment de forta transformació. Fins ara, les empreses, els districtes industrials, els agents de l'espai de suport (parcs científics, universitats, agents intermediaris, etc.), i fins i tot les diferents administracions (estatal, regional i local) han actuat sense una coordinació clara en matèria de polítiques industrials i tecnològiques. Ha aparegut en el territori una rica i variada quantitat d'actors econòmics (associacions, observadors, agents intermediaris¹, etc), que han contribuït, cadascú en el seu àmbit, a optimitzar els recursos del territori, per a potenciar la competitivitat del seu sistema productiu. No obstant això, el "model" vènet "es tracta d'un model que s'ha demostrat fins ara incapaç d'esdevenir un "sistema", des del moment els seus trets característics evidencien encara avui pesants elements de dispersió, fragmentarietat i desorganització" [Piano regionale d'sviluppo 2005, 2005].

Per tant, actualment, l'estratègia regional per al desenvolupament i, més concretament, per al suport a la innovació, té com a principal objectiu donar cohesió a tots els elements econòmics que actuen en el territori, tot creant un "sistema". Amb aquest objectiu, el pla estratègic de desenvolupament preveu actuar en els següents àmbits:

- *Districtes productius*: activació de la *partnership* local; reforçar i difondre les xarxes de cooperació entre PIMEs com a instrument per a elevar la seva capacitat de competir i de crear innovació. En aquest sentit, s'ha introduït recentment una nova llei per als districtes productius: "legge regionale sui distretti produttivi, l.r. n. 8 del 4 aprile 2003".

"Filieres" de la innovació: Afavorir la creació de sòlides xarxes de cooperació entre institucions i empreses, que permetin la connexió entre els diversos nivells de la cadena de valor del coneixement, en particular entre l'Universitat, les empreses, els centre de recerca i el sistema de crèdit. En aquest sentit, es proposa la creació d'una nova figura denominada "*broker de la innovació*", amb l'objectiu d'assistir a les empreses en els projectes d'innovació i, en general, de connectar l'oferta i la demanda de coneixements científics i tecnològics i l'activitat dels incubadors d'empreses innovatives. D'altra banda, "per donar continuïtat als processos d'innovació és important que es reforcin els circuits de finança innovativa. L'objectiu és d'afavorir la creació d'un conjunt d'instruments financers accessibles a les PIME que intentin emprendre projectes innovatius" [Piano regionale d'sviluppo 2005, 2005]. És a dir, han de ser les entitats financeres amb les quals habitualment tracten les PIME les que siguin capaces d'oferir-los serveis relacionats amb els *capital risc*².

¹Es consideraran agents intermedis: Les organitzacions públiques, semipúbliques o privades, sense ànim de lucre, amb personalitat jurídica pròpia, que de manera habitual prestin serveis de suport de caràcter empresarial a les PIMEs.

² "El capital risc és una activitat financera consistent en la presa de participacions temporals i minoritàries en PIMES que es troben en un procés d'inici, de creixement o de reestructuració de la seva activitat, aportant un valor afegit en forma de credibilitat davant tercers i suport gerencial,

L'organisme Veneto Innovazione Spa ha estat creat com a element de coordinació dels diferents agents del sistema regional d'innovació.

Altres aspectes que es pretenen millorar respecte al sistema regional d'innovació són:

- L'aprovació d'una nova llei marc regional en matèria d'innovació tecnològica, recerca i desenvolupament.
- L'activació del "Fondo di Garanzia e Controgaranzia previsto dalla l.r. 33/2002" per al finançament de projectes de recerca.
- Millorar de l'actual "rigidesa estructural" del mercat del treball i del sistema formatiu.
- Simplificació de la burocràcia.
- Millora de la qualitat i l'eficiència de l'Administració Pública.
- Adequar el sistema d'avaluació dels resultats dels ajuts i dels incentius a la gestió dels centres d'innovació sostinguts amb recursos públics.
- Completar la gamma d'oferta de serveis d'assistència als projectes d'innovació.
- Afavorir una progressiva internacionalització dels serveis regionals per l'innovació.

Els instruments d'ajuda financera a les quals les empreses vènetes poden accedir per a reduir els costos empresarials de les intervencions en matèria de recerca i innovació es subdivideixen en tres nivells o àmbits:

- l'àmbit europeu, principalment representat per els "programes quadre de recerca i desenvolupament".
- L'àmbit nacional, en els quals s'evidencien: el programa nacional de recerca, el programa operatiu nacional, el fons d'ajuts per a la recerca (F.A.R.), i el fons d'innovació tecnològica (F.I.T.) i els incentius per als programes d'inversió (L. n. 488/1992 - Industria)
- L'àmbit regional i local, que disposa dels següent instruments:
 - o Ajuts fiscals per al suport a l'innovació de les empreses industrials (L. n. 140/1997).
 - o Incentius per a l'adquisició de béns i serveis per a l'innovació (L. n. 341/1995).
 - o Incentius per a la compravenda o lloguer de maquinària eina o de producció (L. n. 1329/1965).
 - o Promoció i desenvolupament dels parcs científics i tecnològics de la Regione Veneto.
 - o Intervencions per a afavorir la qualitat i la innovació (L.r. n. 3/1997).
 - o Incentius regionals per al desenvolupament de l'emprenedoria jove vèneto (L.r. n. 57/1999)

Habitualment, aquests ajuts es posen a disposició a través de convocatòries públiques, que defineixen els criteris d'admissió i els àmbits d'aplicació de les mesures d'ajut, i adreçant-se directament a les entitats corresponents.

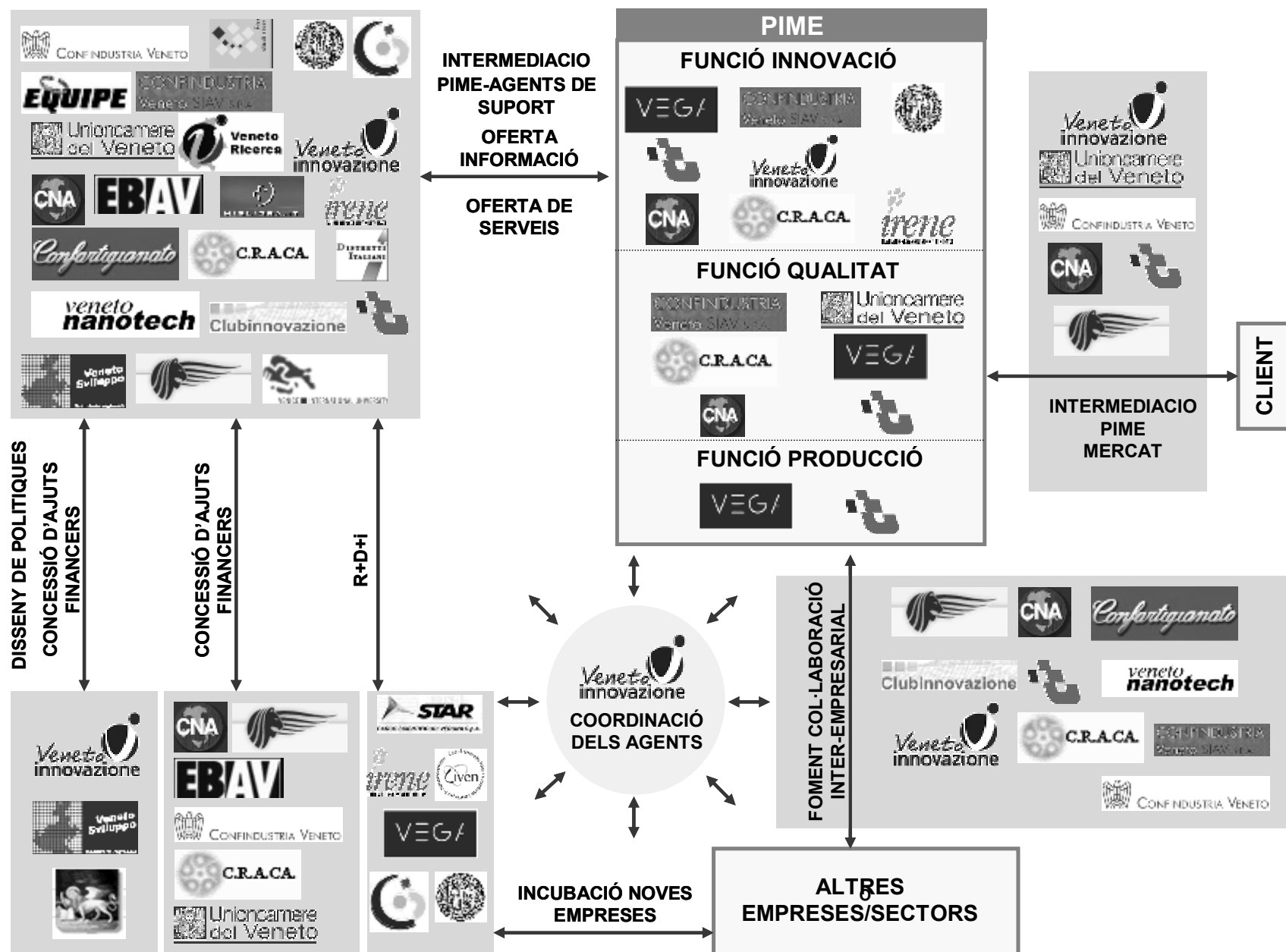
A L'Annex II s'enumeren en forma de "fitxes sintètiques", els agents presents a l'espai de suport al Vèneto i les seves funcions. Les fitxes estan estructurades segons els següents camps:

1. AGENT
2. PLANA WEB
3. ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ ³
4. TIPUS D'INSTITUCIÓ
5. OBJECTIUS / SERVEIS

A continuació es mostra un gràfic on es mostren els agents de suport individuats al territori i la seva funció dins del Sistema Regional d'Innovació.

³ Veure Capítol 2.3. El "sistema país". El sistema regional d'innovació. "*funcions portades a terme pels agents dins dels sistema regional d'innovació*".

3.3 ANÀLISI DE LES DADES.

A continuació es realitzarà un anàlisi en clau comparativa entre els SRI català i vènet, basat en la informació recopilada, sistematitzada i categoritzada per l'autor a les fitxes adjuntes en els Annexes I, II, III i IV.

Els agents

Els Sistemes Regionals d'Innovació (SRI) català i el vènet es troben actualment en una fase de desenvolupament similar. En tots dos sistemes hi ha presents gran varietat d'agents que conformen l'espai de suport a les PIME. Es tracta d'entitats de natura molt diversa (ens públics, empreses privades, universitats, associacions, fundacions, etc), cadascuna de les quals actua dins el territori exercint una o varies funcions amb l'objectiu comú de generar externalitats positives a les PIMES.

A ambdós territoris trobem una forta presència d'entitats que realitzen funcions d'intermediació. Algunes d'aquestes entitats fomenten i faciliten la interacció entre les PIME i l'administració pública per a la obtenció d'ajuts, etc, altres entre les PIME i les universitats per a coordinar projectes, etc, i altres faciliten la interacció entre les PIME i els mercats (clients actuals o potencials), en forma de representació comercial, etc. Moltes d'aquestes associacions intermediàries s'han originat com a agregacions de diferents PIMES, amb l'objectiu de compensar la seva petita dimensió a l'hora de relacionar-se amb el seu entorn, tot aprofitant les economies d'aglomeració¹. Amb aquest mateix objectiu s'hi han creat molts agents que ofereixen serveis i informació a les PIME en les àrees de producció, qualitat i innovació. Destaquen en aquest àmbit les patronals (Pimec i Foment del treball a Catalunya i Confindustria a Vèneto), les cambres de comerç (Cambres de Catalunya i Uniocamere), els centres tecnològics (Xarxa de Centres Tecnològics i Galileo, Vega, Treviso Tecnologia), els centres d'estudis (Xarxa d'Assessors Tecnològics i Fondazione Nordest, Distretti Italiani) i els portals d'Internet (Migliora).

A Vèneto, existeix una gran quantitat d'associacions d'empreses (CNA Veneto, Confartigianato de Veneto, CRACA, SIAV Sap, Apindustria) que ofereixen serveis i informació a les empreses associades, normalment PIMES considerades com artesanes². En aquest sentit destaca l'ens bilateral EBAV, que uneix les associacions empresarial i les sindicals, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida i de treball dels emprenedors artesans i dels seus empleats.

Per tant, reprenent el parangó entre la jerarquia de necessitats de les persones i de les empreses realitzat a l'apartat del capítol 2.2 "Qualitat, eficiència i innovació", podríem dir que gran part dels agents presents actuen dins el sistema

¹ "Se denomina economía de aglomeración en sentido restringido, a toda ganancia de productividad que tiene una empresa u organización, por el hecho de estar rodeada de una concentración importante de empresas, personas, grupos formales o informales de personas y de actividad económica en general". Llibre de classe, Pàg. 10

² Segons la llei italiana (n.443 del 1985), l'artesà és un "empresari en sentit ple, en quant a que no es limita a assumir la direcció i la gestió de l'empresa, sinó que participa personalment en el procés productiu, amb el seu propi treball i amb una preparació tècnic-professional altament qualificada".

donant suport a les empreses en la satisfacció de necessitats de producció, representació, formació, etc, indispensables per a aquestes arribin a l'estat d'autoactualització o d'innovació.

Les línees estratègiques d'actuació, darrerament iniciades per a la potenciació dels dos SRI, s'adrecen en les següents direccions:

1. Fomentar i millorar la coordinació dels agents de suport.
2. Fomentar la interacció entre les empreses, i les empreses amb la resta del sistema.
3. Fomentar l'esperit emprenedor i la creació de noves empreses innovadores.
4. Fomentar l'inversió de les empreses en R+D+i.

Pel que fa referència a les línees estratègiques 1 i 2, a totes dues regions s'han creat entitats amb la finalitat de coordinar i articular els diferents agents, les seves funcions i actuacions. Les principals entitats que actuen en aquest sentit són: el CIDEM a Catalunya i Veneto Innovazione al Vèneto, tot i que existeixen altre entitats que també desenvolupen funcions de coordinació encara que a un nivell més restringit (FCRI, ICREA a Catalunya; EQUIPE a Vèneto).

En aquest sentit, s'evidencia un grau superior d'articulació del sistema regional català. Destaca un major nivell de desenvolupament en les funcions dutes a terme pel CIDEM, degut principalment a més anys d'activitat³. El CIDEM ha creat un entramat de xarxes d'agents en funció del seu rol dins el sistema, amb l'objectiu de coordinar les seves actuacions i posar-les en comú. Aquest sistema permet una major visualització del sistema en el seu conjunt, i per tant, facilita la coordinació dels seus agents que, com hem vist, és un dels principals objectius de millora.

Molts dels agents presents als dos territoris desenvolupen una tasca de foment de les relacions entre les pròpies PIMEs, tant a nivell d'empreses d'un mateix clúster (compartició de tecnologies de producció, sistemes de la informació, etc) com a nivell intersectorial, si bé, encara són poques les entitats que proposin la interacció entre empreses que no formin part d'un mateix sector, o que no es relacionin directament o indirectament en la cadena de valor.

En menor proporció, a les dues regions es troben agents que fomenten la relació universitat-empresa. A Catalunya trobem entitats creades per les pròpies universitats (Centre de transferència de Tecnologia de l'UPC), per l'administració (Tecnocerca-CIDEM, AGAUR) o empreses privades (FITEC, FCRI) creades per a fomentar l'intercanvi entre les universitats i centres de recerca i el teixit productiu. La Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica formada per 14 entitats té com a objectiu potenciar el mercat de la subcontractació d'R+D a Catalunya per tal d'incrementar la capacitat d'innovació de les empreses.

³ Les competències referides a la innovació, es van transferir de l'Administració estatal a la Regione Veneto l'any 2000, mentre que la Generalitat de Catalunya posseeix aquestes competències des de l'any 1980 quan el Govern central va transferir les competències de a la Generalitat de Catalunya i es va crear el Departament d'Indústria i Energia.

A Vèneto, són sobretot les pròpies universitats (Università degli Studi di Padova) les que gestionen, mitjançant departaments interns, els programes de relació amb les empreses, amb el suport de l'administració pública mitjançant l'entitat Veneto Sviluppo i Veneto Innovazione i altres agents menors (IRENE, Veneto Ricerca). En aquest sentit, destaquen els serveis que ofereix Treviso Tecnologia, que pretén crear network entre el món de la recerca, de la universitat, del comerç electrònic i de les institucions públiques.

L'activitat d'aquests agents intermediaris consisteix bàsicament en fomentar la transferència de tecnologia generada a les universitats i centres de recerca a les empreses del territori. Les principals eines utilitzades amb aquest objectiu són bancs de dades d'accés lliure a les empreses interessades, organització de jornades de divulgació tecnològica, etc.

Podem incloure dins de les entitats de coordinació i intermediació dels agents del SRI català l'entitat AIDIT, creada conjuntament per la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Politècnica de Madrid. La seva principal activitat és la l'avaluació de la naturalesa tècnica dels projectes duts a terme per les empreses, dictaminant si es tracta de recerca, desenvolupament o innovació tecnològica. Si el dictamen és positiu, AIDIT atorga la Certificació de Projectes d'R+D+i, que permet a l'empresa gaudir de les desgravacions fiscals amb garanties.

Un altra de les línies estratègiques abans citada és la de fomentar l'esperit emprenedor i la creació de noves empreses innovadores. En aquest sentit hi podríem definir tres categories d'agents, en funció del seu tipus d'aportació:

1. Agents que fomenten la creació de noves empreses de base tecnològica des de les universitats, també anomenades *incubadores* d'empreses. A Catalunya s'ha creat amb aquest objectiu la Xarxa de Trampolins Tecnològics, formada per deu universitats que ofereixen aquest serveis d'assessorament legal, de suport per a la creació de plans d'empresa i de planificació i gestió en general. Aquests serveis es dirigeixen als investigadors i personal universitari, amb l'objectiu de generar spin-off. Les incubadores també s'ocupen de fomentar l'esperit emprenedor mitjançant cursos ad-hoc a les carreres sobre com crear una empresa pròpia, xerrades d'ex-alumnes sobre les experiències en la creació d'empreses, concursos sobre plans de negoci, etc.

A Vèneto, l'Università degli Studi di Padova és la entitat que promou la generació de spin-off mitjançant el seu servei *d'activació de spin-off*.

2. Agents que financien i donen suport a la creació de noves empreses de base tecnològica a partir de idees de negoci. A Catalunya, la Xarxa d'Inversors privats, ofereix finançament de Capital Risc per a generació de start-up de base tecnològica i facilita al emprenedors una sèrie de serveis per a acompanyar-los en les seves primeres fases de vida. Al Vèneto, la institució Veneto Innovazione, està en fase organitzativa per a la poder oferir serveis d'aquesta mena, però actualment no existeix cap entitat que ofereixi explícitament aquests serveis, tret de iniciatives aïllades d'associacions con Unioncamere que organitzen premis per a les millors empreses innovatives.

En referència a la quarta línia d'actuació (fomentar l'inversió de les empreses en R+D+i), molts agents hi incideixen realitzant aportacions financeres a les empreses ja existents que presenten projectes innovadors. Així, a Catalunya el CIDEM, les patronals Pimec i Foment del treball, i les Cambres de Comerç, actuen co-finançant projectes d'empreses o cercant possibles fons de finançament públiques o privades.

A Vèneto, Veneto Sviluppo, les associacions de categoria (CRACA, Confiartigianato, CNA Veneto, etc.) i les cambres de comerç (Unioncamere), també ofereixen ajuts financers a les empreses per a desenvolupar projectes d'innovació.

Un altra forma de promoure la inversió en R+D dins les empreses consisteix en dotar al seu capital humà de la formació necessària per a dur a terme el procés d'innovació. En aquest sentit, a Catalunya, Pimec i Foment del treball, atorguen ajuts per a la implantació en metodologies en gestió de la innovació (Sistema de Gestió de la R+D+I segons les Normes UNE 166000:2002 EX i UNE 166002:2002 EX). Al Vèneto, algunes associacions com Treviso Innovazione, promouen l'ús de les TIC a les empreses i donen suport per el desenvolupament de sistemes, disseny de software, serveis multimèdia, web sites, etc.

Per a que les empreses inverteixin en R+D, és necessari garantir l'apropiabilitat dels resultats obtinguts, de forma que les empreses puguin treure-hi profit. A Catalunya, el CIDEM mitjançant la Xarxa d'Assessors Tecnològics (formada per més de catorze assessors sectorials amb un ampli coneixement del teixit industrial) dona ajuts financers i suport per a la gestió de patents. També, la Xarxa de Promotors de la Propietat Industrial Intel·lectual, formada per sis universitat, treballa en l'àmbit universitari per a sensibilitzar els investigadors sobre la protecció de la innovació a la universitat i ajudar a explotar el coneixement a través de llicència i/o venda de patents i coneixement. A Vèneto, són múltiples els agents que ofereixen serveis d'assessoria i finançament amb l'objectiu de tutelar la propietat industrial (EVAB, CRACA, Equipe, Apindustria, Treviso Tecnologia).

Una altra de les principals funcions dels l'espai de suport consisteix en dur a terme activitats de recerca, sobretot en l'àmbit pre-competitu. Dins els SRI català i vènet trobem els següents tipus d'institucions:

1. *Universitats*. A Catalunya, hi ha més de 14 universitats que desenvolupen tasques de R+D. Es principal organisme que vetlla per la qualitat i la coherència del sistema de recerca de Catalunya és el DURSI (Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació L'organisme). El FCRI (Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació) és una institució privada sense ànim de lucre que contribueix a l'articulació del conjunt dels elements del Sistema Català de Recerca i Innovació. D'altra banda, l'agent CERCA pretén agrupar, coordinar i visualitzar les activitats dels centres i instituts de recerca independents creats durant els darrers anys a Catalunya i que fins ara no disposaven d'una institució

comú.

A Vèneto, la principal universitat en l'àmbit de R+D és l'Università degli Studi di Padova, tot i que la Venice International University i l'Università degli Studi di Verona també hi participen. Cal destacar també la presència dins l'Università degli Studi di Padova del Civen, que realitza recerca en el camp de les nanotecnologies, amb l'objectiu de transferir-la al districte productiu Veneto Nanotech, districte encara en fase incipient del seu desenvolupament.

2. *Centres tecnològics.* Aquests centres realitzen activitats de recerca aplicada, desenvolupament precompetitiu i serveis especialitzats, i centren la seva activitat en un tipus de tecnologia o sector. A Catalunya la Xarxa de Centres Tecnològics compta amb set centres (Ascamm, Cetemmsa, Ctm, Leitat, Aiica, Barcelonamedia i Ctae) especialitzats en diferents àmbits productius. D'altra banda, la Xarxa de Centres de Difusió Tecnològica està formada per sis centres que contribueixen a la generació de tecnologia en l'àmbit de sector determinats.

A Vèneto, els tres principals centres tecnològics són VEGA, Galileo i START i ofereixen serveis per al innovació a les empreses i els districtes industrials. També els centres Ritex, Spinlab 1, Tecnologia & Design i Politecnico Calzaturiero contribueixen a la creació de nou coneixement i l'ús de noves tecnologies innovatives per a les empreses presents al districtes vènets.

Tots els agents, que conformen el SRI català i vènet, interactuen amb el Sistema Productiu, i concretament amb les PIME presents al territori mitjançant l'oferta d'ajuts en forma de serveis, aportacions financeres, informació, etc, que estan a l'abast de les PIME de forma continuada o temporalment. En la concepció, disseny i execució d'aquests ajuts hi participen diversos agents. A Catalunya, és la Generalitat de Catalunya, mitjançant el CIDEM i la Secretaria d'Indústria, qui té el major pes en aquest sentit. Tanmateix, hi ha altres agents com les patronals i sindicats, el FCRI i els organismes de la Xarxa de Punts d'Innovació que hi participen, sobretot com a assessors. L'empresa Europainnova ofereix a les empreses catalanes un servei d'avís d'ajuts on es posa a la disposició de les empreses i es mostren les noves convocatòries d'ajuts que es publiquen a Catalunya. La web del CIDEM, també disposa de la Base de dades d'Ajuts i Subvencions (FISUB).

A Vèneto, la funció de disseny de les polítiques la desenvolupa la Regione Veneto mitjançant l'empresa Veneto Innovazione. La patronal Confindustria també hi participa.

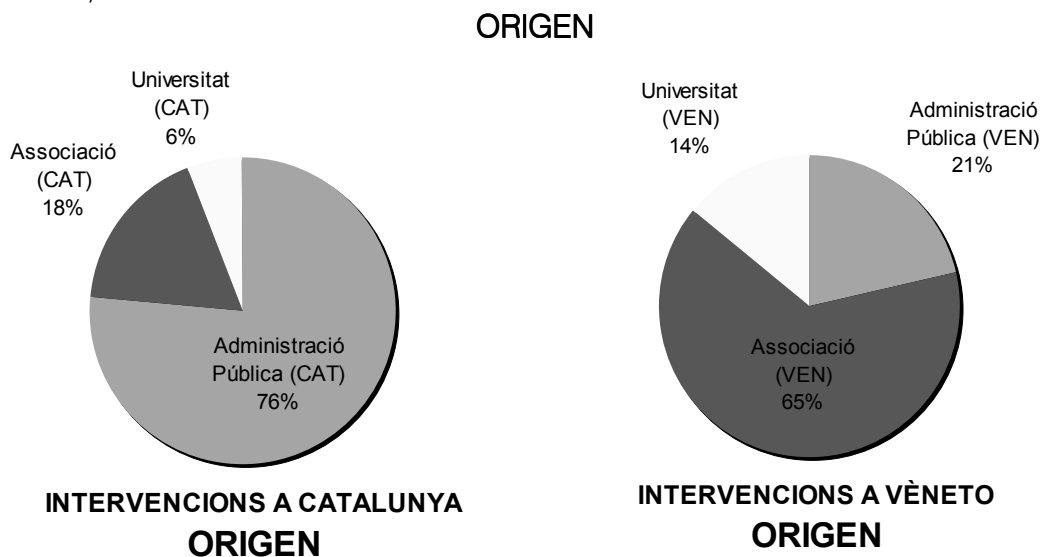
Els ajuts

En l'apartat "3.3 *Ajuts regionals*" s'han recollit els principals ajuts (29 a Catalunya i 27 a Vèneto) a l'abast de les PIME presents a Catalunya i Vèneto. Les intervencions trobades s'han categoritzat en funció de tres camps principals, referents a les característiques de les intervencions: 1) àmbit / ubicació, 2) línees generals de la política, 3) característiques de l'instrument. El primer camp (àmbit / ubicació) categoritza les intervencions mitjançant variables relacionades amb els agents promotors de l'intervenció (origen) i el seu àmbit d'aplicació (aplicació,

abast i departament). El segon camp (línees generals de la política), categoritza l'intervenció des d'un punt de vista més conceptual, definint quina és la justificació de la intervenció (tipus de fallada) i com pretén actuar per a compensar els problemes que justifiquen la seva aplicació (eix d'actuació, objectiu, funció en el sistema d'innovació). El tercer camp (característiques de l'instrument) incideix sobre la natura de l'instrument/s utilitzat/s per a dur a terme els objectius fixats (tipus d'instrument, aportació a l'empresa i tipus de millora). A cadascuna de les categories esmentades li corresponen una sèrie de variables⁴. El conjunt de totes les variables assignades a cada una de les categories caracteritza cadascuna de les intervencions i facilita el seu anàlisi⁵.

1) Àmbit / ubicació

A Catalunya, l'Administració Pública ha desenvolupat una elevada quantitat d'entitats públiques especialitzades en diferents àmbits del SRI: CIDEM, AGAUR, Institut Català de Finances, Departament de Treball i Indústria, Institut Català de Finances. Això es reflecteix en el fort protagonisme d'aquestes entitats en la concepció i disseny de les intervencions a l'abast de les PIME (el 76%). En canvi, a Vèneto són les associacions privades o mixtes (EVAB, CRACA, APINDUSTRIA, EQUIPE, UNIONCAMERE, SIAV, Unindustria Padova, Treviso tecnologia, Parco Cient. e Tecno. Galileo) les que més intervenen sobre el sistema productiu mitjançant instruments per a fomentar la innovació (65% de les intervencions), mentre que l'administració pública hi té menys protagonisme.

A les dues regions s'evidencia una influència encara baixa de les universitats en el disseny i promoció de les intervencions en l'àmbit de la innovació a les PIME (6% a Catalunya i 14% a Vèneto).

Pel que fa la cooperació entre agents de suport en la concepció de polítiques, a les dues regions són poques les intervencions en les que col·laborin més d'una

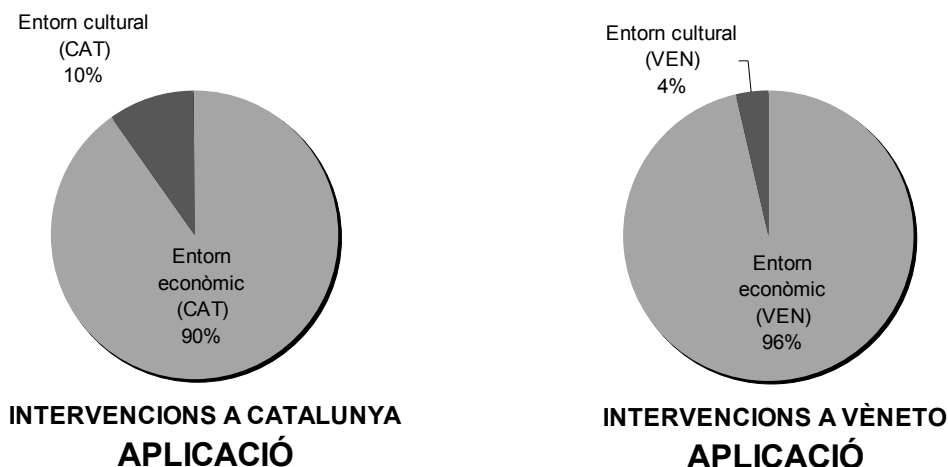
⁴ Veure l'apartat del capítol 3.3 "Definició de categories i variables".

⁵ L'anàlisi realitzat en aquest apartat té una base de partida quantitativa, donat que utilitza recomptes sobre la categorització realitzada a les fitxes dels ajuts regionals de l'apartat 3.3. No obstant, els resultats percentuals expressats s'ha d'interpretar com a fotografies aproximades de la realitat i, per tant, les conclusions que s'hi extrauran seran de caràcter purament qualitatiu.

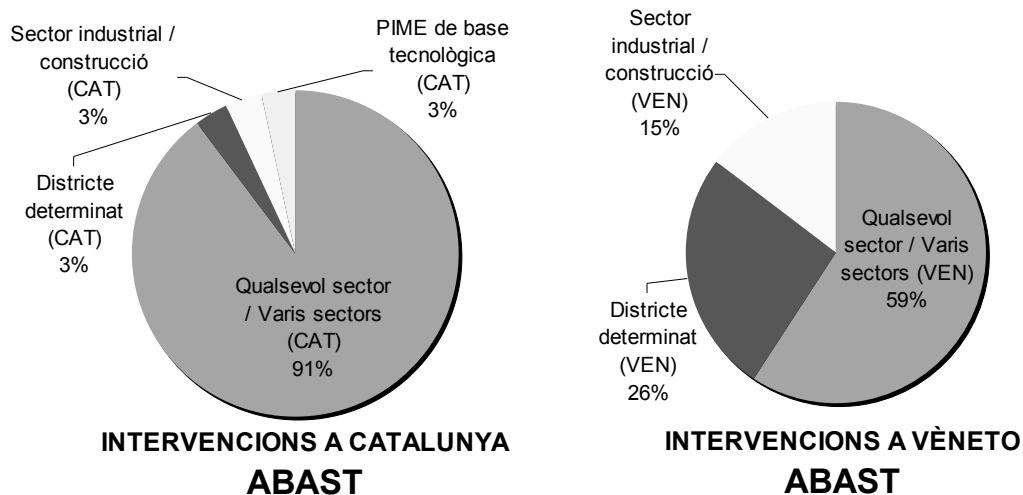
entitat, si bé, a Catalunya alguns dels ajuts s'han dissenyat entre associacions, universitats i Administració pública (un 11% del total).

APLICACIÓ

La gran majoria de les intervencions dels agents de suport sobre els dos territoris pretenen actuar sobre la pròpia PIME o sobre la seva relació amb l'entorn més immediat, es a dir, sobre la relació amb els seus clients, proveïdors, competidors, agents de suport, etc (entorn microeconòmic). Sols un 10% i un 4% de les intervencions analitzades a Catalunya i Vèneto respectivament volen millorar la capacitat innovadora de les PIME actuant sobre el seu entorn cultural (capital humà del territori).

ABAST

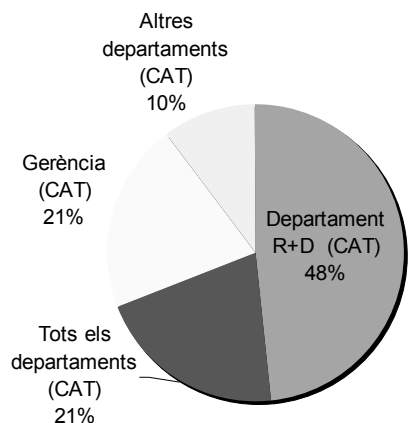

A Catalunya la majoria de les intervencions analitzades, el 91%, s'adrecen a PIME de qualsevol sector d'activitat sense cap discriminació pel tipus d'activitat que realitzen. En canvi, a Vèneto els potencials beneficiaris de gran part de les intervencions són PIME d'un determinat districte industrial o sector d'activitat (41% al sector industrial/construcció i a districtes específics). Aquesta dada és coherent amb les dades relacionades amb l'origen de les intervencions, donat que la majoria de les intervencions endegades per l'Administració tenen una

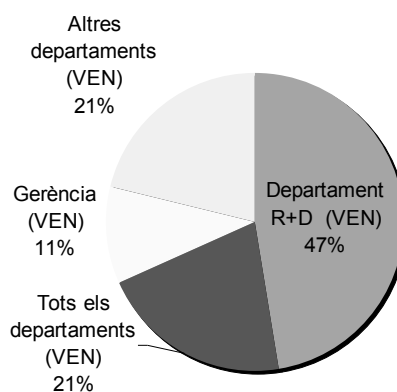

vocació global, mentre que les endegades per les associacions focalitzen el seu interès en ajudar les empreses a les quals representen.

DEPARTAMENT

INTERVENCIONS A CATALUNYA
DEPARTAMENT

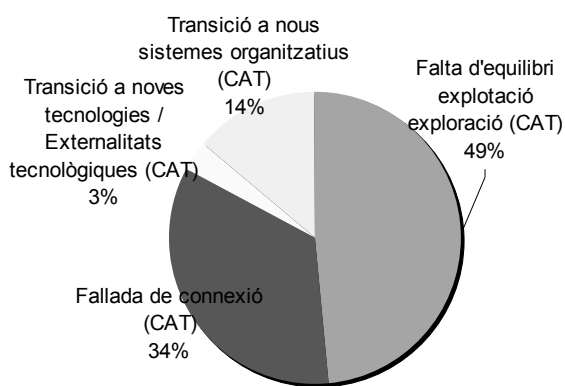

INTERVENCIONS A VÈNETO
DEPARTAMENT

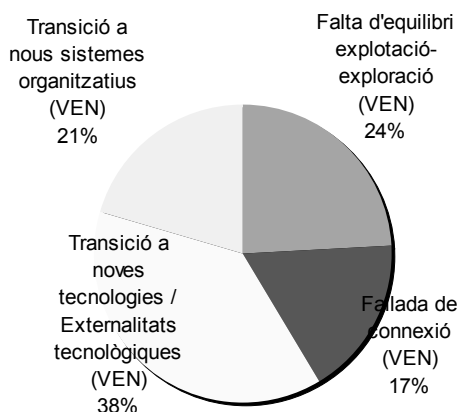
Tant a Catalunya com a Vèneto pràcticament la meitat de les intervencions analitzades estan destinades a ajudar i donar suport a les tasques pròpies del departament de R+D de les empreses. Les tasques de direcció i gerència de l'empresa també són l'objectiu de gran part dels ajuts (21% del ajuts a Catalunya i 11% a Vèneto).

2) Línees generals de la política.

JUSTIFICACIÓ

INTERVENCIONS A CATALUNYA
JUSTIFICACIÓ

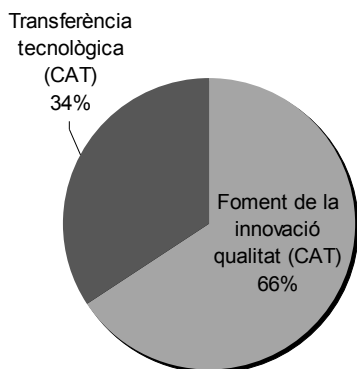
INTERVENCIONS A VÈNETO
JUSTIFICACIÓ

La intervenció dels agents de suport sobre el sistema productiu mitjançant instruments de política industrial, es justifica per l'existència d'errors de mercat (l'incompliment d'algun de supòsits de la competència perfecte) i/o d'errors de sistema (deficiències en el funcionament del sistema d'innovació, sobretot pel que fa la connectivitat entre els seus actors). Una part important de les intervencions analitzades a les dues regions es justifiquen per excés d'explotació de productes i, alhora, una manca d'experimentació en nous productes dins les empreses catalanes i vènetes, sense que es trobi una justificació més concreta

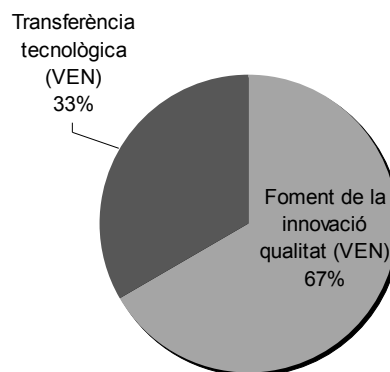

(un 49% en el cas de Catalunya i un 24% del Vèneto). De la resta d'ajuts catalans, molts es justifiquen per la fallada de connexió entre els actors del sistema d'innovació (un 34%) i per les dificultats mostrades per les PIME per a realitzar la transició a els nous sistemes organitzatius emergents, relacionats amb la globalització i el procés d'innovació. En canvi, els ajuts vènets troben la seva justificació pels problemes de les PIME per a adquirir i adaptar-se a l'ús de noves tecnologies, sobretot les TIC, i en menor grau per les fallades de connexió i la transició a nous sistemes organitzatius.

EIX ACTUACIÓ

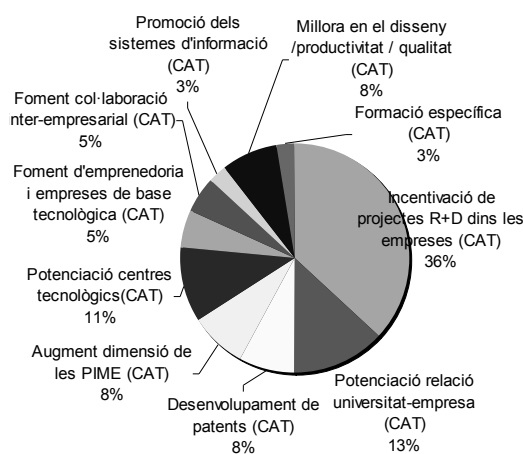
INTERVENCIIONS A CATALUNYA
EIX ACTUACIÓ

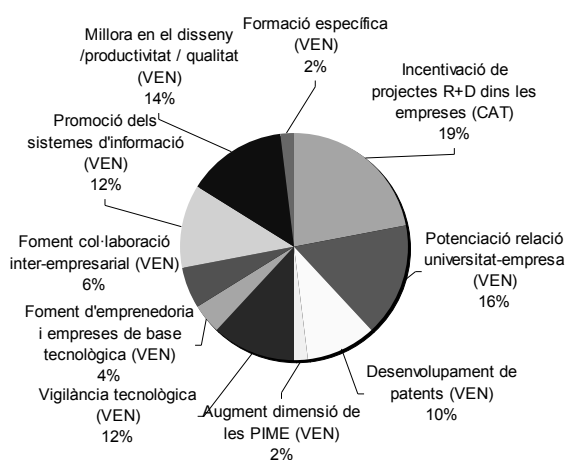
INTERVENCIIONS A VÈNETO
EIX ACTUACIÓ

Podem dividir les intervencions dels agents de suport per a afavorir el procés d'innovació a les PIME en dos eixos d'actuació: fomentant la seva capacitat i millorant els processos interns (*Foment de la innovació/qualitat*) o potenciant i afavorint la seva capacitat d'absorció de tecnologia generada pel sistema de recerca regional (*Transferència tecnològica*). A les dues regions, gran part de les intervencions (66% a Catalunya i 67% a Vèneto) actuen sobre el *Foment de la innovació/qualitat* dins les empreses, mentre que la proporció que fomenten la transferència de tecnologia és clarament inferior.

OBJECTIU

INTERVENCIIONS A CATALUNYA
OBJECTIU

INTERVENCIIONS A VÈNETO
OBJECTIU

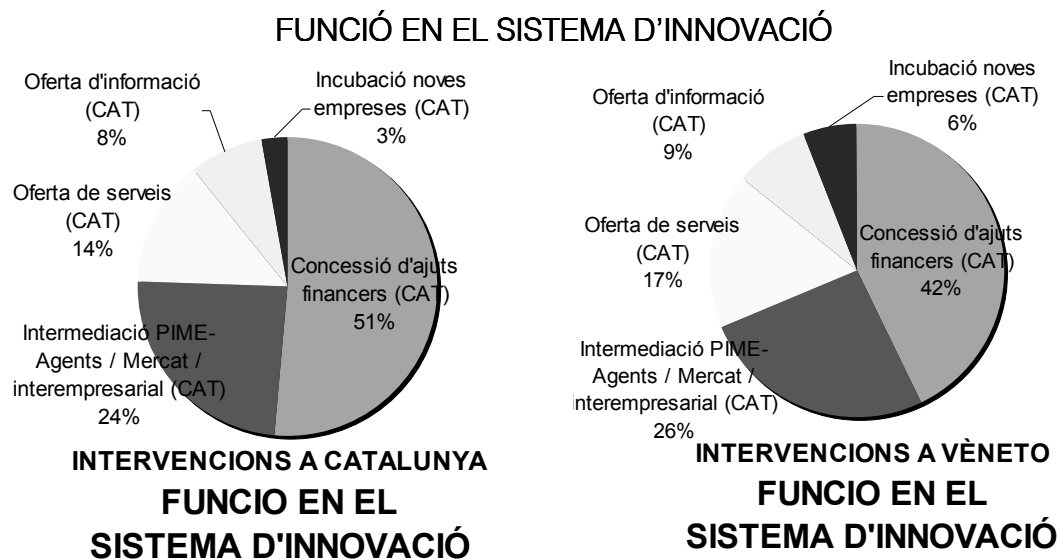
A Catalunya una gran part de les intervencions, el 36%, pretenen millorar el sistema d'innovació incentivant directament a les empreses a desenvolupar projectes de R+D+i, sigui mitjançant ajuts econòmics per a facilitar inversions i per a subcontractar feines a agents del sistema català de recerca, sigui millorant les seves capacitats tècniques i organitzatives. L'altra objectiu principal dels ajust a Catalunya és la potenciació de les relacions entre la universitat, centres de recerca i empreses. D'aquesta manera, es fomenta la transmissió de necessitats entre els actors, permetent una major complementarietat de funcions i finalment una transferència de tecnologia més fluida a les empreses. La potenciació dels centres tecnològics com a subjectes més propers a les necessitats de les empreses, és una altra dels principals objectius de les intervencions de l'administració pública.

Altres objectius, menys persistents en els ajuts, són el suport a les empreses per al desenvolupament de patents, el foment de la col·laboració inter-empresarial mitjançant el finançament de projectes conjunts, la millora dels disseny, la qualitat i la productivitat, mitjançant l'implantació de sistemes de qualitat i la millora de processos, i, en menor mesura, la oferta de formació específica i la promoció dels sistemes d'informació. Cal destacar dos objectius que, tot i ser encara poc presents a les intervencions actuals, tenen molta importància estratègica: l'augment de la dimensió de les PIME (programa Crèixer, Projecte de Desenvolupament Estratègic de Pimes, Accel) i el foment de l'emprenedoria i les empreses de base tecnològica dins i fora de la universitat (Programa I+O, Línia de finançament per a empreses de base tecnològica i Programa Innova).

A Vèneto hi ha menys preponderància en les intervencions amb l'objectiu d'incentivar el desenvolupament de projectes de R+D+i dins les empreses (19%), i una proporció similar d'intervencions amb l'objectiu de potenciar la relació universitat-empresa. En canvi, els ajuts oferts a Vèneto incideixen més sobre la promoció i l'ús dels sistemes d'informació (12%), la millora de la productivitat la qualitat i el disseny (14%), i sobre el desenvolupament de patents (10%). Destaquen en l'àmbit estratègic, les intervencions que es promouen la vigilància tecnològica (12%) mitjançant la cerca de bancs de dades, cerca de patents, etc.

D'altra banda, destaca una certa escassetat d'ajust al Vèneto que donin suport a les noves empreses de base tecnològica i que fomentin l'emprenedoria, així com ajuts que fomentin directament l'augment de dimensió de les PIME.

La principal funció que desenvolupen els ajuts a Catalunya i Vèneto dins el model de SRI desenvolupat (51% a Catalunya i 42% a Vèneto) és la concessió d'ajuts financers en diverses modalitats: finançaments facilitats, aportacions a fons perduts i desgravacions fiscals. Altres activitats financeres presents, menys desenvolupades, són el capital risc i els bussiness angels⁶. A les dues regions s'està treballant per a desenvolupar eines financeres més flexibles que permetin un major accés a les PIME. A Catalunya han aparegut darrerament dues noves fórmules: el préstec participatiu i l'aval⁷.

Altra part important de les intervencions exerceixen una funció d'intermediació entre les PIME i els diferents actors del sistema, és a dir, amb altres empreses mitjançant la promoció de projectes conjunts de R+D i la creació d'aplicacions pilot per a donar suport a la Supply Chain, amb els agents de l'espai de suport mitjançant la potenciació dels centres tecnològics o organitzant encontres, i amb els clients que conformen els seus mercats mitjançant l'assessorament i realització d'estudis estratègics de mercat.

Troben també una alta proporció d'iniciatives (26% al Vèneto i 22% a Catalunya) ofereixen serveis i informació mitjançant serveis de consultoria per a la millora de processos, prospectiva tecnològica i de mercats, reculls d'informació específica, cursos de formació, serveis relacionats amb les TIC, etc.

L'últim grup d'intervencions, actuen en el sistema d'innovació facilitant la creació de noves empreses tecnològiques (incubació d'empreses). S'ofereix des

⁶ "Els business angels són inversors individuals (empresaris, directius d'empreses, emprenedors, etc.) amb èxit, que a títol privat, aporten el seu capital, els seus coneixements tècnics i la seva xarxa de contactes personals per a obtenir una plusvàlua a mitjà termini". <http://www6.gencat.net/Joventut/catala/portal/treball/ojt4.3.htm>

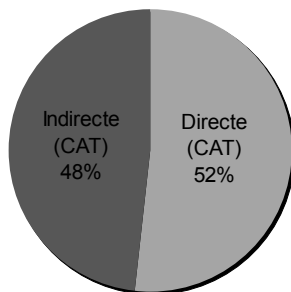
⁷ "El préstec participatiu és una fórmula de finançament que està a cavall entre la participació en capital i el recurs al finançament aliè. El tret més característic és que el tipus d'interès té una part "participativa", és a dir, que la inversió serà remunerada de manera variable d'acord amb l'evolució de l'activitat de l'empresa". <http://www6.gencat.net/Joventut/catala/portal/treball/ojt4.3.htm>

"En el cas del TECNOAVAL (promugur pel CIDEM), els avaladors són el CIDEM i la Secretaria d'Indústria, a través d'AVALLIS SGR. L'avalat és l'empresa beneficiària del TECNOAVAL, que l'utilitza per a sol·licitar posteriorment un crèdit. Els receptors de l'aval són les entitats financeres que ofereixen el crèdit i accepten el TECNOAVAL com a garantia". <http://www.cidem.com/cidem/cat/serveis/financament/ajuts/rdi/tecnoaval/faq/index.jsp#1>

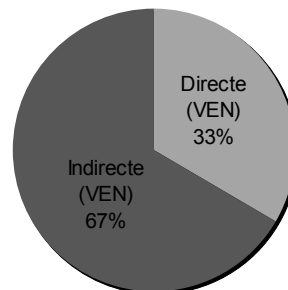

d'assessoria i suport especialitzat fins a finançament i contactes. En aquest sentit, s'aprecia en les iniciatives endegades a Catalunya una major grau maduresa, donat que hi participen gran nombre d'agents i hi ha una major interacció entre ells⁸.

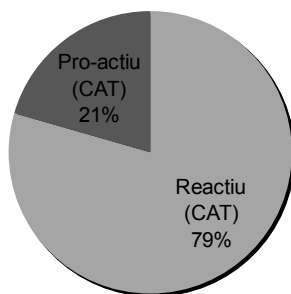
TIPUS D'INSTRUMENT

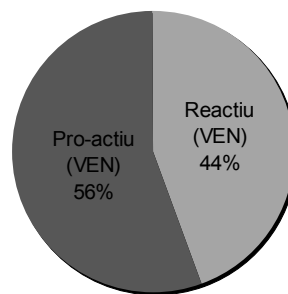
**INTERVENCIIONS A CATALUNYA
TIPUS D'INSTRUMENT**

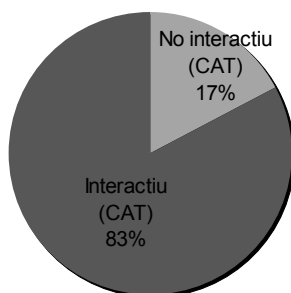
**INTERVENCIIONS A VÈNETO
TIPUS D'INSTRUMENT**

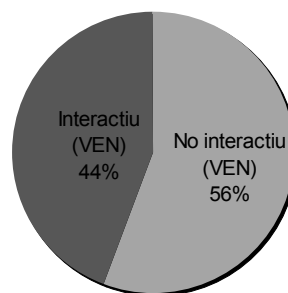
**INTERVENCIIONS A CATALUNYA
TIPUS D'INSTRUMENT**

**INTERVENCIIONS A VÈNETO
TIPUS D'INSTRUMENT**

**INTERVENCIIONS A CATALUNYA
TIPUS D'INSTRUMENT**

**INTERVENCIIONS A VÈNETO
TIPUS D'INSTRUMENT**

⁸ Un exponent d'això és el programa Innova de la Universitat Politècnica de Catalunya, que des de l'any 1999 ha donat suport a la creació de 119 empreses de base tecnològica. [<http://pinnova.upc.es/Innova/>]

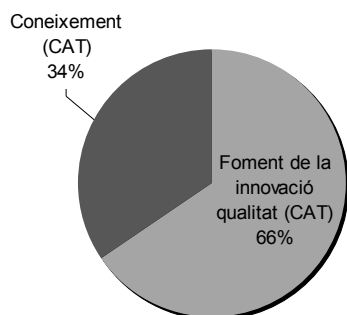
Classificant les intervencions en funció de la natura dels instruments utilitzats, trobem diferències significatives entre els ajuts a disposició de les PIME a Catalunya i al Vèneto.

Mentre a Catalunya hi ha un equilibri (52% directe i 48% indirecte) entre els ajuts que es dirigeixen a donar suport a projectes concrets de R+D+i (directe) i les que hi actuen per a millorar les condicions i l'entorn que permet a les empreses desenvolupar projectes de R+D+i (indirectes), al Vèneto prevalen els que hi actuen indirectament sobre la generació de projectes R+D+i (un 67% dels ajuts), creant condicions favorables (indirectes).

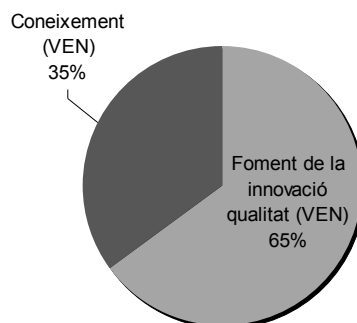
Si classifiquem els ajuts segons el seu caràcter reactiu o pro-actiu, veiem com a Vèneto moltes intervencions (56%) tenen una actitud més propositiva, promovent accions concretes per a empreses determinades (caràcter pro-actiu). En canvi, gran part dels ajuts oferts a Catalunya (83%), tenen una actitud més reactiva, intentant respondre a una exigència o necessitat detectada en el sistema productiu.

El mateix succeeix quan analitzen les iniciatives en funció de la seva interactivitat, és a dir, el grau de col·laboració previst a diferents nivells d'execució de la intervenció entre les PIME beneficiades i els agents de suport que les gestionen. A Vèneto, una bona part de les intervencions (el 44%) preveuen un alt grau de participació de les entitats promotores o intermediàries en el desenvolupament dels projectes, mentre que a Catalunya només el 17% de les intervencions analitzades ho contemplen.

APORTACIÓ

**INTERVENCIONS A CATALUNYA
APORTACIÓ**

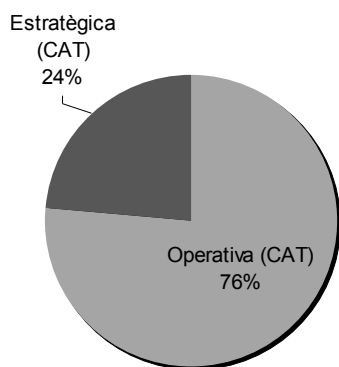

**INTERVENCIONS A VÈNETO
APORTACIÓ**

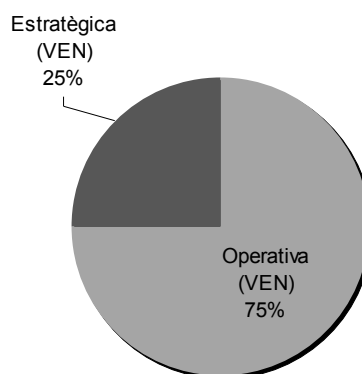
En aquestes dades, veiem com les intervencions es materialitzen mitjançant l'aportació de capital (préstecs, avals, etc.) en gran part dels casos (66% a Catalunya i 65% a Vèneto), mentre que en una menor proporció l'ajut consisteix en una aportació de coneixement mitjançant programes de formació, assessorament especialista, realització d'estudis, etc.

TIPUS DE MILLORA

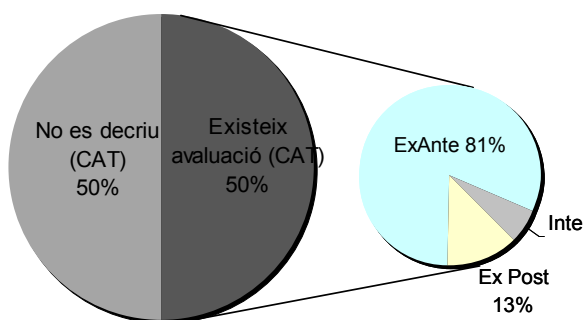
INTERVENCIIONS A CATALUNYA
TIPUS DE MILLORA

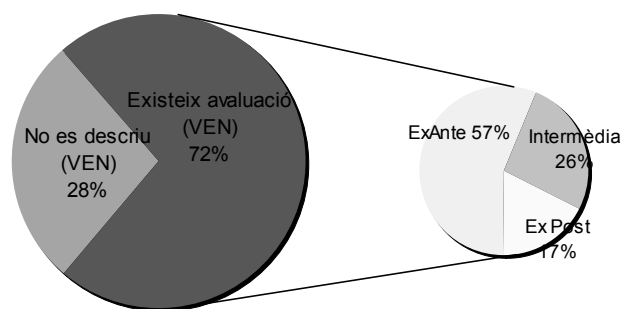
INTERVENCIIONS A VÈNETO
TIPUS DE MILLORA

Tant a Catalunya com Vèneto, la majoria dels ajuts (el 76 i 75% per a Catalunya i Vèneto respectivament) fomenten millores de caire operatiu mitjançant estudis de millora de processos, assessorament per la gestió de recursos humans, ajuts financers, etc, i en menor percentatge (el 24 i 25% per a Catalunya i Vèneto respectivament) fomenten directament una millora de caire estratègic, mitjançant accés a informació del mercat, assessorament per al re-orientament d'activitats productives, cursos de formació managerial, diagnosi de l'empresa, etc

AVALUACIÓ

INTERVENCIIONS A CATALUNYA
AVALUACIÓ

INTERVENCIIONS A VÈNETO
AVALUACIÓ

La meitat de les intervencions catalanes que s'han analitzat no descriuen explícitament si es porta a terme una activitat d'avaluació de les mateixes. Aquesta proporció és només del 28% en el cas dels ajuts analitzats al Vèneto, on la majoria d'ajuts preveuen explícitament algun tipus d'avaluació, sigui ex-ante, intermèdia o ex-post. De les avaluacions previstes, la majoria es realitzen ex-ante (81% a Catalunya i 57% a Vèneto), com a requisit inicial per a atorgar l'ajut. A Catalunya, les avaluacions ex-ante normalment consisteixen en la realització per part del CIDEM o d'algun membre de la Xarxa de Trampolins Tecnològics d'un

informe abans de la concessió de l'ajut, on es prenen en consideració alguns factors claus com la viabilitat dels projecte (grau de definició, recursos emprats, experiències prèvies, etc.), l'abast del projecte (nombre de PIME implicades, si fomenta la col·laboració, ressonància sectorial, etc.), nivell de tecnologia del projecte, etc. A Vèneto, el principal organisme avaluador és Veneto Sviluppo, que realitza també informes previs a la concessió, on s'avalua el grau de seguretat del projecte i el seu grau d'innovació així com la capacitat de contribuir a la millora des d'un punt de vista ambiental o qualitatiu o la presència d'empleats femenines i de joves en els projectes presentats.

En menor grau, es realitzen avaluacions intermèdies i ex-post. A Catalunya hi ha una evident manca d'aquest tipus d'avaluació, on trobem sols el programa Innova (veure fitxa 009//PI/C) que realitza periòdicament estudis sobre les empreses generades fins a la data i les característiques d'aquestes (nombre d'empleats, volum de facturació, etc.). A Vèneto, trobem major nombre d'ajuts que preveuen avaluacions intermèdies i ex-post. Cal destacar en aquest sentit intervencions com "Sviluppo o rimodulazione nuovo prodotto" (veure fitxa 016//PI/V) on, un cop acabada l'experiència, es realitza una reunió final de totes les empreses participants per a comparar els resultats i fer benchmarking de les millors pràctiques, o l'ajut "E-cluster" (veure fitxa 026//PI/V) on durant la execució es defineixen indicadors específics (avantatges obtinguts per les empreses involucrades en el E-cluster, desenvolupament de competències del "E-cluster enabler", etc) per a valorar la consecució dels resultats.

Patrons emergents

Els sistemes complexes com les organitzacions socials, estan formats per múltiples individus, que mitjançant "interaccions de caràcter no lineal fan possible l'emergència de patrons de comportament a nivell global" [Canals, 2003, Pàg. 23]. Aquest patrons caracteritzen els sistemes en el seu conjunt i alhora determinen el comportament dels individus que els conformen.

L'anàlisi dels agents presents als dos territoris i les interaccions i intervencions d'aquests amb els sistema productiu, ens permet identificar els elements propis dels SRI català i vènet, i en aquests elements hi podem trobar els patrons de comportament emergents que condicionen els resultats de les PIMES presents als territoris.

A la següent taula es mostra una síntesi dels resultats de l'anàlisi previ:

	Intervencions Catalunya	Intervencions Vèneto
Origen	Administració pública molt activa	Associacions molt actives
Aplicació	Intervenció encarada bàsicament a millorar l'entorn microeconòmic	Intervenció encarada bàsicament a millorar l'entorn microeconòmic
Abast	Major presència d'intervencions generalistes (horitzontals)	Major presència d'intervencions exclusivistes (verticals)

Departament	Suport a les tasques de R+D+i, en menor grau, de direcció	Suport a les tasques de R+D i, en menor grau, de direcció
Justificació	Ajuts orientats a compensar errades del sistema relacionades amb la connexió i coordinació dels agents i la transició a nous sistemes organitzatius de les PIMEs	Ajuts orientats a compensar errades del sistema relacionades amb la transició a noves tecnologies i sistemes organitzatius a les PIMEs
Eix actuació	Foment de la innovació i la qualitat dins les empreses i en menor grau foment de la transferència tecnològica dels centre de recerca a les PIMEs	Foment de la innovació i la qualitat dins les empreses i en menor grau foment de la transferència tecnològica dels centre de recerca a les PIMEs
Objectiu	Incentivació de l'R+D+i dins les empreses i foment de la relació universitat-empresa. També es pretén potenciar els centres tecnològics i fomentar l'augment de la dimensió de les PIME.	Incentivació de l'R+D+i dins les empreses, afavorir millores en el disseny, la productivitat i la qualitat de les empreses i potenciar la relació universitat-empresa. També facilitar la gestió de patents i realitzar vigilància tecnològica.
Funció en el sistema d'innovació	Concessió d'ajuts financers. En menor grau, intermediar entre agents i oferir serveis.	Concessió d'ajuts financers. En menor grau, intermediar entre agents i oferir serveis.
Tipus d'instruments	Equilibri entre instruments directes (donar suport a projectes determinats) i indirectes (crear condicions favorables)	Major presència d'instruments indirectes (crear condicions favorables)
	Actitud prevalentment reactiva (respondre a necessitats detectades)	Actitud prevalentment pro-activa (proposar models d'actuació)
	Intervencions poc interactives	Intervencions interactives (participació dels agents en els programes d'ajut)
Aportació	En la majoria dels cassos, concessió de capital a les empreses. En menor grau aportació de coneixement.	En la majoria dels cassos, concessió de capital a les empreses. En menor grau aportació de coneixement.
Tipus de millora	Facilita millores operatives a les empreses i en menor grau millores estratègiques.	Facilita millores operatives a les empreses i en menor grau millores estratègiques.
Avaluació	Nivell d'avaluació baix (es limita a avaluacions ex-ante)	Nivell d'avaluació mig (avaluacions ex-ante i, en menor grau avaluacions intermèdies i ex-post).

La forta presència de les entitats públiques en el disseny i gestió de les intervencions a Catalunya, configura un sistema més coordinat que el SRI vènet. El sistema català gaudeix d'una millor articulació entre els seus agents i, com a conseqüència, els ajuts abasten un major espectre de necessitats durant les diferents fases de vida de les PIMEs del territori: suport a l'emprenedoria i les etapes inicials de les PIMEs (start-up), suport al creixement de les PIME en fase la fase transitòria⁹ i suport per a la reorientació d'activitats productives per a empreses en etapes madures¹⁰. En aquest mateix sentit, veiem com gran part dels ajuts estan orientats a millorar la coherència del sistema, a afavorir l'interacció dels seus actors, i a millorar els serveis que els agents de suport ofereixen a les PIME.

El sistema vènet, presenta una configuració molt més atomitzada i menys articulada en el seu conjunt. L'Administració Pública, desenvolupa un paper menys predominant en el disseny gestió de les intervencions, i són sobretot les associacions privades i mixtes les entitats amb major protagonisme. Com a conseqüència, els ajuts a l'abast de les PIMEs vènetes resten limitats a alguns àmbits, on l'oferta és molt rica, mentre que altres àmbits queden més orfes (sobretot l'àmbit d'activació d'empreses).

Tanmateix, les intervencions portades a terme per les associacions vènetes, presenten alguns avantatges en quant a concreció, proximitat, i interacció. Gran part dels ajuts analitzats al Vèneto, tenen un abast limitat i clarament definit. Això, permet la realització d'intervencions "fetes a mida" per a determinats sector o districtes. Podem qualificar aquestes intervencions com a més properes a les necessitats productives reals de les PIMEs del territori. Els instruments que s'utilitzen són més pro-actius, proposant a les empreses programes de millora dissenyats per experts sectorials, que creen condicions favorables per a la operativitat de les PIMEs. Així, la gestió dels ajuts es pot realitzar de forma més interactiva, permetent a empreses i agents de suport aprendre en el processos i millorar les properes propostes. Finalment, aquests model permet dur a terme avaluacions no només de caire econòmic, sinó basades en indicadors més propers a la *praxis*, elaborats conjuntament amb els propis beneficiaris de les intervencions.

Els ajuts a l'abast de les empreses catalanes són, en gran part, de caire més generalista. Proposen solucions a problemàtiques comuns a gran part de les PIMEs de la regió, sense discriminar sectors. Aquesta característica, limita en nivell de proximitat i de concreció de les intervencions, fent recaure sobre les pròpies PIME la responsabilitat de generar propostes, i limitant el paper dels de l'espai de suport a facilitar el seu desenvolupament. Els ajuts, es porten a terme mitjançant un suport menys actiu dels agents i aquests s'involucren menys en la seva realització, reduint les possibilitats d'avaluar les intervencions amb detall i de forma conjunta amb tots els participants.

⁹ Les tres fases del cicle de vida són: fase fluida, fase transitòria i fase específica. [Grandi, Sobrero, 2005].

¹⁰ "Potser, en aquest sentit, es nota faltar la presència d'ajuts especialitzats en sectors en crisi que els permetin elaborar "estratègies per a la fase de decadència" [Porter, 2003, Pàg. 120].

Tot i aquestes diferències, ambdós sistemes d'innovació, català i vènet, presenten patrons de comportament comuns. Als dos territoris el principal mitjà d'ajut a les empreses és l'aportació de capital amb l'objectiu de co-finançar programes, estudis, inversions, etc, que afavoreixin la innovació. Una part d'aquests ajuts, també preveu la transmissió de coneixement dels agents a les PIMEs (assessoria, formació, etc.) i d'aquests ajuts, una petita part actua sobre l'entorn cultural (universitats, centres de recerca, etc) per aportar de forma indirecta coneixement al teixit industrial que formen les PIME¹¹.

Les aportacions financeres i de coneixement realitzades pels agents de l'espai de suport, tenen com a principal objectiu incentivar els projectes de R+D dins les empreses (gairebé la meitat dels ajuts tenen com a principal destinatari els departaments d'R+D i només un terç dels ajuts tenen com a principal objectiu millorar la transferència de tecnologia del sistema de recerca al sistema productiu). Aquesta dada és bastant sorprenent, tenint en compte que són molt poques les PIME (a Catalunya només el 16,4%) que disposen d'un departament d'R+D formalitzat, cosa que ens suggereix que gran part dels ajuts a disposició de les PIME catalanes i vènetes gairebé no tenen beneficiaris potencials¹².

¹¹ En aquest sentit, es troba a faltar als dos territoris, una major influència de les PIMEs i els seus representants (associacions, cambres de comerç, etc.) en l'elaboració de plans educatius a nivell superior.

¹² Aquesta afirmació queda en part demostrada per la baixa participació de les PIME en moltes de convocatòries d'ajuts a la innovació. Segons Natalia Ortega Gómez " les empreses que més demanden els serveis d'aquestes entitats (de l'espai de suport) són les de gran dimensió que pertanyen a les indústries de major intensitat tecnològica, amb reduïda presència en el teixit industrial espanyol (...) A Espanya les empreses de major dimensió tenen un elevat pes en els ajuts a la innovació tecnològica" [*Efectes de la composició sectorial, la dimensió i l'origen del capital de les empreses industrials espanyoles en la situació de la innovación tecnològica en espanya, i en la política tecnològica* , 2006].

BIBLIOGRAFIA

1. *A Classification and Review of Models of the Intra-Firm Innovation Process*, R&D Management, Vol. 19, No.1, 1984
2. Abraham Harold Maslow, Robert Frigor, James Fadimayn, *Motivation and Personality*, Harper, New York, 1975
3. *Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2005
4. Albiol, Raimon, Ferràs, Xavier, Palmer, Joan, *Guía de la gestión de la Innovación. Part II: La gestión de proyectos*, CIDEM, Barcelona, 2002
5. Alfonso Gil, Javier, *Empresa e innovación en la Unión Europea análisis comparativo de las políticas de innovación en las Pymes*, Madrid Minerva cop., 2002
6. Amat i Sales, Oriol, i altres, *Les PIME a Catalunya. La força productiva catalana*, Pòrtic Visions, 2002
7. *Anuari de la PIME catalana 2004*, PIMEC, Barcelona, 2005
8. *Anuari de la PIME catalana 2005*, PIMEC, Barcelona, 2006
9. *Best Practice Policies for Small and Medium-Sized Enterprises*, OCDE, 1998
10. Busom, Isabel, *La situació de la innovació a Catalunya*, Col·lecció d'estudis, Generalitat de Catalunya, Dep. de Treball i Indústria, CIDEM, 2006
11. Calvet, Llinas, Puiggermanal, Solé, *Elements d'economia industrial*, Institut de Ciències de l'Educació de la UPC, 1997
12. Camacho, José A., Rodríguez, Mercedes, *Servicios intensivos en conocimiento e innovación. Un análisis para las regiones europeas*, Investigaciones Regionales, 2004
13. *Cambio estratégico y clusters en Catalunya*, Gestión 2000, Barcelona, 2000
14. Canals, Agustí, *Gestión del conocimiento*, Gestión 2000, 2003.
15. *Catalunya, la fàbrica d'Espanya. Un segle d'industrialització catalana. 1833-1936*, Antic Mercat del Born, 1985.
16. Ciciotti, Enrico, *Competitività e territorio. L'economia regionale nei paesi industrializzati*, Carocci editore, 1998

17. Chantiri, Alejandro, Mosconi, Franco, Solé, Francesc, *Política Industrial i tecnològica II. Documentos*, Edicions UPC, 2001
18. Chiarvesio, Maria, Trenti, Stefania, *Competitività e innovazione nelle PMI*, a I G E D . I T • ANNO XIV • N°3-2005
19. Diez, Maria Ángeles, "The Evaluation of Regional Innovation and Cluster Policies: Towards a Participatory Approach", a *European Planning Studies*, Vol. 9, n. 7, 2001
20. *Efectes de la composició sectorial, la dimensió i l'origen del capital de les empreses industrials espanyoles en la situació de la innovació tecnològica en espanya, i en la política tecnològica*, Premi tesis doctorals del CTESC, 2006
21. *Els avantatges competitiu de Catalunya*, Edicions UPC, Barcelona, 2001
22. Escorça Castells, Pere i Solé Parellada, Francesc; *La innovació tecnològica a Catalunya*, Fundació Jaume Bofill, Barcelona, 1988
23. *Frascati Manual*, Proposed Standard Practice for Surveys on Research and Experimental Development, Organisation for Economic Co-operation and Development, Paris, OECD publications, 2002
24. Gomellini, Matteo, *Il commercio stero dell'Italia degli anni sessanta: specializzazione internazionale e tecnologica*, Quaderni dell'ufficio ricerche storiche, BANCA D'ITALIA, 2004
25. Gössling, Tobias, *Proximity, trust and morality in networks*, European Planning Studies, Volum 12, núm. 5, juliol 2004
26. *Guida ai distretti italiani*, Editrice Le Balce Srl, Siena, 2005
27. Gomellini, Matteo, *Il commercio stero dell'Italia degli anni sessanta: specializzazione internazionale e tecnologica*, Quaderni dell'ufficio ricerche storiche, BANCA D'ITALIA, 2004
28. Gottardi, Giorgio, *Pressioni innovative e path dependency nel sistema veneto. Come produrre la nuova conoscenza necessaria?* FOEDUS n.8, Padova, 2004
29. Grandi, Alessandro, Sobrero, Maurizio, *Innovazione tecnologia e gestione d'impresa. La gestione strategica dell'innovazione*, Il Mulino, Bologna, 2005
30. Hernández Gascón, Joan Miquel, Fontrodona, Jordi, Pezzi, Alberto, *Mapa*

- de sistemes productius locals a Catalunya*, Secretaria d'Indústria i Energia (Generalitat de Catalunya), Col·lecció: Papers d'economia industrial, Barcelona, 2005
31. *Història econòmica de la Catalunya contemporània*, Enciclopedia Catalana, Barcelona, 1989
32. *I fattori di sviluppo economico del Veneto*. Fondazione Nordest. 2005
33. *Indicadors bàsics socioeconòmics i laborals*. CTEST (Consell del Treball Econòmic i Social de Catalunya), Num. 22, Desembre 2005
34. *Informe anual de l'empresa catalana 2004*, GENCAT, Barcelona, 2005
35. *Innovazione sviluppo industriale e processi formativi nell'area veneta*, Consorcio Universitario per gli Studi di Organizzazione Aziendale (CUOA), 1995
36. *La innovació a les petites empreses catalanes. Les cooperatives de treball*; CIDEM, Barcelona, 2003
37. Koolhaas, Rem b(et. Al), *Mutaciones*, Actar Bordeaux, Arc en Rêve, Centre d'Architecture, Barcelona, 2000
38. *L'artigianato in Europa e in Italia*, Osservatorio dell'Artigianato Regionale Piemonte, 2003
39. *Les tics i les transformacions de l'empresa catalana. Informe de recerca II*. Universitat Oberta de Catalunya. 2003
40. *L'Italia delle imprese. Rapporto 2005*. A cura di Daniele Marini. Fabio Bordignon, Fererido Ferraro, Daniele Marini, Giampaolo Pedron, Alessandro Rigoni, Venezia, 2005
41. L'ITALIA. 11 Vèneto, Touring Editore s.r.l., Milano, 2005
42. Martinez Gomez, Mora Segues, *Política Industrial i tecnològica. Principios básicos*, Edicions UPC, 2004
43. *Managing Innovation Within Networks*, Routledge, London, 1992
44. Mayo, Andrew, Lank, Elisabeth, *The Power of Learning*, Gestión 2000, Barcelona, 2000
45. Morandi, Rodolfo, *Storia della grande industria in Italia*, Giulo Einaudi editore s.p.a., Torino, 1959
46. Moreno, Marià, Pérez Anastasi, *La innovació a les petites empreses*

- catalanes. Les cooperatives de treball*, CIDEM, Barcelona, 2003
47. Nijkamp, Peter, Blaas, Eddy, *Comparative Regional Policies Impact Analysis: Ex Post Evaluation of the Performance of the European Regional Development Fund*, *Journal of regional science*, Vol. 35, n.4
48. Nord Est 2005. *Rapporto sulla società e l'economia*. A cura di Daniele Marini. Marsilio Editori s.a.p., Venezia, 2005
49. *Notte sull'addamento della economia veneta nel 2004*, Banca d'Italia, 2004
50. Pablo Peña Vendrell, *To Know or Not To Be*, Fundación DINTEL, 2001
51. *Pla 2005-2008 per a la Internacionalització de les empreses catalanes*, COPCA, Barcelona, 2004
52. *Piano regionale d'sviluppo 2005*, Regione Veneto, 2005
53. Porter, Michael E., *Ser competitivo. Nuevas aportaciones y conclusiones*, Deusto, Barcelona, 2003
54. Porter, Michael E., *The competitive Advantage of Nations*, Free Press, 1990
55. *Principles of Economics*, Macmillan, London, 1920
56. *Programma Regionale di Sviluppo 2005*, Regione Veneto, Giunta Regionale (Legge Regionale n. 35/2001), 2005
57. *Proposta de contingent 2004*, Pimec-Sefes, 2004
58. *Regione 2005-2010. Le priorità per il futuro del Veneto*, Confindustria Veneto, 2005
59. Rotwell R., *Successful industrial innovation: critical factors for the 1990's*, R&D Management, vol.22, n.3, 1992
60. Saren, M. A., *A Classification and Review of Models of the Intra-Firm Innovation Process*, R&D Management, Vol. 19, No.1, 1984
61. Saxenian A., *The Cheshire Cat's Grin: Innovation and Regional Development in England*, Technology Review, 1988
62. *SMEs: Employment, Innovation and Growth. The Washington Workshop*, OCDE, 1996
63. Solé Parellada, Francesc, *Introducción a la Política Industrial y Tecnológica en Europa*, Edita Documenta Universitaria Press, Barcelona, 1999
64. Tattara, Giuseppe. *Il piccolo que nasce dal grande*. FrancoAngeli s.r.l., Milano, 2001

65. Tugores, Juan, *Economía internacional. Globalización e integración regional*, McGraw-Hill, 2002
66. TRULLÉN, J. *Caracterización de los distritos industriales. El distrito industrial marshalliano en el debate actual sobre desarrollo regional y localización industrial*. Economía Industrial. Núm. 273. 1990.
67. *Veneto Impresa. Fotografia del sistema economico regionale*, Fondazione Leone Moressa per lo Studio e la valorizzazione dell'artigianato e piccola impresa, istituto di studi ricerche, 2004
68. *Veneto si racconta. Primo Rapporto Statistico 2004*
69. Win G. Biemans, *Managing Innovation Within Networks*, Routledge, London, 1992

- www.odce.org
- www.gencat.net
- www.veneto-pmi.it
- www.idescat.net
- www.istat.it
- www.bcn.es
- www.ine.es

* S'han consultat les pàgines WEB dels agents de suport dels annexes I i II
(veure camp "PLANA WEB" de les fitxes sintètiques)

ÍNDIX DE FITXES

Agents de l'espai de suport a Catalunya

	<i>Ref. Fitxa</i>
CIDEM	001//AS/C
Xarxa d'Assessors Tecnològics	002//AS/C
Xarxa de Centres Tecnològics	003//AS/C
Xarxa de Punts d'Innovació	004//AS/C
Xarxa de Trampolins Tecnològics	005//AS/C
Xarxa d'Inversors Privats	006//AS/C
Xarxa de Centres de Difusió Tecnològica	007//AS/C
Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica	008//AS/C
Pimec	009//AS/C
Foment del Treball Nacional	010//AS/C
Cambres de Comerç de Catalunya	011//AS/C
CERCA	012//AS/C
FCRI	013//AS/C
ICREA	014//AS/C
TECNOCERCA	015//AS/C
Europainnova	016//AS/C
AGAUR	017//AS/C
AIDIT	018//AS/C
FITEC	019//AS/C
CTT	020//AS/C
Promotors de la Propietat Industrial Intel·lectual	021//AS/C
DURSI	021//AS/C

Agents de l'espai de suport a Vèneto

	<i>Ref. Fitxa</i>
Regione Veneto	001//AS/V
Veneto Innovazione, Spa	002//AS/V
Veneto Sviluppo, Spa	003//AS/V
Confindustria Veneto	004//AS/V
CNA Veneto	005//AS/V
Confartigianato de Veneto	006//AS/V
Fondazione Nord Est	007//AS/V
CRACA	008//AS/V
EBAV	009//AS/V
Unioncamere Veneto	010//AS/V
Veneto Ricerca	011//AS/V
IRENE	012//AS/V
MIGLIORA.IT	013//AS/V
Distretti Italiani	014//AS/V
VEGA	
Galileo	
START	015//AS/V
SIAP Sap	016//AS/V
EQUIPE	017//AS/V
Venice International University	018//AS/V

Apindustria	019//AS/V
Treviso tecnologia	020//AS/V
Università degli Studi di Padova	021//AS/V
Clubinnovazione	022//AS/V
Veneto Nanotech / Civen	023//AS/V
Ritex	
Spinlab 1	
Tecnologia & Design	
Politecnico Calzaturiero	024//AS/V

Intervencions per a fomentar la innovació a Catalunya

Ref. Fitxa

Projectes innovació en disseny	001//PI/C
Projectes de societat de la informació	002//PI/C
Ajuts per a la realització de projectes d'innovació de processos (gestió i organització de la PIME)	003//PI/C
Ajuts per a la realització de projectes de subcontractació d'activitats de recerca industrial i desenvolupament pre-competitiu	004//PI/C
Ajuts per a la realització de projectes de subcontractació d'activitats d'innovació	005//PI/C
Projectes individuals	006//PI/C
Projectes conjunts	007//PI/C
Programa Gènesi	008//PI/C
Programa Innova	009//PI/C
Subvencions destinades a incentivar els plans d'actuació dels Centres Tecnològics	010//PI/C
Préstecs de l'Institut Català de Finances	011//PI/C
Ajuts per a la realització de projectes de xarxes inter-empresarials de cooperació	012//PI/C
Línia de finançament per a empreses de base tecnològica	013//PI/C
Incentius a la reorientació d'activitats productives per a empreses fortament exposades a la competència internacional	014//PI/C
Programa Capital Concepte	015//PI/C
Accel	016//PI/C
Convocatòria d'ajuts de suport als programes de doctorat amb participació del sector empresarial (SPDE).....	017//PI/C
Convocatoria ICREA Júnior Empresa 2006 (15 ajuts)	018//PI/C
Convocatòria d'ajuts postdoctorals	019//PI/C
Matins de la Innovació	020//PI/C
Incentius fiscals per projectes d'R+D i Innovació tecnològica	021//PI/C
Fòrum d'Inversió CIDEM	022//PI/C
Eines Bàsiques de Qualitat per innovar	023//PI/C
Projecte de Desenvolupament Estratègic de PIMES	024//PI/C
Premis de la Generalitat de Catalunya a la Innovació Tecnològica i a la Qualitat	025//PI/C
Premis Emprenedors	026//PI/C
Programa Crèixer	027//PI/C
Programa I+O	028//PI/C

Eurotooling 21	029//PI/C
<i>Intervencions per a fomentar la innovació a Vèneto</i>	<i>Ref. Fitxa</i>
Contributi a sostegno degli investimenti per la ricerca industriale nelle piccole e medie imprese	001//PI/V
Agevolazioni a sostegno degli investimenti per la ricerca industriale e lo sviluppo precompetitivo nelle PMI	002//PI/V
Misura 1.5 – Servizi alle imprese	003//PI/V
A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione – occhialeria	004//PI/V
A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione – auto-trasporto	005//PI/V
A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione – tintorie	006//PI/V
A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione – legno	007//PI/V
A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione – metalmeccanico	008//PI/V
Fondi di rotazione	009//PI/V
Contributivo per le ricerche e prove finalizzate allo sviluppo di prodotti innovativi commissionati a centri di ricerca e/o laboratori anche universitari edizione 2006	010//PI/V
Bando 598/94 - Ricerca industriale e sviluppo precompetitivo	011//PI/V
Istituzione di premi rivolti ad imprese industriali e artigiane per la realizzazione di “prodotti innovativi” – edizione 2006	012//PI/V
Fondi di retazione per la concessione di finanziamenti agevolati alle PMI	013//PI/V
III Edizione Giovane Impresa Innovativa	014//PI/V
Sviluppo o rimodulazione nuovo prodotto	015//PI/V
Sviluppo Organizzativo e Gestione Risorse Umane	016//PI/V
Ricerca universitaria per le imprese	017//PI/V
RicercaImpresa	018//PI/V
RicercaTroba	019//PI/V
StartCube	020//PI/V
StartCup	021//PI/V
e-KM DICAMO	022//PI/V
e-HUB: il marketplace per le tecnologie collaborative	023//PI/V
Auditech	024//PI/V
E-cluster	025//PI/V
Net Globo	026//PI/V
	027//PI/V

ANNEXES

Agents de l'espai de suport a Catalunya - ANNEX I

GENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT CIDEM	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Disseny de polítiques Coordinació dels agents Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Oferta de serveis	PLANA WEB www.cidem.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Organisme públic depenent del Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya	
OBJECTIUS / SERVEIS <i>Departament d'Innovació:</i> fomenta la innovació, l'excel·lència en qualitat, dóna suport a la creació d'empreses de base tecnològica, a la digitalització de les empreses que operen a Catalunya, i facilita el finançament en deute i capitalització de pimes, emprenedors i emprenedores. <i>Departament de Transferència Tecnològica:</i> fomenta la participació d'empreses catalanes als programes europeus d'R+D+I, és el responsable de la creació i articulació de la Xarxa de Centres Tecnològics i gestiona les altres xarxes que promouen la innovació tecnològica: Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica, Xarxa de Centres de Difusió Tecnològica, Xarxa de Trampolins Tecnològics, Xarxa de Vivers d'Empresa, Xarxa d'Assessors Tecnològics i Xarxa de Promotors de la Propietat intel·lectual i industrial. <i>Agència Catalana d'Inversions:</i> promociona Catalunya com a localització empresarial i gestiona i dóna suport als projectes d'inversió empresarial a Catalunya. <i>Departament de Desenvolupament Empresarial:</i> dóna serveis d'informació i assessorament empresarial, implantant actuacions sectorials i territorials.	
REF. FITXA: 001//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Xarxa d'Assessors Tecnològics (XAT)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport Oferta de serveis Oferta d'informació	PLANA WEB www.cidem.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Assessors tècnics sectorials amb un ampli coneixement del teixit industrial català	

que compten amb la infraestructura i suport del CIDEM (en mitjans humans i materials).

OBJECTIUS / SERVEIS

Els assessors tecnològics són especialistes de cadascun dels sectors que detecten possibles necessitats d'innovació de producte o procés productiu que permetran a l'empresa millorar la seva competitivitat aplicant les tecnologies existents i la seva posada en pràctica. L'assessor tecnològic pot ajudar en: diagnòstic tecnològic, estructura del projecte, cerca de proveïdors Tecnològics, gestió de la propietat intel·lectual i industrial, aliances tecnològiques nacionals i internacionals, finançament als projectes d'innovació tecnològica, compra/venda de tecnologia a nivell internacional català i actua en tots els sectors empresarials.

REF. FITXA: 002//AS/C

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA

AGENT

Xarxa de Centres Tecnològics (XCT)

(Ascamm, Cetemmsa, Ctm, Leitat, Aiica, Barcelonamedia, Ctae)

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Foment col·laboració inter-empresarial

Oferta de serveis

Oferta d'informació

R+D+i

PLANA WEB

www.ascamm.com

www.cetemmsa.es

www.ctm.com.es

www.leitat.com

www.aiica.com

www.barcelonamedia.org

www.ctae.org

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Entitats de suport tecnològic sense ànim de lucre

OBJECTIUS / SERVEIS

L'activitat dels centres tecnològics es focalitza en la transferència del coneixement generat en els centres públics i privats de recerca, i l'adaptació al llenguatge de l'empresa, a les característiques dels seus productes i a la demanda dels seus clients.

Aquests centres realitzen activitats de recerca aplicada, desenvolupament precompetitiu i serveis, i estan especialitzats en un tipus de tecnologia o sector, amb criteris d'excel·lència a nivell nacional i internacional, de forma que per la seva dimensió, grau de coneixement, especialització i recursos tecnològics els permet prestar serveis de suport a la innovació de forma continuada.

Els centres tecnològics ofereixen els següents serveis:

- Recerca aplicada
- Desenvolupament precompetitiu
- Serveis especialitzats (assaigs, assessorament, certificació...)
- Formació
- Difusió tecnològica

REF. FITXA: 003//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Xarxa de Punts d'Innovació (PIC)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta d'informació Disseny de polítiques	PLANA WEB www.cidem.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Organismes intermedis que actuen com a aliats estratègics del CIDEM.	
OBJECTIUS / SERVEIS Dissenyen i executen la política d'innovació i apropen a les PIMEs informació clau per a l'activitat empresarial. La xarxa PIC dissenya programes que s'ajusten a les necessitats del territori en el què actua i crea sinèrgies entre els integrants d'aquest teixit industrial. La xarxa PIC ofereix un servei personalitzat, gratuït i de qualitat acreditada amb la certificació amb la norma ISO 9001. Els serveis que ofereixen els PIC són: <ul style="list-style-type: none"> • Resoldre les consultes que plantegen les empreses i/o nous emprenedors. • Dissenyar i executar polítiques de promoció de la innovació: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Plans d'innovació. ◦ Dinamització de clústers. ◦ Projectes pilot per facilitar la incorporació per part de les empreses de noves tècniques avançades de gestió. ◦ Desenvolupament de proves pilot sobre tecnologies emergents en el territori. ◦ Foment de l'emprenedoria. ◦ Accions de sensibilització sobre aspectes vinculats amb la innovació i la tecnologia. 	
REF. FITXA: 004//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Xarxa de Trampolins Tecnològics (XTT) (Esade, Iese, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, La Salle, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat de Girona, Universitat Oberta de Catalunya, Universitat Rovira i Virgili)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Agent suport Oferta d'informació Oferta de serveis Incubació noves empreses	PLANES WEB www.esade.edu www.iese.edu www.centreinnovacio.fbg.ub.es www.uab.es www.salleurl.edu/parc www.upc.es

<p>http://trampoli.udg.es www.uoc.edu www.fundacio.urv.cat http://pinnova.upc.es/Innova/</p>
<p>TIPUS D'INSTITUCIÓ Universitats públiques o privades</p>
<p>OBJECTIUS / SERVEIS Els trampolins tecnològics són unitats de suport a la creació d'empreses basades en el coneixement o empreses de base tecnològica. L'objectiu d'aquesta xarxa és facilitar la creació d'empreses des de l'entorn universitari per tal de fomentar el dinamisme empresarial. Els trampolins, a banda de captar nous projectes i assessorar-los per convertir-los en empresa, inclouen també una sèrie d'iniciatives estructurades per donar suport empresarial des de les aules tals com: cursos de la carrera de com crear una empresa pròpia, xerrades d'ex-alumnes sobre les experiències en la creació d'empreses, concursos sobre plans de negoci, etc... Serveis que ofereixen són: -Assessorament dels aspectes legals: formes jurídiques, Estatuts, tràmits societaris i autònoms, vivers, incubadores, etc. -Assessorament en la creació del Pla d'empresa amb la finalitat d'aconseguir tres objectius: 1. Planificació estratègica. 2. Disposar d'una eina de referència per a la presa de decisions futures. 3. Obtenir fons de finançament. -Tutela i suport dels projectes en totes les seves fases: llavor, llançament, enlairament i creixement. -Assessorament i suport sobre el finançament més adient per a cadascuna de les fases de vida dels projectes de base tecnològica mitjançant tots els vehicles que hi ha al mercat: línies d'ajut a fons perdut, préstecs, avals, capital (fons públics i privats).</p>
<p>REF. FITXA: 005//AS/V</p>

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
<p>AGENT Xarxa d'Inversors Privats (XIP) Xarxa d'inversors d'ESADE Club d'inversors La SALLE Xarxa d'inversors del Programa Innova UPC Xarxa d'inversors d'AIJEC BCN BA Xarxa d'inversors d'IESE XIP Mataró XARXAP - Xarxa d'inversors d'ALTA PARTNERS BANCAT- Business Angels Network Catalunya GIP PIMEC CAPITAL BAXI XIPJEC</p>	

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Incubació noves empreses Disseny de polítiques	PLANES WEB www.esade.edu ; www.parclasalle.com ; http://pinnova.upc.es ; www.bcnba.com www.iese.edu ; www.laincubadora.com www.altapartners.es ; www.udg.es www.altapartners.com ; www.udg.es www.pimec.es ; www.laincubadora.com www.bancat.com ; www.aijec.es
TIPUS D'INSTITUCIÓ Universitats, entitats privades o públiques	
OBJECTIUS / SERVEIS <p>L'objectiu de la XIP és vincular recursos privats a les empreses en les seves fases de vida inicials. Les xarxes s'han creat per agilitzar i multiplicar les opcions de recerca de recursos per part de les empreses. La XIP neix amb l'objectiu de ser una plataforma de difusió de la inversió privada informal a Catalunya.</p> <p><i>Serveis que ofereix:</i></p> <p>La XIP engloba xarxes d'inversors diferencials geogràficament i en els serveis que presten. Actes vinculats al sector de la inversió privada informal i l'emprenedoria:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Esmorzars CIDEM Emprenedoria i Finançament -Programa de formació per a inversors -Fòrum d'Inversió CIDEM <p>Les diferents empreses que formen part de les xarxes, actuen oferint serveis de suport i invertint en les diverses fases d'activació de les start-up (llavor, llançament i desenvolupament). Alguns dels serveis oferts per les empreses són:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Assessorament i validació del Pla de Negoci. -Anàlisi de les necessitats financeres i definició de l'estratègia. -Identificació de punts forts i febles tant en general com específics per als potencials inversors seleccionats, així com preparació de contra-arguments adequats per a minimitzar l'efecte d'aquests darrers en la valoració. -Establiment d'un calendari de l'operació. -Recerca de les millors contraparts en funció de projecte i persona (millor empatia). -Completar l'equip directiu de l'empresa. -Impulsar una gestió professional de la companyia. -Estructurar el capital social amb els òrgans de govern adequats. -Facilitar la incorporació d'altres inversors privats, business angels o fons de capital risc. -Impulsar l'establiment d'acords estratègics que facilitin el desenvolupament del projecte. -Facilitar a l'empresa una xarxa de contactes per accelerar el desenvolupament del negoci. -Altres. 	
REF. FITXA: 006//AS/N	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Xarxa de Centres de Difusió Tecnològica (XCOT) (INCAVI, CECOT, FITEX, Fundació Institut Tecnològic de Lleida , Centre de difusió tecnològica de la Fusta i el Moble de Catalunya)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta informació Oferta serveis Intermediació PIME-Agent de suport Disseny de polítiques	PLANES WEB www.fes-etr.org www.gencat.net/darp/incavi.htm www.cecot.es www.fitex.es www.itl-direct.com www.cenfim.org
TIPUS D'INSTITUCIÓ Entitat privades sense ànim de lucre	
OBJECTIUS / SERVEIS La seva activitat està focalitzada en la millora de la competitivitat de les empreses, mitjançant el foment i la difusió de la innovació i la tecnologia i la prestació de serveis tecnològics , entre els quals no hi figura la recerca d'una manera significativa. Els serveis tècnics que faciliten els CDT, es poden classificar en: <ul style="list-style-type: none"> • Promoció i difusió de tecnologia • Informació/assessorament • Formació • Serveis tecnològicament avançats La Xarxa de Centres de Difusió Tecnològica	
REF. FITXA: 007//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica (XIT) Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica - Comissionat per a Universitats i Recerca. Universitat Autònoma de Barcelona Universitat de Barcelona Universitat de Girona Universitat de Lleida Universitat de Vic	

Universitat Politècnica de Catalunya Universitat Pompeu Fabra Universitat Ramon Llull Universitat Rovira i Virgili Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries Consell Superior d'Investigacions Científiques	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ R+D+i	PLANES WEB www.cidem.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Universitats, empreses privades i centres tecnològics.	
OBJECTIUS / SERVEIS La Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica està formada per unitats i grups de recerca amb capacitat de prestar serveis d'innovació tecnològica a les empreses de Catalunya. L'objectiu d'aquesta xarxa és potenciar el mercat de la subcontractació d'R+D a Catalunya per tal d'incrementar la capacitat d'innovació de les empreses.	
REF. FITXA: 008//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT 	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Oferta de serveis Oferta d'informació Intermediació PIME-Agent de suport Intermediació PIME-Mercat	PLANA WEB www.pimec.es
TIPUS D'INSTITUCIÓ Pimec és la patronal catalana que representa les micro, les petites i les mitjanes empreses de tots els sectors.	
OBJECTIUS / SERVEIS - La representació institucional de les PIMEs ^o . - L'establiment d'acords de col·laboració amb grans companyies per aconseguir les millors condicions econòmiques per al conjunt de les empreses associades en temes com telefonia, electricitat, etc. - La prestació d'una sèrie de serveis dissenyats a mida de les PIMEs per tal de facilitar-ne la gestió empresarial a través de les àrees que en aquest web trobareu detallades.	

Els ajuts per a projectes d' **innovació** financien els següents tipus de projectes:

Ajuts per a la millora de la productivitat i la logística, tenen l'objectiu de finançar projectes de producció i logística en petites i mitjanes empreses catalanes que representin una innovació clara respecte a la forma d'operar tradicional, al sector o a l'àrea geogràfica, la incorporació de noves tècniques organitzatives en la gestió de la cadena de subministrament inclosa la fàbrica, així com aplicació de tècniques avançades de desenvolupament de producte.

- **Ajuts per a la implantació en metodologies en gestió de la innovació**, van dirigits a la implantació de metodologies i eines de gestió d'innovació (generació de nous conceptes, innovació en producte o procés, innovació en comercialització i màrqueting i gestió del coneixement i de la tecnologia) i a la realització de diagnòstics orientades a detectar oportunitats de millora en el sistema de gestió de la innovació.

REF. FITXA: 009//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Foment del Treball Nacional	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport Intermediació PIME-Mercat Oferta de serveis Oferta d'informació	PLANA WEB www.foment.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Patronal catalana que representa a les empreses grans i mitjanes de tots els sectors.	
OBJECTIUS / SERVEIS -La postulació d'un marc favorable als interessos generals de l'activitat productiva de manera que tingui estímuls per a invertir i sigui capaç de crear ocupació estable. -Estar prop de les A.A.P.P per a promoure els canvis normatius adequats, modificar els inadequats i evitar els quals siguin innecessaris o lesius. -Prestar serveis directes. Els més habituals són els d'assessoria en l'àmbit laboral, fiscal, econòmic, mediambiental, comerç exterior, innovació i noves tecnologies, formació, legal, comunicació i documentació. En referència a la innovació, Foment del treball els principals objectius són: -Incorporar a les Pymes en la cultura europea de la innovació.	

- Col·laborar en la consolidació de la Societat de la Informació.
- Clarificar i simplificar els procediments per als processos de certificació de projectes i sistemes de gestió d'I+D.
- Incrementar els instruments de política fiscal i simplificar la normativa actual.
- Equilibrar el suport del sector públic als projectes empresarials, fomentant el pes relatiu del sector privat.
- Simplificar i difondre els tràmits burocràtics per a l'obtenció d'ajudes, subvencions.

REF. FITXA: 010//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT Cambres de Comerç de Catalunya	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta de serveis Oferta d'informació Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Mercat Intermediació PIME-Agent de suport	PLANA WEB www.cambrescat.es
TIPUS D'INSTITUCIÓ Òrgans consultius i de col·laboració amb l'administració pública i de servei a les empreses, integrades per totes les empreses i professionals autònoms de Catalunya.	
OBJECTIUS / SERVEIS Les cambres tenen els següents <i>objectius</i> : <ul style="list-style-type: none"> -Assessorament i suport jurídic i normatiu. -Representació i intermediació amb les administracions públiques i en els principals organismes i institucions camerals de tot el món.. -Resolució de conflictes mercantils La Cambra ofereix una ampla gamma de <i>productes i serveis</i> : <ul style="list-style-type: none"> -Solucions Internet i noves tecnologies -Facilita el posicionament de les empreses en el conjunt de la Unió Europea. -Informació periòdica de l'evolució dels sectors. -Suport a l'internacionalització de les empreses -Serveis de Borsa d'Oportunitats, Informes Comercials, Borsa de Subcontractació i Catàleg de la Subcontractació Industrial - Formació Continua -Jornades i Seminaris -Publicacions -Informació sobre la legislació -Oferta d'informació de les eines per poder incorporar activitats d'R+D+I 	
REF. FITXA: 011//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT CERCA	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Coordinació dels agents	PLANA WEB http://www10.gencat.net/agaur_web/AppJava/catala/a_info.jsp?contingut=pcentresracerca
TIPUS D'INSTITUCIÓ El programa CERCA és la primera línia d'actuació de la futura agència nacional de recerca que crearà el Parlament de Catalunya i que tindrà el mateix rang institucional que les oficines i els consells equivalents a altres països dels nostre entorn.	
OBJECTIUS / SERVEIS Pretén agrupar, coordinar i visualitzar les activitats dels centres i instituts de recerca independents creats durant els darrers anys i que fins ara no disposaven d'una institució comú. Les línies principals d'actuació són: <ul style="list-style-type: none"> - Construir un model de gestió a partir de les experiències dels centres CERCA que augmenti el rendiment de l'inversió pública i privada. - Donar visibilitat al conjunt dels centres i assegurar que la recerca que realitzin assoleixi el màxim impacte possible. - Vetllar per la interacció profitosa dels centres i instituts de recerca amb la resta del sistema català de ciència i tecnologia i, en especial, amb els sistema universitari. - Simplificar la gestió entre Govern de la Generalitat i els centres, reduint el nombre d'interlocutors. - Explotar les sinèrgies entre els centres de disciplines diferents, tant a nivell de gestió com de transferència tecnològica. - Assistir al Departament d'Universitats, Recerca i Societat de l'Informació en el procés de creació de nous centres, en la seva avaluació i en decisions sobre el seu finançament. 	
REF. FITXA: 012//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT FCRI (Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Disseny de polítiques Coordinació dels agents R+D+i	PLANA WEB www.fcri.es
TIPUS D'INSTITUCIÓ Institució privada sense afany de lucre	

OBJECTIUS / SERVEIS

Contribuir a l'articulació del conjunt dels elements del Sistema Català de Recerca i Innovació, així com promoure un major reconeixement de la importància de la ciència.

L'FCRI dóna suport a les activitats d'R+D afavorint la millora de la seva qualitat, potenciant l'atracció i retenció del talent científic i promovent la transferència dels resultats de la recerca a l'entorn productiu, com a instrument d'impuls de la innovació i la competitivitat de les empreses. La promoció de la comunicació i divulgació de la ciència i la tecnologia, i la promoció de l'esperit científic i emprenedor, especialment entre els joves, són també objectius d'aquesta institució.

L'FCRI compta amb un Pla Estratègic 2005-2009 que defineix els quatre eixos prioritaris d'actuació:

- *Innovació: Recerca i Entorn Productiu*

Estimular els processos de transferència de coneixement, afavorint la cultura emprenedora

- *Recerca: Atracció i Suport al Talent Científic*

Millorar els serveis al l'abast dels científics i la qualitat dels entorns en què es desenvolupa la seva activitat.

- *Divulgació: Ciutadania i Ciència*

Divulgació de la ciència i la tecnologia a la societat catalana

- *Assessorament en Polítiques del Coneixement*

Assessorament en polítiques públiques de ciència, tecnologia i innovació.

REF. FITXA: 013//AS/C

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA

AGENT
ICREA

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ
R+D+i
Coordinació dels agents

PLANA WEB
www.icrea.es

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Fundació impulsada conjuntament pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) i per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), i regida per un Patronat.

OBJECTIUS / SERVEIS

Potenciar la recerca a Catalunya, en qualsevol àmbit del saber. Els investigadors d'ICREA treballen en cooperació amb els de les universitats o altres centres de recerca radicats a Catalunya.

Les activitats d'ICREA des de la seva fundació, l'any 2001, queden reflectides a la seva memòria anual.

REF. FITXA: 014//AS/C

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
PROGRAMA TECNOCERCA	 Com trobar proveïdors de tecnologia?
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Agent de suport Intermediació PIME-Universitat	PLANA WEB www.cidem.com/tecnocerca
TIPUS D'INSTITUCIÓ Portal d'Internet	
OBJECTIUS / SERVEIS El Tecnocerca és un directori virtual de les unitats de recerca d'universitats, centres tecnològics i empreses privades que disposen d'oferta d'activitats R+D o serveis tecnològics altament especialitzats adreçats a les empreses i que tenen una trajectòria consolidada en aquestes activitats amb volums de facturació significatius.	
REF. FITXA: 015//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT europainnova	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Agent de suport Oferta d'informació	PLANA WEB www.europainnova.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Portal d'Internet	
OBJECTIUS / SERVEIS Donar informació a les empreses en l'àmbit de la innovació i la tecnologia en els següents àmbits: <ul style="list-style-type: none"> - Gestió de la innovació i de la tecnologia - Deduccions fiscals per recerca, Desenvolupament i innovació tecnològica - Finançament - Formació Avís d'Ajuts és un servei que des d'europaINNOVA posa a la disposició de les empreses i que mostra les noves convocatòries d'ajuts que es publiquen al DOCE, al BOE, al DOGC y ara també al BOIB, el mateix dia de la seva publicació.	
REF. FITXA: 016//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT AGAUR (Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Universitat Oferta d'informació Oferta de serveis	PLANA WEB www.gencat.net/agaur/
TIPUS D'INSTITUCIÓ Organisme públic	
OBJECTIUS / SERVEIS Execució de les polítiques de la Conselleria d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació i dotar de serveis a les persones i les institucions que constitueixen el sistema universitari i de recerca a Catalunya. Alguns dels serveis que ofereix són: <ul style="list-style-type: none"> - Publicació i gestió d'ajuts i programes vigents relacionats amb l'R+D+i. - Avaluació de les sol·licituds que millor s'adapten als requisits i criteris de valoració de les diferents convocatòries competitives que gestiona. - Serveis en línia. - Altres. 	
REF. FITXA: 017//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT AIDIT	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta de serveis Intermediació PIME-Agent de suport	PLANA WEB www.e-aidit.com
TIPUS D'INSTITUCIÓ Entitat creada per la Universitat Politècnica de Catalunya i la Universitat Politècnica de Madrid.	
OBJECTIUS / SERVEIS L'activitat principal és la Certificació de projectes d'R+D+i realitzats per empreses de qualsevol mida i sector d'activitat.	
REF. FITXA: 018//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT FITEC	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Universitat Oferta d'informació	PLANA WEB www.fitec.org
TIPUS D'INSTITUCIÓ Empresa privada	
OBJECTIUS / SERVEIS FITEC es constitueix com a l'espai R+D+I als diferents escenaris d'interrelació i intercanvi entre el món de l'empresa i la recerca. Aquest espai es configura com un punt de trobada entre científics i creadors de noves tecnologies que posa a disposició dels empresaris i inversors totes les innovacions científicotecnològiques. Serveis: <i>A l'empresa:</i> - Ofereix a l'empresa l'oportunitat de conèixer l'oferta existent en la contractació de serveis en R+D. - Organitza jornades tècniques sobre transferència de tecnologia i innovació <i>A l'universitat:</i> - ofereix a la universitat i centres de recerca una zona d'exposició exclusiva per divulgar i potenciar la seva activitat de recerca científicotecnològica cap al món empresarial. - Selecciona i dona a conèixer potencials contactes provinents del món empresarial interessats en la innovació de cada sector en concret. - Organitza jornades tècniques sobre transferència de tecnologia i innovació.	
REF. FITXA: 019//AS/C	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT CTT (Centre de transferència de Tecnologia)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Universitat Oferta d'informació Oferta serveis	PLANA WEB www.ctt.upc.edu
TIPUS D'INSTITUCIÓ Ens depenent de la UPC (Universitat Politècnica de Catalunya).	

OBJECTIUS / SERVEIS

Promoure la innovació i el progrés tecnològics mitjançant la transferència dels resultats de la recerca i de la tecnologia que es desenvolupen a la UPC envers les empreses, les organitzacions socials i la resta de la societat.

Serveis a l'empresa:

- *Oferta tecnològica*: Consisteix en una base de dades on es recullen la tecnologia i les capacitats científiques i tècniques generades a la Universitat Politècnica de Catalunya que estan en condicions de transferir-se a empreses o altres institucions que formen part del teixit social i industrial.

- *Oferta de patents*: Mostrar les patents de la Universitat des de l'any 1996 fins a avui. Mitjançant aquest portal, es poden visualitzar les patents d'una tecnologia concreta, d'un autor o les que responen a una cerca

REF. FITXA: 020//AS/C

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA**AGENT**

Promotors de la Propietat Industrial Intel·lectual

(Xarxa PPI)

CIDEM

Universitat de Barcelona (UB)

Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

Universitat de Girona (UdG)

Universitat Ramon Llull (URL)

Universitat Rovira i Virgili (URV)

per paraula clau. D'aquesta manera, la Universitat s'acosta més a l'empresa: per una banda, dona a conèixer resultats de la recerca i, per l'altra, ofereix l'opció de transferir-los.

- *Ens de recerca i parcs tecnològics*: Dur a terme actuacions específiques de recerca i de transferència de resultats de la recerca.

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Intermediació PIME-Universitat

Oferta d'informació

PLANA WEB

www.cidem.com

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Conjunt d'universitats i ens públic

OBJECTIUS / SERVEIS

Sensibilitzar els investigadors universitaris sobre la protecció de la innovació a la universitat i ajudar a explotar el coneixement a través de llicència i/o venda de patents i coneixement.

REF. FITXA: 021//AS/C

AGENT DE SUPORT A LES PIME - CATALUNYA	
AGENT DURSÍ (Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ R+D+i Coordinació dels agents Intermediació PIME-Universitat	PLANA WEB http://www10.gencat.net/dursi
TIPUS D'INSTITUCIÓ Departament de la Generalitat de Catalunya	
OBJECTIUS / SERVEIS -Assegurar la qualitat del sistema universitari català i garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a la formació superior. -Assolir un sistema de ciència, tecnologia i innovació d'alt nivell que contribueixi al progrés de Catalunya i que sigui competitiu amb els dels països de l'entorn. -Impulsar l'adaptació de Catalunya a la societat de la informació i estimular-ne l'accés de totes les persones, empreses i institucions. -Assolir més presència de la llengua i dels continguts catalans en els àmbits científic i de les noves tecnologies relacionades amb la societat de la informació.	
REF. FITXA: 022/AS/C	

Agents de l'espai de suport a Vèneto - ANNEX II

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Regione Veneto	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Disseny de polítiques Concessió d'ajuts financers	PLANA WEB www.regione.veneto.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ Institució pública d'autogovern del Vèneto	
OBJECTIUS / SERVEIS Predisposició i gestió de les accions regionals amb la finalitat de donar suport directe al desenvolupament, qualificació i innovació de la petita i mitjana empresa; suport als districtes productius; promoció de l'emprenedoria juvenil i femenina.	
REF. FITXA: 001//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Veneto Innovazione, Spa	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Disseny de polítiques Intermediació PIME-Agent de suport Coordinació dels agents Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Mercat Oferta d'informació	PLANA WEB www.venetoinnovazione.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ Societat anònima sense ànim de lucre amb participació majoritària de la Regione Veneto.	
OBJECTIUS / SERVEIS Veneto Innovazione actua l'àmbit de: <ul style="list-style-type: none"> - Coordinació de les iniciatives en el camp de la recerca, la innovació i els serveis a les empreses; sigui l'agregació de PIMEs en projectes específics de transferència de tecnologia, coneixement i competències. - Servei de gestió de projectes d'innovació per a empreses. - Serveis de transferència de tecnologia entre empreses i centres de recerca. - Assistència per al disseny, gestió i avaluació de polítiques regionals. - Promoció de la relació empresa-universitat. - Promoció i suport per al treball en xarxa entre empreses. - Foment i suport als clústers. - Promoció internacional de projectes i productes innovatius. 	
REF. FITXA: 002//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Veneto Sviluppo, Spa	 Veneto Sviluppo finanziaria regionale
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Agent de suport	PLANA WEB www.venetosviluppo.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ Societat anònima amb participació majoritària de la Regione Veneto.	
OBJECTIUS / SERVEIS L'operativitat de Veneto Sviluppo es pot resumir essencialment en tres "àmbits operatius": 1)Gestió d'instruments i ajuts a les PMI Vènetes. 2)Concessió de garanties sobre finançament a mitjà termini. 3)Operacions sobre els capital risc.	
REF. FITXA: 003//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Confindustria Veneto	 CONFINDUSTRIA VENETO
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Disseny de polítiques Concessió d'ajuts Foment col•laboració inter-empresarial Oferta d'informació	PLANA WEB www.confindustria.veneto.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ La Federazione Regionale degli Industriali del Vèneto està constituïda per els empresaris Vènets d'avui, a través de les Associacions/Unions Territorials de la Regió. La Federació no té natura comercial i no persegueix fins lucratis.	
OBJECTIUS / SERVEIS La seva missió es caracteritza pels següents objectius: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Representar i tutelar als operadors industrials. ✓ Descentralitzar la organització de l'Estat. ✓ Participar en la formació dels Organismes confederals. ✓ Desenvolupar activitats d'estudi i de recerca. ✓ Estudiar, proposar i promoure les accions coherents amb les polítiques comunitàries d'interès regional. 	
REF. FITXA: 004//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT CNA Veneto (Confederazione Nazionale dell'Artigianato e della Piccola e Media Impresa)	 Confederazione Nazionale dell'Artigianato e della Piccola e Media Impresa
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts Intermediació PIME-Agent de suport Foment col·laboració inter-empresarial	PLANA WEB www.cna.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ És una entitat privada i autònoma de representació de la empresa italiana, amb particular referència l'artesanat i a les PIME.	
OBJECTIUS / SERVEIS El CNA està augmentant la iniciativa per a sostenir l'accés de les empreses artesanes i les PIME a la recerca i a la innovació. El CNA té els següents objectius: <ol style="list-style-type: none"> 1) Reducció de la pressió fiscal. Federalisme i simplificació burocràtica. 2) Suport a les PIME 3) Suport a la qualitat i a l'innovació, a la recerca, i a la cooperació entre les PIME. 4) Formació professional i empresarial. 5) Suport al passatge generacional a les PIME. 6) Promoció comercial a fires (internacionalització) amb majors recursos públics per a les PIME. 7) Una política del treball més flexible i "concertada", per a reduir el pes fiscal del cost de treball i crear més llocs de treball qualificats. 8) Aplicació de la llei sobre la subcontractació i tutela del "made in Italy". 	
REF. FITXA: 005//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Confartigianato de Veneto	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport	PLANA WEB www.confartigianato.veneto.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ És una organització autònoma, fundada sobre el principi de la lliure adhesió i oberta a totes les regions, sectors i cultures de l'emprenedoria artesana i les PIME.	
OBJECTIUS / SERVEIS Els serveis que ofereix són: <ul style="list-style-type: none"> - Informació. - Representació dels interessos generals. - Relació amb les contraparts a negociar i les Institucions. 	

- Promoure la cultura d'empresa, el desenvolupament dels mercats, la recerca i la innovació.
- Promoure els processos organitzatius i agregatius que, fent sistema, projecten els teixit productiu cap a les noves oportunitats del mercat.

REF. FITXA: 006//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO

AGENT

Fondazione Nord Est

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Oferta d'informació

PLANA WEB

www.fondazione Nordest.net

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Per Nord Est s'entén l'àrea geogràfica formada per les regions de Friuli-Venezia Giulia, Trentino-Alto Adige e Vèneto. La Fondazione Nord Est és una fundació formada per socis de natura pública i privada.

OBJECTIUS / SERVEIS

Els seus objectius són:

- Crear les condicions per a que el Nord Est sigui reconeguda com un àrea forta
- Proposar solucions concretes als problemes de l'àrea.
- Esdevenir interlocutor amb l'Unió Europea per a les polítiques regionals.
- Fornir instruments d'anàlisi sobre l'àmbit productiu.
- Valoritzar els recursos intel·lectuals present a l'àrea.

Les principals activitats són:

- Realitzar documents d'anàlisi.
- Realitzar recerques i estudis sobre temes d'interès del Nord Est.
- Elaboració de propostes de solució per als problemes específics de l'àrea.
- Constitució d'un observatori permanent de les àrees fortes, que puguin comparar entre elles, amb característiques similars al Nord Est.
- Gestionar a nivell nacional i internacional, **sistemes que afavoreixen a les empreses l'accés a la innovació, racionalització i integració dels centres de recerca, la innovació i la transferència tecnològica, els serveis i la formació, també qualificant l'acció dels subjectes intermediaris.**

REF. FITXA: 007//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT CRACA	 C.R.A.C.A.
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts Intermediació PIME-Agent de suport Oferta d'informació Foment col·laboració inter-empresarial	PLANA WEB www.csmq.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ El CRACA és una societat privada constituïda per iniciativa de la FRAV i el Confartigianato del Veneto.	
OBJECTIUS / SERVEIS El CRACA neix amb l'objectiu de promoure i difondre "formes associatives" entre empreses artesanes i afavorir el consolidació i el creixement econòmic i social de les cooperatives, dels consorcis operants en la regió del Vèneto. Les àrees d'activitat sobre les que actualment CRACA treballa són: <ul style="list-style-type: none"> - Recerca i Desenvolupament. - Organització, cultura i qualitat i de l'innovació. - Àmbit regulatiu i institucional. Polítiques públiques. - Cooperació, promoció i internacionalització. - Desenvolupament sostenible. - Informació i tecnologia de la informació. 	
REF. FITXA: 008//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT EBAV (Ente Bilaterale dell'Artigianato Veneto)	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts Intermediació PIME-Agent de suport Foment col·laboració inter-empresarial	PLANA WEB www.ebav.veneto.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ És una associació privada parasindical que neix de l'acord entre les Associacions artesanes (Confiartigianato i CNA) i els sindicats (Cgil, Cisl, Uil) del Vèneto.	
OBJECTIUS / SERVEIS L'EBAV, que en la "bilateralitat" té el seu fonament, té l'objectiu de millorar les condicions de vida i de treball dels emprenedors artesans i dels seus empleats. A tal fi ofereix una sèrie de serveis i prestacions a les empreses i als treballadors artesans. Entre els seus serveis destaca: Concessió d'ajuts per a empreses i empleats per a donar suport a la innovació qualitat, formació, etc.	
REF. FITXA: 009//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Unioncamere Veneto	 Unioncamere del Veneto
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Concessió d'ajuts Intermediació PIME-Agent de suport Intermediació PIME-Mercat Oferta d'informació	PLANA WEB www.ven.camcom.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ És la entitat que uneix a totes les 7 Cambres de Comerç (Belluno, Padova, Vicenza, Venezia, Rovigo, Treviso, Verona) que operen a la regió del Vèneto.	
OBJECTIUS / SERVEIS Ofereix un servei d'informació i assistència als emprenedors i especialment a les PIME amb la finalitat de afavorir la seva inserció en el Mercat Únic Europeu i a tots els mercats del món. Els serveis: <ul style="list-style-type: none"> - Activitats promocionals i de qualificació del sistema econòmic. - Serveis de regulació del mercat. - Anàlisis i estudis econòmics. - Serveis de certificació i de publicitat de les empreses. - Activitats de desenvolupament de les infraestructures territorials. 	
REF. FITXA: 010//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Veneto Ricerca	 Veneto Ricerca
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Intermediació PIME-Universitat	PLANA WEB www.venetoricerca.net
TIPUS D'INSTITUCIÓ Portal d'internet	
OBJECTIUS / SERVEIS És un portal on l'objectiu de fer accessibles a les empreses, centres i persones projectes europeus i programes de ajut referents a la recerca i la innovació.	
REF. FITXA: 011//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT IRENE (Italian Relay Centre North East)	

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta de serveis Intermediació PIME-Universitat Incubació noves empreses	PLANA WEB www.venetoinnovazione.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ És un dels partner de la xarxa europea IRC. És el centre de connexió per a la innovació i la transferència tecnològica transnacional per a les regions Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Marche, Trentino-Alto Adige e Vèneto. Entre els seus partner es troba l'institut Veneto Innovazione SpA	
OBJECTIUS / SERVEIS La seva missió és la de facilitar la transferència tecnològica i la innovació, involucrant empreses i centres de recerca amb l'objectiu de promoure i sostenir les col·laboracions tecnològiques internacionals. Serveis: <ul style="list-style-type: none">- Assistència i consultoria envers a la indústria i a la recerca per a treure avantatge de l'aplicació de tecnologies innovatives.- Promoure la innovació i la transferència de tecnologia vers les empreses.- Start-up i creixement de les empreses.- Participació en projectes europeus.- Recerca i desenvolupament tecnològic Els serveis s'adrecen a: <ul style="list-style-type: none">- Empreses, en particular PIMEs, que tinguin necessitat d'innovar-se o de proposar al mercat les tecnologies desenvolupades internament.- Universitats i centres de recerca que tinguin interès d'exportar vers al món productiu els resultats tecnològics dels propis laboratoris.	
REF. FITXA: 012//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT MIGLIORA.IT	 MIGLIORA.IT
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ	PLANA WEB
Oferta d'informació	www.migliora.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ	
Portal d'internet	
OBJECTIUS / SERVEIS	
És un portal creat amb l'objectiu de fornir d'informacions de forma completa, accessible sobre els temes de :	
<ul style="list-style-type: none">- Innovació- Qualitat- Ambient i Energia- Seguretat	
REF. FITXA: 013//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT Distretti Italiani	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta d'informació Foment col•laboració inter-empresarial	PLANA WEB www.clubdistretti.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ És una associació formada per Associacions de categoria dels industrials i artesans, per organitzacions sindical, cambres de comerç, centres de serveis a les empreses, i totes les estructures que desenvolupen les seva activitat a nivell local a prop dels operadors econòmics.	
OBJECTIUS / SERVEIS Els objectius són: <ul style="list-style-type: none"> - Promoure la connexió, intercanvi d'informació i experiències entre els diferents districtes industrials. - Promoure la relació amb els centres decisors de la política industrials a nivell nacional i comunitari. - Promoure les relacions internacionals amb altres districtes industrials. - Promoure estudis en el camp econòmic i connexions entre els operadors institucionals, econòmics, culturals i científics. - Promoure iniciatives i serveis di comú interès dels Socis. 	
REF. FITXA: 014//AS/V	

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO	
AGENT VEGA Galileo START	
ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ Oferta de serveis R+D+i Foment col•laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport	PLANA WEB www.vegapark.ve.it www.galileopark.it www.parcoverona.it
TIPUS D'INSTITUCIÓ Parcs tecnològics a l'àrea Vèneta.	
OBJECTIUS / SERVEIS Les principals funcions d'aquest parcs tecnològics són: <ul style="list-style-type: none"> - Afavorir el creixement de la cultura innovativa, emprenedora i de desenvolupament sobre el territori. - Donar sortida professional per als joves llicenciats en àrees de recerca i innovació. - Connectar el món de la empresa amb els de l'Universitat i la recerca. 	

- Divulgació de la innovació i transferència dels resultats de la recerca aplicada.
- Serveis per al innovació a les empreses i els districtes industrials.
- Assistència per a obtenir finançaments públics i ajuts als projectes d'innovació i outsourcing de projectes d'innovació complexes.

REF. FITXA: 015//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO

AGENT
SIAV SapCONFINDUSTRIA
Veneto SIAV S.P.A.

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Intermediació PIME-Agent suport

Oferta de serveis

Foment col·laboració inter-empresarial

PLANA WEB

www.siaav.net

TIPUS D'INSTITUCIÓ

És una societat anònima que funciona com a Societat de Serveis del sistema Confindustria Veneto.

OBJECTIUS / SERVEIS

Els serveis s'estructuren en tres àrees:

- *Area Estructures Associatives*: serveis relatius a la formació i implementació de dots managerials, formació per al joves, formació per a les noves tecnologies, preparació de la documentació per a finançaments europeus, nacionals i regionals.
- *Area Empreses*: Serveis relatius a la qualitat, ambient, **innovació**. Assistència i gestió de projectes i gestió de la relació amb entitats públiques.
- *Area Projectes Innovatius*: Difusió de **processos de desenvolupament innovatiu**, seguretat del producte, protecció mediambiental, qualitat total, formació contínua. Foment de la col·laboració amb organismes i universitats.

REF. FITXA: 016//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO

AGENT
EQUIPE

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Intermediació PIME-Agent de suport

Oferta de serveis

PLANA WEB

www.equipeveneto.it

TIPUS D'INSTITUCIÓ

És una societat de responsabilitat limitada i promoguda per la CNA.

OBJECTIUS / SERVEIS

L'objectiu és el de promoure, informar i assistir a les empreses per a aconseguir ajusts financers i aportacions econòmiques per a temes de: qualitat, innovació, seguretat i impacte ambiental.

La seva funció és fer de portal de la ATI "Veneto Qualità", subjecte gestor encarregat de la Regione Veneto per el servei de divulgació, gestió, instrucció de la pràctica de finançament en matèria de qualitat, innovació, seguretat, impacte ambiental previstos pels anuncis Regionals i comunitaris finançats per la Regió Veneto.

REF. FITXA: 017//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO**AGENT**

Venice International University
(Università Ca' Foscari Venezia)

VENICE ■ INTERNATIONAL UNIVERSITY

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Oferta d'informació

PLANA WEBwww.univiu.org**TIPUS D'INSTITUCIÓ**

Universitat privada subvencionada per fons públics del govern local, de l'estat i de la UE.

OBJECTIUS / SERVEIS

El VIU centra les seves activitats en dos temes complementaris:

- Estudi de l'impacte de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, com a nou instrument per al desenvolupament de les PIME.
- Potencial de la web en la redefinició dels mecanismes d'innovació, desenvolupant metodologies per distance learning i collaborative learning.

El programa **Tedis** es centra en l'anàlisi dels districtes industrials italians i les PIMES amb l'objectiu d'identificar els trets específics de la seva competitivitat per tal de replicar el seu model a altres països. Els centre desenvolupa tres principals eixos:

- Impacte de la TIC sobre els clústers locals.
- La internacionalització de les PIME
- El rol de el disseny i la creativitat en les empreses i a nivell de comunitat.

REF. FITXA: 018//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO**AGENT**

Apindustria

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Intermediació PIME-Agent de suport

Intermediació PIME-Mercat

Foment col·laboració inter-empresarial

Concessió d'ajuts

Oferta informació

PLANA WEBwww.apindustria.vi.itwww.apindustriavenezia.itwww.apipadova.netwww.api.bergamo.it**TIPUS D'INSTITUCIÓ**

Associació industrial privada per a les PIME

OBJECTIUS / SERVEIS

Té l'objectiu de tutelar i donar suport exclusivament a les PIME. Serveis:

- Concedir crèdits per a projectes innovadors i fer de tràmit amb els ajusts que concedeix la administració pública.
- Transmetre informació a les PIME relacionada amb la innovació (marca i patents, parcs científics i tecnològics, programes europeus, etc.)

REF. FITXA: 019//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO**AGENT**

Treviso tecnologia

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ**PLANA WEB**www.tvtecnologia.it**TIPUS D'INSTITUCIÓ**

Intermediació PIME-Agent de suport

Intermediació PIME-Mercat

Oferta de serveis

Foment col·laboració inter-empresarial

OBJECTIUS / SERVEIS

Innovació i transferència de tecnologia. Creació d'un network entre el món de la recerca, de la universitat, del comerç electrònic i de les institucions públiques. En aquest sentit destaca el programa **TIGER** té com a base la idea que els salts innovatius es poden aconseguir sobretot quan es transfereixen tecnologies i solucions entre sectors diversos. Amb aquest objectiu ofereix a les empreses les eines (instruments i personal) necessàries per a poder interactuar.

Serveis tecnològics TIC. Desenvolupament de sistemes, disseny de software, serveis multimèdia, web sites, etc.

Formació empresarial i managerial. Formació especialitzada a tècnics i mànagers.

Tutela de la propietat industrial. Gestió de patents i comercialització dels productes més innovatius.

REF. FITXA: 020//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO**AGENT**

Università degli Studi di Padova

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ**PLANA WEB**

R+D+i

www.unipd.it

Incubació noves empreses

Oferta de serveis

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Universitat pública

OBJECTIUS / SERVEIS

-Area transferència de tecnologia: Té l'objectiu de promoure i explotació econòmica del know-how desenvolupat a l'interior de la Universitat i la transferència tecnològica de la Universitat al món de l'empresa.

-Servei de patents: Segueix el procediment de desenvolupament, l'administració i la protecció de les patents basades en tecnologia produïda a l'interior de la Universitat, en conformitat amb el "reglament patents".

-Activació de spin-off: L'Area Trasferimento di Tecnologia forneix de consultoria econòmico-gestional als que proposen les spin-off i els ajuda en la redacció del pla d'empresa i en els contactes amb els partners industrials i financers.

-Recerca universitària per a les empreses: L'empresa ofereix consultoria científica i tecnològica per a resoldre possibles problemes que puguin presentar-se a les empreses. A més, s'ha construït una base de dades on es relaciona l'anàlisi de la demanda de recerca i innovació tecnològica de part de les empreses del territori i l'oferta de recerca i innovació tecnològica desenvolupada dins dels departaments de la Universitat de Padova.

-Incubador universitari d'empresa Start Cube

És una estructura creada per ajudar al naixement de noves empreses.

-El districte Vènet Nanotech: L'objectiu a mitjà termini és el de crear un cercle virtuos que involucra institucions de recerca, empreses innovatives i investigadors públics i privats per a desenvolupar competències en el sector de la nanotecnologia i els materials i transferir-les al teixit industrials vènet.

-Progetto PAXIS START: L'objectiu del projecte, finançat per la UE, era d'analitzar la modalitat de creació de les start-up innovatives i afavorir l'intercanvi de best-practices.

REF. FITXA: 021//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO**AGENT**

Clubinnovazione

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Intermediació PIME-Agent de suport
Foment col·laboració inter-empresarial
Oferta informació

PLANA WEB

www.clubinnovazione.it

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Associació industrial privada

OBJECTIUS / SERVEIS

Promoure la cultura de la innovació per a donar visibilitat i representació a les empreses més actives. En particular pretén:

- Realitzar una apropiada circulació de la informació, propostes i programes, sobre el tema de la innovació, per a donar suport i orientació als socis.
- Crear relacions i aliances amb altres clubs i organismes en l'àmbit de l'innovació, i en particular amb el món de la recerca.
- Promoure iniciatives, debats, encontres sobre temes de l'innovació.
- Estimular l'aprofundiment i la successiva resolució de problemàtiques comuns.
- Afavorir la col·laboració entre socis i l'agregació entre empreses.

Els quatre centres tenen com a objectiu dotar als diferents clústers de laboratoris de proves i de recerca, per a afavorir la creació de nou coneixement i l'ús de noves tecnologies innovatives, i per a compartir experiències relacionades amb solucions tècniques i innovatives.

REF. FITXA: 022//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO

AGENT

Veneto Nanotech / Civen

**veneto
nanotech**

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

Intermediació PIME-Agent de suport
Foment col·laboració inter-empresarial
Oferta informació
R+D+i

PLANA WEB

www.venetonanotech.it

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Associació d'ens públics i privats

OBJECTIUS / SERVEIS

Coordinar el districte de les nanotecnologies, mitjançant:

- Elaboració de les línies estratègiques per a totes les activitats del districte.
- Desenvolupament de la capacitat de previsió sobre les principals línies evolutives de la recerca científica en l'àmbit nanotecnològic.
- Identificació dels sectors amb més alt potencial de desenvolupament empresarial dins les nanotecnologies.
- La promoció i el suport dels programes de projectes, d'estudis i de recerques d'interès de les indústries del territori.
- L'activació d'iniciatives de difusió de les nanotecnologies i de la formació específica en aquest àmbit científic.
- Recerca i formació en l'àmbit de les nanotecnologia.

REF. FITXA: 023//AS/V

AGENT DE SUPORT A LES PIME - VENETO

AGENT

Ritex

Spinlab 1

Tecnologia & Design

Politecnico Calzaturiero

ROL EN EL SISTEMA D'INNOVACIÓ

R+D+i
Oferta informació
Foment col·laboració inter-empresarial
Oferta de serveis

PLANA WEB

www.labritex.com
www.spinlab1.com
www.tecnologiaedesign.it
www.politecnicocalzaturiero.it

TIPUS D'INSTITUCIÓ

Centres d'innovació i recerca privats de categoria

OBJECTIUS / SERVEIS

Els quatre centres tenen com a objectiu dotar als diferents clústers de laboratoris de proves i de recerca, per a afavorir la creació de nou coneixement i l'ús de noves tecnologies innovatives, i per a compartir experiències relacionades amb solucions tècniques i innovatives.

REF. FITXA: 024//AS/V

Intervencions per a fomentar la innovació a Catalunya - ANNEX III

INTERVENCIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIO PROJECTES INNOVACIÓ EN DISSENY		REFERÈNCIA LEGAL Reial Decret 582/2001 d'1 de juny de 2001	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Departament de Treball i Indústria - (Generalitat de Catalunya)		DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. 21-05-2006
PROGRAMA GENERAL Pla de Consolidació i Competitivitat de la PIME (2000-2006)					
OBJECTIU L'objecte d'ajut serà a projectes d'organismes intermedis, realitzats a Catalunya, orientats a la millora de la gestió del disseny a les pimes, cooperatives i societats laborals anàlisi de situació, auditories de disseny i incorporació de mètodes de gestió del disseny més eficaços.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Finançament per a les despeses de caràcter genèric del projecte: fins el 100% de la despesa subvencionable, amb un màxim de 50.000 euros pel que fa a les despeses en inversions materials o immaterials. Finançament per a les despeses de caràcter específic del projecte: a) Fins el 50% de la despesa subvencionable en col·laboracions externes, despeses de personal i viatges (fins a 13.000€). b) Fins el 15%, en cas de petites empreses, i fins el 7,5%, en cas de mitjanes empreses, de la despesa subvencionable en inversions materials o immaterials, amb un màxim de 10.000 euros per PIME, cooperatives i societats laborals.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES a) Col·laboracions externes (despeses externes d'assessorament, d'adaptació d'aplicacions telemàtiques i d'altres serveis relacionats amb el projecte). b) Inversions materials o immaterials, exclosa l'adquisició i condicionament d'immobles, les despeses de mobiliari, l'equipament d'oficina (excepte equipament informàtic) i els mitjans de transport. c) Despeses de personal tècnic directament relacionades amb el projecte. d) Viatges interurbans i allotjament, necessaris per a la realització del projecte. e) Es podran estimar despeses indirectes valorades en un 50% del cost de personal intern directament aplicat al projecte.					
BENEFICIARIS Els organismes intermedis amb establiment operatiu a Catalunya i que actuïn a favor de les PIMES dels sectors subvencionables.			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CIDEM		PRESSUPOST TOTAL ---
DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Varis sectors	OBJECTIU	Millora en el disseny Potenciació centres tecnològics	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de disseny	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) Viabilitat dels projecte (grau de definició, recursos emprats, experiències prèvies, etc.) b) Abast del projecte (nombre de PIME, foment de la col·laboració, ressonància sectorial, etc.)			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				RÉF. FITXA: 001//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ PROJECTES DE SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ	REFERÈNCIA LEGAL Reial Decret 582/2001 d'1 de juny de 2001	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Departament de Treball i Indústria - (Generalitat de Catalunya)		DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL Pla de Consolidació i Competitivitat de la PIME (2000-2006)
OBJECTIU Promoure la plena integració de les PIMES, cooperatives i societats laborals en la societat de la informació (projectes d'organismes intermedis que incorporin un grup de PIMES que tinguin com a objectiu la millora dels processos i del desenvolupament de producte com a conseqüència d'incorporar les TIC).					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Finançament per a les despeses de caràcter genèric del projecte: fins el 100% de la despesa subvencionable, amb un màxim de 50.000 euros pel que fa a les despeses en inversions materials o immaterials. Finançament per a les despeses de caràcter específic del projecte: a) Fins el 50% de la despesa subvencionable en col·laboracions externes, despeses de personal i viatges (fins a 13.000€). b) Fins el 15%, en cas de petites empreses, i fins el 7,5%, en cas de mitjanes empreses, de la despesa subvencionable en inversions materials o immaterials, amb un màxim de 10.000 euros per PIME, cooperatives i societats laborals.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES a) Col·laboracions externes (despeses externes d'assessorament, d'adaptació d'aplicacions telemàtiques i d'altres serveis relacionats amb el projecte). b) Inversions materials o immaterials, exclosa l'adquisició i condicionament d'immobles, les despeses de mobiliari, l'equipament d'oficina (excepte equipament informàtic) i els mitjans de transport. c) Despeses de personal tècnic directament relacionades amb el projecte. d) Viatges interurbans i allotjament, necessaris per a la realització del projecte. e) Es podran estimar despeses indirectes valorades en un 50% del cost de personal intern directament aplicat al projecte.					
BENEFICIARIS PIMES i organismes intermedis amb establiment operatiu a Catalunya i que actuïn a favor de les PIMES dels sectors subvencionables.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CIDEM		PRESSUPOST TOTAL ---	
DADES SOBRE LA NATURETA DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTIQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió Transició a noves tecnologies	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Varis sectors	OBJECTIU	Potenciació centres tecnològics Promoció dels sistemes d'informació	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) la demanda del projecte. b) la viabilitat del projecte. c) el nivell innovador del projecte. d) L'abast del projecte.			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 002//PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DADES GENERALS				
DENOMINACIO Ajuts per a la realització de projectes d'innovació de processos (gestió i organització de la PIME)	REFERÈNCIA LEGAL Reial Decret 582/2001 d'1 de juny de 2001	ORGANISME PROMOTOR Departament de Treball i Indústria - (Generalitat de Catalunya)	DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL Pla de Consolidació i Competitivitat de la PIME (2000-2006)
DATA FINAL APLIC. 21-05-2006				
OBJECTIU a) L'assessorament a les empreses per gestionar la innovació de manera sistemàtica i per a la realització de diagnòstics d'innovació, així com per a la implantació de tècniques innovadores en la gestió de processos. b) L'assessorament en la implantació de noves tecnologies.				
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Finançament per a les despeses de caràcter genèric del projecte: fins el 100% de la despesa subvencionable, amb un màxim de 50.000 euros pel que fa a les despeses en inversions materials o immaterials. Finançament per a les despeses de caràcter específic del projecte: a) Fins el 50% de la despesa subvencionable en col·laboracions externes, despeses de personal i viatges. b) Fins el 15%, en cas de petites empreses, i fins el 7,5%, en cas de mitjanes empreses, de la despesa subvencionable en inversions materials o immaterials, amb un màxim de 10.000 euros per PIME, cooperatives i societats laborals.				
ACTIVITATS SUBVENCIONADES a) Col·laboracions externes (despeses externes d'assessorament, d'adaptació d'aplicacions telemàtiques i d'altres serveis relacionats amb el projecte). b) Inversions materials o immaterials, exclosa l'adquisició i condicionament d'immobles, les despeses de mobiliari, l'equipament d'oficina (excepte equipament informàtic) i els mitjans de transport. c) Despeses de personal tècnic directament relacionades amb el projecte. d) Viatges interurbans i allotjament, necessaris per a la realització del projecte. e) Es podran estimar despeses indirectes valorades en un 50% del cost de personal intern directament aplicat al projecte.				
BENEFICIARIS Els organismes intermedis amb establiment operatiu a Catalunya i que actuïn a favor de les PIMES dels sectors subvencionables.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CIDEM		PRESSUPOST TOTAL ---
DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA				
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT Reactiu
ABAST	Varis sectors	OBJECTIU	Potenciació centres tecnològics Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agent de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA Capital
				TIPUS DE MILLORA Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA				
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ		
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) la demanda del projecte. b) la viabilitat del projecte. c) el nivell innovador del projecte. d) L'abast del projecte.		
DATA EDICIÓ: 09-04-06				
REF. FITXA: 003//PI/C				

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIO Ajuts per a la realització de projectes de subcontractació d'activitats de recerca industrial i desenvolupament precompetitiu		DADES GENERALS REFERÈNCIA LEGAL Reial Decret 582/2001 d'1 de juny de 2001		ORGANISME PROMOTOR Departament de Treball i Indústria - (Generalitat de Catalunya)	DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. 21-05-2006
PROGRAMA GENERAL Pla de Consolidació i Competitivitat de la PIME (2000-2006)					
OBJECTIU Incentivar la subcontractació d'activitats de recerca industrial i de desenvolupament precompetitiu a proveïdors d'R+D externs.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Subvencions per les despeses del projecte corresponents a tasques subcontractades per part de l'empresa sol·licitant a proveïdors externs d'R+D, incloses les despeses relacionades amb l'adquisició i la sol·licitud de la propietat industrial. Avals per: A) Despeses del projecte corresponents a tasques subcontractades per part de l'empresa sol·licitant a proveïdors externs d'R+D; B) Despeses relacionades amb l'adquisició i la sol·licitud de la propietat industrial; C) Despeses d'adquisició d'equipaments dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat de recerca; D) Instrumental i material inventariable dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat de recerca. La subcontractació a aquests centres haurà de ser, com a mínim, d'un 25% del total del cost de subcontractació del projecte.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES L'aval podrà cobrir fins a un 80% del total d'aquestes despeses, amb un màxim de 150.000 euros. La quantitat màxima de l'ajut ja sigui en forma de subvenció ja sigui en forma d'aval, serà de fins al 50% en cas de recerca industrial i 35% en cas de desenvolupament precompetitiu del cost subvencionable del projecte.					
BENEFICIARIS Empreses amb establiment operatiu a Catalunya		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CIDEM		PRESSUPOST TOTAL ---	
DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Potenciació relació universitat-empresa Desenvolupament patents	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) la demanda del projecte. b) la viabilitat del projecte. c) el nivell innovador del projecte. d) L'abast del projecte.			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 004/PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DADES GENERALS					
DENOMINACIO	REFERÈNCIA LEGAL	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL	
Ajuts per a la realització de projectes de subcontractació d'activitats d'innovació	ORDRE TRI/99/2006	Cidem - (Generalitat de Catalunya)	---		
OBJECTIU Incentivar projectes de subcontractació d'activitats d'innovació realitzats a Catalunya amb proveïdors externs.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Subvencions per les despeses del projecte corresponents a la subcontractació de proveïdors externs de l'empresa sol·licitant. Avals per: A) Despeses del projecte corresponents a la subcontractació de proveïdors externs de l'empresa sol·licitant. B) Les despeses d'adquisició d'equipaments dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat d'innovació. C) Instrumental i material inventariable dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat d'innovació.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES El percentatge màxim de l'ajut, ja sigui en forma de subvenció ja sigui en forma d'aval, serà de fins al 35% de la despesa subvencionable del projecte. L'aval podrà cobrir fins a un 80% del total d'aquestes despeses, amb un màxim de 150.000 euros.					
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
Empreses amb establiment operatiu a Catalunya		CIDEM		---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA			
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
			Potenciació relació universitat-empresa	TIPUS DE MILLORA	Operativa
			Concessió d'ajuts financers		
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) la demanda del projecte. b) la viabilitat del projecte. c) el nivell innovador del projecte. d) L'abast del projecte.			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 005//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DADES GENERALS					
DENOMINACIÓ PROJECTES INDIVIDUALS	REFERÈNCIA LEGAL ORDRE TRI/53/2006	ORGANISME PROMOTOR Secretaria d'Indústria - (Generalitat de Catalunya)	DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL Subvencions destinades a incentivar la realització de projectes empresarials en recerca, desenvolupament i innovació tecnològica	
OBJECTIU			DATA FINAL APLIC. ---		
Incentivar projectes industrials en recerca, desenvolupament i innovació tecnològica portats a terme de forma individual per empreses					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ A) Subvencions a fons perdut: 50% (60% per a PIMES) de la despesa subvencionable per a projectes de recerca industrial, i de fins al 25% (35% per a PIMES) de la despesa subvencionable per a projectes de desenvolupament tecnològic. B) Avals: 80% del total de les despeses subvencionables, amb un màxim de 150.000 euros. Els projectes hauran de presentar una actuació total mínima de 60.000 euros.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Subvencions i avals per: a) Despeses de personal propi i contractat, associat directament i exclusivament al projecte (investigadors, tècnics i personal auxiliar). b) Serveis d'assessoria de qualsevol mena utilitzats exclusivament per a l'activitat de R+D c) Despeses d'adquisició d'equipaments, instrumental i material inventariable dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat de R+D. En el cas de les pimes, incloses les cooperatives i societats laborals, també es podran incloure les despeses de registre de patents. d) Altres despeses d'adquisició de material no inventariable, subministraments i altres productes similars directament derivats de l'activitat d'investigació.					
BENEFICIARIS Empreses amb establiment operatiu a Catalunya		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Secretaria d'Indústria (SDI). GENCAT		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA					
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Desenvolupament patents	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) la demanda del projecte. b) la viabilitat del projecte. c) el nivell innovador del projecte. d) L'abast i impacte del projecte.			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 006//PI/C	

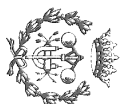

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DADES GENERALS					
DENOMINACIO PROJECTES CONJUNTS	REFERÈNCIA LEGAL ORDRE TRI/53/2006	ORGANISME PROMOTOR Secretaria d'Indústria - (Generalitat de Catalunya)	DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL Subvencions destinades a incentivar la realització de projectes empresarials en recerca, desenvolupament i innovació tecnològica	
DATA FINAL APLIC. ---					
OBJECTIU Incentivar projectes industrials en R+D+i, que han de correspondre a agrupacions d'empreses (plataformes d'innovació) dirigits a donar solucions innovadores a problemes estratègics sectorials i de tecnologies específiques.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ A) Subvencions a fons perdut: 50% (60% per a PIMEs) de la despesa subvencionable per a projectes de recerca industrial, i de fins al 25% (35% per a PIMEs) de la despesa subvencionable per a projectes de desenvolupament tecnològic. B) Avals: 80% del total de les despeses subvencionables, amb un màxim de 150.000 euros. Els projectes hauran de presentar una actuació total mínima de 500.000 €.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Subvencions per: a) Despeses de personal propi i contractat, associat directament i exclusivament al projecte (investigadors, tècnics i personal auxiliar). b) Serveis d'assessoria de qualsevol mena utilitzats exclusivament per a l'activitat de R+D c) Despeses d'adquisició d'equipaments, instrumental i material inventariable dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat de R+D. En el cas de les pimes, incloses les cooperatives i societats laborals, també es podran incloure les despeses de registre de patents. d) Altres despeses d'adquisició de material no inventariable, subministraments i altres productes similars directament derivats de l'activitat d'investigació.					
BENEFICIARIS Agrupacions formades per, almenys, dues empreses, amb establiment operatiu a Catalunya.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Secretaria d'Indústria (SDI). GENCAT		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIO	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIO	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Desenvolupament patents Foment col·laboració empresarial	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial	APORTACIO A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) la demanda del projecte. b) la viabilitat del projecte. c) el nivell innovador del projecte. d) L'abast i impacte del projecte.			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 007//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DADES GENERALS					
DENOMINACIÓ	REFERÈNCIA LEGAL	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL	
Programa Gènesi	---	Cidem - (Generalitat de Catalunya)	---	---	
			DATA FINAL APLIC.		
			31-10-06		
OBJECTIU					
L'atorgament d'ajuts per analitzar la viabilitat empresarial d'un projecte de base tecnològica.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ					
Subvenció d'un màxim del 100% del cost subvencionable del projecte amb un màxim de 20.000 euros per projecte (25.000 en alguns casos).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES					
Despeses externes relacionades amb l'anàlisi de la viabilitat d'un projecte de base tecnològica (pla d'empresa, anàlisi de viabilitat econòmic-financer, estudis de mercat, proves de producte/servei amb clients pilot, proves de concepte, estudis de vigilància tecnològica i/o novetat tecnològica i protecció de la tecnologia). També es consideren subvencionables les despeses d'assessorament jurídic, legal i comptable per a la creació de l'empresa sempre i quan vagin lligades al projecte d'anàlisi de la viabilitat del projecte de base tecnològica que es presenta a aquests ajuts. No es consideren subvencionables les despeses de personal.					
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
Les empreses de recent creació que portin a terme un projecte de base tecnològica.		Cidem - (Generalitat de Catalunya)		---	
DADES SOBRE LA NATUREZA DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Nivell de tecnologia del projecte; Visió empresarial del projecte; Complementarietat de l'equip d'emprenedors i/o promotors del projecte; Disponibilitat i implicació dels emprenedors i/o promotors en el projecte; Coherència entre els assessors externs proposats i les necessitats del projecte			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 008//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DADES GENERALS					
DENOMINACIÓ	REFERÈNCIA LEGAL	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL	
Programa Innova	---	Universitat Politècnica de Catalunya	1998	Xarxa de Trampolins Tecnològics (XTT)	
			DATA FINAL APLIC.	---	
OBJECTIU El Programa Innova de la UPC té com a objectiu fomentar l'esperit emprenedor i la cultura de la innovació així com la creació d'empreses des de la universitat.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Es posa a disposició dels beneficiaris el capital humà i la estructura del programa, per a donar suport i assessorament.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Creació de spin-off, intercanvi d'experiències, contactes amb altres emprenedors, comunitat virtual, accés a formació, possibilitat de formar part d'una Xarxa de Business Angels Xarxa Innova, oferta serveis de la UPC.					
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
PIMEs / Universitat / Entitats de suport / Societat		Universitat Politècnica de Catalunya		---	
DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTIQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Universitat	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic Entorn cultural	EIX D'ACTUACIÓ	Provisió d'infraestructures i d'inversió Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Potenciació relació universitat-empresa Foment d'emprenedoria i empreses de base tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis Incubació noves empreses	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Post	Innova (UPC)	Periòdicament es realitzen estudis sobre les empreses generades fins a la data i les característiques d'aquestes (nombre d'empleats, volum de facturació, etc.)			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 009//PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DENOMINACIO Subvencions destinades a incentivar els plans d'actuació dels Centres Tecnològics		REFERÈNCIA LEGAL ORDRE TRI/143/2006	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Cidem - (Generalitat de Catalunya)		DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL ---
				DATA FINAL APLIC. ---		
OBJECTIU L'objecte és la concessió d'ajuts per a: a) Les activitats incloses en els Plans d'Actuació d'activitat dels centres tecnològics, en els Plans Coordinats d'Actuació pertanyents a un mateix sector i en els Plans d'Actuació dels centres de difusió de tecnologia, sempre i quan estiguin relacionades amb projectes de recerca i desenvolupament (com ara organització de la producció, informació, documentació, legislació, assessorament, foment de la creació d'empreses innovadores, normes o disseny, entre d'altres), difusió de resultats i formació especialitzada.						
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Subvencions fins el 75% del cost subvencionable del pla d'actuació.						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES a) Despeses de personal propi. b) Contractació de serveis tecnològics a tercers. c) Despeses d'adquisició d'equipaments, instrumental i material inventariable dedicat exclusivament i permanentment a l'activitat d'investigació i desenvolupament aplicat i a serveis tecnològics. d) Despeses de materials i consums.						
BENEFICIARIS Els Centres Tecnològics i els Centres de Difusió.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CIDEM		PRESSUPOST TOTAL ---		
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA			CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de la connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe	
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu	
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Potenciació centres tecnològics	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu	
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital	
					TIPUS DE MILLORA	Operativa
MOMENT DE CICLE		RESPONSABLE/S	AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració dels projectes estaran relacionats amb: a) Viabilitat dels projecte (grau de definició, recursos emprats, experiències prèvies, etc.) b) Abast i impacte del projecte (nombre de PIME, foment de la col·laboració, ressonància sectorial, etc.) c) Grau de concreció de les col·laboracions previstes amb les universitats i altres centres pertanyents a xarxes del sistema català.				
Ex-Post	CIDEM	Pel que fa a les actuacions dels centres tecnològics, el 20% de l'ajut atorgat estarà condicionat al compliment dels objectius quantitatius que seran fixats en la resolució d'atorgament de l'ajut.				
DATA EDICIÓ: 10-04-06						
RÉF. FITXA: 010//PI/C						

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ Préstecs de l'Institut Català de Finances		REFERÈNCIA LEGAL ---		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Institut Català de Finances - (GENCAT)	
				DATA INICI APLIC. ---	
				DATA FINAL APLIC. ---	
PROGRAMA GENERAL ---					
OBJECTIU					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Concessió de préstecs facilitats i avals per un màxim del 70% de l'inversió a realitzar. (La xifra mínima aconsellable per operació és de 30.000€ d'inversió en actius fixos).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Projectes d'inversió en immobilitzat material (immobles, instal·lacions, mobiliaris i maquinària) i en R+D (poden ser finançats projectes a realitzar a Catalunya o a l'exterior, sempre que en aquest últim cas, siguin liderats per empreses catalanes).					
BENEFICIARIS Empreses públiques i privades, entitats autònomes i corporacions públiques i privades.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Departament de la Generalitat de Catalunya més relacionat amb el projectes del sol·licitant.		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLÍTICA			
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S		DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ		
Ex-Ante	Departament de la Generalitat de Catalunya més relacionat amb el projectes del sol·licitant.		Informe sobre l'eligitat i viabilitat tècnica del projecte.		
DATA EDICIÓ: 10-04-06					
REF. FITXA: 011//PI/C					

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ Ajuts per a la realització de projectes de xarxes interempresarials de cooperació		REFERÈNCIA LEGAL Reial Decret 582/2001 d'1 de juny de 2001		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Departament de Treball i Indústria - (Generalitat de Catalunya)	
				DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. ---	
PROGRAMA GENERAL Pla de Consolidació i Competitivitat de la PIME (2000-2006)					
OBJECTIU Finançar projectes, realitzats a Catalunya, dirigits a la realització d'actuacions conjuntes d'empreses que tendeixin a la consecució d'acords de cooperació que millorin la seva posició competitiva.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Subvencions per: a) fins el 50% de la despesa subvencionable en col·laboracions externes (aquest límit podrà ser superat quan l'ajut no excedeixi de 13.000 euros). b) Fins el 15%, en cas de petites empreses, i fins al 7,5%, en cas de mitjanes empreses, de la despesa subvencionable en inversions materials o immaterials, amb un màxim de 10.000 euros per PIME, cooperatives i societats laborals.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES a) Col·laboracions externes, com ara despeses externes de consultoria i altres serveis relacionats amb el desenvolupament de l'acord de cooperació, que es produeixin fins que aquest sigui formalitzat. b) Inversions materials o immaterials sempre i quan estiguin relacionades amb el desenvolupament de l'acord de cooperació, exclosa l'adquisició i el condicionament d'immobles, les despeses de mobiliari, l'equipament d'oficina (excepte equipament informàtic) i els mitjans de transport.					
BENEFICIARIS PIMES		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CIDEM		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLÍTICA			
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Foment col·laboració empresarial	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Foment col·laboració inter-empresarial	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Els criteris de valoració: a) Que els socis cooperants estiguin ben identificats i mostrin la seva implicació en el projecte. b) El grau de maduració i definició del projecte. c) Abast i impacte i viabilitat del projecte			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 012//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ Línia de finançament per a empreses de base tecnològica		REFERÈNCIA LEGAL ---		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Cidem - (Generalitat de Catalunya)	
				DATA INICI APLIC. ---	
				DATA FINAL APLIC. ---	
PROGRAMA GENERAL ---					
OBJECTIU					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Préstec Participatiu de fins a 100.000 €					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Projectes de base tecnològica (aquells que compten amb un component tecnològic diferencial com a base fonamental del seu model de negoci).					
BENEFICIARIS PIMES amb una antiguitat màxima de 2 anys que basen el seu negoci en el desenvolupament tecnològic		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Xarxa de Trampolins Tecnològics		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	PIME de base tecnològica	OBJECTIU	Foment d'emprenedoria i empreses de base tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Oferta de serveis	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	Membre de la Xarxa de Trampolins Tecnològics	El membre del Trampolí avaluarà el projecte, aportant un conjunt de serveis de valor i en cas de considerar el projecte d'interès, presentarà al CIDEM una proposta de recolzament amb la informació sobre la societat (projecte) on vol invertir.			
DATA EDICIÓ: 10-04-06				REF. FITXA: 013//PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DENOMINACIÓ Incentius a la reorientació d'activitats productives per a empreses fortament exposades a la competència internacional	REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Cidem - (Generalitat de Catalunya)	DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL ---
DATA FINAL APLIC. ---				
OBJECTIU Incentius a la reorientació d'activitats productives per a empreses fortament exposades a la competència internacional. Els incentius seran per a: a) Projectes empresarials de canvi estratègic, consistents en la realització del pla estratègic de reorientació de l'activitat o en la realització d'un pla de negoci definit sobre un nou producte o servei. b) Projectes empresarials de canvi estructural, consistents en la implementació de les accions definides en el pla estratègic previ. c) Realització d'un projecte de recerca industrial o de desenvolupament precompetitiu.				
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Per a projectes de recerca industrial o de desenvolupament precompetitiu es subvencionarà fins al 60% en el cas de recerca industrial i de fins al 35% en el cas de desenvolupament precompetitiu. (En tot cas l'ajut total per l'execució del canvi estructural tindrà un màxim de 200.000 euros).				
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Per a projectes de recerca industrial o de desenvolupament precompetitiu: a) Despeses de personal (investigadors, tècnics i d'altra personal auxiliar) en la mesura en què estiguin dedicats al projecte de recerca o desenvolupament. b) Costos d'instrumental i material en la mesura en què s'utilitzin per al projecte de recerca o desenvolupament i durant el temps que aquest duri. c) Despeses d'assessorament i similars utilitzades exclusivament per a l'activitat de recerca o desenvolupament. d) Altres despeses de funcionament, inclosos costos de material, subministraments i productes similars, directament lligats a l'activitat de recerca o desenvolupament				
BENEFICIARIS PIMes del sector industrial		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL ---
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT Reactiu
ABAST	Sector industrial i/o construcció	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA Capital
				TIPUS DE MILLORA Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA				
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ		
No descrit	---	---		
DATA EDICIÓ: 10-04-06				
REF. FITXA: 014//PI/C				

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DADES GENERALS					
DENOMINACIO Programa Capital Concepte	REFERÈNCIA LEGAL ---	ORGANISME PROMOTOR Cidem - (Generalitat de Catalunya)	DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL ---	
			DATA FINAL APLIC. ---		
OBJECTIU ---					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ L'atorgament d'ajuts per, una vegada validada la viabilitat empresarial, ajudar a les empreses de base tecnològica a donar els primers passos com a empresa.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Erogació de crèdits participatius fins a 100.000€					
BENEFICIARIS Les empreses de recent creació que portin a terme un projecte de base tecnològica.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Xarxa de Trampolins Tecnològics		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	CIDEM	Nivell de tecnologia del projecte; Visió empresarial del projecte; Complementarietat de l'equip d'emprenedors i/o promotors del projecte; Disponibilitat i implicació dels emprenedors i/o promotors en el projecte; Coherència entre els assessors externs proposats i les necessitats del projecte			
DATA EDICIÓ: 10-04-06				RÉF. FITXA: 015//PI/C	

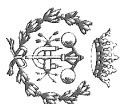
INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DADES GENERALS					
DENOMINACIO Accel	REFERÈNCIA LEGAL ---	ORGANISME PROMOTOR CIDEM Càmera de Comerç de Barcelona UPC La Salle	DATA INICI APLIC. DATA FINAL APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL ---	
OBJECTIU El programa vol donar suport a les empreses per a que pugin créixer. Els principals objectius del programa són: -Aconseguir una tasa d'èxit superior al 80% d'empreses participants que obtinguin en 2 anys el creixement que s'han fixat. -Aconseguir que el creixement de vendes i ingressos a les empreses suposi paral·lelament un increment de personal d'aquestes empreses. -Incrementar el percentatge d'inversió de les empreses en I+D, convertint-se en un element destacat del creixement de la innovació en l'àmbit privat. -Fomentar sinergies entre les empreses participants en el programa i altres organitzacions per a fomentar acords tècnics i comercials, aliances, coroprte venture i fusions.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Per aconseguir aquests objectius es capacita a l'empresa dotant-la d'assessors i coaches especialitzats, es forma a l'equip d'emprenedors en les competències necessàries per a créixer i es fomenta el network de les empreses participants, entre altres accions.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES ---					
BENEFICIARIS PIMES		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública Universitat Associació	JUSTIFICACIO	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIO	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Formació específica Augment dimensió de les PIME	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis Intermediació PIME-Mercat	APORTACIO A L'EMPRESA	Coneixement Representació
				TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
MOMENT DE CICLE		AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 16-04-06				REF. FITXA: 016//PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DENOMINACIO Convocatòria d'ajuts de suport als programes de doctorat amb participació del sector empresarial (SPDE)		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS		PROGRAMA GENERAL Programa Beatriu Pinós
			ORGANISME PROMOTOR AGAUR	DATA INICI APLIC. S'espera convocatòria al juliol del 2006 DATA FINAL APLIC. ---	
OBJECTIU No descrit					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Concessió d'ajuts per a la col·laboració d'empreses en programes de doctorat ja existents de les universitats del sistema universitari català, i per a programes de doctorat, o programes oficials de postgrau que condueixin el doctorat (aquests hauran de ser compatibles amb les línies que marquen l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) i l'Àrea de Recerca Europea (ARE)). L'ajut màxim dependrà de les activitats que es proposin i estarà subjecte a les disposicions pressupostàries. En tot cas, l'ajut màxim no podrà superar els 7.000 euros					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Aquesta convocatòria té dues modalitats: A) Ajuts a programes de doctorat ja existents que presentin col·laboració amb empreses. B) Ajuts a programes de doctorat, o programes oficials de postgrau que condueixin al doctorat, en definició, que projecten una tasca de col·laboració amb empreses durant el curs 2005-2006, per aplicar-ho al curs acadèmic 2006-2007.					
BENEFICIARIS Podran ser beneficiaris els programes de doctorat , o programes oficials de postgrau que condueixin el doctorat, que compleixin els requisits següents: a) Que siguin majoritàriament presencials. b) Que es pugui acreditar o que es projecti (segons modalitat) col·laboració significativa amb empreses, bé en l'adscripció professional d'una part del professorat, bé en la concepció i/o organització del programa, o bé en qualsevol altra activitat vinculada al programa de doctorat (pràctiques dels estudiants a les empreses, etc.).				ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---	PRESSUPOST TOTAL ---
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Cultural	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Potenciació relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
MOMENT DE CICLE		RESPONSABLE/S		AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA	
---		---		DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ	
---		---		---	
DATA EDICIÓ: 17-04-06				REF. FITXA: 017//PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DADES GENERALS					
DENOMINACIO Convocatoria ICREA Júnior Empresa 2006 (15 ajuts)	REFERÈNCIA LEGAL ---	ORGANISME PROMOTOR ICREA	DATA INICI APLIC. 15-05-02006	PROGRAMA GENERAL ---	
			DATA FINAL APLIC. 15-09-2005		
OBJECTIU L'objectiu d'aquest programa és fomentar la mobilitat d'investigadors entre el sector públic i el privat i, en particular, la inserció de doctors al teixit industrial català per a facilitar la transferència de coneixement i millorar la competitivitat del sector productiu.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Una subvenció de les despeses del % acceptat per la normativa europea (veure quadre adjunt) del cost de contractació del doctor (cost mínim 41.000€). Els doctors contractats hauran d'incorporar-se en règim de dedicació exclusiva als projectes o estudis objecte d'aquesta ajuda. Les intensitats brutes màximes de les ajudes, com a percentatge del cost de contractació tal com abans s'ha definit, seran les següents:					
Activitats de R+D+i			Intensitats brutes màximes del cost de contractació de doctors		
			Grans empreses, centres tecnològics i assoc. empresarials	PIME	
Estudis de viabilitat tècnica previs a projectes d'investigació industrial			75%	75%	
Projectes d'investigació Industrial			50%	60%	
Estudis de viabilitat tècnica previs a projectes de desenvolupament precompetitiu			50%	50%	
Projectes de desenvolupament precompetitiu			25%	35%	
Els ajuts per a la contractació de doctors tindran una durada màxima de cinc anys					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Contractar joves doctors a empreses, centres tecnològics i associacions empresarials, localitzades a Catalunya, que desenvolupin o vagin a iniciar activitats de recerca o innovació en projectes d'investigació industrial, projectes de desenvolupament tecnològic o estudis de viabilitat tècnica previs a aquests projectes. Els doctors que es contractin a través d'aquest Programa hauran de participar en la realització de projectes concrets d'investigació industrial, de desenvolupament tecnològic o estudis de viabilitat prèvia, ja sigui per la seva posada en funcionament o per reforçar projectes ja iniciats.					
BENEFICIARIS Empreses, centres tecnològics i associacions empresarials.			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESS. TOTAL ---
DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIO	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIO	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIO	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Potenciació relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIO A L'EMPRESA	Coneixement Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante	Comissió d'experts externs	Avalua els candidats (Currículum vitae), la qualitat i viabilitat científica i tècnica del projecte i la capacitat d'acollida de l'entitat contractant.			
DATA EDICIÓ: 17-04-06				RÉF. FITXA: 018//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ Convocatòria d'ajuts postdoctorals		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR AGAUR		PROGRAMA GENERAL Programa Beatriu de Pinós
			DATA INICI APLIC. S'espera convocatòria al juliol del 2006		DATA FINAL APLIC. ---
OBJECTIU Atorgar beques d'investigació postdoctoral per a projectes de recerca, desenvolupament i innovació.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Finançament parcial del cost total del contracte d'acord amb els percentatges que figuren a la convocatòria. La retribució bruta anual dels contractes de formació en pràctiques serà de 30.700,00 euros. Aquesta quantitat inclou la retribució mínima que haurà de percebre el personal investigador, que serà de 23.000 € bruts anuals, i la quota patronal de la Seguretat Social.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Ajuts a empreses i entitats del sector empresarial amb seu a Catalunya que portin a terme activitats de recerca o innovació, per a desenvolupar projectes de recerca industrial o desenvolupament tecnològic, o estudis de viabilitat tècnica previs a projectes de recerca industrial o de desenvolupament tecnològic, que fomenten la contractació de personal investigador postdoctoral.					
BENEFICIARIS Empreses i altres entitats dels sectors empresarial amb seu a Catalunya.			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESSUPOST TOTAL ---
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 17-04-06					RÈF. FITXA: 019//PI/C

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIO Matins de la Innovació	REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS		DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL ---
		ORGANISME PROMOTOR FCRI Cambra de Comerç de Barcelona CIDEM	DATA FINAL APLIC. ---		
OBJECTIU Apropar els centres tecnològics, els grups de recerca i les empreses proveïdores de tecnologia a les empreses que vulguin innovar, perquè millorin els processos i redueixin despeses.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ A cada sessió, un centre o grup de recerca presentarà una determinada àrea d'investigació o tecnologia i, a continuació, una empresa explicarà un cas pràctic de la seva aplicació a la indústria (innovació).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES ---					
BENEFICIARIS Empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA			
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIO	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIO	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Millora de la productivitat i la qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Intermediació PIME-Agent de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 18-04-06				RÉF. FITXA: 020//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ	REFERÈNCIA LEGAL	DADES GENERALS		PROGRAMA GENERAL	
Incentius fiscals per projectes d'R+D i Innovació tecnològica	---	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.		
		CIDEM	---		
			DATA FINAL APLIC.		

OBJECTIU					

DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ					
Informar a les empreses sobre les deduccions fiscals a que poden accedir per la realització de projecte de R+D+i, així com la forma de tramitació i altres aspectes a tenir en compte.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES					
El CIDEM ofereix a les empreses dos tipus de servei:					
1. <i>Informatiu</i> : Informació de primer nivell sobre deduccions fiscals a activitats d'R+D i IT, i re-direccionament de les consultes sobre problemàtiques específiques a experts externs.					
2. <i>Tallers d'aplicació</i> : el CIDEM organitza tallers pràctics sobre com i a qui apliquen les deduccions fiscals i com identificar, calcular i documentar les activitats deduïbles.					
3. <i>Línia de subvencions</i> : per realitzar consultes a l'administració amb l'objectiu d'assegurar la possibilitat d'aplicar-se aquestes deduccions.					
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
Empreses		---		---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLÍTICA			
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
			Oferta d'informació	TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 18-04-06				REF. FITXA: 021//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ Fòrum d'Inversió CIDEM		DADES GENERALS REFERÈNCIA LEGAL ---		ORGANISME PROMOTOR CIDEM	DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. ---
PROGRAMA GENERAL Fòrum de la Innovació del CIDEM					
OBJECTIU ---					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Acte de presentació d'empreses o projectes amb més de 2000 assistents (inversors i d'altres).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES -Presentació del projecte al Fòrum d'Inversió amb més assistents d'Europa. -Publicació del projecte al llibre "Fòrum d'Inversió", del que s'editen més de 500 exemplars que es distribueixen entre els inversors i les xarxes d'inversors del CIDEM. -Formació específica de presentació de projectes en públic. -Gravació d'un vídeo de promoció de l'empresa, que s'emetrà el dia del Fòrum d'Inversió. -Presència als mitjans de comunicació amb els que el CIDEM col·labora.					
BENEFICIARIS Emprenedors o empreses que cerquin recursos en forma de capital, i que hagin desenvolupat un pla de negoci.			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESSUPOST TOTAL ---
ÀMBIT / UBACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Intermediació PIME-Agent de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 18-05-06				REF. FITXA: 022//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIÓ		DADES GENERALS		PROGRAMA GENERAL	
Eines Bàsiques de Qualitat per innovar		REFERÈNCIA LEGAL	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.	---
---		---	CIDEM	DATA FINAL APLIC.	---
---		---			
OBJECTIU					
Informar, orientar i fer reflexionar les empreses i els empresaris i fer-los despertar l'interès en la gestió de la qualitat i l'innovació.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ					
Col·lecció de publicacions sobre Eines Bàsiques de Qualitat (AMFE (Anàlisi Modal de Fallades potencials i els seus Efectes), POKA –YOKE (tècnica per evitar errors, Tempesta d'Idees, Diagrama Causa - Efecte (el peix d'Ishikawa), Anàlisi funcional. Què fa per satisfer les necessitats?, La Nova Cultura Empresarial, Diagrama de flux. Un camí gràfic, Gestió del Valor. Millorar la competitivitat, etc.) a l'abast de les PIME mitjançant descàrrega d'arxius per Internet.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES					
Elaboració dels documents aprofitant els coneixements i l'experiència de les grans empreses del mercat de l'automoció, tant fabricants com proveïdors.					
BENEFICIARIS			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL
PIME			---		---
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		TIPUS D'INSTRUMENT	
Administració Pública		JUSTIFICACIÓ		Indirecte	
Entorn Microeconòmic		Transició a nous sistemes organitzatius		Pro-actiu	
ABAST		EIX D'ACTUACIÓ		TIPUS D'INSTRUMENT	
Qualsevol sector (horitzontal)		Foment de la innovació/qualitat		No interactiu	
DEPARTAMENT EMPRESA		OBJECTIU		TIPUS D'INSTRUMENT	
Tots els departaments		Millora de la productivitat i la qualitat		Coneixement	
		FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ		APORTACIÓ A L'EMPRESA	
		Oferta d'informació		Operativa	
				TIPUS DE MILLORA	
				Estratègica	
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 18-05-06					
RÈF. FITXA: 023//PI/C					

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIO Projecte de Desenvolupament Estratègic de Pimes	REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR CIDEM Cambra de Comerç de Barcelona		DATA INICI APLIC. 24-02-06 DATA FINAL APLIC. 31-12-06	PROGRAMA GENERAL ---
OBJECTIU Ajudar a petites i mitjanes empreses catalanes a créixer i desenvolupar el seu negoci mitjançant el desenvolupament d'un entrenament directiu i estratègic.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Subvenció del 72% de les despeses del projecte (les 15 empreses participants es faran càrrec del 28% restant).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Es realitzaran cursos de formació per a empresaris (15 empreses). Aquests obtindran coneixements en aspectes com l'estratègia empresarial i comercial, el lideratge, la gestió econòmica i financera, el control de la gestió o les habilitats directives. Altres qüestions importants que també inclou el programa són la integració de la planificació de les operacions de l'empresa, així com la gestió de personal i recursos humans. Els participants treballaran en sessions de grup reduïts combinat amb tutories personalitzades, així com el desenvolupament de guies i eines que podran utilitzar i adaptar a cada cas. Durant el transcurs del projecte s'elaboraran eines, guies i material útil en l'àmbit de la gestió i de l'estratègia empresarial que podran ser utilitzades per altres empreses interessades.					
BENEFICIARIS 15 empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATUREZA DE LA INICIATIVA			
		LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració pública Associació	JUSTIFICACIÓ	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Formació específica Augment dimensió de les PIME	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 18-05-06				RÉF. FITXA: 024//PI/C	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIO Premis de la Generalitat de Catalunya a la Innovació Tecnològica i a la Qualitat	REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR CIDEM		DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL Fòrum de la Innovació del CIDEM
				DATA FINAL APLIC. ---	
OBJECTIU Crear models de referència per sensibilitzar el conjunt d'entitats catalanes sobre la necessitat de millorar la gestió de la qualitat, la innovació sistemàtica i la cerca de la diferenciació.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Es lliure un guardó a 6 empreses (3 en la categoria d'Innovació Tecnològica i 3 en la de Qualitat) per la seva excel·lent trajectòria relacionada amb la innovació i la gestió de la Qualitat.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES ---					
BENEFICIARIS Empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS ---		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	---	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Representació
				TIPUS DE MILLORA	---
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA MOMENT DE CICLE RESPONSABLE/S DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ					
---		---		---	
DATA EDICIÓ: 18-05-06				RÉF. FITXA: 025//P/I/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DENOMINACIO Premis Emprenedors		REFERÈNCIA LEGAL ---		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Caixa Manresa CIDEM	
				DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. ---	
PROGRAMA GENERAL ---					
OBJECTIU Fomentar l'esperit empenedor i donar suport la iniciativa empresarial.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Es premien els tres millors projectes empresarials, amb 6.000 euros cadascun d'ells.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Ajut als empenedors que comencen, impulsant projectes d'empresa innovadors i potencialment finançables.					
BENEFICIARIS Al premi hi poden optar els empenedors amb un projecte empresarial innovador		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració pública Banc	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 18-05-06				REF. FITXA: 026//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA

DENOMINACIÓ Programa Crèixer	REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS		PROGRAMA GENERAL
		ORGANISME PROMOTOR CIDEM	DATA INICI APLIC. ---	---
			DATA FINAL APLIC. ---	
OBJECTIU - Proporcionar a la direcció de l'empresa l'oportunitat de portar a terme un bon procés de reflexió amb l'acompanyament d'un expert, que permeti obtenir un pla de treball adaptat a les seves necessitats. - Realitzar tallers o accions formatives grupals d'acord amb les necessitats detectades. - Implementar mesures grupals de millora per ajudar al creixement de l'empresa i millorar la seva competitivitat. - Facilitar la informació dels diferents serveis de la Generalitat que els poden ser d'utilitat per executar el seu pla.				
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Realització d'una diagnosi per un consultor extern a l'empresa, d'acord amb els requisits establerts a l'ORDRE i amb els models establerts a la web del CIDEM. La Diagnosi consisteix en una revisió per detectar les necessitats de l'empresa dintre de les diferents àrees: comercial i vendes, sistema de qualitat, explotació, medi ambient, riscos laborals, col·laboració amb tercers, finances, aspectes sobre innovació, desenvolupament del producte, control de gestió, compres i logística, estructura organitzativa i lideratge, successió i empresa familiar, producció, internet i noves tecnologies.				
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Concessió d'un ajut de 200€ per a la realització d'una diagnosi empresarial que tindrà un cost de 360€ (IVA exclòs).				
BENEFICIARIS PIMES, cooperatives i societats laborals		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL ---
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA		
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Augment dimensió de les PIME	TIPUS D'INSTRUMENT Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis Oferta d'informació	APORTACIÓ A L'EMPRESA Coneixement
				TIPUS DE MILLORA Operativa Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA				
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ		
---	---	---		
DATA EDICIÓ: 18-05-06				REF. FITXA: 027//PI/C

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DADES GENERALS					
DENOMINACIÓ	REFERÈNCIA LEGAL	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL	
Programa I+D	---	CIDEM	---	Xarxa de Trampolins Tecnològics (XTT)	
			DATA FINAL APLIC.		
			31-10-06		
OBJECTIU					
El Programa Innova de la UPC té com a objectiu fomentar l'esperit emprenedor i la cultura de la innovació així com la creació d'empreses des de la universitat.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ					
Les empreses beneficiàries del l'ajut se'ls atorga l'Etiqueta I+D (certificació) que permet accedir a ajuts posteriors.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES					
Creació de spin-off, intercanvi d'experiències, contactes amb altres emprenedors, comunitat virtual, accés a formació, possibilitat de formar part d'una Xarxa de Business Angels Xarxa Innova, oferta serveis de la UPC.					
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
PIMES / Universitat / Entitats de suport / Societat		Cidem - (Generalitat de Catalunya)		---	
DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA					
ÀMBIT / UBICACIÓ		LINEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Manca d'infraestructures	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic Entorn Cultural	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (horitzontal)	OBJECTIU	Foment d'emprenedoria i empreses de base tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital Representació
				TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 17-05-06				REF. FITXA: 028//PI/C	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ A CATALUNYA					
DADES GENERALS					
DENOMINACIÓ	REFERÈNCIA LEGAL	ORGANISME PROMOTOR	DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL	
Eurotooling 21	---	ASCAMM en col·laboració amb empreses i associacions de tota Europa.	---	---	
OBJECTIU Millorar radicalment la posició competitiva del sector europeu de fabricació de motlles i matrius, focalitzant-se en tres casos d'estudi representatius de productes d'alt valor afegit de diferents sectors finalistes.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Realització i difusió dels resultats, juntament amb altres centres tecnològics, associacions i PIMES, de 3 projectes de desenvolupament experimental en el camp dels motlles. Els projectes es realitzaran en les següents àrees, de gran importància estratègica en el futur del sector: 1. Motlles per a realitzar gran volum de peces de dificultat avançada. 2. Utilitats de gran precisió i micro-motlles. 3. Motlles per a petites tirades i productes de gran varietat d'injecció.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES -Realització de projectes de desenvolupament experimental conjuntament amb les PIME interessades (Benchmarking internacional). -Difusió dels resultats dels projectes (Exhibicions dels resultats, peces demostratives, workshops i conferències, etc.)					
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
PIMES del sector dels motlles		ASCAMM		---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA			
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Vigilància tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament producció Departament disseny	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Foment col·laboració inter-empresarial Oferta d'informació	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
---	---	---			
DATA EDICIÓ: 19-05-06				RÉF. FITXA: 029//PI/C	

Intervencions per a fomentar la innovació a Veneto - ANNEX IV

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VENETO					
DENOMINACIO Contributi a sostegno degli investimenti per la ricerca industriale nelle piccole e medie imprese.		REFERÈNCIA LEGAL Dgr n. 717 del 14 marzo 2006	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Regione Veneto Veneto Sviluppo Spa Veneto Innovazione		PROGRAMA GENERAL DOCUP Ob.2 2000-2006 Misura 1.7 – Azione C (EU)
			DATA INICI APLIC. 24/03/2006	DATA FINAL APLIC. 31/12/2007	
OBJECTIU Incentivar les inversions per a projectes de recerca industrial i de desenvolupament pre-competitiu de part de les petites i mitjanes empreses que tinguin almenys una unitat operativa a l'àrea del territori regional admissibles a l'Objectiu 2.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ L'ajut consisteix en la concessió d'una aportació en compte capital en la mesura del 35% del cost del projecte admès per a l'ajut. El projecte finançat ha de ser de recerca industrial (encarades a creació de nou coneixement que es pugui aplicar en nous productes o processos) o de desenvolupament precompetitiu (entès com l'aplicació dels resultats de recerca en un producte o procés nou). No s'inclouen dins de ls projectes finançats modificacions de rutines o modificacions periòdiques de producte. L'aportació serà no inferior a 300.000 € i no superior a 1.800.000 €. El finançament de les activitats serà del 35% del cost (40% pòlissa inicial, 60% final).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES A) Personal dependent per a la recerca. B) Serveis de consultoria. C) Bens instrumentals per a la recerca. D) Instruments i maquinaries. E) Despeses addicionals de la recerca.					
BENEFICIARIS PIMes que exerceixen activitat industrial directa a la producció de béns.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Veneto Sviluppo Spa Veneto Innovazione Spa		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN		LÍNEES GENERALS DE LA POLITICA			
Administració Pública		JUSTIFICACIÓ		TIPUS D'INSTRUMENT	
Entorn Microeconòmic		Falta d'equilibri entre exploració-explotació		Directe	
APLICACIÓ		EIX D'ACTUACIÓ		TIPUS D'INSTRUMENT	
Sector industrial i/o construcció		Foment de la innovació		Reactiu	
ABAST		OBJECTIU		TIPUS D'INSTRUMENT	
Departament de R+D		Incentivació projectes de R+D dins les empreses		No interactiu	
DEPARTAMENT EMPRESA		FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ		APORTACIÓ A L'EMPRESA	
		Concessió d'ajuts financers		Capital	
				TIPUS DE MILLORA	
				Operativa	
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante	Veneto Sviluppo Spa	Avaluació de 1 a 3 en funció de: a) grau de seguretat; b) innovativitat del projecte; c) potencialitat de recaure em àmbits per amples; d) capacitat de contribuir a la millora des d'un punt de vista ambiental o qualitatiu.			
Intermèdia	Veneto Sviluppo Spa Veneto Innovazione Spa	Els responsables poden realitzar controls i inspeccions per a verificar l'estat dels projectes i de les despeses.			
Ex Post	Veneto Innovazione Spa	Al pagament final es verifica: a) la conformitat del tipus d'inversió realitzada; b) la congruència de la despesa total; c) la regularitat contable dels justificants de les depeses.			
DATA EDICIÓ: 27-03-06					
RÈF. FITXA: 001//PI/V					

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIÓ		DADES GENERALS		PROGRAMA GENERAL	
Agevolazioni a sostegno degli investimenti per la ricerca industriale e lo sviluppo precompetitivo nelle PMI.		REFERÈNCIA LEGAL Dgr n. 4344 del 30 dicembre 2005	ORGANISME PROMOTOR Regione Veneto Veneto Sviluppo Spa Veneto Innovazione	DATA INICI APLIC. 15/04/2006 DATA FINAL APLIC. 31/12/2007	DOCUP Ob.2 2000-2006 Misura 1.7 – Azione C (EU)
OBJECTIU Incentivar les inversions per a projectes de recerca industrial i de desenvolupament precompetitiu de part de PIME.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ L'ajut consisteix en la concessió de un aportació en compte capital en la mesura del 17,5% del cost del projecte admès per a l'ajut o un finançament bancari entre el 35% y el 82,5% amb el sistema de fons de rotació. El projecte finançat ha de ser de recerca industrial (encarades a creació de nou coneixement que es pugui aplicar en nous productes o processos) o de desenvolupament precompetitiu (entès com l'aplicació dels resultats de recerca en un producte o procés nou). No s'inclouen dins dels projectes finançats modificacions de rutines o modificacions periòdiques de producte. El cost del projecte ha de ser no inferior a 200.000 € i no superior a 1.800.000 €. El finançament de les activitats serà del 35% del cost (40% pòlissa inicial, 60% final)					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES A) Personal dependent per a la recerca. B) Serveis de consultoria. C) Bens instrumentals per a la recerca. D) Instruments i maquinaries. E) Despeses addicionals de la recerca.					
BENEFICIARIS Totes les PIMES excepte les dels sectors: ind. carbonera e siderúrgica, fibres sintètiques, ind. automobilística, transports, construcció naval, agricultura, pesca.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Veneto Sviluppo Spa Veneto Innovazione Spa		PRESSUPOST TOTAL 27.352.607 €	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERISQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA			
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn Microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Sector industrial i/o construcció	OBJECTIU	Incentivar projectes de R+D dins les empreses	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
		AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA			
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante	Veneto Sviluppo Spa	Avaluació de 1 a 3 en funció de: a) grau de seguretat; b) innovativitat del projecte; c) potencialitat de recaure em àmbits per amples; d) capacitat de contribuir a la millora des d'un punt de vista ambiental o qualitatiu.			
Intermèdia	Veneto Sviluppo Spa Veneto Innovazione Spa	Els responsables poden realitzar controls i inspeccions per a verificar l'estat dels projectes i de les despeses.			
Ex Post	Veneto Innovazione Spa	Al pagament final es verifica: a) la conformitat del tipus d'inversió realitzada; b) la congruència de la despesa total; c) la regularitat contable dels justificants de les despeses.			
DATA EDICIÓ: 27-03-06				RÈF. FITXA: 002//PI/V	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIO Misura 1.5 – Servizi alle imprese		REFERÈNCIA LEGAL DGR n. 1166 del 18.04.2003	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Regione Veneto (Veneto Innovazione Spa)		DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL DOCUP Obiettivo n. 2 - 2000-2006
OBJECTIU						
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ Concessió d'aportacions a fons perdut, per a disminuir els costos de les PIME per a l'adquisició de serveis de consultoria incloses en les activitats subvencionades (50% del cost dels serveis, amb un màxim de 47.000€, o 15% (petites) o 7,5% (mitjanes) immobilizacions immaterials, máx. 8000€)						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Són admissibles a aportació les despeses per a la consultoria externa amb la següents finalitats: Millora de la qualitat amb la obtenció de la certificació adequada; Millora de la gestió del coneixement de l'empresa i augment del nivell de innovació tecnològica de procés i de producte; Millora dels nivells de seguretat, higiene i impacte ambiental amb la obtenció de la certificació adequada; Introducció a l'empresa a estratègies i metodologies tècniques, comercials i organitzatives de caire innovatiu (benchmarking); Certificació empresarial dels productes; Adhesió a certificacions voluntàries (responsabilitat ètico-social, etc.)						
BENEFICIARIS Totes les PIMEs excepte les dels sectors: industria carbonera e siderúrgica, fibres sintètiques, industria automobilística, transports, construcció naval, agricultura, pesca.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Veneto Innovazione Spa; Industriali Veneto SIAV SCARL ; C.R.A.C.A. ; Consorzio EQUIPE; API Servizi SRL			PRESSUPOST TOTAL 7.815.532 €	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLITICA			CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Transició a nous sistemes organitzatius		TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació/qualitat		TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector (excepte citats)	OBJECTIU	Millora de la productivitat i la qualitat. Formació específica Promoció dels sistemes de la informació		TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers		APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
					TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA						
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ				
Ex Ante	Veneto Innovazione Spa	Avaluació en funció de tres paràmetres: a = total empleats de sexe femení a l'empresa / total empleats; b = total empleats d'edat inferior a 26 anys / total empleats; c = cost del projecte / capital invertit				
Intermèdia	Veneto Innovazione Spa	Els responsables poden realitzar controls i inspeccions per a verificar l'estat dels projectes i de les despeses.				
DATA EDICIÓ: 27-03-06						
REF. FITXA: 003//PI/V						

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VENETO					
DENOMINACIÓ A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione - ocialeria		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR EVAB		PROGRAMA GENERAL ---
			DATA INICI APLIC. 20-01-2005		DATA FINAL APLIC. ---
OBJECTIU Promoure la innovació a les empreses del sector de la òptica (ulleres)					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació de capital a les empreses sobre les despeses indicades de les activitats subvencionades en mesura par al 50% dels costos documentats amb un màxim anual de 1.549,37 € (la despesa mínima admissible haurà de ser superior a 300€).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES A. Recerca de bancs de dades, adquisició de paquets informatius, bancs de dades, normes tècniques B. Informació, recerca i depòsit de patents C. Informació i anàlisi sobre l'estat de l'art del sector dins l'ús de les tecnologies D. Intervencions de consultoria per a l'innovació i assistència a la negociació de tecnologia E. Assistència a la preparació de projectes innovatius i de recerca F. Adquisició i/o desenvolupament de software per a l'innovació tecnològica i gestió. Queden excloses totes les despeses per: L'eventual formació dels empleats; L'eventual adquisició de hardware, màquines i instal·lacions; Eventuals altres despeses (taxes, drets, etc.)					
BENEFICIARIS Empreses del sector òptic (ulleres)		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS EVAB		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Informació asimètrica Tutela drets de propietat Transició a noves tecnologies	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Desenvolupament patents Vigilància tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D Gerència	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Intermediació PIME-mercat Oferta informació	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante	EVAB	No descrit			
DATA EDICIÓ: 09-04-06					
RÈF. FITXA: 004/PI/V					

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VENETO					
DENOMINACIÓ A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione – auto-transporto		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR EVAB		PROGRAMA GENERAL ---
			DATA INICI APLIC. 20-01-2005		DATA FINAL APLIC. ---
OBJECTIU Promoure la innovació a les empreses del sector del auto-transport					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació de capital a les empreses del 30% anual dels costos documentats amb un màxim de 1.150€ (cap empresa podrà rebre aportacions superiors al 2.859€ en total).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ol style="list-style-type: none"> Despeses de consultoria per a diagnosi i intervencions de consultoria per a la innovació tecnològica. Elaboració de projectes i consegüentment adquisició de programes i equipaments per innovar les metodologies de gestió a l'empresa. Elaboració de projectes i consegüentment adquisició de sistemes telemàtics per l'intercanvi electrònic de les dades (EDI) inclosa la despesa per abonaments i/o activacions a Bancs Noli (bases de dades sobre la demanda i oferta de transport). Elaboració de projectes i consegüentment adquisició de sistemes per a la gestió del parc vehicular i de les unitats de càrrega amb mesures des de satèl·lit i/o telemàtiques. 					
BENEFICIARIS Empreses de l'auto-transport		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS EVAB		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Externalitats tecnològiques Transició a noves tecnologies	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de l'innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Vigilància tecnològica Millora de la productivitat Promoció dels sistemes de la informació	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència Departament R+D Departament logística	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante	EVAB	No descrit			
DATA EDICIÓ: 09-04-06					
RÈF. FITXA: 005//PI/V					

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione - tintorie		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR EVAB		PROGRAMA GENERAL ---
			DATA INICI APLIC. 20-01-2005		DATA FINAL APLIC. ---
OBJECTIU Promoure la innovació a les empreses del sector de bugaderies – tintories					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació de capital anual del 30% dels costos documentats amb un màxim de 774,69€ per empresa					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Despeses de consultoria per a la diagnosi de l'empresa i intervencions per a la innovació tecnològica.					
BENEFICIARIS Empreses de bugaderies – tintories		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS EVAB		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Externalitats tecnològiques Transició a noves tecnologies	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic-competitiu	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de l'innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Vigilància tecnològica Millora de la productivitat Promoció dels sistemes de la informació	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S				
Ex Ante	EVAB	No descrit			
DATA EDICIÓ: 09-04-06					REF. FITXA: 006//PI/V

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione - legno		REFERÈNCIA LEGAL ---		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR EVAB	
				DATA INICI APLIC. 20-01-2005 DATA FINAL APLIC. Sense data de fi	
PROGRAMA GENERAL ---					
OBJECTIU Promoure la innovació a les empreses del sector de la fusta					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació de capital del 30% anual dels costos documentats amb un màxim de 774,69€ per a les activitats subvencionades.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ol style="list-style-type: none"> Despeses de consultoria per a la diagnosi empresarial i intervencions de consultoria per a la innovació tecnològica. Despeses de consultoria per assistència i preparació i/o desenvolupament dels projectes d'innovació de producte i de procés en col·laboració amb estructures de recerca. Despeses per a l'adquisició amb desenvolupament de software dedicat a la innovació tecnològica i de gestió. 					
BENEFICIARIS Empreses del sector de la fusta		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS EVAB		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Externalitats tecnològiques Transició a noves tecnologies	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de l'innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Vigilància tecnològica Millora de la productivitat Promoció dels sistemes de la informació	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència Departament R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante	EVAB	No descrit			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				RÉF. FITXA: 007//PI/V	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIÓ A/14 - AV: Sostegno alle imprese in tema di innovazione - metalmeccanico		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR EVAB	DATA INICI APLIC. 20-01-2005 DATA FINAL APLIC. Sense data de fi	PROGRAMA GENERAL ---
OBJECTIU Promoure la innovació a les empreses del sector metalmeccànic.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació de capital a les empreses sobre les despeses indicades de les activitats subvencionades en mesura par al 50% dels costos documentats amb un màxim anual de 1.500,00 € (punts A, B i C) i 3.000€ (punts D, E i F) (la despesa mínima admissible haurà de ser superior a 260€).					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES A. Recerca de bancs de dades, adquisició de paquets informatius, bancs de dades, normes tècniques B. Informació, recerca i depòsit de patents C. Informació i anàlisi sobre l'estat de l'art d'un sector i d'uns tecnologia D. Intervencions de consultoria per a l'innovació i assistència a la negociació de tecnologia E. Assistència a la preparació de projectes innovatius i de recerca F. Adquisició i/o desenvolupament de software per a l'innovació tecnològica i gestió. Queden excloses totes les despeses per: L'eventual formació dels empleats; L'eventual adquisició de hardware, màquines i instal·lacions; Eventuals altres despeses (taxes, drets, etc.)					
BENEFICIARIS Empreses del sector òptic (ulleres)		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS EVAB		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Informació asimètrica Tutela drets de propietat Transició a noves tecnologies	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de innovació/qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Desenvolupament patents Vigilància tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers Intermediació PIME-mercat Oferta informació	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Estratègica Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante	EVAB	No descrit			
DATA EDICIÓ: 09-04-06				REF. FITXA: 008//PI/V	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIÓ Commese di ricerca		REFERÈNCIA LEGAL	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR CRACA		DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL DOCUP Ob.2 2000-2006 Misura 1.7 – Azione B (EU)
					DATA FINAL APLIC.	
OBJECTIU No descrit						
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació de capital en la mesura del 50% del cost del projecte admès per a l'ajut. Els imports màxims concedibles per al projecte són els següents: - Estudis de factibilitat: 20.000€ - Projectes de recerca industrial i/o desenvolupament pre-competitiu: 300.000€ En el cas de projectes integrats, s'estableix una aportació total de màxim 320.000€						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES A) Estudis de factibilitat B) Encàrrecs de recerca (recerca industrial, desenvolupament pre-competitiu) El projecte haurà de ser comissionat a estructures qualificades com: Universitat, Instituts Universitaris i altres ens públics reconeguts d'alta formació, ens públics de recerca, laboratoris, parcs científics i tecnològics del Vèneto						
BENEFICIARIS PIMEs, consorcis, associacions temporals d'empreses.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS CRACA Regione Veneto			PRESSUPOST TOTAL 3.403.000€	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA			CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació		TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació i la qualitat Transferència tecnològica		TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Relació universitat-empresa Augment dimensió de les PIME		TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers		APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
					TIPUS DE MILLORA	Operativa
MOMENT DE CICLE		RESPONSABLE/S	AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex Ante		CRACA	No descrit			
DATA EDICIÓ: 09-04-06						REF. FITXA: 009//PI/V

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIÓ Fondi di rotazione		REFERÈNCIA LEGAL	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR CRACA		DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL DOCUP Ob.2 2000-2006 Misura 1.2 (UE)
OBJECTIU No descrit						
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Concessió de finançaments bancaris facilitats, préstecs participatius (finançaments condicionats al paral·lel augment del capital social) i operacions de leasing facilitats realitzats amb l'instrument del fons de rotació. Les iniciatives són finançables fins al 100% de l'import admissible, des de un mínim de 30.000€ i un màxim de 800.000€.						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ul style="list-style-type: none"> - Equipaments tecnològics i despeses de connexió a les xarxes tecnològiques. - Innovació de producte i de procés, patents, llicències, know-how, software, disseny i realització de projectes pilot i demostratius, i prototips no comercialitzables, certificacions de qualitat. - Consultoria legal i tècnica, i despeses notarials en el límit màxim del 5% relatiu a la inversió admissible. 						
BENEFICIARIS Empreses artesanals, consorcis i associacions temporals d'empreses.			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Conorzio Regionale di Garanzia per l'Artigianato Veneto Sviluppo SpA		PRESSUPOST TOTAL 41.001.872€	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA			CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació Drets de propietat Transició a noves tecnologies Transició a nous sistemes organitzatius		TIPUS D'INSTRUMENT	Directe Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de l'innovació/qualitat		TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Millora de la productivitat i la qualitat Promoció sistemes de la informació Desenvolupament patents		TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers		APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
					TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ						
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ				
Ex ante	CRACA	No descrit				
DATA EDICIÓ: 09-04-06						REF. FITXA: 010//PI/V

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIÓ Contributivo per le ricerche e prove finalizzate allo sviluppo di prodotti innovativi commissionati a centri di ricerca e/o laboratori anche universitari edizione 2006		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR APINDUSTRIA UNIONCAMERE		DATA INICI APLIC. 14/04/06 DATA FINAL APLIC. 15/06/07	PROGRAMA GENERAL ---
OBJECTIU Sostenir les empreses industrials manufactureres i de construcció i les empreses artesanals que volen recórrer a subjectes externs (Universitats, ens de recerca pública i privada, estudis de disseny i recerca) per desenvolupar activitats de recerca i de desenvolupament d'activitats de recerca industrial i de desenvolupament pre-competitiu.						
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Aportació en capital del 30% de l'inversió amb un límit màxim de 15.000€ (l'aportació no és acumulable amb altres ajuts públics sobre el mateix projecte). L'import mínim aportat és de 5.000€.						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ul style="list-style-type: none"> - Activitats de recerca industrial fiades a universitats, ens de recerca, fundacions privades, laboratoris de recerca externes públiques i privades. - Activitats de desenvolupament pre-competitiu fiades a subjectes externs o realitzades directament per l'empresa interessada (en aquest cas, només són admeses a benefici les despeses externes degudament documentades). 						
BENEFICIARIS Empreses industrials manufactureres, empreses de la construcció i empreses artesanals (queden excloses empreses del sector de la pesca i la piscicultura)			ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS APINDUSTRIA UNIONCAMERE		PRESSUPOST TOTAL 140.000 €	
DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA						
ÀMBIT / UBICACIÓ		LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTIQUES DEL INSTRUMENT		
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe	
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació i la qualitat Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu	
ABAST	Empreses industrials i/o construcció	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu	
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital	
				TIPUS DE MILLORA	Operativa	
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA						
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ				
No descrit	---	---				
DATA EDICIÓ: 10-04-06				REF. FITXA: 011//PI/V		

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIÓ Bando 598/94 - Ricerca industriale e sviluppo precompetitivo		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR APINDUSTRIA		DATA INICI APLIC. 03/06/06	PROGRAMA GENERAL Legge 598/94
					DATA FINAL APLIC. 03/06/08	
OBJECTIU						
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Ajuts financers per a la realització de projectes que preveuen tant activitat de recerca industrial com de desenvolupament pre-competitiu. Els ajuts venen concedits segons les següents modalitats conjuntes d'intervenció: a) una aportació de capital del 17,5% de les despeses del projecte realitzat. b) Un finançament bancari facilitat de un import comprès (a elecció del beneficiari) entre un mínim del 35% i un màxim del 82,5% del cost del projecte admès (El cost del projecte ha d'estar comprès entre 200.000€ i 1.800.000€).						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ul style="list-style-type: none"> - Despeses per a personal contractat (investigadors i tècnics directament reservats per al projecte de recerca). - Serveis de consultoria per activitats de recerca, adquisició de béns materials (patents, llicències, know-how). - Instruments i equipaments de recerca. 						
BENEFICIARIS PIME, agregacions i pols tecnològics dotades d'una organització específica de recerca (queden excloses els sectors d'agroindústria, pesca, carbosiderúrgia, construccions navals, fibre sintètiques, automòvil i transport).		ORGANISMES GESTORS I INTEREDIARIS APINDUSTRIA Veneto Sviluppo Spa.		PRESSUPOST TOTAL 27.352.607 €		
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA			CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació Externalitats tecnològiques		TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic-competitiu	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació i la qualitat Transferència tecnològica		TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Empreses industrials i/o construcció	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Relació universitat-empresa Desenvolupament patents		TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament R+D Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers		APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
					TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA						
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ				
Ex-Ante	Veneto Sviluppo Spa.	---				
DATA EDICIÓ: 10-04-06						
REF. FITXA: 012//PI/V						

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ Istituzione di premi rivolti ad imprese industriali e artigiane per la realizzazione di "prodotti innovativi" – edizione 2006		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR APINDUSTRIA UNIONCAMERE		PROGRAMA GENERAL --- DATA INICI APLIC. 02/05/2006 DATA FINAL APLIC. 31/01/2007
OBJECTIU Instituir un premi per a sostenir la realització de productes innovatius.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Un premi de 5.000€ per a cadascuna de les empreses industrials i els seu consorci, i dos premis de 2.500€ per cadascuna de les empreses artesanes i el seus consorcis.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Projectes innovatius de producte, sigui producte industrial o de consum.					
BENEFICIARIS Empreses manufactureres i artesanes (queden excloses les empreses del sector dels transports, la pesca i la piscicultura).		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS APINDUSTRIA UNIONCAMERE		PRESSUPOST TOTAL	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Falta d'equilibri entre exploració-explotació	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació i la qualitat	TIPUS D'INSTRUMENT	Proactiu
ABAST	Tots els sectors	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Promoció i sensibilització	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 10-04-06				REF. FITXA: 013//PI/V	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ Fondi di retazione per la concessione di finanziamenti agevolati alle PMI		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR EQUIPE		PROGRAMA GENERAL ---
			DATA INICI APLIC. 30-06-2006		DATA FINAL APLIC. ---
OBJECTIU					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Concessió de finançaments bancaris facilitats, préstecs participatius (finançaments condicionats al paral·lel augment del capital social) i operacions de leasing facilitats actuats amb l'instrument del fons de rotació. Les iniciatives són finançables fins al 100% de l'import admissible, des de un mínim de 12.500€ i un màxim de 260.000€.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ul style="list-style-type: none"> - Adquisició, construcció i reestructuració d'immobles, instal·lacions, maquinària i equipaments, adquisició de terrenys destinats a assentaments productius. - Despeses tècniques per consultoria, disseny, direcció, coordinació de la seguretat (s'admet una suma màxima de l 10% de les despeses admissibles). - Actius immaterials, inversions en transferència de tecnologia realitzats mitjançant adquisició de patents, llicències, know-how i de coneixement tècnic no patentable. - Reequilibri financer empresarial per al suport al capital circulant i efectuat per a imports no superiors al 20% de l'estoc mig rellevat en els balanços dels darrers 3 anys. - Consolidació del passiu bancari finalitzat en breu i intervencions de consolidació dels deutes bancaris a curt termini i operacions de reestructuració. 					
BENEFICIARIS Empreses artesanes, consorcis i associacions temporals d'empreses.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Equipe Veneto Sviluppo SpA		PRESSUPOST TOTAL 50.190.805 €	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Drets de propietat	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Desenvolupament de patents	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Gerència	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVUALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06				REF. FITXA: 014//PI/V	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ III Edizione Giovane Impresa Innovativa		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR UNIONCAMERE		PROGRAMA GENERAL -
			DATA INICI APLIC. ---		DATA FINAL APLIC. 30-03-06
OBJECTIU <ul style="list-style-type: none"> - Promoure la cultura de la innovació. - Donar suport a la activació de joves empreses innovatives. - Facilitar l'acord entre sistema de les empreses i sistema de la recerca. 					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ El premi és una aportació en capital de 48.000€.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Projectes de recerca i desenvolupament en col·laboració amb una universitat o un ens públic de recerca.					
BENEFICIARIS Empreses nascudes els darrers 5 anys, que es diferencien per la valoració econòmica de la innovació desenvolupada en la mateixa empresa o de subjectes tercers.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS UNIONCAMERE		PRESSUPOST TOTAL 48.000€	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic Entorn cultural	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Proactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Foment emprenedoria de base tecnològica Potenciació relació universitat-empresa	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Concessió d'ajuts financers	TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVUALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06					REF. FITXA: 015//PI/V

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ Sviluppo o rimodulazione nuovo prodotto		REFERÈNCIA LEGAL ---		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR SIAV (Confindustria Veneto)	
				DATA INICI APLIC. 01-01-2006 DATA FINAL APLIC. 01-06-2006	
PROGRAMA GENERAL FSE Ob. 3 MIS D1 - progetti strutturali 2004					
OBJECTIU Fornir els elements per analitzar i millorar les interconnexions del procés de desenvolupament o remodelació del producte amb atenció a l'innovació. Operar concretament sobre l'eficiència de les relacions tècniques entre comercialització, oficina tècnica i planificació de la producció.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Durant 5 dies i un total de 40 hores es realitzaran les següents etapes per a millorar els processos d'innovació dins de l'estructura de 24 PIMES (mínim 4 emplatats per empresa): <ul style="list-style-type: none"> - Anàlisi organització en relació al procés de desenvolupament o remodelació de producte. - Seminari interempresarial: Innovació i recerca en el desenvolupament remodelació de producte. - Seminari interempresarial: El govern del Procés: les Fases, la Metodologia, els Instruments. - Assistència al desenvolupament d'un "Project Work". - Benchmarking del resultats del "Project Work". 					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Co-finançament del cost del personal					
BENEFICIARIS PIMES		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS SIAV (Confindustria Veneto)		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA			
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTIQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Millora en el disseny	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D Departament comercial Producció	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex post	Tots els actors involucrats	Un cop acabada l'experiència es realitza una reunió final de totes les empreses participants per a comparar els resultats i fer benchmarking de les millors pràctiques.			
DATA EDICIÓ: 11-04-06				REF. FITXA: 016//PI/V	

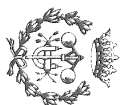

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DENOMINACIO		REFERÈNCIA LEGAL	DADES GENERALS		DATA INICI APLIC.	PROGRAMA GENERAL
Sviluppo Organizzativo e Gestione Risorse Umane		---	ORGANISME PROMOTOR		01-01-2005	FSE Ob. 3 MIS D1 - progetti strutturali 2004
			SIAV (Confindustria Veneto)		DATA FINAL APLIC.	
					01-06-2006	
OBJECTIU						
Desenvolupament organitzatiu de les PIME a través de la reconstrucció del rols i de les competències lligades a la relació operativa del procés.						
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ						
Durant 4,5es i un total de 20 hores es realitzaran les següents etapes per a millorar els processos d'innovació dins de l'estructura de 18 PIMEs (mínim 4 emplats per empresa):						
<ul style="list-style-type: none">- Anàlisi organitzativa (expert analista).- Seminari interempresarial (expert processos i en organització).- Intervenció de la millora a l'empresa (expert en organització).- Monitoratge dels resultats.						
ACTIVITATS SUBVENCIONADES						
Co-finançament del cost del personal						
BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS			PRESSUPOST TOTAL	
PIME que compleixin les següents condicions: Posicionades en fase de creixement, que vulguin revisar la tradicional funció de la gestió del personal cap a un visió del desenvolupament organitzatiu i dels recursos humans, orientades a la innovació i el desenvolupament.		SIAV (Confindustria Veneto)			---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA			CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA				
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIO	Transició a nous sistemes organitzatius		TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació		TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Millora en el disseny		APORTACIÓ A L'EMPRESA	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D Departament comercial Producció	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis		TIPUS DE MILLORA	Coneixement Capital
				CREIXEMENT AFAVORIT	Operativa	
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA						
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ				
Ex post	Tots els actors involucrats	Un cop acabada l'experiència es realitza una reunió final de totes les empreses participants per a comparar els resultats i fer benchmarking de les millors pràctiques.				
DATA EDICIÓ: 11-04-06				REF. FITXA: 017//PI/V		

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ Ricerca universitaria per le imprese		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Università degli Studi di Padova		PROGRAMA GENERAL Transferimento di tecnologia
			DATA INICI APLIC.		DATA FINAL APLIC.
OBJECTIU Posar a disposició de les empreses el propi patrimoni de recerca de l'Universitat i les competències dels propis docents i investigadors.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ L'empresa que tingui una exigència tecnològica i vulgui trobar a l'interior de l'Universitat un expert que els pugui ajudar, està convidada a contactar amb l'Àrea Trasferimento di Tecnologia enviant via e-mail una breu descripció del problema o un link amb la pròpia plana web. En pocs dies l'Àrea posarà en contacte amb l'empresa amb els experts universitaris en grau de proporcionar consultoria científica i tecnològica per resoldre el problema.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Consultoria científica i tecnològica dels experts universitaris.					
BENEFICIARIS Totes les empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Università degli Studi di Padova		PRESSUPOST TOTAL	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA			
		LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTIQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Universitat	JUSTIFICACIÓ	Fallada en la connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06				RÈF. FITXA: 018//PI/V	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ RicercaImpresa		REFERÈNCIA LEGAL ---		DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Parco Cientifico e Tecnologico Galileo DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. ---	
PROGRAMA GENERAL Start Cup					
OBJECTIU Consentir a les empreses i ens seleccionar de la forma més simple i directa la informació fonamental concernent a activitats de recerca i experimentació dels seu possible interès.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Lliure accés a una base de dades que recullen els projectes de recerca dels centres d'investigació, que poden ser útils per a les empreses. La recerca es pot fer mitjançant tres modalitats: a) text lliure b) paraula clau c) sectors productius interessats.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Es realitza un recull i classificació de l'informació a través d'entrevistes amb els responsables dels projectes de recerca, realitzades pel servei AUDITECH del Parco Scientifico e Tecnologico Galileo.					
BENEFICIARIS Totes les empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Parco Cientifico e Tecnologico Galileo Università degli Studi di Padova Fondazione Cassa di Risparmio di Padova e Rovigo		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Universitat	JUSTIFICACIÓ	Fallada en la connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	No interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta d'informació	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06				REF. FITXA: 019//PI/V	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ RicercaTroba		DADES GENERALS REFERÈNCIA LEGAL ---		ORGANISME PROMOTOR Unindustria Padova	
				DATA INICI APLIC. ---	
				DATA FINAL APLIC. ---	
PROGRAMA GENERAL Decreto Ministeriale n.142 del 25 marzo 1998					
OBJECTIU Inserció en les empreses de una nova generació de joves investigadors per a fer efectiu, eficaç i correcte la relació recerca-empresa.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Es realitza un stage d'un estudiant de l'Università degli Studi di Padova, que es reconeix mitjançant crèdits formatius. Poden accedir als stage els següents estudiants: estudiants de carreres tècniques (3 anys) i dels cursos de segon cicle, estudiants de masters, estudiants dels doctors de recerca, nous llicenciats dins dels 18 mesos posteriors a la consecució del títol. L'universitat i l'empresa estipulen la Convenció i el Projecte Formatiu, en el que s'ha d'inserir l'activitat de stage formatiu.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Stage formatiu a l'empresa d'un estudiant, llicenciat, o doctorant.					
BENEFICIARIS Totes les empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Parco Cientifico e Tecnologico Galileo Università degli Studi di Padova Camera di commercio di Padova Unindustria Padova		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA			
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Fallada en la connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic- Entorn cultural	EIX D'ACTUACIÓ	Transferència tecnològica Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Reactiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Intermediació PIME-Agents de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06					
REF. FITXA: 020//PI/V					

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ StartCube		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Università degli Studi di Padova		DATA INICI APLIC. --- DATA FINAL APLIC. ---
					PROGRAMA GENERAL Transferimento di tecnologia
OBJECTIU ---					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ És un incubador universitari d'empreses, es a dir, una estructura creada per a donar suport als aspirants a emprenedor, amb l'intent d'ajudar al naixement de noves empreses.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Dóna espais, equipaments i serveis a condicions facilitades, amb l'objectiu de reduir les despeses derivades de l'activació d'una activitat.					
BENEFICIARIS Poden accedir als ajuts: Spin-off promogudes per personal de l'Università degli Studi di Padova i d'altres centres de recerca o de transferència de tecnologia vènets; Start-up genèriques; Empreses ja constituïdes des de menys d'un any.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Fondazione Cassa di Risparmio di Padova e Rovigo Università degli Studi di Padova		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Universitat	JUSTIFICACIÓ	Provisió d'infraestructures i d'inversió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Foment de l'emprenedoria i empreses de base tecnològica.	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Incubació noves empreses	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S				
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06					RÉF. FITXA: 021//PI/V

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ StartCup		DADES GENERALS		PROGRAMA GENERAL	
REFERÈNCIA LEGAL ---		ORGANISME PROMOTOR Università degli Studi di Padova Università degli Studi di Verona Università di Venezia Veneto Innovazione		DATA INICI APLIC. ---	
				DATA FINAL APLIC. ---	
OBJECTIU Té l'objectiu d'estimular la recerca i l'innovació tecnològica per a sostenir el suport econòmic del territori regional.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ És una competició entre idees innovatives que preten donar concreció a les idees dels participants i aportar les metodologies per a posar-les en condicions d'afrontar adequadament la fase de start-up de la nova empresa.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES Tots els participants poden usufructuar de l'assistència i de la formació necessària per a transformar la pròpia idea en un business plan i per a establir un contracte privilegiat amb els món industrial i financer. El vencedor de la competició rebrà un premi de 10.000€.					
BENEFICIARIS Grups de mínim 3 persones. L'idea empresarial s'ha de caracteritzar per un contingut basat en la recerca científica.		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Università degli Studi di Padova Università degli Studi di Verona Università di Venezia Veneto Innovazione Fondazione Cassa di Risparmio di Padova e Rovigo		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
		LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA			
ORIGEN	Universitat	JUSTIFICACIÓ	Provisió d'infraestructures i d'inversió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte Directe
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Foment de l'emprenedoria i empreses de base tecnològica.	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Incubació noves empreses	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06					
REF. FITXA: 022//PI/V					

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ e-KM DICAMO		DADES GENERALS REFERÈNCIA LEGAL ---		ORGANISME PROMOTOR Treviso tecnologia	PROGRAMA GENERAL Innovazione e trasferimento tecnologico
				DATA INICI APLIC. ---	DATA FINAL APLIC. ---
OBJECTIU Realització d'una infraestructura de e-Knowledge Management (e-KM) en el disseny industrial per al districte del calçat de Montebelluno (Treviso)					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ 1) Desenvolupar un model experimental de e-Knowledge Management en el disseny industrials per a: - Incentivar el desenvolupament organitzat i l'interacció de xarxes de coneixement. - Afavorir mecanismes de conversió del coneixement tàcit en explícit - Facilitar la captura del coneixement - Coordinar i adreçar el saber tecnològic - Certificar les diverses formes de coneixement i els procediments de compartició. 2) Creació i desenvolupament d'una Comunitat Professional de Dissenyadors.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES - Recerca sobre el territori per a caracteritzar la presència del disseny en si mateix (autònoms, empleats d'empreses, etc.). - Construcció d'un grup de professionals que ha donat lloc al primer nucli de la Comunitat de Dissenyadors. Amb aquest objectiu s'han organitzat seminaris i encontres periòdics, on s'han presentat tecnologies i arguments de gran interès pels dissenyadors, al que segueix sempre un debat sobre aprofundiment del coneixement i la possible agregació dels participants.					
BENEFICIARIS Empreses del sector del calçat		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Treviso tecnologia		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA			
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Col·laboració empresarial	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de disseny	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis Foment col·laboració inter-empresarial	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Capital Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 11-04-06				RÈF. FITXA: 023//PI/V	

INTERVENCIIONS PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO

DADES GENERALS	
DENOMINACIO e-HUB: il marketplace per le tecnologie collaborative	REFERÈNCIA LEGAL ---
ORGANISME PROMOTOR Treviso tecnologia	DATA INICI APLIC. ---
	DATA FINAL APLIC. ---
PROGRAMA GENERAL Legge Regionale sui Distretti Produttivi N. 8/2003 - Bando Regionale approvato con DGR n. 2502 del 8 agosto 2003	

OBJECTIU					
Facilitar la col·laboració entre empreses, explotant el potencial de les noves tecnologies per a incrementar l'eficiència i la flexibilitat de la filiere productiva.					
DEFINICIO DE LA INTERVENCIÓ					
1) Area estratègica (Serveis de Supply Chain Collaboration). Desenvolupament de serveis per a la col·laboració entre empreses del districte (serveis logístics i de transport, serveis de suport als fluxos informatius entre els actors de la filiere, serveis de planificació dels aprovisionaments, serveis de gestió conjunta dels processos estratègics (co-disseny). 2) Area de desenvolupament. (Serveis de Marketplace). Anàlisi d'un projecte pilot de un Marketplace, focalitzant alguns serveis transaccionals i una banca de dades per als operadors del districte.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES					
-Disseny i desenvolupament d'una aplicació pilot per a donar suport a la Supply Chain de les empreses del districte.					
-Creació d'una base de dades relativa a la subcontractació.					
-Difusió de temes de gestió innovativa d'empresa a través de la realització de cursos en modalitat e-Learning.					

BENEFICIARIS		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS		PRESSUPOST TOTAL	
Empreses del districte dels mobles de fusta		Treviso tecnologia; Regione Veneto Camara di Commercio di Treviso		---	

ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA		CARACTERÍSQUES DEL INSTRUMENT	
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA			
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIO	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIO	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Districte determinat (vertical)	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Col·laboració empresarial	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de disseny	FUNCIO EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis Foment col·laboració inter-empresarial	APORTACIO A L'EMPRESA	Capital Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa

AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA		
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ
Intermèdia	Treviso tecnologia Un màxim de 5 empreses líder del districte	-Selecció dels principals proveïdors per a crear un grup d'experimentació. -Organització d'encontres a les empreses i definició de les especificitats de cada empresa en l'estructura de les comandes. - Desenvolupament, i test de la plataforma tecnològica i dels interface. - Posta a punt del prototip a testear i experimentació de la solució.

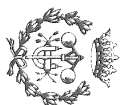
DATA EDICIÓ: 11-04-06	REF. FITXA: 024//PI/V
-----------------------	-----------------------

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ AUDITECH		REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Parco Scientifico e Tecnologico Galileo	DATA INICI APLIC. ---	PROGRAMA GENERAL ---
				DATA FINAL APLIC. ---	
OBJECTIU Transferència de tecnologia a les empreses					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Donar suport a les empreses en el diagnòstic, gestió i finançament dels projectes de innovació.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES <ul style="list-style-type: none"> - Individuar les necessitats d'innovació i l'estat de l'art de la tecnologia - Individuar els partners de recerca - Redacció, coordinament i gestió dels projectes de recerca nacionals i internacionals - Individuació de les possibles fonts de finançament 					
BENEFICIARIS Empreses		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Parco Scientifico e Tecnologico Galileo Confindustria		PRESSUPOST TOTAL ---	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURA DE LA INICIATIVA LÍNEES GENERALS DE LA POLÍTICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Associació	JUSTIFICACIÓ	Fallades d'aprenentatge Fallada de connexió	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Incentivació projectes de R+D dins les empreses Vigilància tecnològica Relació universitat-empresa	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament de R+D	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Oferta de serveis Foment col·laboració inter-empresarial Intermediació PIME-Agents de suport	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement
				TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVAUACIÓ			
No descrit	---	---			
DATA EDICIÓ: 12-04-06				REF. FITXA: 025//PI/V	

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ E-cluster	REFERÈNCIA LEGAL ---	DADES GENERALS ORGANISME PROMOTOR Comisió Europea (UE) Regione Veneto		DATA INICI APLIC. 2004	PROGRAMA GENERAL VENETO NET GOAL 2006 (Piano strategico di Sviluppo della Società Veneta dell'Informazione)
			DATA FINAL APLIC. 2006		
OBJECTIU El desenvolupament pilot d'una nova organització de E-company de les supply chain del vells districtes per compensar carències i desavantatges deguts als processos de deslocalització industrial.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Determinar els models de E-cluster i E-company fruit de transformacions de es tradicionals supply chain dels districtes, els factors claus d'èxit i proposar un esquema d'adopció dels instruments d'incentivació dels recursos per a la constitució de E-clusters.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES 1) <i>Preparació del projecte pilot:</i> a) anàlisi d'experiències similars significatives i reproduïbles de E-clustering. b) Individuació dels clústers de E-company. c) desenvolupament d'un model E-clustering. d) Determinació dels factors claus que condicionen el funcionament del E-clúster. e) Definició d'un programa de sostenibilitat del "E-cluster Net Organisation" per al seu funcionament. 2) <i>Projecte pilot:</i> f) Desenvolupament d'un instrument de "E-cluster Net Organisation". g) Experimentació del "E-cluster Net Organisation". h) Verificació dels resultats. i) Descripció dels "best practices". j) Presentació i promoció del model E-cluster.					
BENEFICIARIS PIMES		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Regione Veneto		PRESSUPOST TOTAL 1.500.000 €	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Transició a noves tecnologies Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació Transferència tecnològica	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Promoció dels sistemes de la informació Foment col·laboració empresarial	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Tots els departaments	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Foment col·laboració inter-empresarial	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
MOMENT DE CICLE		RESPONSABLE/S	AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ		
Ex-Ante Intermedia Ex-post		Regione Veneto	Durant la realització del projectes es definiran indicadors específics per a valorar la consecució dels resultats. Alguns dels indicadors seran: avantatges obtinguts per les empreses involucrades en el E-cluster, desenvolupament de competències del "E-cluster enabler", etc.		
DATA EDICIÓ: 22-04-06			REF. FITXA: 026//PI/V		

INTERVENCIÓ PER A FOMENTAR LA INNOVACIÓ AL VÈNETO					
DENOMINACIÓ Net Globo		DADES GENERALS REFERÈNCIA LEGAL ---		ORGANISME PROMOTOR Comisió Europea (UE) Regione Veneto	DATA INICI APLIC. 2004 DATA FINAL APLIC. 2006
PROGRAMA GENERAL VENETO NET GOAL 2006 (Piano strategico di Sviluppo della Società Veneta dell'Informazione)					
OBJECTIU Crear una nova organització basada sobre els recursos humans altament qualificats, sobre una plataforma avançada i de serveis on-line que permeti millorar les possibilitats de captura d'oportunitats de negocis internacionals.					
DEFINICIÓ DE LA INTERVENCIÓ Amb el projecte es vol crear a través d'activitat d'experimentació, difusió i formació, noves condicions estructurals i organitzatives per al desenvolupament de una nova classe de "business operator globals" que, sàpiguen conjugar interessos locals amb oportunitats de negocis internacionals.					
ACTIVITATS SUBVENCIONADES 1) <i>Projecte pilot fase 1.</i> Definició de l'organització, de la plataforma, dels instruments i del nou perfil professional del Glob Mover. Posada en marxa de la plataforma. 2) <i>Projecte pilot fase 2.</i> Organització dels tutors i del nucli d'empreses contractades. Primera experimentació sobre el camp (delegacions comercials, participació en fires, etc.). Descripció dels aspectes més importants de les "Best Practices Net Globo" per a la seva difusió i reproducció. Predisposició d'un pla de sostenibilitat del NET GLOBO.					
BENEFICIARIS PIMES		ORGANISMES GESTORS I INTERMEDIARIS Regione Veneto		PRESSUPOST TOTAL 1.250.000 €	
ÀMBIT / UBICACIÓ		DADES SOBRE LA NATURE DE LA INICIATIVA			
		LINEES GENERALS DE LA POLITICA		CARACTERÍSTQUES DEL INSTRUMENT	
ORIGEN	Administració Pública	JUSTIFICACIÓ	Transició a nous sistemes organitzatius	TIPUS D'INSTRUMENT	Indirecte
APLICACIÓ	Entorn microeconòmic	EIX D'ACTUACIÓ	Foment de la innovació	TIPUS D'INSTRUMENT	Pro-actiu
ABAST	Qualsevol sector	OBJECTIU	Transferència tecnològica Promoció dels sistemes de la informació	TIPUS D'INSTRUMENT	Interactiu
DEPARTAMENT EMPRESA	Departament comercial	FUNCIÓ EN EL SIST. D'INNOVACIÓ	Intermediació PIME-Mercat	APORTACIÓ A L'EMPRESA	Coneixement Capital
				TIPUS DE MILLORA	Operativa Estratègica
AVALUACIÓ DE LA INICIATIVA					
MOMENT DE CICLE	RESPONSABLE/S	DESCRIPCIÓ I CRITERIS DE L'AVALUACIÓ			
Ex-Ante Intermedia Ex-post	Regione Veneto	Durant la realització del projectes es definiran indicadors específics per a valorar la consecució dels resultats. Alguns dels indicadors seran: Nombre de Glob Mover actius al final del projecte respecte a aquells involucrats inicialment, nombre d'empreses involucrades en la experimentació i la seva valoració dels serveis del Net Globo, etc.			
DATA EDICIÓ: 22-04-06				REF. FITXA: 027//PI/V	

Definicions de les categories i variables - ANNEX V

Categoria : ORIGEN**Definició:** Indica l'entitat de on parteix l'iniciativa de l'intervenció**Variables:**

- *Administració pública:* El principal impulsor de l'ajut és un ens que forma part de l'Administració pública, sigui regional o local.
- *Universitat:* El principal impulsor de l'ajut és qualsevol de les universitats de la regió
- *Associació:* El principal impulsor de l'ajut és qualsevol associació present al territori que es pugui considerar com a agent de l'espai de suport (associacions gremials, fundacions, cambres de comerç, etc.). Poden ser públiques, privades o mixtes.

Categoria : APLICACIÓ**Definició:** Indica l'entorn al qual s'ha destinat la intervenció**Variables:**

- *Entorn microeconòmic:* Pretén actuar sobre la pròpia PIME o sobre la seva relació amb l'entorn més immediat, es a dir, sobre la relació amb els seus clients, proveïdors, competidors, agents de suport, etc.
- *Entorn cultural:* Pretén actuar sobre la cultura del territori, entenent cultura com al capital humà col·lectiu territorialitzat.

Categoria : ABAST**Definició:** Indica l'abast o camp d'actuació de la intervenció.**Variables:**

- *Qualsevol sector/ Varis sectors (horitzontal):* La intervenció està a l'abast de qualsevol sector d'activitat o per a una gran quantitat.
- *Sector industrial i/o construcció:* La intervenció està només a l'abast d'empreses d'activitats industrials o de la construcció.
- *Districte determinat (vertical):* La intervenció està només a l'abast d'empreses que formen part d'un determinat districte o clúster.
- *PIME de base tecnològica:* La intervenció està només a l'abast PIMEs que actuen en àmbits de high-tech, normalment de recent creació.

Categoria : DEPARTAMENT DE L'EMPRESA**Definició:** Indica el departament de la PIME al qual va destinada la intervenció.**Variables:**

- *Tots els departaments:* La intervenció està destinada a actuar sobre qualsevol dels departaments de l'empresa.
- *Departament de R+D:* La intervenció està destinada a actuar sobre el departament de R+D de l'empresa.
- *Departament de logística:* La intervenció està destinada a actuar sobre el departament de logística de l'empresa.
- *Departament comercial:* La intervenció està destinada a actuar sobre el departament

- comercial de l'empresa.
- *Departament de producció*: La intervenció està destinada a actuar sobre el departament de producció de l'empresa.
- *Departament de disseny*: La intervenció està destinada a actuar sobre el departament de disseny de l'empresa.

Categoria : JUSTIFICACIÓ

Definició: Indica el tipus de fallada que justifica la intervenció

Variables:

- *Falta d'equilibri entre exploració-explotació*: La intervenció pretén disminuir els problemes del sistema d'innovació relacionats amb un excés d'explotació dels productes i, alhora, una manca d'experimentació en nous productes dins les empreses.
- *Transició a noves tecnologies*: La intervenció pretén disminuir els problemes del sistema d'innovació relacionats amb la dificultat de les empreses (sobretot les PIME) a adaptar a les seves funcions a les noves tecnologies.
- *Transició a nous sistemes organitzatius*: La intervenció pretén disminuir els problemes del sistema d'innovació relacionats amb la dificultat de les empreses (sobretot les PIME) a adaptar-se als nous sistemes organitzatius (empresa en xarxa, etc.), propis de l'economia globalitzada i de les empreses innovadores.
- *Tutela dels drets de propietat*: La intervenció pretén disminuir els problemes del sistema d'innovació relacionats amb la dificultat de les empreses (sobretot les PIME) a accedir als mecanismes de protecció dels drets de propietat de les innovacions.
- *Fallada de connexió*: La intervenció pretén disminuir els problemes del sistema d'innovació relacionats amb la interacció dels diferents agents dins del sistema.
- *Informació asimètrica*: La intervenció pretén disminuir els problemes de les PIME per a accedir a la informació (de mercat, tecnològica, etc.) que altres empreses (sobretot les grans empreses) poden obtenir mitjançant prospeccions de mercat, tecnològica i altres tècniques.
- *Externalitats tecnològiques*: La intervenció pretén disminuir els problemes de les PIME per a accedir a les noves tecnologies (de producció, TIC, etc.) que altres empreses (sobretot les grans empreses) poden obtenir fàcilment.

Categoria : EIX D'ACTUACIÓ

Definició: Indica l'eix o principi d'actuació en que es basa la intervenció

Variables:

- *Foment de la innovació/qualitat*: La intervenció pretén incentivar la creació d'innovacions per part dels actors de sistema productiu.
- *Transferència tecnològica*: La intervenció pretén facilitar la transferència del sistema públic de R+D a les empreses.

Categoria : OBJECTIU

Definició: Indica la forma com la intervenció pretén adreçar les empreses en direcció de l'eix d'actuació

Variables:

- *Incentivació projectes R+D dins les empreses:* La intervenció pretén incentivar la creació d'innovacions dins les pròpies estructures productives de les empreses.
- *Millorar de la productivitat i la qualitat:* La intervenció pretén millorar la productivitat i la qualitat de l'estructura productiva de les empreses.
- *Formació específica:* La intervenció pretén millorar i potenciar la formació dels empleats de l'empresa, sobretot pel que fa la gestió de la innovació i coneixements específics per a innovar.
- *Promoció dels sistemes d'informació:* La intervenció pretén promocionar i incentivar a les empreses en l'ús dels sistemes d'informació, tant dins de les seves estructures com en la relació amb el seu entorn.
- *Potenciació relació universitat-empresa:* La intervenció pretén facilitar i fomentar la col·laboració de empreses i universitat en projectes relacionats amb projectes R+D, transferència tecnològica i formació.
- *Desenvolupament patents:* La intervenció pretén ajudar a les empreses en la gestió de les patents.
- *Foment de l'emprenedoria i empreses de base tecnològica:* La intervenció pretén fomentar l'esperit emprenedor i l'activació de noves empreses de base tecnològica.
- *Promoció social de la ciència i la tecnologia:* La intervenció pretén promocionar en l'entorn cultural la ciència i la tecnologia.
- *Vigilància tecnològica:* La intervenció pretén ajudar a les empreses (sobretot a les PIME) en l'adopció de noves tecnologies, mitjançant tècniques de vigilància tecnològica.
- *Foment col·laboració empresarial:* La intervenció pretén incentivar la col·laboració de diverses empreses en projectes d'innovació.
- *Augment dimensió PIME:* La intervenció pretén fomentar l'agregació de les PIME per a augmentar la seva dimensió.

Categoria : FUNCIO EN EL SISTEMA D'INNOVACIO

Definició: Indica la funció de la intervenció dins del sistema d'innovació.

Variables:

- *Concessió d'ajuts financers:* La intervenció consisteix en una aportació econòmica a les empreses assignades en forma d'aportació en capital, de finançaments facilitats o avals bancaris, per a dur a terme un determinat projecte.
- *Coordinació dels agents:* La intervenció pretén posar en contacte i coordinar diferents actors del sistema d'innovació en un determinat projecte.
- *Foment col·laboració inter-empresarial:* La intervenció pretén fomentar l'agregació de les PIME per al desenvolupament de projectes d'innovació, i per a la transferència de tecnologia.
- *Oferta d'informació:* La intervenció consisteix en oferir informació relacionada amb la innovació a les empreses (intercanvi d'experiències entre clústers, impactes de les TIC, programes i propostes amb vigor, etc.)
- *Oferta de serveis:* La intervenció consisteix en oferir serveis de suport a l'activitat de

- les PIME: tecnologies innovadores de producció i mesura, formació al personal, certificacions, gestió de projectes, desenvolupament de software, serveis multimèdia, gestió de patents, etc. Els serveis s'ofereixen en les àrees de producció, qualitat i innovació.
- *Intermediació PIME-Agent de suport*: La intervenció pretén facilitar la coordinació entre les PIME i els agents de suport en la concessió d'ajuts, realització de programes, transferència de tecnologia, etc.

Categoria : TIPUS D'INSTRUMENT

Definició: Indica el tipus d'intervenció o instrument utilitzat en funció de la seva modalitat d'acció i la seva natura.

Variables:

- *Directe/indirecte*: Anomenem instrument directe a aquell que consisteix en l'aportació d'un capital o coneixement a l'empresa per a donar suport a un projecte determinat. Anomenem instrument indirecte quan la intervenció consisteix en la oferta de serveis, informació, o qualsevol aportació dirigida a millorar les condicions de l'entorn on operen les PIME.
- *Pro-actiu/reactiu*: Anomenem instrument pro-actiu a aquell que proposa a les PIME quelcom que les permeti millorar la seva capacitat innovadora. Anomenem instrument reactiu a aquell que respon a una necessitat existent i que pretén reforçar la capacitat innovadora de les PIME.
- *Interactiu/No interactiu*: Anomenem instrument interactiu a aquell que preveu durant la seva execució la col·laboració a diferents nivells entre les PIME beneficiades i els agents de suport que les gestionen. Anomenem instrument no interactiu a aquell que no preveu cap més col·laboració entre PIME beneficiades i els agents de suport que les gestionen que la inicial per a la concessió del ajuts i/o la final en la fase d'avaluació.

Categoria : APORTACIÓ A L'EMPRESA

Definició: Indica el tipus d'aportació que, mitjançant la intervenció, l'agent de suport facilita a la PIME.

Variables:

- **Capital**: La intervenció consisteix en l'aportació de capital, en forma finançament facilitat, aportació de capital o desgravacions fiscals, etc, per a la realització d'un determinat projecte o programa relacionat amb la innovació.
- **Coneixement**: La intervenció consisteix en l'aportació de coneixement a les PIME, mitjançant programes de formació, assessorament especialista, realització d'estudis, etc.

Categoria : TIPUS DE MILLORA

Definició: Indica el tipus de millora que, mitjançant la intervenció, l'agent de suport facilita a la PIME per al seva capacitat innovadora.

Variables:

- Operativa: La intervenció facilita la millora de l'empresa en l'àmbit operatiu (millorar de la qualitat, re-enginyeria de processos, etc.)
- Estratègica: La intervenció facilita la millora de l'empresa en l'àmbit estratègic (posicionament en la cadena de valor, definició de nous productes i processos, etc.)

Categoria : AVALUACIÓ

Definició: Indica si la intervenció preveu la realització d'algun tipus d'avaluació sobre els resultats obtinguts, nivell d'impacte aconseguit, nivell de satisfacció dels beneficiaris, etc.

Variables:

- Moment del cicle: Indica en quin punt de desenvolupament de la intervenció està previst realitzar l'avaluació (ex-ante, intermèdia o ex-post).
- Responsables: Indica qui portarà a terme el procés d'avaluació.
- Descripció i criteris d'avaluació: Descriu quin serà el procés d'avaluació: criteris, metodologia, etc.

El Periódico - Maig del 2006

Braun tancarà la planta d'Esplugues, en què treballen 760 persones

La multinacional de petits electrodomèstics traslladarà la factoria a Europa de l'Est o a la Xina || La companyia anuncia que la marxa es produirà el 2008 i els sindicats rebutgen l'operació

XAVIER ADELL
ESPLUGUES DE LLOBREGAT

La factoria de la multinacional de petits electrodomèstics Braun d'Esplugues de Llobregat té les hores comptades. La direcció de l'empresa va anunciar ahir la decisió «irrevocable» de dismantellar la fàbrica a finals del 2008 i de traslladar la producció a un país d'Europa de l'Est o a la Xina per reduir costos. La mesura deixarà sense ocupació unes 760 persones –690 amb contracte indefinit, segons els sindicats– encara que la setmana que ve començaran les negociacions amb les centrals per pactar un pla social.

La històrica planta de Braun (propietat de la multinacional nordamericana Gillette que, al seu torn, forma part del grup Procter & Gamble) fabrica planxes de vapor i batedores (el popular Minipimer) a Esplugues des del 1960. Malgrat això, la factoria –tot un símbol al Baix Llobregat– ha deixat de ser competitiva, segons la direcció. Altres marques del ram, com Rowenta o Philips, ja han traslladat les línies de producció a països on la mà d'obra i els costos són més barats.

El director de Braun a Espanya, Francesc Pons, va explicar ahir que el dismantellament de la planta és l'única manera d'assegurar a la firma «uns nivells òptims d'eficiència en costos i productivitat», sense anar en detriment dels estàndards qualitatius de la marca. Segons la companyia, la factoria d'Esplugues no pot garantir aquesta exigència a llarg termini i, encara menys, «resistir la dinàmica actual del mercat amb un pla de reducció de costos simple i insuficient».

SOSTRE TECNOLÒGIC // Un dels detonants de la crisi és que els productes que es fabriquen a Esplugues han assolit la seva cota màxima d'avenç tecnològic i tenen poca capacitat d'innovar. Quan es renova la gamma, els aparells només pateixen simples modificacions estètiques.

Però la plantilla de Braun, molt indignada amb l'anunci, opina de manera diferent. Segons Andrés Rodríguez (UGT), secretari del comitè d'empresa, «la decisió és injustificable perquè la fàbrica té beneficis». Com a prova, Rodríguez va apuntar que en els pròxims dies la compa-

► Treballadors de Braun davant la porta de l'empresa, després de l'anunci del tancament, ahir.

L'ajuntament va frenar al març l'especulació amb els terrenys

► L'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat va aprovar al març en una sessió plenària la no requalificació urbanística dels terrenys on actualment hi ha la factoria de Braun.

► Al veure els antecedents d'altres deslocalitzacions que hi ha hagut a Catalunya, i davant els problemes ja anunciats de la fàbrica de Braun a Esplugues de Llobregat, tots els grups municipals es van unir per impedir que la multinacional pugui fer un *peñolazo* amb el terreny, de manera que el tancament que ja es temia li pugui resultar al capdavant un negoci.

nyia alemanya té previst contractar més personal eventual per augmentar la producció.

La companyia pretén evitar l'alt cost social del trasllat i prefereix un comiat gradual. Si la firma hagués optat per deixar que la situació s'enquistés fins a finals del 2008 –per anunciar llavors el tancament immediat– possiblement els recursos per afrontar el pla serien menors.

RECOL·LOCACIÓ A ALEMANYA // Així, Braun planteja un tancament a dos anys i mig vista que a priori facilitaria una prejubilació de prop de la meitat de la plantilla sense pèrdua de poder adquisitiu. A més, el personal d'Investigació i Desenvolupament seria recol·locat al centre tecnològic de la firma a Kronberg (Alemanya) i a la resta «se'ls donaria l'ajut necessari per a altres alternatives d'ocupació», segons la direcció.

La proposta no va satisfer gens els sindicats CCOO i UGT, que ahir van qualificar de «deslocalització salvatge» i de «barbaritat» l'anunci de Braun. Les dues centrals van coincidir a advertir que el tancament tindria conseqüències «nefastes» perquè suposaria la pèrdua de 2.000 llocs de treball indirectes més, entre proveïdors i petits fabricants.

El comitè d'empresa va celebrar ahir tres assemblees informatives –una per a cada torn– als mols de la factoria per comunicar als afectats la decisió de la direcció. Encara que la plantilla considera que l'empresa els ha «enganyat» perquè fa tres mesos els va negar que tingués la intenció de tancar, el comitè descarta, per ara, les mobilitzacions.

El futur dels afectats es començarà a aclarir a partir de dimarts vinent, data de la primera reunió entre representants sindicals i empresa. Només un dia després, Braun haurà de donar explicacions a la Conselleria de Treball i Indústria, que ahir va citar la direcció perquè aclareixi els motius del tancament de la fàbrica. ■

+ dades

UN ANUNCI PREPARAT

LA NOTÍCIA DEL TANCAMENT DE LA FÀBRICA, PRECEDIDA DE RUMORS I DESMENTITS

La prèvia

L'any passat, la direcció de Braun va anunciar que havia encarregat un estudi de rendibilitat sobre el seu possible trasllat. L'octubre del 2005, la companyia va informar a l'ajuntament i als sindicats que descartava el tancament. El març passat van tornar els rumors, i l'empresa va dir que no hi havia res decidit. El 26 d'abril, els treballadors es van aturar quatre hores per exigir una informació veraç sobre el futur de la fàbrica.

Els resultats

Braun Española va tancar els exercicis del 2003 i del 2004, els últims dels quals es disposa de dades oficials, amb beneficis, encara que amb un notable descens entre un any i l'altre. El 2003 va guanyar 10,7 milions d'euros, amb una facturació de 144,5 milions, mentre que el 2004, amb un augment d'ingressos del 6,4%, fins a arribar als 153,8 milions d'euros, els guanys nets es van reduir un 44,8%, i es van situar a 5,9 milions.

La plantilla

A un ritme lent, però constant, la xifra de treballadors fijos de la factoria d'Esplugues s'ha anat reduint en els últims anys. El 2000, en el registre mercantil constava que Braun tenia contractats 815 treballadors, mentre que el 2004 la xifra s'havia reduït gairebé un 13% i es va situar en 710, dels quals un centenar eren tècnics. Els sindicats van afirmar ahir que la plantilla en el moment de l'anunci del tancament arribava a 760 persones.

Pujol Artigas carrega contra el «xantatge» de multinacionals

● El president de Ficosa demana als polítics que «no s'agenollin»

● Títlla de «fal·làcia» la necessitat d'abaratir la mà d'obra per competir

|| ANTONI FUENTES // SALVADOR SABRIÀ
BARCELONA

L'empresari català Josep Maria Pujol Artigas, que presideix el gegant de l'automòbil Ficosa Internacional, va carregar ahir contra les multinacionals que exigeixen subvencions per no abandonar un país. «Això és pur xantatge i no es pot cedir, les companyies han de fer honor als seus compromisos», va afirmar ahir en la seva intervenció al fòrum Tribuna Barcelona.

El que sovint és posat com a exemple d'industrial català fet a ell mateix i amb èxit, que té el timó d'un grup amb 6.300 treballadors, va recomanar als polítics que, davant d'una exigència d'aquesta mena per part d'alguna empresa, actuin «de manera professional, però que no s'agenollin». «Jo no suplicaria, no és bo», va dir Josep Maria Pujol en resposta a una pregunta.

VIRTUTS DE L'EMPRESA // Va ser un botó de mostra del fil conductor de la intervenció de Pujol que ja va avançar l'expresident de Seat Joan Llorens en la seva introducció: «És un home de valors i un apòlogista d'aquests». Segons el parer del president d'una de les grans multinacionals catalanes, les companyies que recorren al xantatge són un exemple del principal problema empresarial, que consisteix en l'absència de valors basats en les virtuts de la prudència, la fortaleça, la justícia i la temperança.

Va apuntar com una de les causes d'aquest capitalisme salvatge la manera de gestionar algunes empreses, que estan en mans d'executius «que tenen els càrrecs en quarantena perquè si s'equivoquen els tallaran el cap». Per Pujol, «el pànic avorta l'enginy i converteix els exe-

►► D'esquerra a dreta, Antoni Serra Ramoneda (president de Tribuna Barcelona), Josep Maria Pujol Artigas, Joan Llorens i Josep Maria Sanclimens (secretari de Tribuna Barcelona), ahir.

«Les empreses han d'estar a la Xina»

►► El president de Ficosa Internacional, Josep Maria Pujol, va manifestar ahir la seva por que es registrin moviments d'inestabilitat social a la Xina per la incompatibilitat de les llibertats amb un sistema polític dirigit pel Partit Comunista. No obstant, es va mostrar convençut que el país asiàtic tindrà un «futur esplèndid» des del punt de vista econòmic, de manera que, va assegurar, «les empreses han d'estar a la Xina». Ficosa es va introduir en el mercat xinès el 2002 mitjançant una aliança amb un fabricant de components de Xangai que va comprar el 2004. És un dels 18 països on està present Ficosa.

cutius en complimentadors que menteixen. És un perill del món capitalista».

L'industrial es va preguntar «per què algunes reestructuracions traumàtiques no tenen l'èxit esperat i fan necessàries altres reestructuracions». «Em pregunto -va afegir- quins valors tenen i si la brúixola els indica el nord o va boja. Una empresa sense valors no funcionarà».

ELOGI DE TOYOTA // A l'extrem contrari, va citar la japonesa Toyota com a exemple d'empresa amb uns valors fermes. «No es deixen influir per modes passatgeres -va dir- i marquen el camí». Va il·lustrar l'admiració que sent per Toyota amb una vivència que li va deixar empremta: «El president de Toyota a Europa em va enviar una carta en què agraïa l'esforç en un canvi d'última hora d'una caixa de canvis i demanava perdó per això. Tinc la carta emmarcada».

En línia amb la seva defensa d'aquests valors, Josep Maria Pujol també es va mostrar crític amb uns dels dogmes d'algunes empreses industrials d'abaratir costos per competir amb països més barats. «La productivitat no consisteix a tenir una mà d'obra barata. Això és una fal·làcia. L'important és la laboriositat, que la feina estigui ben feta».

En canvi, va advertir que les empreses que no inverteixen en recerca, desenvolupament i innovació «no tenen futur». Pujol es va mostrar especialment crític amb el projecte del Govern central de retallar els incentius a l'R+D. Tot i que es va declarar «optimista per naturalesa», va mostrar les seves reserves sobre el futur de l'automoció a Espanya. «La collita pot ser dolenta», va advertir el president de Ficosa, que va negar que el moment actual del sector sigui pitjor que altres que s'han patit anteriorment. ▬

Els immigrants consumeixen

Sense la immigració intensiva dels últims anys no s'entendria per què el PIB espanyol continua creixent molt per sobre de la mitjana de la Unió Europea, i encara més respecte dels països més desenvolupats com França, Alemanya o Itàlia. Hi ha estudis recents que han aconseguit posar xifres al fenomen: almenys entre el 8% i el 10% del consum privat espanyol és degut a la despesa dels nouvinguts, incorporats massivament al mercat de treball. Cobren poc, viuen precàriament i estalvien per enviar diners a la seva família. Però com que són, també, gairebé el 9% de la nova població espanyola, amb un alt índex d'ocupació, es deixen bona part dels ingressos en necessitats bàsiques –alimentació, habitatge, transferències de capital– i en les noves, com la telefonia mòbil i els locutoris.

La bondat o el perjudici de l'afluència d'immigrants, procedents la majoria d'altres continents, s'ha plantejat massa vegades en termes de despesa pública per atendre les seves necessitats bàsiques en sanitat i educació. Ara apareixen les dades d'equilibri: els gairebé quatre milions de nous ciutadans instal·lats a Espanya també són consumidors.

[Bona part del creixement del PIB espanyol és degut a l'aportació que fan els treballadors de fora]

DEBAT SOBRE EL FUTUR D'UNA ACTIVITAT BÀSICA

El tripartit recolza la innovació en el sector agrari

► Set conselleries anuncien els seus plans per modernitzar el món rural català

J. G. ALBALAT
BARCELONA

El conseller de Treball i Indústria, Jordi Valls, va apostar ahir pel desenvolupament tecnològic i la innovació com a «instruments imprescindibles» per augmentar el valor afegit de la producció en el sector agrari i «millorar la seva competitivitat». Els responsables de set departaments de la Generalitat van oferir ahir el seu suport a l'impuls i la modernització del món rural català en el congrés que es clausurarà avui a Barcelona i que s'ha desenvolupat durant un any i mig.

«El món rural és una peça fonamental de la competitivitat de Catalunya i, per tant, un element clau de la transformació econòmica que ja hem començat a dur a terme», va as-

segurar Valls. En aquest sentit, va destacar que la indústria agroalimentària ha de ser un dels punts d'aquest avanç i una font «important de modernització» de l'agricultura. No obstant, va precisar que, per a això, la indústria ha de fer «un salt qualitatiu» en tecnologia i en innovació.

Una de les conclusions del Congrés del Món Rural de Catalunya demana la creació d'un pla d'innovació agrària i rural amb l'horitzó del 2013.

OPTIMITZAR L'AIGUA // A més del conseller d'Indústria, també va presentar les seves propostes el de Medi Ambient, Francesc Baltasar, que va avançar que l'Administració catalana ultima un pla per millorar l'eficiència del reg agrícola i va subratllar que «l'optimització de l'aigua» és una de les prioritats de la Generalitat. Altres projectes que estan en marxa, segons va anunciar, estan relacionats amb la millora de la gestió de la sequera i amb la protecció i la recuperació dels aqüífers.

► Els consellers Carnes i Geli, ahir

El titular de Comerç, Turisme i Consum, Josep Huguet, va anunciar que el nou decret que regularà el turisme rural definirà amb més claredat l'agroturisme. La normativa classificarà els establiments de turisme rural i assegurarà que els autèntics pagesos seran els més beneficiats pel millor tracte fiscal que rep aquesta activitat. ≡

Braun assegura que a Esplugues ha perdut 10 milions de € des del 2002

A. FUENTES // BARCELONA
XAVIER ADELL // ESPLUGUES

La multinacional Braun va justificar ahir el tancament de la fàbrica d'Esplugues, on treballen 760 persones, per unes pèrdues acumulades des del 2002 de 10 milions d'euros en l'activitat industrial. El 2005, el resultat negatiu de la producció va ser de 2,4 milions d'euros abans d'impostos, encara que el 2002 va perdre 7,7 milions. El 2003 i el 2004, el resultat va ser equilibrat. En relació amb les vendes, les pèrdues industrials han crescut des de l'1,9% fins al 3,6%.

No obstant, l'activitat comercial per la venda de productes importats, juntament amb ingressos extraordinaris, va permetre que l'empresa declarés beneficis tots els anys. El 2004, els guanys nets van pujar a 5,9 milions.

La companyia argumenta, a l'informe de 120 pàgines entregat ahir al comitè d'empresa, que el manteniment de la fàbrica generaria pèrdues creixents que situarien en números vermells tota l'activitat de Braun a Espanya. L'única sortida és, segons la direcció, subcontractar la producció de batedores a Europa oriental i la de planxes a la Xina.

El secretari general de CCOO de Catalunya, Joan Coscubiela, va qualificar de «cas evident de política empresarial irresponsable amb els treballadors» el tancament, que serà possible per la «inestabilitat política i la debilitat» del Govern. Andrés Rodríguez, d'UGT, va criticar que es justifiqui el tancament per «una previsió de pèrdues». El conseller de Treball i Indústria, Jordi Valls, va recordar a l'empresa la seva responsabilitat social. ≡

TECNOLOGIES PER 'E-NTENDRE'NS'

Les TIC aporten cada dia noves formes de comunicació que transformen les relacions humanes

ESTEVE

Juanola*

L'ús de les TIC, és a dir, de les tecnologies de la informació i la comunicació, augmenta ràpidament des dels darrers anys en els àmbits professional i domèstic. L'equipament relacionat amb les TIC dinamitza l'activitat econòmica al voltant de la informàtica i l'electrònica gràcies a l'adquisició contínua d'ordinadors, telèfons mòbils, agendes electròniques, connexions a internet, descodificadors de TDT, etcètera. Per tant, les TIC tenen un fort impacte en la societat i l'economia, i aquest fet és present en l'àmbit de la recerca universitària.

La darrera publicació de l'Observatori de la Societat de la Informació (agost del 2005), dependent del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, apunta que Catalunya ha assolit els mateixos nivells en equipament i utilització individual de les TIC que a l'Europa dels Quinze, i en alguns aspectes com ara el nombre de llars amb banda ampla fins i tot està per sobre de la mitjana.

En l'àmbit professional, ja fa uns quants anys que les empreses s'han digitalitzat i que els seus treballadors han adoptat les TIC en les seves

activitats diàries. Així, treballar amb intranet, és a dir amb xarxa local pròpia, per comunicar-se, compartir la informació i el progrés de les tasques, descentralitzar el treball, etcètera, ha comportat paral·lelament un nou model de relació interpersonal a la feina. Ara, també aquest fenomen es comença a donar a casa.

GAIREBÉ UN de cada dos catalans és internauta i utilitza internet massivament per comunicar-se mitjançant el correu electrònic (e-mail), cercar informació, comprar, divertir-se... Estem lluny del dia a dia a Estònia, on les lleis garanteixen l'accés gratuït a internet per a tota la població. A la seva capital, Tallinn, una de les ciutats més high-tech d'Europa, no hi ha un cafè o bar sense un bon Wi-Fi (connexió a internet sense fils). Si fa 15 anys, menys de la meitat dels estonians tenien una línia de telèfon fixa, ara tres de cada quatre tenen telèfon mòbil i utilitzen l'SMS per pagar el bus, els taxis o el supermercat, fer reserves d'hotels i restaurants, ajustar els parquímetres enviant un missatge abans que expiri el temps d'estacionament, etcètera. Al bar, s'esmorza mentre es repassen els missatges electrònics o es xateja per quedar amb els amics a la nit. A Estònia l'e-comunicació és una realitat: allà va tenir lloc el primer e-vot durant les eleccions municipals de l'octubre passat, hi ha un ordinador per cada 20 alumnes i un ordi-

nador de lliure servei per cada 2.000 habitants.

Tots els indicadors apunten a una utilització extensiva de les TIC en l'àmbit domèstic i, per tant, a l'evolució en les relacions amb familiars i amics. Els llenguatges verbal i corporal es digitalitzen, i s'activen altres mecanismes afectius. La immediatesa, interactivitat, flexibilitat i continuïtat de les comunicacions telemàtiques probablement dilataran cada vegada més els nostres retrobaments presencials. Les relacions humanes i els sentiments seran objectivables, mesurables, i serà possible identificar el moment precís amb les paraules, el text o les

nològica, avancen encertadament cap als reptes que la societat del futur immediat reclama. Cal potenciar el desenvolupament i l'ús de la tecnologia que, per exemple, la meitat dels internautes nord-americans han utilitzat en els darrers dos anys a l'hora de prendre alguna decisió vital com ara triar assistència mèdica, adquirir un habitatge, seleccionar la universitat o canviar de feina. Davant d'aquest escenari, a Catalunya l'aposta per les TIC ha de ser decidida: el sector és estratègic i es pot convertir en capdavanter.

ÉS NECESSARI que les associacions i els col·legis professionals, empreses, administracions, parcs tecnològics i centres de recerca conflueixin perquè les telecomunicacions, la informàtica, l'electrònica i la indústria audiovisual assoleixin un llindar tècnic de primer nivell mundial. Paral·lelament, cal tenir presents les consideracions tecnològiques al voltant de les TIC, i que apunten a una transformació del comportament social cap a la interacció telemàtica i la contínua gestió de les dades. En qualsevol cas, el més positiu de tot és que en el marc de la societat de la informació s'estan obrint nous canals i noves oportunitats perquè les persones puguem entendre'ns. ■

*Membre del Centre d'Enginyeria de Microsistemes per a Instrumentació i Control de la Universitat de Barcelona.

L'aposta ha de ser decidida.

El sector és estratègic i

Catalunya el pot liderar

imatges que van desencadenar l'atracció, el rebuig o el malentès. Sens dubte, es desenvoluparan noves habilitats intel·lectuals i estratègiques al marge de les noves eines tecnològiques. No és una comunicació millor ni pitjor, és diferent i nova, amb l'únic risc que la seva incorporació origini una fractura dins d'una societat en què només es garanteix l'adquisició de competències bàsiques en TIC a l'alumnat que acaba l'ensenyament obligatori, i on la població adulta queda exclosa de l'eformació.

La nova e-economia, juntament amb la recerca i la innovació tec-

Es constitueix a Catalunya l'Associació "Cluster per a la Innovació"

Neix per tal de promoure la col·laboració eficaç entre els diversos actors del sector TIC català, seguint un model d'Innovació Compartida. La nova Associació es planteja dos objectius clau, la millora de la imatge de Catalunya com a regió innovadora a nivell internacional i la identificació i l'execució de projectes innovadors que generin benefici i millora de competitivitat.

Tots els membres de l'Associació a l'acte de signatura que va tenir lloc al despatx d'advocats Mullerat

Ginés Alarcón, Conseller Delegat de T-Systems, n'és el president

El Periódico - Abril del 2006

El mirall del Canadà

Treball i Indústria ha analitzat en directe l'experiència d'indústries canadenques que aconsegueixen mantenir activitats amb molta ocupació en plena globalització

ANTONI FUENTES
BARCELONA

A la regió canadenca d'Ontario, uns 1.000 empleats treballen en una fàbrica de més de 100.000 metres quadrats a Waterloo en la producció anual d'uns cinc milions d'agendes electròniques i telèfons mòbils BlackBerry. Sembla gairebé un miratge que en un país tan industrialitzat com el Canadà hi hagi una planta d'acoblament de productes electrònics en expansió i que resisteixi l'embat dels poderosos competidors asiàtics. Aquesta és una de les empreses que ha visitat aquesta setmana el conseller de Treball i Indústria, Josep Maria Rañé, durant una gira per comprovar in situ el model de competitivitat industrial del país nord-americà i les possibilitats d'aplicar-lo a Catalunya.

«La permanència de l'activitat del muntatge al Canadà és possible gràcies a una potent recerca i desenvolupament en software i models, i també al control de qualitat», adverteix Josep Maria Rañé. A l'empresa fabricant de BlackBerry, Research in Motion (RIM), hi treballen uns 1.000 enginyers en una plantilla global d'unes 3.500 persones. El que va començar l'any 1984 com una petita empresa nascuda a la Universitat de Waterloo, actualment és una multinacional que va facturar 1.100 milions d'euros i va guanyar 174 milions en l'últim exercici.

«Hi ha experiències positives i útils del Canadà que es podrien traslladar a Catalunya», va indicar el conseller durant la visita. A més a més de RIM, Catalunya busca com a mirall del sector d'automoció autonòmica el centre d'investigació de Waterloo. Aquí s'experimenten nous materials, combustibles, protecció del medi ambient, seguretat i disseny aplicats als cotxes sota el paraigua dels principals fabricants implicats, encapçalats per l'empresa General Motors i Ford.

Un dels punts més útils d'aquest viatge va ser constatar, al Canada Technology Triangle, que el model de transferència tecnològica entre les universitats i les empreses que s'ha posat en marxa a Catalunya «ja funciona al Canadà i ho fa amb bons resultats». Però Josep Maria Rañé adverteix que la materialització d'aquest model a Catalunya ha de ser més ràpida que al país nord-americà, perquè aquest va iniciar

► Desenvolupament ► Rañé (dreta), en un centre tecnològic canadenc.

► L'EXEMPLE

Rañé afirma que algunes experiències canadenques són útils per a Catalunya

► LA CONSTATACIÓ

El model de transferència tecnològica entre empreses i universitats funciona

el procés fa uns 15 anys. «Nosaltres no partim de zero -va indicar-. Disposem d'infraestructures però és necessari coordinar la relació que s'estableix entre les universitats i les empreses».

A la delegació del Govern també hi ha Joan Josep Berbel, que fins fa uns dies era l'encarregat de captar inversions industrials per a Catalunya i ara és el nou director del Centre d'Investigació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM). Durant la visita, va tenir oportunitat d'interessar-se pels projectes d'inversió que algunes multinacionals canadenques han presentat a la Generalitat. «Aquest viatge no el fem per apagar focs», va dir Berbel abans de sortir cap al Canadà en referència al perill de tancament d'alguna fàbrica relacionada amb aquest país nord-americà.

Entre les companyies canadenques que produeixen a Catalunya i que van rebre la delegació catalana

hi ha el fabricant d'envasos Alcan, el proveïdor de l'automòbil Magna i Quebecor, dedicada a la impressió. En conjunt, la inversió d'empreses del Canadà a Catalunya va créixer dels 191 milions d'euros el 2004 als 568 el 2005.

Malgrat això, Berbel aclareix que el Canadà no és un gran inversor a la comunitat en comparació amb altres països europeus, els Estats Units i el Japó. No obstant, Catalunya concentra més de la meitat de la inversió i el 76% de les 29 empreses canadenques presents a Espanya.

A la delegació catalana també hi havia directius de les empreses catalanes Ferrer i Advancell, que participen en un programa d'intercanvi de coneixements aplicats a la investigació sobre biotecnologia. El programa Transbio està impulsat, a més de Catalunya, per Suècia, Àustria, Bèlgica, el Regne Unit i Alemanya, i té com a socis el Canadà i els Estats Units. ■

Àvia, si véns a viure aquí m'agradaria viure amb tu

És normal que la Mònica vulgui viure amb els seus pares i és feliç vivint amb ells, i viure a la nova promoció de JPFL.

El Periódico - Març del 2006

AJUDES DE LA GENERALITAT A LA RECERCA I EL DESENVOLUPAMENT

Indústria posa en marxa avals per a crèdits de R+D

ANTONI FUENTES
BARCELONA

El departament de Treball i Indústria ha posat en marxa una nova línia d'ajuts a la recerca i el desenvolupament (R+D) que consisteix en la concessió d'avals però amb una assegurança que eximeix la conselleria de responsabilitat en cas d'impagament. Aquest any, la Generalitat destinarà 1,2 milions d'euros a avals que permetran a les empreses accedir a crèdits amb bancs i caixes per un import màxim de 12 milions.

La formalització de l'aval i l'assegurança de crèdit es farà mitjançant l'empresa mixta **Avalis**, en què participen la Generalitat i 41 bancs i caixes que operen a Catalunya. Els préstecs concertats amb aquestes entitats tenen un tipus d'interès de l'euríbor més mig punt, un any de carència i una amortització de fins a quatre anys.

El conseller de Treball i Indústria, Josep Maria Rañé, va assegurar que amb aquest sistema s'evitaran «experiències passades en què la Generalitat es feia responsable de crèdits impagats, cosa que era un mecanisme encobert de subvenció». El programa, anomenat **Tecnoavals**, evitarà el fracàs d'al-

Les ajudes a R+D

LÍNIES D'AJUDA	SUBVENCIONS	AVALS	TOTAL
Projectes individuals i conjunts	22,90	0,96	23,86
Projectes de subcontractació d'activitats	3,50	0,24	3,74
Pla de consolidació i competitivitat de la pime	6,95	--	6,95

guns projectes de R+D per la impossibilitat d'algunes petites empreses de trobar finançament. «Amb els avals trenquem les reticències al finançament, un problema que és habitual en el sector», va indicar Rañé.

La línia d'avals forma part dels 34,5 milions en ajudes a R+D del 2006. La Generalitat ha inclòs les tecnologies de la informació als sectors estratègics amb un tracte preferent, juntament amb l'aeronàutica, la

farmàcia, els productes alimentaris avançats, la biotecnologia i les energies renovables.

El conseller va reiterar, en resposta a la petició sindical de destinar fons d'emergència a la indústria, la negativa a donar ajudes a empreses condemnades a desaparèixer. No obstant, el departament té entre les seves prioritats el suport a l'R+D en l'automoció, el tèxtil i l'electrònica de consum. ≡

Indústria donarà aquest any 2.229 milions en ajudes amb un nou sistema electrònic

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç oferirà aquest any ajudes públiques per un valor total de 2.229 milions d'euros a través d'un sistema integral de gestió que incorpora les noves tecnologies. El nou procediment per obtenir les ajudes, que es basa per primera vegada en un suport electrònic, pretén dotar el sistema de més agilitat, simplicitat i transparència.

Les ajudes consistiran en els préstecs, que tindran un pressupost de 1.389 milions d'euros, i les subvencions, que comptaran amb

una dotació de 839 milions. Totes dues partides aniran destinades al foment de la investigació científica i la competitivitat empresarial i a la reindustrialització.

La petició de préstecs i subvencions es realitzarà a través d'un expedient electrònic, de manera que se suprimirà el suport de paper per tal de facilitar i agilitzar tot el procés. Es crearà, a més a més, un registre electrònic per disposar de les dades de les empreses, cosa que eximirà aquestes d'haver de presentar la documentació cada vegada que

demanen una ajuda. El termini per presentar la sol·licitud es redueix de 40 a 30 dies, mentre que el ministeri es compromet a resoldre l'expedient en un termini de 60 dies.

Al principi de cada exercici, el ministeri publicarà el calendari de les convocatòries de les ajudes, amb l'import d'aquestes, la data de publicació al B.O.E. i el centre gestor. Es donarà la màxima difusió a aquest calendari entre els col·lectius interessats, com les cambres de comerç. J. C. R.

El Periódico - Febrer del 2006

La competitivitat del teixit productiu

<<<<

Les empreses catalanes guanyen Madrid i encapçalen la R+D a Espanya

La despesa empresarial a Catalunya en recerca i desenvolupament creix a un ritme anual del 12% El Govern demana a Madrid i Brussel·les més fons per satisfer les demandes de subvencions

ANTONI FUENTES
BARCELONA

Les empreses catalanes s'han col·locat, per primer cop, al capdavant de la innovació a Espanya. La despesa privada en recerca i desenvolupament (R+D) a Catalunya, una de les claus de la competitivitat, va créixer un 12% el 2004, l'últim any amb dades disponibles, i va superar la realitzada per les companyies de Madrid.

En conjunt, les empreses catalanes van gastar 1.393 milions en R+D el 2004 i van superar els 1.383 milions de les madrilenyes. La millora del 12% de Catalunya va coincidir amb un augment de només el 3,8% a la comunitat de Madrid.

La despesa privada suposa dues tercers parts del total de recursos (2.106 milions d'euros) dedicats a recerca i desenvolupament a Catalunya. El terç que falta va anar a càrrec de l'Administració i les universitats. Aquesta proporció dona més força a l'R+D de la comunitat i és la que defensa la Comissió Europea, segons va advertir Agustí Segarra, director del Centre de Desenvolupament Empresarial (Cidem) de la Generalitat.

MÉS DESPESA PÚBLICA A MADRID // En el cas de Madrid, el pes del sector públic arriba al 43,4%. Com a resultat, la despesa total en R+D supera la de Catalunya i arriba als 2.447 milions d'euros. En relació amb el producte interior brut (PIB), suposa l'1,76% enfront de l'1,44% de Catalunya. Només el País Basc (1,54%) i Navarra (1,90%) les superen.

Aquests resultats es produeixen malgrat que les pimes tenen més pes a Catalunya. El conseller de Treball i Indústria, Josep Maria Rañé, destaca en una conferència que són necessàries «fórmules de col·laboració» entre empreses, perquè en qüestions com l'R+D «és important arribar a determinats llindars de producció i dimensió de la plantilla».

L'economista de la patronal Pimec Albert Roca parla d'una «fractura» entre les empreses més grans, que poden innovar, i les petites, que ho tenen més difícil. L'alternativa de les aliances és, al seu parer, poc realista, ja que es tracta d'empreses competidores. No obstant, sí que veu possible una unió d'interessos

entre proveïdor i client. La millor solució és, segons Roca, desenvolupar una xarxa de centres que transfereixin la tecnologia a les pimes –un projecte en marxa però que «arriba tard»– i aplicar els avanços universitaris a les empreses.

Per mantenir el creixement de la despesa empresarial en la millora de processos i productes, Segarra reclama més aportació de fons del Govern central i del comunitari amb els quals afrontar la creixent demanda de subvencions a les convocatòries. Malgrat l'increment –de 5,8 milions el 2003 a 36,9 el 2005– de les ajudes públiques per a R+D, hi ha una gran quantitat de sol·licituds que es queden sense subvenció. L'any 2004, les ajudes públiques van sumar el 2,45% de la despesa empresarial.

DESCENS // A tot Espanya, l'esforç inversor va baixar de l'1,10% del PIB a l'1,07%, un fet que preocupa el Cidem: «Posa el potencial competitiu d'Espanya en una situació compromesa en comparació a la resta de països de la Unió Europea».

L'objectiu del 2% per al 2007 fixat pel Govern és assumible, segons Segarra, malgrat el canvi metodològic que va elevar el PIB i va afectar les previsions. L'increment de l'1,38% del 2003 a l'1,44% del 2004 ha estat més elevat i més pròxim a l'1,49% que preveia el Govern. No obstant, la Generalitat és conscient que serà impossible arribar a l'objectiu europeu del 3% del PIB per a l'any 2010.

La Fundació Cotec ha alertat que l'increment mitjà anual de la despesa del 13% és insuficient perquè Espanya hauria de doblar el seu esforç per posar-se en un nivell europeu. Al ritme actual, la convergència amb Europa trigarà a arribar 15 anys. A més de la falta de cultura innovadora, un dels problemes d'Espanya, segons l'opinió de Cotec, és la dispersió de projectes.

Unes dades il·lustren aquesta situació. El creixement del producte interior brut (PIB) per habitant ha passat del 4%-5% del 1996 a l'1%-2% dels anys 2001-2003. El 1995, la productivitat de l'economia catalana era el 81,75% de la mitjana de la UE. Cinc anys des-

S'ha d'afrontar la caiguda de la productivitat catalana

prés, el 78,5%. Si el càlcul es fa només amb la indústria, el descens és més gran: arribem al 62% de la mitjana europea. De fet, només l'ocupació ha millorat en els últims anys. Però tampoc s'entusiasmin. Paradoxalment, on més ha crescut és en els sectors en què ha bai-

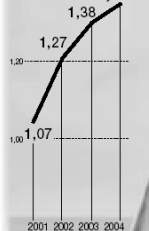
La innovació a Espanya

OBJECTIU EUROPEU DE LA DESPESA EN R+D PER AL 2010

3%

Despesa total a Catalunya

% DEL PIB

Despesa total a Espanya

% DEL PIB

La distribució el 2004

EN MILERS D'Euros

	DESPESA DE LES EMPRESES	DESPESA PÚBLICA
CATALUNYA	1.393.324	713.546
MADRID	1.383.217	1.064.248
PAIS BASC	616.035	162.408
ANDALUSIA	312.062	570.851
PAIS VALENCIA	253.166	478.774
CASTELLA I LLEÓ	228.128	194.953
NAVARRA	166.778	90.169
GALICIA	137.619	228.671
ARAGÓ	102.611	77.434
MURCIA	52.184	86.083
CASTELLA-LA MANXA	51.846	64.743
ASTÚRIES	50.854	65.398
CANÀRIES	42.781	156.504
LA RIOJA	26.901	14.272
EXTREMADURA	18.246	38.701
CANTÀBRIA	17.584	28.574
BALEARS	11.458	43.229
CEUTA I MELILLA	136	2.273
TOTAL	4.864.930	4.080.832

FONT: INE

FRANCINA CORTÉS

el resultat

POCA INVERSIÓ EN PRODUCTES

ESpanya ENCARA ESTÀ A UNA GRAN DISTÀNCIA DELS SEUS COMPETIDORS EUROPEUS EN RECERCA I DESENVOLUPAMENT.

DESTÍ DIFERENT

El 62% de les empreses innovadores d'Espanya inverteixen en millores productives, un percentatge molt superior al 41% de la resta d'Europa. No obstant, la recerca i desenvolupament de productes no és una prioritat per a les empreses espanyoles, segons les dades de la Fundació Cotec.

RENDIBILITAT

Una causa d'aquesta diferència espanyola radica en el fet que les millores productives «redueixen costos i tenen una rendibilitat més ràpida que la inversió en productes», assegura Albert Roca, de la patronal Pimec. Segons Roca, «no s'ha de renunciar a inventar productes com la Coca-Cola, però són possibles altres innovacions partint de productes ja existents».

SECTORS CAPD'AVANTERS

Els sectors més innovadors són el farmacèutic, que acumula un 9,8% de la despesa total, la indústria naval, aeronàutica i aeroespacial (7,8%), les empreses informàtiques i de branques semblants (6,5%), la maquinària i equip mecànic (5,6%) i l'automoció (4,62%).

POQUES PATENTS

Espanya té 61,54 patents per cada milió d'habitants, mentre que la mitjana dels 25 països de la UE és de 133,5. En l'esforç global en R+D, l'1,07% del PIB d'Espanya contrasta amb l'1,9% de la mitjana comunitària.

Hi ha hagut pacte polític i ha baixat el diapasó de la confusió col·lectiva a la qual ens ha conduït el debat estatutari. Hi ha soroll, molt encara, però ja són audibles algunes notes.

Tant soroll ha impedit prestar atenció a assumptes certament rellevants en l'àmbit econòmic. Urgents, fins i tot. Sense anar més lluny, l'impacte constant que la globalització i el procés d'integració econòmica tenen en la creació de riquesa. En tenim referència dia a dia: en la transformació del teixit productiu, en el tancament d'empreses, en les deslocalitzacions, en la irrupció d'una nova economia pròxima al coneixement però subsidiària en excés d'un altre model on la construcció i el sector públic tenen un pes encara decisiu.

xat perillósament la productivitat.

No són dades extretes a l'atzar, sinó part de les conclusions d'un estudi (*L'impacte en l'economia catalana de la globalització i de la integració econòmica*) recentment publicat pel Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya. Sí que són, en canvi, preocupacions socials i cíviques que no es troben en la primera línia de l'agenda política ni tampoc del projecte estatutari. Els que opinen que tots els mals responen únicament al déficit de recursos, a l'inadequat finançament o a l'enemic exterior, fins i tot aquests, continuen oblidant-se d'abordar amb serietat i eficàcia el que més afectarà, aviat, el conjunt de la ciutadania. Qüestions que ens haurien d'importar, per més que no figurin a l'Estatut.

Indústria destina 38,5 milions al tèxtil, l'automòbil i l'electrònica

► Rañé rebutja les ajudes per salvar empreses que demanen els sindicats

ANTONI FUENTES
BARCELONA

La Generalitat va destinar 38,5 milions d'euros el 2005 als sectors per als quals els sindicats reclamen un fons d'ajudes directes urgents. Aquestes subvencions es van atorgar per a projectes d'investigació i desenvolupament i a formació de treballadors d'empreses del tèxtil, l'automòbil i l'electrònica, considerats com els sectors industrials amb més risc de tancaments de fàbriques.

La majoria dels fons (26 milions) es van destinar a empreses fabricants del sector de l'automoció, seguit del tèxtil (10,5 milions), segons el departament de Treball i Indústria. Fruit de la nova política industrial, la Generalitat va destinar 71,1 milions a 1.111 projectes de recerca, desenvolupament i innovació el 2004 i el 2005.

El conseller de Treball i Indústria, Josep Maria Rañé, va advertir que la proposta de CCOO i la UGT de crear un fons d'ajudes urgents de 80 milions per salvar empreses industrials en crisi suposaria una tornada a la vella política sectorial de subvencions directes qüestionada per les autoritats europees.

Per Rañé, «la situació actual és molt diferent de la de Catalunya fa dècades i no justifica que la Generalitat torni a convertir-se en accionista d'indústries amb problemes». El

Subvencions de la Generalitat

► A FONS DEDICATS A PROJECTES DE RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ
L'ANY 2004 I EL 2005

71,1 milions
per a 1.111 projectes

► AL SECTOR DE L'AUTOMOCIÓ

26,0 milions

► AL SECTOR TÈXTIL

10,5 milions

FOTOGRAFIA: RAMON GABRIEL

diàleg

PONTS AMB LA GENERALITAT

► El secretari general de la UGT de Catalunya, Josep Maria Álvarez, ha assegurat a Efe que ha existit «una certa ruptura del diàleg» amb la direcció general d'Indústria de la Generalitat des que se'n va anar l'anterior titular, Maite Costa. Tot i això, segons Álvarez, en les últimes setmanes «s'han anat restablint ponts» amb l'actual responsable, Jordi Carbonell.

conseller va recordar que les experiències similars de salvavides de l'anterior Executiu de CiU han comportat a l'Administració autonòmica importants maldecaps i una voluminosa factura. La més sonada va ser la de la tèxtil Puigneró, que va tancar amb un crèdit públic de 23,7 milions d'euros que va haver d'assumir el departament de Treball i Indústria.

LIMITACIONS EUROPEES // Així mateix, Rañé va recordar les limitacions imposades per la normativa europea, que impedeixen les ajudes d'Estat que desequilibrin el mercat. L'últim cas és la investigació per part de la Comissió Europea d'un crèdit de 35 milions d'euros a Chupa-Chups concedit el 2003 per reduir-ne l'endeu-

tament i solucionar problemes de tresoreria.

El conseller no comparteix el pessimisme dels sindicats pel que fa a l'evolució de la indústria i ho emmarca en el balanç de l'acord estratègic sobre economia signat fa un any. Rañé va recordar que, el 2005, el sector va crear 53.000 llocs de treball a Catalunya.

Després d'una negociació estancada al desembre passat, CCOO i la UGT tenen previst celebrar el 20 de febrer una cimera de dirigents i delegats sindicals per presentar la declaració titulada *Defensem la indústria*. Aquest acte coincidirà amb el primer aniversari de l'acord estratègic per a la competitivitat de l'economia catalana signat amb la Generalitat i les patronals. ■

Exportació massiva

El Govern, la Generalitat i les cambres sumen esforços perquè tot tipus d'empreses accedeixin al mercat mundial

SALVADOR SABRIA
TERRASSA

Gairebé 400 empreses catalanes van anar ahir a Terrassa per aprendre a exportar. Algunes ni tan sols s'havien plantejat la possibilitat de sortir a vendre a l'exterior, fins que fa unes quantes setmanes els va visitar un empleat de l'Institut Espanyol de Comerç Exterior (ICEX), els va fer veure la capacitat dels seus productes per captar mercat fora d'Espanya i els va animar a participar en el programa *Aprenent a exportar*.

L'ICEX lidera aquest projecte. Compta amb la col·laboració de la Generalitat, les cambres de comerç i diverses empreses privades per aplicar-lo a Catalunya. L'objectiu és «ampliar la base d'empreses exportadores», va explicar a Terrassa el secretari d'Estat de Turisme i Comerç, Pedro Mejía. Pretenen arribar a 5.000 companyies a tot el país que consideren que tenen capacitat per exportar o que

ho podrien fer a molts més països que fins ara.

Josep Lleonart, director comercial d'Avícola Lleonart, pertany a l'últim grup. L'empresa de la seva família fabrica a Ullastrell (Vallès Occidental) un producte tan especialitzat com és l'ou líquid pasteuritzat per a la indústria. Exporten el producte a França, Itàlia i el Regne Unit, però

► EL FINANÇAMENT

L'ICO ofereix crèdits de 100.000 euros sense interès per fomentar les vendes

en molts casos de manera indirecta, a través d'un intermediari. «El nostre objectiu és arribar directament a l'industrial europeu i estem aquí perquè creiem que ens poden ajudar», explica Lleonart. «Tot i ser molt petits, tenim molt potencial de venda a Europa», assegura. La seva frase no podia resumir més bé l'ob-

jectiu que pretén el programa.

Josep Prats, gerent de la Cambra de Comerç de Terrassa, considera que «molts petits i mitjans empresaris no s'atreveixen a exportar per por, per problemes d'idioma o per desconèxament del mercat, i molts d'aquests problemes se solucionen amb aquests programes d'ajuda».

Efectivament, entre les mesures d'*Aprenent a exportar* s'hi inclou un diagnòstic personalitzat i gratuït elaborat per experts sobre els punts forts i els punts febles d'una empresa a l'hora de poder exportar i els mercats més factibles per fer-ho. I, una vegada presa la decisió, es dona el suport al procés d'internacionalització, amb un servei personalitzat per a cada empresa durant un any. Àngel Martín Acebes, vicepresident de l'ICEX, va afegir ahir altres facilitats. Una d'aquestes és una línia de finançament aportada per part de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), de fins a 100.000 euros per a una empresa a pagar en tres anys sense inte-

► Informació ► Lleonart (al centre), a la mostra de l'ICEX.

ressos (que van a càrrec de l'ICEX), per intentar l'aventura exportadora. Amb aquests diners barats s'admet el pagament de la participació en fires internacionals, patents, la constitució de filials a l'estranger i molts punts més.

Alfonso García, de la firma de confecció de roba de dona Roca García, que funciona des de fa 42 anys, va anar ahir a Terrassa amb el convenciment que «els clients

d'aquí s'acaben i que és necessari sortir a fora» i per recaptar ajudes «per provar-ho al mercat anglès». Amb més experiència a l'exterior, Gerard Serio, de New Plastic, reconeixia que buscava informació després d'haver patit diverses ensopades a l'intentar exportar en solitari: «Els consells que donen aquí són els que es necessiten, tenint en compte la nostra experiència», ■

El Periódico - Gener del 2006

La Xina ja és la cinquena economia mundial al superar el PIB de França

El país asiàtic tanca el 2005 amb un creixement del 9,9%, per sobre de les previsions oficials

El Govern assegura que ha hagut de frenar les inversions per evitar un reescalfament

EL PERIÓDICO
BARCELONA

L'economia xinesa bat totes les previsions de creixement any rere any, tot i els intents infructuosos de refredar la seva evolució mitjançant la política monetària i l'alça de la divisa. Les dades oficials del 2005 ja la situen com la cinquena del món.

Després d'un creixement del 9,5% el 2004, l'Oficina Nacional d'Estadística va donar a conèixer ahir que l'increment econòmic de l'any passat - un 9,9% - ha elevat el PIB per càpita dels 1.300 milions d'habitants del país fins als 1.700 dòlars anuals. Amb un valor de 2,23 bilions de dòlars (1,82 bilions d'euros), l'economia de la Xina ha sobrepassat així la de França (1,68 bilions el 2004), que fins ara ocupava la cinquena posició de la classificació mundial.

De fet, si es confirmen les xifres provisionals del Regne Unit que ahir va avançar *Financial Times*, que preveuen un PIB d'1,66 bilions d'euros (+1,8%) per al 2005, la Xina seria en realitat la quarta economia del món. Els EUA, el Japó i Alemanya són les tres primeres.

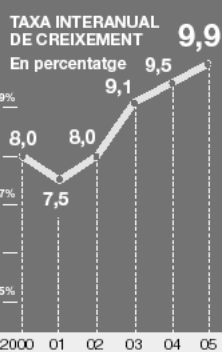
La inversió ha contribuït en un espectacular 48,8% al creixement del PIB xinès l'any 2005. El consum intern, impulsat pels estímuls governamentals, ha suposat un 33,3%, mentre que les exportacions, un 17,9%.

Li Deshui, cap de l'Oficina d'Estadística, va assenyalar que ha estat necessària una precipitada actuació per frenar la inversió i evitar el risc de sobrecapacitat productiva, que podria portar a «una collita de mals crèdits», desapropiar els recursos, una onada de fallides i un augment de la desocupació.

Però, al marge de la cautela oficial, el mitjà termini del país se-

El gran drac asiàtic

PRINCIPALS INDICADORS

Superàvit comercial (2005)	101.900 milions de dòlars
Primer productor mundial de ...	* Carbó * Blat
Comerç exterior (2005)	1,42 bilions de dòlars
PIB per habitant (en poder de compra) PREVISIÓ DEL 2005	6.200 dòlars per any (ESPANYA: 25.100)
Producció industrial durant el 2005	11,4%
Deute exterior	188.500 milions de dòlars
Població	1.300 milions de persones

gueix sent positiu. «Des de la perspectiva de l'entorn global i de les condicions domèstiques, la situació és esperançadora», es destaca des de l'Oficina. Els economistes coincideixen a dir que la Xina té el vent a favor.

El PIB de l'últim trimestre de l'any va ser del 9,9% en taxa interanual, i va superar les previsions oficials del 9,7%. El creixement per al conjunt de l'any també va desbordar la previsió anterior del 9,8% realitzada per l'Executiu.

Hong Liang, analista de Goldman Sachs a Hong Kong, va reafirmar ahir la seva projecció que l'economia creixerà un 9,6% aquest any i un altre 9,1% el 2007. «Considerem que la demanda interna tindrà un protagonisme més important en el creixement xinès i el mateix país serà un factor positiu per a la demanda global en els pròxims anys», va comentar l'analista en una nota.

APAIVAGAR CRÍTQUES // La Xina vol un creixement més important de la demanda interna, particularment dels consumidors, per a apaivagar les crítiques que rep des de Washington com a conseqüència del superàvit comercial del país asiàtic, que arriba als 83.000 milions d'euros.

Pequin va revalorar el iuan un 2,1% al juliol, i des d'aleshores s'ha apreciat un 0,6% respecte al dòlar. Les últimes dades poden pressionar les autoritats econòmiques xineses perquè permetin una revalorització de la moneda més ràpida. Alguns experts esperen que el iuan incrementi el seu valor amb el dòlar al voltant del 4% aquest any.

Pequin no està disposat a matar la gallina dels ous d'or d'un model econòmic que ha permès un creixement mitjà del 9,6% des del 1979 i ha alleujat la pobresa de milions de ciutadans. Però els responsables polítics són conscients que l'actual sistema pressiona a l'alça els preus de les primeres matèries que nodreixen la seva maquinària industrial. En aquest context, Li va exposar ahir que la demanda de petroli el 2005 es va reduir en un 0,5%, a pesar que totes les expectatives assenyalaven en el sentit contrari. ■

FÒRUM MUNDIAL

Davos estudia els déficits que té la població xinesa

EFE
DAVOS

La forta emergència de l'economia xinesa fa preveure als experts que aviat serà la més important de tot el món, tot i que recorden que el país asiàtic encara ha de fer front a grans reptes, com ara la millora de les condicions de vida i treball de la seva població i l'obtenció d'un creixement sostingut. En la primera jornada del Fòrum Econòmic Mundial (FEM), que es va inaugurar ahir a la localitat suïssa de Davos, els experts van coincidir a pronosticar el manteniment per sobre del 9% del ritme de creixement econòmic de la Xina en els pròxims anys.

Merkel diu que Europa ha de ser el continent més dinàmic el 2010

El Fons Monetari Internacional (FMI) calcula que la Xina va ser el segon país que més va contribuir al creixement mundial el 2005, per darrere dels Estats Units. La banca d'inversió Goldman Sachs va presentar al Fòrum un informe on sosté que mentre que l'any 2004 era la sisena economia mundial, l'any 2050 serà la primera.

Davant de l'espectacular evolució econòmica del drac asiàtic, la cancellera alemanya, Angela Merkel, va dir en el discurs d'obertura del Fòrum que el 2010 Europa «ha de ser el continent més dinàmic» i per a això va proposar fer de la creativitat una eina que permeti complir aquest desafiament. «Hem de portar la creativitat a la innovació real. És un desafiament del qual depèn el nostre futur». ■

MIRADOR

JOSEP-MARIA URETA

ECONOMIA AL SERVEI DE L'EMPRESA

La secció d'economia de l'Institut d'Estudis Catalans vol que es parli d'*economia real* en un cicle que es va iniciar la setmana passada. L'encarregat de la primera conferència va ser el millor exponent del que s'exigeix a la societat civil, gent independent i capaç de cantar la canya sense perdre les formes. **Antoni Serra Ramoneda**, formalment catedràtic de la UAB i expresident de Caixa Catalunya, és també un personatge públic per la seva presència continuada als mitjans. La seva nova presència pública l'exerceix com a president de Tribuna Barcelona.

El catedràtic, en un discurs que amb prou feines ha necessitat 13 folis de transcripció, va presentar un diagnòstic encertat, escèptic, i en uns quants passatges implacable, sobre la con-

fiança que encara es pot dipositar en les empreses familiars catalanes, malgrat l'incontestable full de serveis que han presentat al llarg de l'últim segle. En contraposició, **Serra** va denunciar la mesquinesa deliberada i contumac que caracteritza el centralisme. «Als cavalls de

Serra Ramoneda demana atenció amb els fabricants

pura sang els contraria que el genet els estiri les regnes per frenar-los l'instint per galopar. Als empresaris de pura raça els bull la sang si veuen que es desaprofita l'oportunitat de créixer més perquè no s'atenen les necessitats d'inversió pública».

En la segona lectura del discurs que va obrir les sessions de la Societat Catalana d'Economia, hi ha una frase del ponent que sacseja directament el món universitari: «Si Catalunya volia seguir sent la fàbrica d'Espanya i influir perquè la política espanyola tingués més en compte els interessos del sector manufacturer, els nostres organismes empresarials haurien d'haver impulsat un bon servei d'estudis capaç d'influir en els centres de decisió». Concebut, per exemple, com el que va dirigir **Ramon Trias Fargas** a la seu barcelonina del Banco Urquijo.

Duen que Caixa Catalunya aportarà 120.000 euros anuals a la UAB perquè investigui sobre les necessitats de les empreses, en nom de **Serra Ramoneda**. És meritori.

La productivitat de les pimes catalanes cau un 0,4% cada any

El descens del valor generat per empleat arriba al 2,3% en les companyies més petites

La pèrdua de rendibilitat entre el 2000 i el 2003 contrasta amb la millora de les grans empreses

ANTONI FUENTES
BARCELONA

El motor de les petites i mitjanes empreses (pimes) de Catalunya comença a ranquejar. Després d'un període de gran expansió en la dècada dels anys 90, les pimes catalanes, que sumen el 99,8% de les empreses, perden productivitat i són cada vegada menys rendibles. Entre el 2001 i el 2003, la productivitat per empleat va retrocedir un 0,4% anual en aquestes companyies.

El canvi de cicle econòmic per a les pimes s'aprecia amb més cruïra a les empreses més petites, segons un estudi dut a terme per la patronal Pimec. Les formades per autònoms sense assalariats van perdre un 0,9% de productivitat, davant d'un 0,3% de les que tenen treballadors en nòmina.

MICROEMPRESSES // Dins d'aquest grup, les microempreses, que tenen un màxim de nou treballadors, van registrar una disminució del valor afegit brut per treballador del 2,3% anual, que va passar de 35.700 euros el 2001 a 34.000 euros el 2003. El retrocés es va moderar fins al 0,4% en el cas de les companyies que tenen

fins a 49 persones en plantilla.

En canvi, les empreses mitjanes (de 50 a 249 treballadors) van aconseguir una millora de la productivitat per ocupat de l'1,5% entre els anys 2001 i 2003, i les grans, del 2,5%. En conjunt, les companyies privades de Catalunya van obtenir un increment del valor generat per empleat del 0,7% durant aquest període.

Els factors clau que expliquen aquesta evolució són un augment de la xifra d'ocupats en les pimes catalanes de l'1,7%, fins a 1,8 milions d'empleats, mentre que el valor afegit brut va créixer a un ritme de l'1,4%. A aquesta diferència s'hi ha d'afegir que la despesa mitjana per treballador va pujar de 23.320 euros el 2000 a 26.070 el 2003.

Com a conseqüència, la rendibilitat econòmica de les pimes se'n va ressentir i el benefici va passar de suposar el 7,7% de l'actiu net el 2000 al 6,3% el 2003.

La fase d'estancament iniciada en l'actual dècada ha comportat la pèrdua de pes de les pimes en el conjunt del mapa empresarial de Catalunya. Les empreses que tenen fins a 250 treballadors suposen el 74,7% dels ocupats i el 65% del valor afegit brut.

RISC ECONÒMIC // L'Anuari de la pime catalana presentat ahir per Pimec apunta que aquestes empreses no han pogut aprofitar la fase de més dinamisme del 1999 al 2001 per adaptar les seves estructures productives a la realitat d'un entorn econòmic cada vegada més exigent.

Així mateix, els autors de l'estudi, Albert Roca i Moisès Bonal, advertixen que la pime catalana «podria haver perdut la capacitat d'adaptació a les fluctuacions del cicle econòmic» que se li atribueix fins ara, cosa que podria suposar «un factor de risc per al conjunt de l'economia catalana».

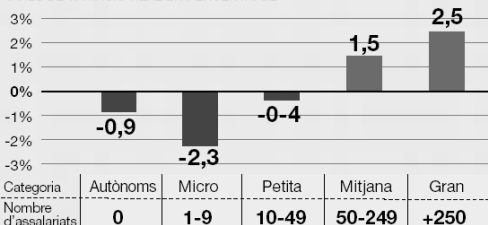
Roca va destacar que només han guanyat rendibilitat les pimes del sector de la construcció gràcies a l'augment dels preus, mentre que la pitjor evolució es va registrar en el sector dels serveis i la indústria. Segons el seu parer, aquesta situació deixa el pes del creixement econòmic en el sector públic i en les grans companyies. ■

Situació de les pimes catalanes

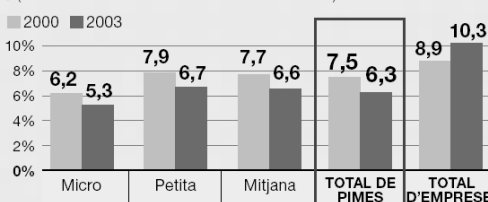
Productivitat de les empreses catalanes per volum (2001-2003)

TAXES DE VARIACIÓ REAL EN PERCENTATGE

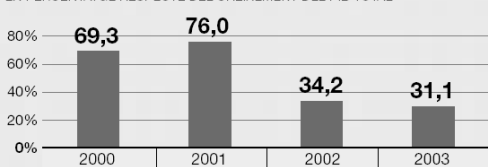
Canvis en la rendibilitat de les empreses catalanes per magnitud (2000-2003)

% (RESULTAT ORDINARI NET+DESPESES FINANCERES)/ACTIU NET

Contribució de les pimes al creixement del PIB de Catalunya (2000-2003)

EN PERCENTATGE RESPECTE DEL CREIXEMENT DEL PIB TOTAL

Font: 'Anuari de la PIME Catalana 2005' (PIMEC) i Generalitat de Catalunya

JOAN VILA

BUROCRÀCIA

Els tràmits per crear una societat requeriran només dos dies

A. F.
BARCELONA

La creació d'una empresa a Catalunya serà possible en un termini de dos dies a partir de dilluns que ve. La posada en marxa d'una xarxa de punts d'assessorament permetrà que es redueixin els tràmits de nou a dos, inclòs el del notari, i escurçar el temps mitjà de durada, fins ara de dos mesos.

El conveni signat ahir entre el Govern central i la Generalitat preveu que, inicialment, hi hagi finestres úniques a les cambres de comerç de Barcelona, Girona, Lleida, Tortosa i Reus. En un primer moment, se'n podran beneficiar les societats limitades de no-

Unes 20.000 empreses

es posen en marxa

cada any a Catalunya

va empresa i, posteriorment, s'ampliarà a les societats de responsabilitat limitada, que suposen el 80% de totes les que es posen en marxa.

El president de la Cambra de Comerç de Barcelona, Miquel Valls, va destacar que el projecte suposa «un altre pas endavant en el camí cap a la finestra única, una gran aspiració de l'empresariat català». Els nous punts d'atenció ja funcionen en altres autonomies.

El conseller de Treball i Indústria, Josep Maria Rañé, va destacar ahir el bon ritme de creació d'empreses a Catalunya en els últims dos anys, que arriba a tenir una mitjana de 20.000 societats anuals. Rañé preveu que la xifra d'empreses passarà de 567.019 el gener del 2005 a 600.000 al finalitzar aquest exercici. ■

El president de Pimec demana una «autèntica reforma laboral»

► El president de la patronal Pimec, Josep González, va assegurar ahir que les dades de l'estudi posen de manifest que «faltava una autèntica reforma laboral». Una de les conclusions de l'anuari és que «el marc d'inadequació de l'entorn laboral i fiscal a la realitat del teixit empresarial de dimensió reduïda» agreuja la situació d'estancament o empitjorament d'alguns indicadors de la salut de les companyies. La directora general de Pimes, Maria Callejón, va indicar que l'augment de la productivitat requereix una millora de la gestió i un increment de la mida de les pimes.

Ford farà una reestructuració amb més de 25.000 comiats

La firma també preveu el tancament de 10 factories en un termini de cinc anys

dua de mercat de l'empresa, ja que en una dècada ha passat del 26,4% a només el 17,4%, la seva quota actual, la més baixa des de la dècada dels anys 20.

Només en els primers nou mesos

l'alternativa

RETORN AL PASSAT

vant, es proposa no només reduir la plantilla, sinó també eliminar la capacitat de fabricació que l'empresa no utilitza per les escasses vendes, per reduir costos. Actualment Ford pot produir 4,5 milions de vehicles

Espanya suspèn en innovació

Les dades mostren un retrocés en el rànquing europeu pel baix nivell d'inversió empresarial i els dèficits en educació ≡ L'exportació d'alta tecnologia i l'ocupació qualificada són limitades

ELISEO OLIVERAS
BRUSSEL·LES

Espanya es troba entre el grup de països de la Unió Europea (UE) que estan perdent terreny en matèria d'innovació, segons l'informe anual comparatiu corresponent al 2005 presentat ahir per la Comissió Europea. L'informe col·loca Espanya en la posició 21a, a la cua de la UE, amb Polònia, Eslovàquia i Estònia, després de patir un retrocés de 0,6 punts i dues posicions en l'últim any.

A⁺⁺

Debilitat educativa i dèficit empresarial

Un dels punts més febles d'Espanya és la innovació en el món empresarial, on ocupa la posició 22a dintre de la UE, segons destaca aquest informe. La despesa empresarial en investigació a Espanya se situa, per exemple, 55 punts per sota de la mitjana europea. Un altre problema bàsic és el dèficit educatiu del país, que contrasta amb l'elevat nombre de titulats universitaris. El percentatge de joves de 20 a 24 anys que han completat l'educació secundària continua retrocedint a Espanya fins a situar-se en el 61,8% del total, 19 punts per sota de la mitjana de la UE. El percentatge de persones de 25 a 64 anys que participen en algun tipus de programa de formació o educació també va baixar al 5,1% i se situa 48 punts per sota de la mitjana europea.

Indicadors d'innovació a Espanya

XIFRES DEL 2005

MITJANA DE LA UE = 100

PER DAMUNT DE LA MITJANA

PER SOTA

Educació universitària	120	Despesa pública en R+D	70
Investigació universitària finançada per empreses	116	Nivell de despeses en innovació sobre la facturació	69
Innovació finançada amb fons públics	108	Formació permanent	52
Titulats universitaris	103	Despesa privada en R+D	45
Pimes amb innovació pròpia	90	Pimes que cooperen amb altres en innovació	38
Banda ampla d'internet	88	Exportacions d'alta tecnologia	33
Despesa de la indústria en R+D	88	Noves patents presentades a la UE	19
Despesa en informàtica i telecomunicacions	83	Noves patents presentades als Estats Units	11
Educació juvenil	81		
Ocupació en serveis d'alta tecnologia	74		

Font: Comissió Europea

EL PERIÒDICO

B⁺⁺

Les pimes es queden al marge de la R+D

La baixa participació de les petites i mitjanes empreses (pimes) en projectes col·lectius d'investigació i innovació (62 punts per sota de la mitjana europea) és un llast per a la capacitat d'Espanya. Així mateix, el total de despeses en tecnologies de la informació i telecomunicacions ha

retrocedit en els últims anys fins al 5,2% del producte interior brut (PIB), 17 punts per sota de la mitjana de la UE.

Els millors resultats a Espanya es produeixen en el finançament públic de la innovació i en el finançament privat de la investigació universitària, per sobre de la mitjana europea en els dos casos. L'elevat percentatge de titulats universitaris ofereix, segons aquest informe, una bona base per a la creació del coneixement.

Però la debilitat empresarial condueix a un baix nivell d'exportacions d'alta tecnologia i limita l'ocupació en els serveis tecnològics.

C⁺⁺

Els països nòrdics i Alemanya, al capdavant

Finlàndia, Suècia, Dinamarca i Alemanya són els països que lideren la UE en matèria d'innovació, segons revela l'informe. Un segon grup està constituït pels països amb nivell mitjà: França, Luxemburg, Irlanda, el Regne Unit, Holanda, Bèlgica, Àustria i Itàlia. El tercer grup són els països en vies de recuperar el seu retard: Eslovènia, Hongria, Portugal, la República Txeca, Lituània, Letònia, Grècia, Xipre i Malta. El quart i últim grup està format pels països que estan perdent terreny en matèria d'innovació. A aquest grup pertany precisament Espanya, amb Estònia, Polònia i Eslovàquia.

L'informe mostra que en els últims anys la UE no ha aconseguit retallar la distància que la separa dels EUA en matèria d'innovació i que a més el Japó s'ha distanciat encara més. El president de la Comissió Europea, José Manuel Durao Barroso, va alertar ahir que la UE inverteix un terç menys que els EUA en investigació. Barroso va afegir que el percentatge dedicat a la investigació a la UE està estancat, mentre que creix el 20% cada any a la Xina. ≡

La Cambra de Comerç de Barcelona dedica 10 milions a la internacionalització

La Cambra de Comerç de Barcelona va presentar ahir davant d'uns quants centenars d'empresaris el Pla d'Acció Internacional 2006, do-

La Cambra calcula que podrà tutelar un total de 189 activitats empresarials de forma directa, un 16,6% més que el 2005. El president de la institució, Miquel Valls, va destacar que l'objectiu del pla és ampliar la internacionalització a altres sectors i a un nombre més alt d'empreses que fins ara.

Segons les últimes dades de comerç exterior, Catalunya, malgrat ser la comunitat autònoma que exporta més de tot Espanya en percentatge, té limitada la internacionalització de les seves empreses a molt

de noves tecnologies, medi ambient, aeroespacial, químic, farmacèutic, agroalimentari, turístic i audiovisual.

Un altre dels objectius del pla és promoure la inversió exterior més enllà del marc tradicional d'actuació de les firmes catalanes, molt centrat fins ara en la Unió Europea. El catedràtic d'Economia, Joan Tugores, va destacar, en l'acte de presentació del pla, que la llista de les zones que més creixen econòmicament arreu del món és inversament proporcional a la presen-

La Vanguardia - Febrer del 2006

La alternativa: implantarse en el exterior

LA VANGUARDIA - 06/02/2006

La Generalitat impulsa la implantación de empresas catalanas en Marruecos y Rumanía con el desarrollo de dos "áreas de aterrizaje" que aportarán facilidad en los trámites y ayudas fiscales, dos aspectos esenciales para las pymes que constituyen la base del tejido industrial catalán. El director general del Copca, Jordi Serret, reconoce que se ha entrado en otra etapa de la internacionalización de la economía catalana, que años atrás estaba basada en la captación de la inversión exterior y en el fomento de las exportaciones.

Según Jordi Serret, el propósito ahora es facilitar "que las empresas estén en los mercados más atractivos y con más potencial de desarrollo". Marruecos acoge ya a muchas empresas catalanas (Indo, Roca, Ayats, Simón, Sehrs o Pulligan, entre otras), mientras que Rumanía es aún un mercado desconocido. Este país, que negocia entrar en la UE en el 2007 o el 2008, "ofrece muchas oportunidades para las empresas catalanas, que llegaron tarde a los países de la primera ampliación, como Chequia o Polonia".

España cae 15 puestos en el índice de atractivo para multinacionales el 2005

La competencia de Asia y Europa oriental desploma la inversión exterior

España perdió atractivo para la implantación de las multinacionales en el 2005 ante la competencia de países con bajos salarios de Asia y Europa del Este, según el índice de deslocalizaciones de A. T. Kearney. Este fenómeno, común a todo el mundo desarrollado, ha causado un desplome de la inversión extranjera directa desde el 2003.

La Vanguardia - Gener 2006

Más de 4.000 pymes se han acogido al plan de promoción exterior de las cámaras de comercio

Un total de 4.116 pequeñas y medianas empresas han comenzado a desarrollar su actividad en el exterior desde 1997, vinculadas al plan de promoción exterior que desarrollan el Ministerio de Industria y las Cámaras de Comercio.

Renault exige ayudas para fabricar el Clio en Valladolid

LA VANGUARDIA - 27/01/2006
VALLADOLID

.(Agencias.) - Renault exige ayudas públicas para fabricar en Valladolid la tercera generación del Clio, lo que permitiría asegurar la actividad de la factoría, en la actualidad infrautilizada porque el único modelo que produce, el Modus, ha tenido muy malos resultados en el mercado.

"La hipótesis está en estudio. En cuestión de semanas se tomará una decisión, en función de las negociaciones sobre las subvenciones", declaró una portavoz de Renault. El Clio ya se fabrica en Flins (Francia) y en Bursa (Turquía). Según la compañía, la adaptación de la factoría para introducir la producción del Clio requiere una inversión de 35 millones de euros. Para esa inversión, Renault podrá recibir ayudas de como máximo 3,6 millones (un 10,5%), según explicó el director general de Industria e Innovación Tecnológica de la Junta de Castilla y León, Juan Casado. Para el consejero de Economía y Empleo, Tomás Villanueva, la petición de subvenciones "no es un chantaje, sino una buena oportunidad para Valladolid".

ENTREVISTES

Entrevistat	Càrrec	Entitat
Giampaolo Pedron	Vice Direttore Generale	Confindustria Veneto
Maurizio Morelli	Direzione artigianato	Regione Veneto
Enrico Cancino	Direttore	C.R.A.C.A.
Ettore Bolisani	Assosiate Professor	Università degli Studi di Padova
Enzo Moi	Direttore	Veneto Innovazione
Andrea Berti	Direttore	Start Cube
Eleonora di Maria	---	Venice International University
Federico Ferraro i Silvia Oliva	---	Fundazione Nordest

Escola Tècnica Superior
d'Enginyeria Industrial de Barcelona

